

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

2018 YILI İLK 6 AY

DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

27 TEMMUZ 2018
İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	: 5
DEĞERLENDİRME	: 7
İNSAN HAKLARI BİLANÇOSU	: 10
AYRINTILI VERİLER	: 14

YARGISIZ İNFAZ

(Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)

Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar	: 14
--	------

CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	: 14
FAİLİ MECHUL SALDIRILAR	: 15
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR	: 16
POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ	: 19
SALDIRIYA UĞRAYANLAR	: 19
Öğretmen / Öğretim Üyesi	: 19
Doktor	: 20

SİLAHLI ÇATIŞMALAR	: 20
SİLAHLI ÖRGÜTÜN EYLEMLERİ SONUCU ÖLEN / YARALANAN SİVİLLER	: 29
SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN SİVİLLER	: 29
MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR	: 30

KUŞKULU ÖLÜMLER	: 30
Erkek	: 30
Çocuk	: 30

ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER

Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı	: 31
Sokağa Çıkma Yasağı İlanı	: 34
Verilmeyen Militan Cenazeleri	: 37
Ölünün Hatıratına Saygısızlık	: 38

KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

Kadın İntiharları	: 39
Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar	: 40
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar	: 43

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

Çocuk İntiharları	: 45
Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar	: 46
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz	: 47

İŞKENCE YASAĞI - İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA

Gözetiminde İşkence ve Kötü Muamele	: 51
Gözetim Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	: 51
Cezaevlerinde İşkence	: 56
Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi	: 73
Tehdit Edilenler	: 76
Toplumsal Gösterilerde Güvenlik Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar	: 78

KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

Gözetiminde Alınanlar - Tutuklananlar - Ev Baskınları	: 105
---	-------

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

<u>Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar</u>	: 105
<u>Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları</u>	: 105
<u>Engellenen İnternet Siteleri</u>	: 105
<u>Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan Soruşturmalar</u>	: 106
<u>Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan davalar</u>	: 107
<u>Düşüncelerini ifade Edenlere Verilen Cezalar</u>	: 111

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

<u>Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek ve Kültür Kurumu</u>	: 119
--	--------------

TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

<u>Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler</u>	: 120
<u>Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler</u>	: 121

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER

<u>Sevk Uygulamaları</u>	: 124
<u>Sağlık Hakkı İhlali</u>	: 125
<u>Aile Görüşü Engellenenler</u>	: 132
<u>Tecrit ve İzolasyon</u>	: 132
<u>Haklarında Soruşturma Açılanlar</u>	: 134
<u>Haberleşme vb. Hakları Engellenenler</u>	: 134
<u>Sosyal etkinlik vb. Hakları Engellenenler</u>	: 136
<u>Cezaevlerinde Diğer İhlaller</u>	: 136

EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER

<u>İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar</u>	: 140
<u>İşten Çıkarılanlar</u>	: 141
<u>Verilen Cezalar</u>	: 143
<u>Ücreti verilmeyenler</u>	: 143

DİĞER HAK İHLALLERİ

<u>SAĞLIK HAKKI İHLALI</u>	: 143
<u>KONUT HAKKI İHLALI</u>	: 143
<u>DİĞER BAŞVURULAR</u>	: 144

-RAPORA DAİR AÇIKLAMA-

Bu raporda yer alan veriler ve verilere ait bilançolar, derneğimizin şubelerine mağdurlarca yapılan bireysel başvurulardan, yerel kaynaklardan edinilen bilgilerden ve basın taramalarından (Milliyet, Hürriyet, Sabah, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Özgürlükçü Demokrasi, Yeniyaşam, Cnntürk, TRTHaber, NTV, Habertürk, Fırat Haber Ajansı, ETHA, DHA, AA, İHA, ANHA, Bianet.org, El Cezire, BBC, Sputnik, T24, Welat, GazeteDuvar, GazeteKarinca, Sendika.org, Mezopotamya Ajansı, JINNEWS) derlenerek hazırlanmıştır.

Raporda yer alan bazı veriler, tanık beyanlarına dayandırılan iddialardır. Ancak, ilgili kurum veya kişilerden, iddiaların aksini ispatlayacak beyan ve açıklamalar yapılmadıkça, iddialar doğru ve gerçek olarak kabul edilecektir.

İddialara ilişkin yeni veriler gündeme geldikçe, raporda yer alan ilgili bölümler güncellenecektir. Rapordan çıkarılabilir veya kesinlik kazandırılarak raporda tutulmaya devam edilecektir.

YAYINA HAZIRLAYAN

**İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
ARŞİV-DOKÜMANTASYON BİRİMİ**

KISALTMALAR

AA	- Anadolu Ajansı
AB	- Avrupa Birliği
AFAD	- TC Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AIHM	- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AKP	- Adalet ve Kalkınma Partisi
ANF	- Fırat Haber Ajansı
ANHA	- Hawar Haber Ajansı
AP	- Avrupa Parlamentosu
ATK	- Adli Tıp Kurumu
BBP	- Büyük Birlik Partisi
BİM	- Başbakanlık İletişim Merkezi
BM	- Birleşmiş Milletler
BTK	- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CHP	- Cumhuriyet Halk Partisi
ÇİM	- Çocuk İzleme Merkezi
DBP	- Demokratik Bölgeler Partisi
DEDAŞ	- Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.
DEM-GENÇ	- Demokratik Gençlik Dernekleri Federasyonu
DHA	- Doğan Haber Ajansı
DHF	- Demokratik Haklar Federasyonu
DHKP-C	- Devrimci Halk Kurtuluş Partisi - Cephe
DİHA	- Dicle Haber Ajansı
DTK	- Demokratik Toplum Kongresi
EGM	- Emniyet Genel Müdürlüğü
EĞİTİM-SEN	- Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası
EMEP	- Emek Partisi
ESP	- Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA	- Etkin Haber Ajansı
EYP	- El Yapımı Patlayıcı
GBT	- Güvenlik Bilgi Taraması
HDK	- Halkların Demokratik Kongresi
HDP	- Halkların Demokratik Partisi
HÜDA-PAR	- Hür Dava Partisi
İŞİD	- Irak Şam İslam Devleti
İŞKUR	- Türkiye İş Kurumu
İHD	- İnsan Hakları Derneği
JINHA	- Jin Haber Ajansı
JINNEWS	- Jin Haber Ajansı
JÖH	- Jandarma Özel Harekat
KCK	- Kongreya Civakên Kürdistan (Kürdistan Topluluklar Kongresi)
KESK	- Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
KHK	- Kanun Hükmünde Kararname
KJA	- Kongreya Jinên Azad (Özgür Kadınlar Kongresi Derneği)
KURDÎ-DER	- Kürt Dili Araştırma ve Geliştirme Derneği
KYK	- Kredi Yurtlar Kurumu
MA	- Mezopotamya Haber Ajansı

MHP	- Milliyetçi Hareket Partisi
MKM	- Mezopotamya Kültür Merkezi
PFDK	- Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu
PKK	- Partiya Karkerên Kurdistan (Kürdistan İşçi Partisi)
PÖH	- Polis Özel Harekat
PSAKD-	Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD	- Partiya Yekîtiya Demokratik / Demokratik Birlik Partisi
RTÜK	- Radyo Televizyon Üst Kurulu
SEGBİS	- Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SES	- Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası
SGDF	- Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu
SGK	- Sosyal Güvenlik Kurumu
SHÇEK	- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
OHAL	- Olağanüstü Hal
ÖSP	- Özgürlük ve Sosyalizm Partisi
TAK	- Teyrêbazê Azadiya Kurdistan (Kürdistan Özgürlük Şahinleri)
TBMM	- Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEM	- Terörle Mücadele
TFF	- Türkiye Futbol Federasyonu
TİB	- Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİKKO	- Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu
TJA	- Tevgera Jinên Azad
TKP/ML	- Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist
TOKİ	- TC Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TSK	- Türk Silahlı Kuvvetleri
TBB	- Türk Tabipler Birliği
VEDAŞ	- Van Gölü Elektrik Dağıtım A.Ş.
YPG	- Yekineyên Parastina Gel (Halk Savunma Birliği)
YPS	- Yekineyên Parastina Sivil (Sivil Savunma Birliği)
YPS-JIN	- Yekineyên Parastina Sivil - Jin (Sivil Savunma Birliği – Kadın)

DEĞERLENDİRME

İnsan Hakları Derneği “**Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2018 Yılı İlk 6 Ay İnsan Hakları İhlalleri Raporu**” nu açıklamak üzere bir aradayız.

2 yıldır hayatımızda varlık gösteren OHAL, 19 Temmuz 2018 itibarıyla kaldırıldı. Hukuk güvenliğinden yoksun ve toplumsal yaşamımızda muhalif kesimlere karşı otoriter bir baskı aracı olarak kullanılan OHAL, özellikle yayınlanan KHK’lerle düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, ekonomik ve sosyal haklar ile kişi özgürlüğü ve güvenliği bakımından mağduriyet oluşumuna ve ağır insan hakları ihlallerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. 2 yılın ardından bitti denilen OHAL rejiminin, hukuk ve demokratik yaşamın yapısını zedeleyen ve tahribatlar oluşturan, insan hakları ve özgürlükleri tamamen baskı altına alan, yargı mekanizmasının siyasi söylemlerin etkisinde kalarak adalet ve hakikat anlayışının derin yaralar aldığı bir süreç yaşanmıştır.

24 Haziran seçimleriyle geçiş yapılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet sisteminin sahip olduğu yetkilerin çoğulcu-demokratik toplum anlayışına tezatlık gösteriyor olması, yine güvenlik eksenli 25 maddelik yasa paketinin TBMM’de yasallaştırılması pratiği, OHAL sürecinin yarattığı yıkımın onarılmasından çok aslında kalıcı bir hale getirilmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Özellikle de kentin mülki amirinin olağanüstü yetkilerle donatılması öngören ucu açık yasa düzenlemelerin, toplumsal özgürlükleri ve insan haklarını kısıtlayarak demokratik yaşamı geriletken bir sonuç yaratacağı açıktır. Mesela OHAL rejimi süresince toplumsal gösteri ve toplantılara yönelik ‘güvenlik’ gerekçe gösterilerek getirilen hukuka aykırı kısıtlamalar, bu yasal düzenlemelerle ifade ve örgütlenme hürriyetine yönelik anti-demokratik uygulamaları kalıcı hale getirmektedir.

Bizler OHAL sürecinin 2 yılda yarattığı adaletsizliklerin ve yurttaş algısında oluşturulan güvensizliğin derhal onarıcı çalışmalarla giderilmesi gerektiğine inanıyoruz. TBMM’de yasallaşan güvenlik eksenli 25 maddelik yasa paketinin bu onarıcı çalışmalara katkı sunmaktan ziyade, var olan adaletsizliği daha da derinleştiren bir duruma yol açtığını ifade etmek isteriz. Aksi halde güvenlikçi politikalarla Türkiye’nin bu minvalde ilerleme kaydedemediği, son 30 yıllık süreçte yaşadığımız deneyimlerden de zaten anlaşılmaktadır.

Türkiye ve ağırlıklı olarak bölgemiz kentlerinde silahlı çatışma ortamı, hız kesmeden devam etmektedir. 2018 yılının ilk 6 ayında da yine asker, polis, örgüt militanı ve siviller yaşamını yitirdi. Biz insan hakları savunucuları, çatışmalı ortamının sürdürülmesinin ülkenin geleceğine ve toplumun demokratikleşmesi önündeki engellerin kaldırılmasına hiçbir katkı sunmayacağı gibi, belki de telafisi güç tahrip edici etkiler oluşturduğuna inanıyoruz. Kürt Sorunun çözümünde, on yıllarca denenmiş şiddete dayalı, tekçi devlet politikalarıyla yol alınmayacağı somut bir gerçekliktir. Ülkenin acil olarak toplumsal barış ve huzur ortamına ihtiyacı var. Bu nedenle de 24 Temmuz 2015 tarihi itibarıyla süre giden ve artış göstererek devam eden çatışma ortamını sona erdirecek şekilde müzakere koşullarının sağlanması amacıyla çatışmasızlığa geri dönmelidir.

Bölgemizde de insan hakları ihlalleri, 2018 yılının ilk 6 yılında da devam etmiştir. İşkence ve kötü muamele, toplanma ve gösteri hakkına yönelik yasaklar ve müdahaleler, düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, kadına ve çocuklara yönelik şiddet, ekonomik ve sosyal haklardaki kayıplar gibi pek çok değişik ve kategorik konularda ihlaller açığa çıkmıştır. Bu ihlallerden bir kısmına kısaca değinecek olursak;

Gözetiminde veya gözetim yerleri dışında, işkence ve kötü muamele vakalarında artış meydana geldiği raporun ilgili kısmından rahatlıkla anlaşılmaktadır. Anayasada ve yine Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere göre, işkencenin mutlak olarak yasaklandığını buradan bir kez daha hatırlatmak istiyoruz! Bu insanlık dışı yöntemlere derhal son verilmeli, bu yöntemlere başvuranlar görevlerinden alınmalı ve yargı karşısına çıkarılarak cezalandırılmalıdır. Yine yurttaşların gerek gözetiminde veya gözetim yerleri dışında alıkonulmak suretiyle kendilerini güvenlik görevlileri olarak tanıtan kişilerce muhbirlik dayatmalarına maruz kalmaları ve bu nedenle tehdit edilmeleri, kişi güvenliğini tehdit eden ve anayasal suç unsuru taşıyan bir başka işkence ve kötü muamele örneğidir.

İşkencenin yaygın ve sistematik olarak gündeme geldiği bir başka alan ise, hapishanelerdir. OHAL ilanı ve uygulama süreciyle paralel olarak artış gösteren sürgünler, sağlık hakkı, işkence ve kötü muamele, disiplin soruşturmaları, tecrit etme, haberleşme, iletişim, aile görüşü haklarının kısıtlanması gibi ihlaller hapishanelerdeki başlıca hak ihlalleridir. Hapishanelerdeki mahpusların mektup aracılığıyla ve gerekse de yakınlarının şubemize bizzat yaptıkları başvurularda, mahpusların sevkler sırasında çıplak arama ve fiziki işkence, ayakta sayım dayatması, tek kişilik hücrelerde tecrit etme, kelepçeli tedavi, hastane ve revire çıkarılmama gibi yaşanan mağduriyetleri ifade etmişlerdir. Özellikle de sağlık hakkı ihlalinin bu süreçte yoğun bir şikâyet konusu olduğunu ifade etmek istiyoruz. Derneğimiz tarafından tespit edilen verilere göre hapishanelerde 402'si ağır olmak üzere toplam 1154 hasta mahpus adeta ölüme terk edilmiştir.

Hapishanelerle ilgili bir diğer önemli konu ise, İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarıdır. Hükümlü mahpus statüsünde bulunan Öcalan'ın 27 Temmuz 2011'den bu yana avukatlarıyla, yine kendisinin ve aynı hapishanede bulunan 5 siyasi mahpusun aileleriyle 85 haftadır görüştürülmemesi insan hakları ihlalidir ve bu durum 25 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla halen devam etmektedir. Hapishanelerde kişiye özgü uygulamaların, insan hakları anlayışı ve insancıl hukukla bağdaşmayan bir durum olduğunu özellikle ifade etmek istiyoruz.

OHAL uygulamaları ve çatışmalı ortam nedeniyle bir başka hak ihlaline yol açan konu ise, askeri operasyonlardan kaynaklı yaşanan ihlaller, özel güvenlik bölgeleri ve sokağa çıkma yasakları ilanları oldu. Kırsal yerleşim bölgelerini de kapsamına alan yüzlerce bölge, askeri operasyonlar yapılacağı gerekçesiyle özel güvenlik bölgeleri ilan edilmiş, yine pek çok kez sokağa çıkma yasakları ilan edilmiştir. Yasakların ilan edildiği kırsal yerleşim alanlarında yaşayan yurttaşlar, rutin hayat akışını sürdürememekte ve mağduriyetler yaşamaktadır. Kırsal araziler ve ormanlık bölgelerde çıkan yangınlarda, maddi kayıplar meydana gelmiştir. Askeri operasyonlar sırasında güvenlik güçleri tarafından yerleşim alanlarına yapılan baskınlarda ise, sivil yurttaşlara işkence ve kötü muamelede bulunulmuş, haksız gözetim işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Kadınlara yönelik şiddet, maalesef 2018 yılının ilk 6 ayında da artış göstererek devam etmiştir. Kadınların ve haklarının korunması amacıyla yapılan yasal düzenlemelerin yeterince uygulanmaması nedeniyle kadınlar erkek şiddeti sonucu, her gün öldürülüyor, şiddet mağduru oluyor. Kadına yönelik şiddet, ister aile içi olsun, ister sokakta, ister gözetiminde olsun; politiktir. Bu sorun ancak ve ancak yeterli tedbirleri içeren ve cinsiyet eşitliğini savunan gelişmiş sosyal politikaların oluşturulmasıyla birlikte erkek egemen zihniyetiyle etkin mücadele edilerek aşılabılır.

Toplumsal yaşamımızın geleceği olarak gördüğümüz çocuklarımızın karşılaştığı hak ihlalleri, maalesef artarak devam ediyor. Şiddet sonucu katledilen çocukların yanı sıra, çatışmalı ortamların varlık gösterdiği bölgelerde sahipsiz bırakılan patlayıcılar sonucu da çocukların yaralanmalarına ve yaşamlarını yitirishine, yine Türkiye’de 0-6 yaş arasındaki 700’ü aşkın çocuğunun annesiyle birlikte cezaevinde bulunuyor olmasına tanıklık ediyoruz. Raporumuzda, çocuklara yönelik cinsel istismar ve kayıp çocuk vakalarındaki artış dikkat çekerken, çocukların haklarını güvence altına alan koruyucu yasaların yetersizliği ve uluslararası sözleşmelerden doğan yükümlölüklerin yerine getirilmediği görölmektedir.

Bizler insan hakları savunucuları olarak, hayatımızdaki ihlallerin önlenabilir olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle insan hakları ihlallerinin oluşumuna yol açan OHAL’in yarattığı tahribatların TBMM araştırma komisyonlarıyla ortaya çıkarılmasını ve giderilmesini talebinde bulunuyor, çatışmalı ortamın bir an önce son bulmasını, kalıcı bir çatışmasızlık halinin ve çözüm sürecinin yeniden müzakere edilmesini umuyoruz. Her koşul altında dil, din, ırk, milliyet, cinsiyet, etnik ve kültürel farklılık ayırımı yapmadan, yaşam hakkının kutsal olduğu vurgusunda bulunuyor ve özgürlüklerle dolu, onurlu bir yaşam temenni ediyoruz.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

DİYARBAKIR ŞUBESİ

2018 YILI İLK 6 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ		
	ÖLÜ	YARALI
YARGISIZ İNFAZ (Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)		
Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar		3
CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	2	2
FAİLİ MEÇHUL SALDIRILAR	1	5
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR	7	104
POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ	4	1
SALDIRIYA UĞRAYANLAR		
Öğretmen / Öğretim Üyesi		1
Doktor		3
SİLAHLI ÇATIŞMALAR		
Güvenlik Görevlisi	51	85
Silahlı Militan	132	3
Siviller	1	2
TOPLAM	186	90
Not: Patlayıcılar sonucu ölen ve yaralanan güvenlik güçleri de bu rakama dâhildir.		
YASADIŞI ÖRGÜT EYLEMLERİ SONUCU ÖLEN – YARALANAN SİVİLLER	1	
SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN SİVİLLER	2	
MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR		
Erkek		2
Çocuk	2	2
KUŞKULU ÖLÜMLER		
Erkek	1	
Çocuk	2	
ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN İHLALLER		
Özel Güvenlik Bölgesi İlan ve Arazi Yasağı		18
Sokağa Çıkma Yasağı İlanı		16

Verilmeyen Militan Cenazeleri	1
Ölünün Hatıratına Saygısızlık	5
KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER	
Kadın İntiharları	
İntihar	6
Teşebbüs	1
Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar	
Ölü	18
Yaralı/Şiddet	10
Cinsel Saldırı	1
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar	
Ölü	6
Yaralı/Şiddet	3
Cinsel Saldırı	4
Alıkonulma/Kaçırılma	2
ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER	
Çocuk İntiharları	
İntihar	3
Teşebbüs	3
Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar	
Ölü	3
Yaralı/Şiddet	6
Cinsel İstismar	6
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar	
Yaralı/Şiddet	4
Cinsel İstismar	52
Alıkonulma/Kaçırılma	3
İŞKENCE YASAĞI	
İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA	
Gözetiminde İşkence ve Kötü Muamele	1
Gözetim Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	32
Cezaevlerinde İşkence	128

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2018 YILI İLK 6 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi	8
Tehdit Edilenler	4
Gösterilerde G. Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar	7
KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER	
Gözaltına Alınanlar	
Yetişkin	1369
Çocuk	44
TOPLAM	1413
Tutuklananlar	
Yetişkin	250
Çocuk	1
TOPLAM	251
Ev Baskınları	997
DÜŞÜNCE ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar	1
Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları	2
Engellenen İnternet Siteleri	8
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTIRMALAR	
Soruşturma Sayısı	6
Kişi Sayısı	43
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN DAVALAR	
Dava Sayısı	16
Kişi Sayısı	66
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE VERİLEN CEZALAR	
Dosya Sayısı	34
Kişi Sayısı	52
ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek, Kültür Kurumu	
Siyasi Parti	11
TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler	10

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2018 YILI İLK 6 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler	16
CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER	
Sevk Uygulamaları	112
Sağlık Hakkı İhlali	134
Aile Görüşü Engellenenler	114
Tecrit ve İzolasyon	11
Haklarında Soruşturma Açılanlar	4
Haberleşme vb. Hakları Engellenenler	7
Sosyal etkinlik vb. Hakları Engellenenler	1
Cezaevlerinde Diğer İhaller	22
EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER	
İş Kazaları	
İş Kazalarında Ölenler	9
İş Kazalarında Yaralananlar	10
İşten Çıkarılanlar	1328
Verilen Cezalar	1
Ücreti Verilmeyenler	200
DİĞER HAK İHLALLERİ	
Sağlık Hakkı İhlali	226
Konut Hakkı İhlali	1
DİĞER BAŞVURULAR	13
TOPLAM İHLAL SAYISI	5891

NOT: 2018 yılı ilk 6 ayında insan hakları ihlalleri konularında, Diyarbakır Şubemize 144 başvuru, Batman Şubemize 19 başvuru, Van Şubemize 17 başvuru da bulunulmuştur.

2018 YILI İLK 6 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ AYRINTILI VERİLER

YARGISIZ İNFAZ

(Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)

-Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar

11 Nisan 2018 tarihinde Antep karayolu Harmanalan mevkiinde yol üzerinde uygulama yapan jandarmanın, iddiaya göre uyarıya rağmen durmaya R.E.'nin kullandığı otomobile ateş açtığı ve açılan ateş sonucu araç sürücüsünün başından ağır yaralandığı öğrenildi. Çağrılan ambulansla Birecik Devlet Hastanesi'ne kaldırılan R.E.'nin tedavi altına alındığı öğrenildi.

8 Mayıs 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesi Ofis semti yeraltı köprüsünün girişinde, hakkında arama kararı olduğu ileri sürülen ve ismi öğrenilemeyen bir gencin önce polislerle tartıştığı ve kaçmaya başladığı, sivil polislerin gencin arkasından koşarak ateş açtığı ve kaçan gencin ayağından vurularak yaralandığı öğrenildi. Yaralı gencin polis tarafından kelepçelendiği ve çağrılan ambulansla hastaneye götürüldüğü öğrenildi. Çevrede bulunan yurttaşların yaralı gencin kelepçelenmesi ve geç gelen ambulans nedeniyle polisi tartıştığı, polisin havaya ateş açarak yurttaşları dağıtmaya çalıştığı, ancak yaşanan gerginlik üzerine olay yerine gelen takviye polislerinin yurttaşlara gaz bombasıyla müdahalede bulunduğu ve 2 yurttaşın darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

23 Mayıs 2018 tarihinde Muş kent merkezinde İstasyon Caddesi üzerindeki Duvarbaşı bölgesinde yer alan evlerinin önünde, akşam saatlerinde oynayan 10 yaşındaki Veysel Toplu isimli çocuğun, saat 18.00 sıralarında zırhlı araçtan bilinmeyen bir nedenle açılan ateş sonucu vurulduğu öğrenildi. Ağır yaralan çocuğun Muş Devlet Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındığı belirtildi. **24 Mayıs 2018 tarihinde** Muş Valiliği tarafından konuya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: "23 Mayıs 2018 tarihinde saat 18.00 sıralarında Özel Harekât Şube Müdürlüğüne ait zırhlı aracın ilimiz istasyon caddesi üzerinde rutin devriye görevini ifa ettiği esnada yol üzerinde bulunan çukura aracın girip-çıkması neticesinde zırhlı aracın kulesinde bulunan silah kazara ateş almıştır. Silahın ateş alması sonucu cadde de bulunan 10 yaşında bir çocuğumuz yaralanmıştır. Yaralı ivedi şekilde Muş Devlet Hastanesi'ne intikal ettirilerek tedavi altına alınmış olup hayati tehlikesi bulunmamaktadır. Bu olayın bir takım farklı niyet taşıyan kişiler tarafından asılsız söylenti ve yorumlarla farklı yönlere çekilmek suretiyle provoke edilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir. Konu ile ilgili olarak, olayda kusuru bulunan 3 personel tedbiren Valilik tarafından görevden uzaklaştırılmış ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından da müfettiş görevlendirilmesi talebiyle yazı yazılmıştır. Ayrıca olay ile ilgili adli tahkikat Cumhuriyet Başsavcılığımızca devam ettirilmektedir."

CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR

Elazığ F Tipi 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan siyasi mahpus Vedat Özer'in, cezaevindeki hak ihlallerini protesto etmek amacıyla bedenini ateşe verdiği, hastaneye götürülmeden önce infaz koruma memurları tarafından darp edildiği, daha sonra hastaneye kaldırıldığı, ancak gerekli tedavi yapılmadan cezaevine geri getirildiği iddia edildi. **2 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde;** Özer'in annesi Raziye Özer,

konu ile ilgili şunları anlattı: “Elazığ Cezaevindeki tutuklular baskı ve tecrit altındalar. Oğlum kendisini tek tip ve hak ihalelerine karşı yakmış. Durumuna müdahale eden gardiyanlar oğlumu hastaneye götürmeden önce darp etmişler, ağzından dilini çıkararak hakaret etmişler. Oğlum cezaevinde iyi olmadıklarını ve kamuoyunun seslerini duyması çağrısında bulundu.”

Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutulan yüzde 96 ağır özür raporu bulunan hasta mahpus Celal Şeker, 3 Şubat 2018 tarihinde tedavi gördüğü Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde yaşamını yitirdi. 19 Ocak günü cezaevinde geçirdiği kalp krizi sonrasında Araştırma Hastanesi’ne sevk edilen ve o günden bu yana Yoğun Bakım Ünitesi’nde yaşam mücadelesi veren Celal Şeker, “Cezaevi’nde kalamaz” ve “yüzde 96 ağır özür” raporlarına rağmen tahliye edilmiyordu. İHD Diyarbakır Şubesi avukatlarınca yapılan tüm tedbiren tahliye talepleri reddedilirken, son olarak Anayasa Mahkemesi’ne yapılan tahliye talebi de “Başvurucunun sağlık hizmetlerine erişim imkanına sahip olduğu” gerekçesiyle reddedilmişti.

22 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Özgül İncir, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Ahmet İncir’in kesinleşmiş cezası nedeniyle 4 yıldır hakkında yakalama kararı vardı. 10 Şubat 2018 tarihinde yakalanarak Diyarbakır E Tipi Cezaevine gönderildi. 29 gün kapalı cezaevinde kaldıktan sonra 4 saatliğine eve gelip Açık Cezaevine gitti. Diyarbakır Açık Cezaevinde 3 gün kaldıktan sonra firar etti. 12 Mart 2018 tarihinde eve geldi. 4 gün boyunca evden çıkmadı ve en son 16 Mart 2018 tarihinde saat 11.00 civarında babasının evinde yakalandı. Aynı güne yakalandıktan sonra saat 15.00 civarında yakalandıktan 3 saat sonra bir kadın polis bana telefon ederek eşinin vefat ettiğini, cenazesi Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevinden alın dedi. Cenazeyi almaya Diyarbakır E Tipi Cezaevine gittiğimizde gardiyanlar ve askerler bize Ahmet’in kendi ayakkabı bağı ile intihar ettiğini söyledi. Ölümle sonuçlanan bu olayda biz cezaevi görevlileri hakkında şikayetçi olduk. Ölümün kuşku olduğunu düşünüyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

17 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mesut Çelik, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Şerif Mesutoğlu, Derik Kaymakamlığı Yazı İşleri şefi idi. 10 Kasım 2016 tarihinde Kaymakamlıkta çıkan patlamada Kaymakam Muhammed Fatih Safi TÜRK yaşamını yitirdi. Bu olayla ilgili oğlum sorumlu tutularak yakalandı. Şuanda cezaevinde bulunmaktadır. Bu olayla oğlumu uzaktan yakından alakası yoktur. Olayın olduğu zaman Emniyet müdürü Emniyette Baş komiseri İsmail SEMİZOĞLU tarafından anında işçileri getirip oraya yıkayarak delilleri yok etmiştir. Oğlum Şerif 2. Duruşması 16.04.2018 tarihinde SEGBİS üzerinde ifade verirken canlı yayın esnasında kendisini yaktı. Oğlum şuanda Urfa’da bir hastanede olduğunu söylüyorlar. Bize hiç kimse bilgi vermiyor. Oğlum ne durumda bilmiyoruz. Oğlumun başına her an bir şey gelebilir. Yaşamından endişe ediyorum. Tedavisinin yapılıp yapılmadığından kuşku ediyoruz. Buna neden olanlardan ve sorumluluğu olanlardan şikâyetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

FAİLİ MEÇHUL SALDIRILAR

17 Nisan 2018 tarihinde Antep’in merkez Şahinbey ilçesi Yaprak Mahallesi Zafer Caddesi üzerinde hakkında arama kararı bulunduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alınan U.B. isimli şahsın, polis merkezinden kontrol amacıyla götürüldüğü hastanede kimliği belirsiz bir kişinin silahlı saldırısına uğradığı ve yaralandığı öğrenildi. U.B. tedavi altına alınırken, silahlı saldırgan olay yerinden kaçtığı öğrenildi.

24 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak’ın Beytüşşebap ilçesine bağlı Taşarası köyünde ikamet eden Faik Ecer’in kimliği belirsiz silahlı kişilerin saldırısı sonucu yaşamını yitirdiği ve yanında bulunan oğlu Sipan Ecer’in ise yaralandığı öğrenildi. *Yapılan basın taramalarında, Faik Ecer’in güvenlik korucusu olduğu ve hayvan otlatmak üzere oğluyla birlikte araçla yaylaya gittikleri, ancak bu sırada silahlı örgüt militanlarının silahlı saldırısına maruz kaldıkları, saldırı sonucunda Faik Ecer’in yaşamını yitirdiği ve oğlu Sipan Ecer’in yaralandığı bilgileri yer almıştır.* Konuya ilişkin **26 Mayıs 2018 tarihinde** örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: “...24 Mayıs günü Şırnak’ın Beytüşşebap ilçesinde yaşanmış ve Faik Ecer isimli bir yurtsever insanımız katledilmiştir. Beytüşşebap ilçesine bağlı Dolê (Oymakaya) köyünde oturan Faik Ecer ile oğlu su almaya giderken Pirosa ile Batê köyleri arasında 3 AKP-MHP çeteleri tarafından durdurulmuş ve Faik Ecer burada vahşice infaz edilmiştir. Bu olayı yapan çetelerden iki tanesi gerilla elbisesi giyerek olayı hareketimiz üzerine yıkmayı planlamışlardır. Gerilla elbisesi giyenler tabanca kullanırken, sivil elbiseli olan çete de kalaşnikof silahı kullanmıştır. Tüm kamuoyunun bilmesi gerekir ki, bu olayla bizim alakamız yoktur.”

21 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Silvan ilçesinin Cami mahallesinde kimliği belirsiz kişilerin bulunduğu bir araçtan, özel bir hastanenin önünde bulunan yurttaşlara silahla ateş açıldı. Özel hastanenin taranması sonucu yurttaşlardan Füdahi Hoşer yaşamını yitirdi, İhsan Eken isimli doktor ile birlikte 3 kişi ağır yaralandı. Silvan Dr. Yusuf Azizoglu Devlet Hastanesi’ne kaldırılan yaralılar, ilk müdahalelerin ardından Diyarbakır’da bulunan çeşitli hastanelere sevk edildi.

RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR

25 Ocak 2018 tarihinde Batman Bölge Devlet Hastanesi Göğüs Hastalıkları bölümüne kanser şüphesi ile giden 28 yaşındaki evli iki çocuk annesi Bahar Yıldırım’ın, doktorun tomografi çekilmesini istemesi üzerine ilaçlı tomografisi çekildiği, ancak tomografi çekimi sonrası fenalaşarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili Batman Savcılığı tarafından soruşturma başlatıldı. Yıldırım’ın ailesi ölümden ihmal olduğu gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu.

25 Ocak 2018 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesine bağlı Dicle ile Kale mahalleleri arasında bulunan Birca Belek civarında, seyir halindeki zırhlı polis aracının, 10 yaşındaki S.A. isimli çocuğa çarptığı öğrenildi. Ambulansla İlçe Devlet Hastanesi’ne götürülen yaralı (*kafada kırık*) çocuğun, **27 Ocak 2018 tarihinde** tamamlanan tedavisinin ardından taburcu edildiği öğrenildi.

19 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerde yer alan bilgilere göre; Diyarbakır’ın Merkez Bağlar ilçesinde ikamet eden 4 çocuk annesi 31 yaşındaki Hediye Özmen’in tekrar çocuk sahibi olmak için gittiği özel bir hastanede yumurtalık tedavisi için girdiği ameliyathanede, vurulan iğneden sonra kalbinin durması sonucu yaşamını yitirdiği ileri sürüldü. Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğü tarafından, söz konusu hastane hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Konu ile ilgili anlatımlarda bulunan Özmen’in eşi Mahmut Özmen, şunları belirtti: “4 tane çocuğumuz vardı. Bir çocuk sahibi daha olmak istedik. Özel bir hastaneye gittik. Orada Doktor F.Z. muayene etti. İlaç yazdırdı. 1 hafta sonra gelin ameliyat yapacağız dedi. 1 hafta sonra gittik eşimi içeri aldılar. 2 saat sonra beni çağırıp içeri aldılar. Eşimin kalbinin durduğunu söylediler. Hiçbir şey anlamadıklarını, bu durumun binde 1-2 defa olduğunu söylediler. Eşimin hiçbir hastalığı yoktu. Doktor ona, ‘Senin yumurtaların kapalı onları açtıracamız, basit bir ameliyat, ölüm riski yok’ dedi.”

Duyduğumuza göre eşim ameliyata alındığı zaman bir başka hasta fenalaşıyor, eşimi bırakıp onun yanına gidiyorlar. Eşimi orada unutuyorlar. Daha sonra oradaki personelden biri kalbinin durduğunu anlıyor. Doktoru çağırıyor ama faydası olmuyor. Eşimi hastaneye götürdüğüm zaman sapasağlamdı. Polis geldi 'Şüpheli ölüm' diye şikayette bulunduk."

16 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde Cumhuriyet Caddesi ile Serment Caddesi kavşağında Shortland tipi zırhlı jandarma aracı, yolda yürüyen 72 yaşındaki İsmail Fırat'a çarptı. Kazada yaralanan Fırat, çevredeki yurttaşlar tarafından Şemdinli Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

16 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde Cumhuriyet Caddesi ile Serment Caddesi kavşağında Shortland tipi zırhlı jandarma aracı, yolda yürüyen 72 yaşındaki İsmail Fırat'a çarptı. Kazada yaralanan Fırat, çevredeki yurttaşlar tarafından Şemdinli Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

23 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Konak Mahallesi'nde, zırhlı polis aracın seyir halindeki araca çarpması sonucu, aynı aileye mensup 3 yurttaşın (*Araç şoförü Halit Alpkın ile birlikte babası Mehmet Sait Alpkın ve kardeşi Hişyar Alpkın*) ağır yaralandığı öğrenildi. Hastaneye götürülen yaralıların, Yoğun Bakım Ünitesi'nde tedavi altına alındığı öğrenildi.

07 Nisan Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde karşıdan karşıya geçmek isteyen Nesrin Kılıç isimli yurttaş ve 4 yaşındaki Suavi isimli çocuğuna, zırhlı polis aracının çarpması sonucu yaralandıkları öğrenildi. Bir polis memurunun görevden alındığı olayda yaralanan küçük Suavi'nin bir ayağı kesildiği öğrenildi.

Hakkari'ye bağlı Geçimli (Rindekê) Köyü'nün yamacında yer aldığı tepenin üst kısmında devam eden askeri üs inşaatında, **17 Nisan 2018 tarihinde** kepçe ile kazı yapıldığı sırada taş parçalarının koparak köyün üzerine yuvarlandığı, o esnada tepenin yamacında yer alan marketinde bulunan Sabri Ölmez isimli yurttaşın üzerine düştüğü ve yaralandığı öğrenildi. Göğsünden ağır yaralanan Sabri Ölmez'in, köylülerin çağırdığı ambulansla Hakkari Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı ve tedavi altına alındığı öğrenildi.

22 Nisan Mart 2018 tarihinde Mardin'in Dargeçit ilçesinde zırhlı bir polis aracı, evinin bulunduğu sokakta komşuları ile sohbet eden 50 yaşındaki Süphiye Yakut isimli kadına çarptı. Ağır yaralanan Yakut, ambulansla Midyat Devlet Hastanesi'ne, ardından da iç kanama şüphesiyle Batman'da bulunan Dünya Hastanesi'ne sevk edildiği öğrenildi. Sol ayak bileği ezildiğinden dolayı cerrahi bir operasyon geçiren Yakut'un hayati tehlikesinin bulunmadığı ve sağlık durumunun iyi olduğu öğrenildi.

28 Mayıs 2018 tarihinde Dersim merkez karayolları kavşağında askerlere ait zırhlı aracın çarpması sonucu, Hasan Hüseyin Çimen (60) isimli yurttaşın yaralandığı öğrenildi. Vücudunda kırıklar olduğu öğrenilen Çimen'in Tunceli Devlet Hastanesi'ne götürüldüğü ve burada yapılan ilk müdahalenin ardından da Elazığ Medical Park Hastanesi'ne kaldırılarak yoğun bakım ünitesine alındığı öğrenildi.

4 Haziran 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Şırnak'ın Cizre ilçesine** bağlı Cudi mahallesinde bulunan Fatih İlköğretim Okulu'nda 4'üncü sınıf öğrencisi Arafat Çağlar, yaklaşık bir ay önce okula gittiği esnada bir köpek tarafından yanağından ısırıldı. Olay yerine gelen polisler tarafından zırhlı araca bindirilerek İlçe Devlet

Hastanesi'ne götürülen Çağlar'ın, kısa bir tedavinin ardından taburcu edildiği belirtildi. Yaklaşık 10 gün sonra fenalaşan Çağlar, ailesi tarafından Antep'te bulunan bir hastaneye kaldırılarak, Anestezi ve Reanimasyon Bölümü'ndeki yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındı. 20 güne yakın bir süre boyunca tedavi altında tutulan Çağlar'ın dün yaşamını yitirdiği öğrenildi. Cizre Devlet Hastanesi'nde yapılan ilk tıbbi müdahalenin eksik yapılmasından kaynaklı Çağlar'ın yaşamını yitirdiği iddia edildi.

06 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinde Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nün ek yerleşkesi (Polis Okulu) önündeki Emek Caddesi'nde, akşam saatlerinde aşırı hız yapan zırhlı polis aracı (TOMA) yoldan geçmeye çalışan 75 yaşındaki Mehmet Tektekin isimli yurttaşa çarptı. Çarpmanın etkisiyle bilincini kaybederek ağır yaralanan ve olay yerine çağrılan ambulansla hastaneye kaldırılan Tektekin, **08 Haziran 2018 tarihinde** tedavi gördüğü sırada yaşamını yitirdi.

13 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Bozan Ahmed, şu beyanlarda bulundu:“ *Eniştem Mehmet KADİR'e yaklaşık 8 ay önce kanser teşhisi konuldu. SBÜ Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesinde ameliyat ettik ve sonrasında Dicle Üniversitesi Hastanesi Onkoloji Kliniğinde tedavisine devam edildi. Ancak haftanın 5 gününün ışık tedavisine götürdüğümüz hastanın tedavisini 35 gün sonra kestiler. 25.03.2018 tarihinden bu güne ilaçlı tedavi uygulanmıyor. Hastamızın durumu her gün daha da kötüye gidiyor. Hastamız genç olmasına rağmen vücut direncinin yavaş yavaş düştüğünü görüyoruz. Bu durumdan kaynaklı olarak Dicle Üniversitesi Hastanesinin gerekli ve yeterli tedaviyi uygulamadığını düşünüyoruz. Bunun için sizden hukuki yardım talep ediyoruz.*”

13 Haziran 2018 tarihinde Dersim'in Atatürk Mahallesi'nde sabah saatlerinde, karşıdan karşıya geçmeye çalışan 92 yaşındaki Ali Sezer isimli yurttaşa akrep tipi zırhlı araç çarptığı, çarpma sonucunda olay yerinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

14 Haziran 2018 tarihinde Şanhurfa'nın Suruç ilçesinde saat 15. 00 sularında, 24 Haziran seçimleri hazırlıkları kapsamında esnaf ziyaretinde bulunan AKP Urfa Milletvekili ve Milletvekili adayı İbrahim Halil YILDIZ ile ziyarette bulunduğu ŞENYAŞAR ailesinden esnaf arasında gerginlik yaşandığı ve yaşanan gerginliğin daha sonra silahlı çatışmaya dönüştüğü bilgisi edinilmiştir. Yaşanan silahlı çatışma sonrasında yaralananların hastaneye götürüldüğü, yaralılarından YILDIZ'ın kardeşi olan Mehmet Şah Yıldız isimli yurttaşın, hastaneye getirildiğinde yaşamını yitirdiği ve aynı hastaneye getirilen yaralılarından Celal Şenyaşar, Adil Şenyaşar ve Esvet Şenyaşar isimli yurttaşların hastanede YILDIZ'IN yakınlarının saldırısı sonucu yaşamlarını yitirdikleri öğrenildi. Olayların sonucunda, 4 yurttaşın yaşamını yitirdiği ve 9 yurttaşın da yaralandığı öğrenilmiştir. Söz konusu olaylarda ruhsatsız tabancalar ve uzun namlulu silahların kullanıldığı, yaralıların taşındığı hastanede yaralılara yönelik yine bu silahlar ve başkaca delici-kesici aletler kullanılmak suretiyle oldukça kalabalık bir grup tarafından saldırıda bulunulduğu, yaralıların bu saldırılar sonucunda yaşamını yitirdikleri bilgisi edinilmiştir. Hastanede güvenlik amacıyla bulunan kolluk kuvvetlerinin saldırı anında müdahalede bulunmadığı ve seyirci kaldığı yönünde iddialar gündeme gelmiştir.

17 Haziran 2018 tarihinde Antep'in merkez Şehitkâmil ilçesindeki özel NCR Hastanesi'nde çıkan yangın sonucu, yoğun Bakım Ünitesi'nde tedavi gören 2 yurttaşın yaşamını yitirdiği, dumandan etkilenen 80 hasta ve 5 sağlık çalışanının ise farklı hastanelere sevk edildiği öğrenildi. Yangının neden çıktığı ise öğrenilemedi. Konuya ilişkin Antep Valiliği tarafından yapılan açıklamada, saat 04.00 sıralarında çıkan yangında 45'i bebek 80

hasta ve 5 hastane personelinin dumandan etkilenmesi nedeniyle başka hastanelere sevk edildiği ve tahliye işlemleri sırasında yoğun bakımda tedavi gören 2 yurttaşın yaşamını yitirdiği belirtildi. Olayla ilgili adli ve idari tahkikat başlatıldı.

21 Haziran 2018 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesi merkezinde bulunan bir trafo büyük gürültüyle patladı. Patlama esnasında trafo yakınlarında bulunan Emin Özek, Reşit Arız ve Beşir Akan adlı yurttaşlar yaralandı. Yaralılar, olay yerine çağrılan ambulanslarla İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak, tedavi altına alındı.

28 Haziran 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Cengiz Topel Caddesi'nde karşıdan karşıya geçmek isteyen 56 yaşındaki Halit Artık isimli yurttaşa, zırhlı araç çarptığı öğrenildi. Çarpmanın etkisiyle ağır yaralanan Artık'ın, çevredekilerin yardımıyla Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı, ameliyata alındığı ve bir bacağının kesilme tehlikesi olduğu öğrenildi.

POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ

14 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde Dağlıca Tabur Komutanlığı'nda askerliğini yapan Piyade Onbaşı Yusuf Yavuz'un "Bakımını yaptığı tankın üzerindeki makineli tüfeğin ateş alması nedeniyle" yaşamını yitirdiği iddia edildi.

17 Nisan 2018 tarihinde Van Erçiş ilçesindeki askeri birlikte Mazlum Özlü isimli 6 aylık askerin intihar ettiği iddia edildi.

17 Nisan 2018 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde AKP ilçe binasını korumakla görevli polis memuru Hilmi T.'nin kafasına dayadığı silahı ateşleyerek kendisini ağır yaraladığı iddia edildi. Olayda yaralanan Hilmi T.'nin İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi. *Hilmi T.'nin, ilçeye bağlı Karşıyaka Mahallesi'nde, 3 Mayıs 2017 tarihinde Muhammed (7) ve Furkan Yıldırım (6) kardeşlerin ölümüne neden olan panzeri olay yerinden kaldıran polis olduğu belirtildi.*

18 Nisan 2018 tarihinde Bitlis İl Emniyet Müdürlüğü'nde görevli olan evli ve 1 çocuk babası polis memuru Erdem G.'nin, evinde tabancayla başına ateş ederek intihar ederek yaşamına son verdiği iddia edildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi. *Erdem G.'nin OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile açığı alındığı, 2 ay önce göreve iade edildiği belirtildi. Olayla ilgili başlatılan soruşturmanın devam ettiği öğrenildi.*

26 Mayıs 2018 tarihinde Antep'in İslahiye ilçesinde 106'ncı Topçu Alay Komutanlığı Şehit Alpay Başaran Kışlası'nda görev yapan Kütahya'nın Tavşanlı ilçesi nüfusuna kayıtlı Er Adem Yıldız'ın akşam saatlerinde nöbet tuttuğu esnada asker arkadaşı M.T'nin silahının kazara ateş almasıyla ağır yaralandığı, götürüldüğü İslahiye Devlet Hastanesi'nde tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

SALDIRIYA UĞRAYANLAR

-Öğretmen / Öğretim Üyesi

28 Mayıs 2018 tarihinde Batman TPAO 100. Yıl İlkokulu'nda görev yapan ve Eğitim-Sen Üyesi Fahriye Bedirhanoğlu'nun, yaşanan bir öğrenci kavgası sonrası bir öğrenci velisi ve beraberindekilerin tarafından fiziksel saldırıya maruz kaldığı öğrenildi. **29 Mayıs 2018**

tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Bedirhanoğlu, konu ile ilgili şu anlatımlarda bulundu: "Öğrencimin yaralanması sonrası annesini arayarak yaşananları anlattım. Çocuğu gelip alacaklarını söylemesinin ardından velinin eşi telefon açarak hakaret ve tehditlerde bulundu, yaşananlardan beni sorumlu tuttu. Telefon konuşmasının ardından, okula 3-4 kişi, birlikte gelerek önce tehditlerde bulundu, ardından bu kişilerin şiddetine maruz kaldım. Can güvenliğim yok, suç duyurusunda bulunduk ve koruma talep edeceğim. Yaşanan olayın ardından şikayetçi olmam üzerine aynı kişi telefonda bana 'eşine senin cesedini yollayacağım' diyerek tehditte bulundu. Okula her gün onlarca kişi geliyor, can güvenliğimiz yok."

-Doktor

7 Ocak 2018 tarihinde Ağrı'da hastanede hasta yakını olan ve ismi öğrenilemeyen erkek şahsın, Ece Gökyayla isimli doktoru çocuğuna tekrar bakmadığını ileri sürerek darp ettiği ve öldürmekle tehdit ettiği öğrenildi. Erkek şahsın gözüaltına alındığı öğrenildi.

31 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde** İlçe Devlet Hastanesi'nin Başhekimi Caner Çakın'ın makam odasında, AKP İlçe Başkanı Mehmet Kızılkaya ve beraberindeki bir grubun fiziki ve sözlü müdahalesine maruz kalmak suretiyle darp edildiği öğrenildi.

21 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinin Cami mahallesinde kimliği belirsiz kişilerin bulunduğu bir araçtan, özel bir hastanenin önünde bulunan yurttaşlara silahla ateş açıldı. Özel hastanenin taranması sonucu yurttaşlardan Füdahi Hoşer yaşamını yitirdi, **İhsan Eken isimli doktor** ile birlikte 3 kişi ağır yaralandı. Silvan Dr. Yusuf Azizoğlu Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralılar, ilk müdahalelerin ardından Diyarbakır'da bulunan çeşitli hastanelere sevk edildi.

SİLAHLI ÇATIŞMALAR

1 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesi kırsalında HPG militanları tarafından karakola yönelik gerçekleştirilen saldırı sırasında, 2 HPG militanının (*Dicle Fırat Kod isimli Yasemin Ballı, Zozan Cudi Kod isimli Ayşe Baykal*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

8 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Gabar Dağı'nda başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuşun yaralandığı öğrenildi.

14 Ocak 2018 tarihinde Hakkâri'nin Çukurca ilçesi Güven Dağı'ndaki askeri üs bölgesine, PKK militanları tarafından düzenlenen füzeli saldırıda, 1 askerin (*Piyade Sözleşmeli Er Bülent Alp-21 yaş*) yaşamının yitirdiği, 3 askerin de yaralandığı öğrenildi.

31 Ocak 2018 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde bulunan Gürbulak Sınır Kapısı yakınlarında askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 askerin yaşamını yitirdiği ve 1 askerin de yaralandığı öğrenildi.

1 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde çıkan çatışmada 3 HPG militanının (*Eylül Ergani kod isimli Murat Üçer, Pirdoğan Mirza kod isimli Recep Kaya, Renas Serhat kod isimli İsrâfil Dursun*) ve 1 sivil yurttaşın (*Veysel Çelik*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

1 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde yer alan Güven Dağı bölgesinde bulunan askeri üsse HPG militanları tarafından gerçekleştirilen saldırıda, 1 askerin yaşamını yitirdiği, 5 askerin de yaralandığı öğrenildi. **Şemdinli ilçesi** Ortaklar bölgesindeki askeri üs bölgesine düzenlenen havan saldırısında ise, 2 askerin yaşamını yitirdi, 2 askerin de yaralandığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Omerya bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının (*Demhat Çekdar kod isimli Hozan Akdoğan, İskender Kandil kod isimli Arif Aykurt, Tekoşer Ağır kod isimli Adem Yüksel*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde üs bölgesine yönelik gerçekleşen saldırıda, 1 asker yaşamını yitirdiği ve 1 asker ise yaralandığı öğrenildi.

21 Şubat 2018 tarihinde Türkiye ile Federa Kürdistan Bölgesi sınırlarında yer alan Kanî Reş bölgesinde, TSK askerleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 2 asker yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Gabar dağında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanın (*Gelhat Gabar kod isimli Agit Yılmaz*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

2 Mart 2018 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesine bağlı Geventepe köyünde askerler tarafından düzenlenen baskında, bir eve yönelik açılan ateş sonucu 4 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi.

8 Mart 2018 tarihinde Bitlis'in Yukarı Olek köyü kırsalında güvenlik güçleri tarafından arazi arama-tarama faaliyetlerinin yapıldığı sırada meydana gelen patlamada, 1 köy korucusunun (*Sedat Aktaş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Mart 2018 tarihinde Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesine bağlı Ağrı Dağı etekleri kırsalında operasyona çıkan güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuşun yaşamını yitirdiği öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesi kırsalında gerçekleştirilen askeri operasyonda, araziye döşenen el yapımı patlayıcının infilak etmesi sonucu 3 askerin yaşamını yitirdiği (*2'si olay yerinde, 1'i hastanede*) ve 4 askerin de yaralandığı öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesinin Kalemli (Dalekan) köyü civarında bulunan Bağlıca Sınır Taktik Jandarma Komutanlığı'na bağlı askeri üs bölgesinin bulunduğu Yılmaz Tepe bölgesinde patlama meydana geldi. Tuzaklanmış mayın nedeniyle patlamanın yaşandığı iddia edilirken bölgede eşi Ahmet Yaman ile koyun otlatan Nariñç Yaman ağır yaralandı. Yaman'a ilk müdahale, bölgeye giden köylüler tarafından yapıldı. Köylüler tarafından yol kenarına kadar getirilen Yaman, buraya çağırılan ambulans ile İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

14 ve 26 Mart 2018 tarihleri arasında Kandil bölgesine yönelik gerçekleşen hava harekatı ve çatışmalarda, 7 HPG militanının yaşamını yitirdiği, 1 HPG militanının yaralı olarak yakalandığı öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Agıri Mazlum Pirdoğan kod isimli Birdal Burhanlı, Argeş Tekoşer kod isimli İbrahim Gelici, Cıwan Kıcı kod isimli*

Mehdi Dalmış, İntikam Zagros kod isimli Yıldırım Koca, Rüstem Şemzinan kod isimli Cengiz DüNDAR, Tekoşer Mardin kod isimli Mehmet Reşit Savucu, Xwinrej Gever kod isimli Vedat Çetin.

14 Mart 2018 tarihinde Van'ın Gürpınar ilçesinde görev yapan Metin Ertaş isimli güvenlik korucusunun, ilçeye bağlı Şabaniye Mahallesi'nde PKK militanları tarafından uğradığı saldırı sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Konuya ilişkin **11 Mayıs 2018 tarihinde** örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: “13 Mart günü saat 18.45'te bir birliğimiz Van'ın Edremit ilçesine bağlı Şabaniye mahallesinde; işgalci güçlerle birlikte hareket eden, operasyonlara katılan ve ajanlaştırma faaliyetleri yürüten Metin Ertaş adlı bir kontrayı cezalandırmıştır.”

17 Mart 2018 tarihinde Van'ın merkez İpekyolu ilçesinde ikamet eden Fuat Kılavuz isimli güvenlik korucusunun, PKK militanları tarafından uğradığı saldırı sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Konuya ilişkin **11 Mayıs 2018 tarihinde** örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: “17 Mart günü saat 21.00'da güçlerimiz, Van merkeze bağlı Heci Bekir mahallesinde yine işgalci TC ordusu ile hareket eden ve bazı kontraların güvenliğini sağlayan Fuat Kılavuz adlı bir kontrayı cezalandırmıştır.”

17 Mart 2018 tarihinde Türkiye ve Federe Kürdistan Bölgesi sınırında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (Berfin Çekdar kod isimli Şehriban Temel, Fedakar Van kod isimli Yunus Yaman) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Gabar dağı bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (Binevş Ceng kod isimli Sakine Akdağ, Berçem Derik kod isimli Berçem Heci) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

18 Mart 2018 tarihinde Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Akdağ bölgesinde çıkan çatışmada, 3 HPG militanının (Kemal Dilgeş kod isimli Tekin Zirek, Sidar Amed kod isimli Abdullah Polat, Sipan Amed kod isimli Mehmet Doğuç) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

18 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde bulunan Hisar Tank Taburuna, PKK militanları tarafından roketatarlı saldırı düzenlendiği ve 6 askerin yaralandığı öğrenildi. Saldırıya güvenlik güçlerinin de ateş açarak karşılık vermesi üzerine çatışma çıktığı belirtildi.

19 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesine bağlı Topçular Karakoluna gitmekte olan sivil araca, PKK militanları tarafından ateş açıldığı ve bir askerin (Uzman Çavuş Sergen Çakmak) ve 1 köy korucusunun (Yaseddin Opçin) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

22 Mart 2018 tarihinde Bitlis merkez ve Hizan ilçesi ile Siirt'in Baykan ilçesi arasında bulunan ormanlık kırsal bölgede operasyona çıkan askerlerin geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 1 askerin yaşamını yitirdiği ve 1 askerin de yaralandığı öğrenildi.

22 Mart 2018 tarihinde Kandil bölgesinde yapılan hava hareketinde, 1 HPG militanının (Demhat Zindan kod isimli Demhat Ahmet Rekani) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

22 ve 23 Mart 2018 tarihlerinde Batman'ın Sason ilçesinde başlatılan askeri operasyon sırasında, 3 HPG militanının (Agit Baran kod isimli Arman Amedi, Cudi Derik kod isimli Kahraman Ahmet Derviş, Serdar Zana kod isimli Aydın Bilir) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

24 Mart 2018 tarihinde Siirt kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Canşêr Raman kod isimli Haydar Topkan, Şoreş Xeyri kod isimli Mahmut İbiş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihinde Mardin Dargeçit ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının (*Alişer Tori kod isimli Burhan Duygun, Canşer Rüstem kod isimli Renas Cemil Ali, Rezan Zaxo kod isimli Serhat Gazyak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihinde Dersim'in Pülümür ilçesi kırsalında başlatılan hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 7 HPG militanın yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Aso Amed kod isimli Mahmut Çelik, Halil Colemerg kod isimli Mecit Eygin, Harun Dersim kod isimli Feridun Nebizade, Mahir Munzur kod isimli Cihan Kıt, Rubar Çewlik kod isimli Selman Baki, Şervan Gımgım kod isimli Kadir Tosun, Welat Zilan kod isimli Sedat Bingöl.*

26 Mart 2018 tarihinde Hakkari kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Baz kod isimli Ayhan Sönmez*) yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

29 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ilçesi kırsalında zırhlı aracın geçişi sırasında roketatarlarla düzenlenen saldırıda, 6 askerin yaralandığı öğrenildi. Aynı bölgede başlatılan askeri operasyon sırasında 3 HPG militanının (*Akıf Bagok kod isimli Diyar Gümüştay, Rêber Andok kod isimli Ali Tekin, Tekoşer Cudi kod isimli İdris Uzkaş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Mart 2018 tarihinde Siirt'in Eruh ilçesi kırsalında bulunan Ormanardı askeri üs bölgesine HPG militanları tarafından düzenlenen saldırıda, 6 köy korucusunun yaşamını yitirdiği, 7 güvenlik görevlisinin (4 asker ve 3 köy korucusu) yaralandığı öğrenildi. Yaşamını yitiren köy korucularının isimleri şöyle: *Sıddık Erkan (46), Mehmet Eren (44), Abdullah Yüztağ (40), Seyfettin Bağkurt (26), Nevzat Gökçe (37) ve Mehmet Oktay (27).* **1 Nisan 2018 tarihinde** hastanede tedavisine devam edilen 1 askerin (*Uzm. Onb. Emre Dut*) uzman çavuşun daha yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cudi Dağı bölgesinde yol kontrolü yapan askerlere yönelik gerçekleşen roketli saldırıda, bir askerin yaralandığı öğrenildi.

31 Mart 2018 tarihinde Dersim merkeze bağlı kırsal bölgede çıkan çatışmada, 1 askerin yaralandığı ve 3 HPG militanının (*Delila Çewlik kod isimli Zeynep Miran, Hamza Karaz kod isimli Hasan Baylan, Rozerin Hebun kod isimli Rozerin Özer*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

31 Mart 2018 tarihinde Siirt kırsalında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının (*Bager Bahoz kod isimli Hasan Atak, Erdal Dizeyi kod isimli Emocan Çiftçi, Havin Gundikremo kod isimli Emine Güngen*) yaşamını yitirdiği öğrendi.

4 Nisan 2018 tarihinde Ağrı Dağı eteklerinde operasyona çıkan askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 2 askerin yaralandığı ve Iğdır Devlet Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

4 Nisan 2018 tarihinde Dersim'in Çemişgezek ile Hozat ilçeleri arasındaki Aliboğazı bölgesinde operasyona çıkan askerlerin geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 2 uzman

çavuş yaralandığı ve helikopterle Elazığ Fırat Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi.

4 Nisan 2018 tarihinde Dersim'in Pülümür ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 7 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Kemal Garzan kod isimli Medeni Sayılğan, Çekdar Mamkut kod isimli Çekan Asus, Harun Munzur kod isimli Maşallah Malazgirt, Rojhat Guevara kod isimli Özgür Uçucu, Sipan Xelat kod isimli Abdullah Korkmaz, Soro Hazro kod isimli Mehmet Rehber Çetin, Welat Redur kod isimli Yakup Deniz.*

6 Nisan 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ile Kulp ilçeleri arasında bulunan arazide operasyona çıkan askerler ve HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Reşit Agiri kod isimli Tuncay Sinoğlu, Şervan Azadi kod isimli Ömer kaya*) yaşamını yitirdiği ve 2 güvenlik korucusunun (*Ş.Ş., H.Y.*) yaralandığı öğrenildi.

6 Nisan 2018 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde Şentepe üs bölgesine yakın bir bölgede meydana gelen patlamada, 2 askerin (*Astsubay Tolga Pehlivan, Uzman Çavuş Anıl Yalap*) yaşamını yitirdiği, 1 uzman çavuşun da yaralandığı öğrenildi.

7 Nisan 2018 tarihinde Şırnak'ın Cudi Dağı bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi.

14 ve 15 Nisan 2018 tarihlerinde Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesi kırsalında çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Yılmaz Piling kod isimli Mehmet Özgün, Cihan Zilan kod isimli Taner Aydemir*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

16 Nisan 2018 tarihinde Şırnak'taki Bestler-Dere bölgesinde bulunan Kuyutepe üs bölgesine PKK militanları tarafından düzenlenen uzun namlulu silah ve roketatarlarla saldırıda, 3 askerin yaşamını yitirdiği ve 1 askerin de yaralandığı öğrenildi. Yaşamını yitiren askerlerin isimleri şöyle: *Piyade Uzman Çavuş Muğdat Çelik (44)...*

17 Nisan 2018 tarihinde Siirt' kırsalında (Herekol bölgesi) başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Amara Serhat kod isimli Fatma İnci, Andok Deniz kod isimli Hanifi Güzel, Gelhat Gabar kod isimli İbrahim Saknak, Hebun Axin kod isimli Felek Beyar, Kendal Botan kod isimli Fikret Arslan, Zamani Garzan kod isimli İbrahim Çoban.*

17 Nisan 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçe kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının (*Dara Amed kod isimli Şeref Peker, Rezan Hezex kod isimli Mehmet Şirin Çakar, Serhıldan Mordem kod isimli Mehmet Nergiz*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

19 Nisan 2018 tarihinde Kandil bölgesinde gerçekleşen hava bombardımanında, 2 HPG militanının (*Sema İntikam kod isimli Zühre Yarıcı, Asmin Gelawej kod isimli Leyla Çapın*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

24 Nisan 2018 tarihinde Şırnak kırsalında bulunan Besta Bölgesi'nde çok sayıda asker ve korucunun katılımıyla başlatılan askeri operasyon sırasında meydana gelen patlamada, 1 askerin (*Astsubay Üstçavuş Sadık Akın*) ağır yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

25 Nisan 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice İlçesi kırsalında sürdürülen askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 asker yaşamını yitirdiği ve 4 askerin de yaralandığı öğrenildi.

27 Nisan 2018 tarihinde Kandil bölgesinde gerçekleşen hava bombardımanında, 1 HPG militanının (*Serdem Pir kod isimli Adem Aytış*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27 Nisan 2018 tarihinde Bitlis'in Hizan ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Toprak Harun Kod isimli Sevda Arvas*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Nisan 2018 tarihinde Şırnak kırsalında bulunan Besta Bölgesi'nde askeri üs bölgesine düzenlenen saldırı ve ardından çıkan çatışmada, bir askerin yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Nisan 2018 tarihinde Dersim'in Pülümür vadisinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 asker yaralandığı öğrenildi.

30 Nisan 2018 tarihinde Siirt kırsalında gerçekleşen hava bombardımanında, 1 HPG militanının (*Adıl Siirt Kod isimli Mühdi Başçı*) yaşamını yitirdiği ve 1 HPG militanının (*Malik kod isimli Osman Özünal*) yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

10 Mayıs 2018 tarihinde Dersim-Erzincan karayolu çevresinde operasyon yürüten jandarma özel hareket timlerinin ilerlediği sırada meydana gelen patlamada, bir uzman çavuşun ağır yaralandığı ve Tunceli Devlet Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

11 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak'ta Sorotepe üs bölgesi ve çevresinde başlatılan askere operasyon sırasında meydana gelen patlamada 2 askerin yaralandığı ve Şırnak Devlet Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alınan yaralı askerlerden 1'inin tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

14 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde bağlı Haberli köyü kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 askerin yaralandığı ve Şırnak Devlet Hastanesi'nde götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

15 Mayıs 2018 tarihinde Urfa'nın Halfeti ilçesinde Göklü Jandarma Karakoluna yönelik HPG militanları tarafından düzenlenen roketatarlı saldırıda, 2 askerin yaralandığı öğrenildi.

18 Mayıs 2018 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Mazlum Duraklı kod isimli Mustafa Temur, Suat Roj kod isimli Suat Akkaya*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

20 Mayıs 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemzinan ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Bawer Ebeğe kod isimli Osman Salazer, Çiya Çiyager kod isimli Bilal Keskin*) yaşamını yitirdiği ve 1 HPG militanının (*Fırat kod isimli Ramazan Yıkar*) yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

21 Mayıs 2018 tarihinde Dersim kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının (*Çiyager Koçer kod isimli Mehmet Caymak, Hebun Farqin kod isimli Mehmet Şirin Bilir, Mervan Arjin kod isimli Abdulaziz Temizsoy*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

22 Mayıs günü Siirt'in Baykan ilçesine bağlı kırsal bölgede çıkan çatışmada, 4 HPG militanının (*Bervan Şahin kod isimli Ozan Baran, Dijwar Çiyager kod isimli Baran Özdemir, Harun Xweza kod isimli Adnan Delibaş, Kendal Xizan kod isimli Adnan Çelik*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Mayıs 2018 tarihinde Batman'ın Kozluk ilçesi kırsalında güvenlik güçleri tarafından EYP kontrolü yaptığı sırada meydana gelen patlamada, bir güvenlik korucusunun hafif şekilde yaralandığı öğrenildi.

24 Mayıs 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesi Kayalar bölgesinde nöbete giden korucuları taşıyan aracın geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 2 korucunun yaşamını yitirdiği ve 3 korucunun da yaralandığı öğrenildi.

24 Mayıs 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Birlik ve Şenlik köylerinde askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, bir askerin yaralandığı öğrenildi.

25 Mayıs 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesi kırsalında çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Arjin Ronahi kod isimli Elif Özdemir, Fırat Mahir kod isimli Fethullah Kaplan, Mahsum İntikam kod isimli Mahmud El Hasan, Mazlum Karakoçan kod isimli Hakan Selçuk, Zeynep Rojda kod isimli Eda Mahçup.*

26 Mayıs Hakkari Şemdinli ilçesinde bir karakola yönelik düzenlenen saldırının ardından çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Kulilk Dilan kod isimli Şeyma Aydın, Rezan Ruken kod isimli Mahmut Uğun*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Mayıs 2018 tarihinde Dersim'in Hozat ilçesine bağlı Taner boğazında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Berxwedan Dersim kod isimli Mustafa Şeker*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Mayıs 2018 tarihinde Kandil bölgesinde çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Şahan Tolhıldan kod isimli Ozan Salan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

31 Mayıs 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 güvenlik korucusunun (*Emrah Tezgel*) ağır yaralandığı ve kaldırıldığı Selahaddin Eyyübi Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

1 Haziran 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde 40 yaşındaki Haydar Çelik isimli güvenlik korucusunun, Cumhuriyet Mahallesi Kuruköy yolu üzerinde aracının içerisinde ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Konuya ilişkin **2 Haziran 2018 tarihinde** örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: “*İşgalci TC ordusu ile işbirliği içinde olan, kontra faaliyetleri yürüten ve arkadaşlarımızın şehadetlerinde rolü olan Haydar Çelik isimli bir şahıs 31 Mayıs günü saat 21.30 sularında Hakkari'nin Gever (Yüksekova) ilçe merkezinde güçlerimizce cezalandırılmıştır.*”

1 Haziran 2018 tarihinde Şırnak kırsalında gerçekleşen hava bombardımanında, 2 HPG militanının (*Deniz Herekol kod isimli Mehmet Selim Külter, Rojhat Nusaybin kod isimli Abdulkerim Ercik*) ve 2 HPG milisinin (*İrfan Ertem, Osman Ertem*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

2 Haziran 2018 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine yol yapımı esnasında askeri iş makinelerine yönelik PKK militanları tarafından düzenlenen roketatarlı saldırıda, 2 uzman çavuşun yaşamının yitirdiği ve 1 askerin de yaralandığı öğrenildi: *Uzman Çavuş Tayfur Uluçay, Uzman Çavuş Hakan Ergin.*

2 Haziran 2018 tarihinde Dersim merkeze bağlı Kırmızı Dağ alanında başlatılan askeri operasyon sırasında düzenlenen hava bombardımanında, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Dilgeş Zafer Amed kod isimli Ramazan Çubuk, Leheng Argeş kod isimli Ramazan Yasugey, Mazlum Karakoçan kod isimli Deniz Düzgün, Taylan Ararat kod isimli Erkan Ordu, Baran Cudi kod isimli Yaşar Kaya, Firaz Paramaz kod isimli Mahsum Aslan.*

3 Haziran 2018 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine bağlı Aktütün ile Dağlıca arasında sınıra sıfır bölgede yol güvenliğini sağlayan askerlere yönelik, PKK militanları tarafından tanksavar ile düzenlenen saldırıda, 3 askerin yaşamını yitirdiği ve 2 askerin de yaralandığı öğrenildi. Yaşamın yitiren askerlerin isimleri şöyle: *Piyade Sözleşmeli Er Orhan Özkan, Piyade Sözleşmeli Er Onbaşı Muhammet Koç, Piyade Sözleşmeli Er Süleyman Sevim.*

3 Haziran 2018 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine 5 kilometre uzaklıkta Şapatan köyünün karşısında bulunan ve yapımı devam eden karakol inşaatının güvenliğini sağlayan güvenlik güçlerine saldırı düzenlendiği öğrenildi. Saldırı ardından çatışma çıktığı ve çatışmanın 23.00 ila 02.45 saatleri arasında devam ettiği, çatışma esnasında evinin balkonunda oturan Rojin Tekin (15) isimli çocuğun, ayağına isabet eden kurşunla yaralandığı öğrenildi. Ailesi tarafından Şemdinli Devlet Hastanesi'ne kaldırılan çocuğun, yapılan ilk müdahalenin ardından taburcu edildiği öğrenildi.

5 Haziran 2018 tarihinde Batman'ın Sason ve Kozluk ilçeleri kırsalında güvenlik korucularına yönelik gerçekleşen roketatarlı saldırıda, 1 güvenlik korucusunun yaralandığı öğrenildi.

7 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı kırsal bölgede askeri güvenlik noktasına yönelik gerçekleşen eylem sırasında çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Şevger Amed kod isimli Vedat Çetin, Zınar Azad kod isimli Hiva Yüksekbağ*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

7 Haziran 2018 tarihinde Siirt'in Eruh ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Çekdar Amed kod isimli Emrah Polat*) yaşamını yitirdiği ve 1 HPG militanının (*Herekol Çıray kod isimli Hacı Göktas*) yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

8 Haziran 2018 tarihinde Bingöl'ün Yedisu ilçesine bağlı Kabayel Jandarma Karakolu'na ait askeri araca saat 17.30 sıralarında silahlı saldırı düzenlendiği ve araçta bulunan 1 askerin (*Jandarma Er Şevki Eren Yatkın*) yaşamını yitirdiği, 3 askerin de yaralandığı öğrenildi.

8 Haziran 2018 tarihinde Şırnak kırsalında (Besta bölgesi) başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamının yitiren militanların isimleri şöyle: *Hışyar Çarçek kod isimli Hışyar Bayar, Jir Qamişlo kod isimli Mahmut Muhammed, Rezan Ulaş kod isimli Erhan Kafdar, Şerzan Karker kod isimli Uğur Kılıç, Zınar Kobani kod isimli Ethem Gor.*

9 Haziran 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Dara Van kod isimli Hakan Sunkur*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

9 Haziran 2018 tarihinde Şırnak'ın Besta bölgesinde bulunan Kaval Dağı eteklerinde güvenlik güçleri tarafından yapılan arama-tarama faaliyeti sırasında çıkan çatışmada, 1 özel hareket polisinin ile 1 askerin yaralandığı öğrenildi. Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırılan ve ağır yaralı olan özel harakat polisinin yaşamını yitirdiği öğrenildi.

9 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı kırsal bölgede askeri güvenlik noktasına yönelik gerçekleşen eylem sırasında çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Dicle Hevidar kod isimli Rojbin Akyol, Dılovan Bahtiyar kod isimli Fatih Kırtay*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

14 Haziran 2018 tarihinde Hakkâri'nin Çukurca ilçesinde Zengil Tepe askeri üs bölgesine HPG militanları tarafından düzenlenen saldırıda, 1 asker yaşamını yitirdiği (*Topçu Onbaşı Abdulsalam Halat*) ve 4 askerin yaralandığı öğrenildi.

18 Haziran 2018 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı Köprülü (Gêman) Köyü Aslanboğazı mevkiinde askeri konvoyla düzenlenen roketli saldırıda 6 askerin yaralandığı öğrenildi.

19 Haziran 2018 tarihinde Siirt'in Erüh ilçesine bağlı Dağdöşü kırsalında askeri aracın geçişi sırasında gerçekleşen bombalı saldırıda, 1'i ağır 3 askerin yaralandığı, yaralı askerlerin Siirt Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı, ağır yaralı askerin (*Piyade Onbaşı Çağatay Necati Dinç*) tüm müdahalelere rağmen kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Haziran 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Çavreş Amed kod isimli Xebat Açıkgoz, Delil Yıldız kod isimli Vedat İşleyen, Sara Star Serhat kod isimli Leyla Yıldız, Welat Şemzinan kod isimli Fikret Çağlül, Zerdeşt Gırvani kod isimli Diyadin Gül*.

18 Haziran 2018 tarihinde Şırnak'ın Cudi Dağı'nda başlatılan hava destekli askeri operasyon sırasında, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Diyar Babat kod isimli Fehmi Babat, Harun Cizre kod isimli Mehmet Ali Oğuz, Jehat Rojhilat kod isimli Secad Cihangi Viced, Şahan Çatak kod isimli Yavuz Eraslan, Tekoşer Dijwar kod isimli Hamza Kızıl, Tolhıldan Jiyan kod isimli Ronahi Mutlu*.

19 Haziran 2018 tarihinde Şırnak'ın Güçlükonak ilçe kırsalında bulunan Gabar Dağı bölgesinde çok sayıda asker ve korucunun katılımıyla başlatılan askeri operasyon sırasında, gerçekleşen bombalı saldırıda 3 askeri yaralandığı, Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralı askerlerden 1'inin (*Uzman Çavuş İzzet Ak*) tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

20 Haziran 2018 tarihinde Hakkâri'nin Çukurca ilçesi Uzundere Köyü Harkabirim Tepe Üs bölgesinde askeri araca düzenlenen roketatarlı saldırıda, 2 askerin yaşamını yitirdiği (*Piyade Er Orhan Faruk Baytekin, Piyade Sözleşmeli Onbaşı Aliseydi Özdemir*) ve 1 askerin de yaralandığı öğrenildi.

27 Haziran 2018 tarihinde Maraş'ın Ekinözü ile Nurhak ilçeleri arasındaki Engizek Dağları bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuş ile 1 köy korucusunun yaşamının yitirdiği öğrenildi.

SİLAHLI ÖRGÜTÜN EYLEMLERİ SONUCU ÖLEN / YARALANAN SİVİLLER

21 Nisan 2018 tarihinde Dersim-Erzincan karayolu üzerinde inşa edilen güvenlik kulesi için yol çalışması yapan işçilere yönelik gerçekleşen saldırıda, iş makinesi operatörü Mehmet Özdemir'in ağır yaralandığı ve olay yerine gelen sağlık ekiplerinin tüm müdahalelerine rağmen kurtarılmadığı öğrenildi.

SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN SİVİLLER

11 Mayıs 2018 tarihinde Hakkari merkezde yaşayan ve Oğul (Talê) köyünde inek besleyen Kadir Aslan isimli yurttaşın, köy yolunda başından vurulmuş halde ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Aslan'ın PKK militanları tarafından öldürüldüğü öğrenilirken, Konuya ilişkin **14 Mayıs 2018 tarihinde** örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Güçlerimiz, uzun bir süredir işgalci TC ordusu ile çalışan, halkımızın değerlerine ihanet eden, kontra faaliyetleri yürüten ve arkadaşlarımızın şehadetinde rolü olan Kadir Aslan isimli bir şahısı 10 Mayıs günü Hakkari'nin Çelê (Çukurca) ilçesine bağlı Talê köyü yakınlarında cezalandırmıştır. Güçlerimiz bu şahsa ait 1 tabanca ve 2 şarjöre de el koymuştur."*

28 Haziran 2018 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesine bağlı Yaygınyurt köyünde elektrik direğine bağlı ve başından tabanca ile vurularak öldürülmüş halde bir erkek cesedi bulunduğu öğrenildi. Yapılan araştırmalarda cesedin, Doğubayazıt ilçesinin Türkmen köyünde bakkal dükkanı işleten 8 çocuk babas Mevlüt Bengi'ye (46) ait olduğu belirlendi. Bengi'nin üzerinde, *"Bazı arkadaşlarımızın şehadetine neden olan bu kişi Mevlüt Bengi'dir, sorgulanıp, cezası PKK'nın silahlı kanadı olan HPG tarafından kesilmiştir"* yazılı bir not çıktığı ileri sürüldü. Konuya ilişkin **2 Temmuz 2018 tarihinde** örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Tarihsel direniş mirasının kökleri üzerinde derin bir yurtseverliğe sahip olan Serhat halkına karşı Kürdü Kürde kırdırtma politikasını etkili bir biçimde uygulamak isteyen TC devleti, Serhat bölgesinde özel bir ajanlaştırma faaliyetini geliştirmek istemektedir. Düşmanın bu politikasının bir örneği; Mevlüt Bengi adındaki kontradır. 2015 yılından bu yana ajanlık faaliyetleri yapan Mevlüt Bengi adlı kontranın ihbarları sonucu birçok yurtsever insanımız düşman tarafından tutuklanmış, 2 yoldaşımız da şehadete ulaşmıştır. Yürüttüğü bu kontralık faaliyetlerinden vazgeçmeyen, halkına düşmanlık eden ve Kürdistan Şehitlerinin kanında eli olan Mevlüt Bengi adlı kontra 26 Haziran tarihinde Bazid'e bağlı Türkmene köyünde bölgedeki HPG gerilla birliğimiz tarafından cezalandırılmıştır."*

MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR

19 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Sur ilçesinde iki çocuk, yerde buldukları cismin patlaması sonucu yaralandı. Fatih Paşa Mahallesi Süleyman Nazif İlkokulu yanında meydana gelen olayda, iki çocuğun sokağa çıkma yasağının bulunduğu bölgede bulup getirdikleri ve kurcaladıkları cisim infilak etti. Patlamada çocuklardan biri kolundan, diğeri ise sırtından yaralandı. Patlamanın duyulmasıyla olay yerine ambulans ve sağlık ekipleri sevk edildi. Yaralı çocuklar, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

10 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Güngör Mahallesi'nde bulunan boş arazide yerde bulunduğu cisim ile oynayan 10 yaşındaki Beraat Oktay, meydana gelen patlamada ağır yaralandı. Bir araçla Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralı çocuk, ilk müdahalesinin ardından sevk edildiği Van'da **11 Mart 2018 tarihinde** tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

11 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Göngür Mahallesi Kuruköy yolu üzerinde bulunan bahçesini temizleyen 19 yaşındaki İbrahim Akdağ, temizlik esnasında yerde bulunduğu bir cisim patladı. Meydana gelen patlamada ağır yaralanan Akdağ, Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

7 Mayıs 2018 tarihinde Dersim'in Pülümür ilçesi Balpayam köyünde yaşayan Hasan Hüseyin Kılınç isimli bir yurttaşın, arkadaşları ile birlikte sabah saatlerinde mantar toplamak için araziye çıktığı ve mantar aradığı sırada, mayına basarak ayağından ağır yaralandığı öğrenildi. İlk müdahalesi olay yerinde yapılan yaralı Kılınç'ın, ambulansla Pülümür Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı ve buradan da askeri helikopterle Erzincan Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde götürülerek ameliyata alındığı öğrenildi.

12 Mayıs 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde Cizre Karayolu Sanayi Sitesi mevkiinde hayvanlarını otlatan 11 yaşındaki Hogir Kayran isimli çocuğun, molozların döküldüğü alanda bulunduğu cismimle oynadığı sırada meydana gelen patlamada ağır yaralandığı ve Nusaybin Devlet Hastanesine götürülerek tedavi altına alındığı, ancak tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı öğrenildi.

KUŞKULU ÖLÜMLER

a-) Erkek

17 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Alibey Mahallesi'ndeki Buğday Pazarı Camii tuvaletinde, 18 yaşında olduğu öğrenilen Yusuf Dünder adlı gencin, kolunda uyuşturucu şırıngası ile ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

c-) Çocuk

2 Mart 2018 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesine bağlı Gündoğdu Mahallesi'nde ailesiyle birlikte yaşayan 16 yaşındaki Dilan Tuncer adlı çocuğun cenazesi, ağabeyi tarafından tandır evinde bulundu. Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan Tuncer hakkında hazırlanan ön otopsi raporunda, boğularak yaşamını yitirdiği kaydedildi. Bunun üzerine gözaltına alınan aile üyeleri, alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

23 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde bulunan Şahin Tepesi'nde, 15 yaşındaki Hakan Papu isimli çocuğun ölü olarak bulunduğu öğrenildi.

ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER

Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı

5 Ocak 2018 tarihinde Hakkari merkez ve ilçelerine bağlı 31 bölgenin, özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Hakkari Valiliği'nden yapılan açıklama şöyle denildi: "2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; ilimiz merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırlarında bulunan 31 bölge, 09 Ocak 2018 günü saat 00.01'den 23 Ocak 2018 günü saat 23.59'a kadar, 'özel güvenlik bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın bu bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır."

8 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Cudi, Gabar ve Bestler-Dereler bölgelerinin bazı noktalarında "geçici özel güvenlik bölgesi" ilan edildiği duyuruldu. Şırnak Valili tarafından yapılan açıklamada, yasağın 8-22 Ocak 2018 tarihleri arasında süreceği belirtilirken, yasak ilan edilen bölgeler ise şöyle: "**İncebel (Gabar) Dağı Kaya Tepe, Kırmızı kaya Tepe, Gurdik Tepe, İnceler, Kırmızı Tepe, Külhanmezarlığı, Fergan Kayalığı, Deregurt Mahallesi, Kayabaşı Tepe, Gürdilanbaruji Tepe, Dalulük Tepe, Sotek Tepe, Boz Tepe, Giribirmi Sırtları, Kuşuçtu Tepe, Girinisir Tepe, Sırmalı Tepe, Yassıtaş Tepe, Başkaya Mahallesi ve Ervisi Tepe kırsalları arasında, Besta-Dereler Bölgesi; Elma Tepe, Büyüksu Tepe, Güllüce Dağı, Siyah Tepe, Elma Dağı, Kalpapağa Tepe, Üzüüm Tepe, Ardıç Tepe, 1623 Rakımlı Tepe, Uzun Tepe, Eşekmağarası Tepe, Ahır Tepe, Buşireş Tepe, Hasanotu Tepe ve Kihi Tepe kırsal alanları arasında, Cudi Dağı; Kurt Tepe, Haraphalisa Tepe, Azık Tepe, Keloğ Tepe, Göl Tepe, Biriş Tepe, Çekokalesi Tepe, Atatürk Burnu Tepe, Kenyamevik Tepe, Ruyala Tepe, Gemokilte Tepe, Kelga Tepe, Gavur Tepe, Üç Tepe, 1973 Rakımlı Tepe, Serizeri Tepe, Rutkekurat Tepe, Nuh Peygamber Ziyareti Tepe, Mühet Yaylası, Kınışir Tepe, Deşti Tepe, Nuvalsavat Tepe, Gavita Tepe, Kocaların Tepe ve Şikettehuri Tepesi kırsal alanları.**"

Tunceli Valiliği, 30 ayrı bölgede ilan edilen "Özel Güvenlik Bölgesi"ni yayınladığı yazılı açıklamayla duyurdu. Açıklamada, "**Tunceli Merkez, Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye ilçe sınırları içerisindeki (30) ayrı bölgede 16 Ocak 2018 - 30 Ocak 2018 tarihleri arasında Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilmiştir**" ifadelerine yer verildi.

Hakkari merkez ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçelerine bağlı 62 bölgede, 15 gün süreyle "Özel Güvenlik Bölgesi" ilan edildiği duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, "**Bölgeler, 24 Ocak 2018 günü saat 00:00:01'den 7 Şubat 2018 günü saat 23:59:59'a kadar, 'Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın yukarıda belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır**" ifadelerine yer verildi.

Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesi** kırsalında bulunan 11 bölgenin 29 Ocak – 12 Şubat 2018 tarihleri arasında "özel güvenlik bölgesi" ilan edildiği ve sivillerin giriş ve çıkışlarına yasakladığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11'inci maddesi ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince, Milli Güvenlik, Kamu Düzeni ve Kamu Esenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi ve başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması maksadıyla, ilimiz Beytüşşebap ilçesi 1541 Rakımlı Tepenin Kuzeydoğusu, Sivrisinek Sırtı, Hinzurik Tepe, Zoraba Mevkii, Dönmezler 500 metre Kuzeybatısı, Beyaza Tepenin 400 metre Kuzeybatısı, 2341 Rakımlı Tepenin 1 Kilometre Güneybatısı, Sarıyer Tepenin 500 metre Batısı, Hezil Çayının 500 metre Güneyi, 1749 Rakımlı Tepenin 300 Metre Kuzeydoğusu ve Taş Ağacı Deresi kırsal alanları arasında

bulunan bölgelerde 29 Ocak 2018 (Dahil) – 12 Şubat 2018 (Dahil) tarihleri arasında (15) gün süreyle Valiliğimizce Geçici Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilmiştir.”

31 Ocak 2018 tarihinde Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Dersim ve ilçelerine** bağlı 30 bölgenin 1 Eylül 2018 tarihinde kadar Geçici özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi. "16 Ekim 2017 tarihli ve 2017/11003 Sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 1 Kasım 2017 ile 1 Eylül 2018 tarihleri arasında 30 bölgede 'Geçici özel güvenlik bölgesi' kararı alınmıştır." Yasak ilan edilen bölgeler şöyle: **Dersim merkeze;** Vezgürtepe, Karameşetepe, Tapantepe, Kutu, Kurutlu Deresi, Bali Deresi; Hozat'a bağlı Kinzir Ormanları, Çığırlyaylası. **Pülümür ilçesi;** Sarıgölyaylası, Yoncalıyaylası. **Ovacık ilçesi;** Ganekastik, Karadere, Yelyaylası, Çeşmeyaylası, Kurtyaylası, Bastıyaylası, Kurugölyaylası, Karagölyaylası, Dalavyaylası, Aligeçidi Sırtı, Yarpuzlu Mahallesi, Dölbektaş, Eğerci Mahallesi, Golanyaylası, Kınıkan Tepe, Kıran Deresi, Mercan Dağları, Eroğlu Mahallesi. **Nazımiye ilçesi;** Dokuzkaya ,Tavuklu-Doğantaş.

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **kent merkezi ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçelerine** bağlı bazı bölgelerin (**08 Şubat 2018 günü saat 00:00:01'den 22 Şubat 2018 günü saat 23:59:59**) özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Bu bölgeler şöyle açıklandı: "Koryürek - Samanlı Bölgesi, Mehendi Bölgesi , Müzgikaya T. Bölgesi, Sipendere T., İskender T., Süpürge T. Güneyi, Beşevler Mah. Kuzeyi, Güldalı köyü kuzeyi arasında kalan bölge, Beyaz Y.-Bala Y.-Arsen Kapısı-Eski Kırıkdağ Bölgesi, Otluca Kışlası Bölgesi , Bas Tepe Bölgesi, Keşe Tepe Özel Güvenlik Bölgesi, Erdağı Dikenli Bölgesi, Kilile Tepe Bölgesi, Cernil Tepe Bölgesi, Ganizark Mevkii, Bulhari Tepe Bölgesi, Busindi Dağı Bölgesi, Keçilik Dağı, Kokulu Tepe (Yoncalı Güneyi), Karakaya Mevkii, Şine Köprüsü Güneyi, Neçe Sırtı, Meskan Tepe Bölgesi, Kavaklı Bölgesi, Meydan Belek Yaylası- Zeynep Tepe Bölgesi, Ganizark Tepe-Sakar Dağ Bölgesi, Kovan Tepe-Arsan Dağı Bölgesi, Katran-Kelle Tepe Bölgesi, Geçimli köyü bölgesi, Doğanlı Mah., Ceylanlı Köyü Bölgesi, Fak Tepe Bölgesi, Geçit Tepe-Koç Tepe-Bergiri Tepe Bölgesi, Köprülü-Başçoban Bölgesi, Solan Tepe-Geşgelin Tepe-Düğe Tepe-Perihan Tepe Bölgesi, Zirve Deresi-Sarı Tepe Batısı-Dana Sırtları-Kamber Sırtları-Beyaş Taş-Aslankaraş Bölgesi, Ziyaret Tepe-Geçit Tepe-Karacadağı-Derindere Tepe-Sınırtepe-Cep Sırtları Bölgesi, Şemdinli İncesu Mezrası, Zeyvadireş Dere, Sersül Mevkii ve Nisan Mevkii Bölgesi, Kilisi Sırtı, Nergis Pınarı Mevkii ve 2013 Rakımlı Tepe Bölgesi." **20 Şubat 2018 tarihinde** Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, yasağın **9 Mart 2018 tarihi saat 23.59'a** kadar uzatıldığı duyuruldu.

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **kent merkezi ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçelerine** bağlı 30 bölgenin (**25 Mart 2018 günü saat 00:00:01'den 08 Nisan 2018 günü saat 23:59:59**) özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada, sivil yurttaşların giriş çıkışlarının izni bağlı olarak yasaklandığı belirtildi.

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada **Hakkari Merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri** sınırlarında bulunan 30 bölgede, 9-23 Nisan tarihleri arasında geçerli olmak üzere "Özel Güvenlik Bölgesi" ilan edildiğini duyurdu. Açıklamada şöyle denildi: "Bu tedbirler kapsamında, 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; ilimiz merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova İlçeleri sınırlarında bulunan 30 bölge 9 Nisan 2018 günü saat 00:00:01'den 23 Nisan 2018 günü saat 23:59:59'a kadar, 'Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın yukarıda belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır."

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **il merkezi ile Çukurca, Şemdinli, Yüksekova ilçe** sınırlarında bulunan 30 alanının Özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği ve sivil giriş çıkışlara yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince ilimiz merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırlarında bulunan 30 bölge, **24 Nisan 2018 günü saat 00.00.01'den 8 Mayıs 2018 günü saat 23.59.59'a kadar** 'Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın bu bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır"

Bingöl Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kent merkezi ve 7 ilçesine bağlı 26 bölgenin, **30 Nisan- 14 Mayıs 2018 tarihleri** arasında "Geçici Özel Güvenlik Bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Merkez; Ortaçanak, Hasar Yaylası, Hasar Tepe, Feratan, Çır Yaylası, Merdiven Deresi bölgeleri. Adaklı ilçesi; Şeytan Dağları, Şeytan Deresi, İlbey, Maltepe Vadisi (Sevkar) Bölgesi. Genç ilçesi; Sağgöze, Büyükçağ, Yeniyaşı, Dikpinar, Derman ve Şekeran Bölgeleri. Solhan ilçesi; Yenibaşak- Doğuyeli Bölgesinde. Yayladere ilçesi; Horivanik Deresi-Tahkim Deresi (Pohus Vadisi), Kırköy Ormanları, Manav Deresi ve Güneşlik Gökçedal Bölgesi. Kiğı ilçesi; Çomakderesi Bölgesi. Karlıova ilçesi; Karacehennem Ormanları Bölgesi. Yedisu ilçesi; ise Akımlı Yaylası Bölgesi.**

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Hakkari merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri** sınırlarında bulunan 30 bölgenin, 15 gün boyunca güvenlik gerekçesiyle Özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği ve sivil giriş-çıkışlara yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; ilimiz merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırlarında bulunan 30 bölge, 09 Mayıs ile 23 Mayıs 2018 tarihleri arasında 'Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın bu bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır."

15 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Şırnak** kırsalındaki Besta ve Cudi Dağı bölgelerinde bulunan 53 alanın, 15 gün süreyle Özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada, yasağın gerekçesi "Milli güvenlik, kamu düzeni ve kamu esenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi ve başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması" olarak belirtildi.

18 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak Valiliği tarafında yapılan açıklamada, **Şırnak'ın Beytüşşebap ilçe** kırsalında bulunan 5 bölgenin, 15 gün süreyle Özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada, şöyle denildi: "Milli güvenlik, kamu düzeni ve kamu esenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi ve başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması... Altındağları Bölgesi; Belatin Sırtı, Düden Mevki, Mavorsis Tepe, Mavorsis Tepe'nin 300 metre güney doğusu, Marine Sırtı."

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada; **Hakkari Merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri** sınırlarında bulunan 30 bölgenin, **24 Mayıs ile 07 Haziran 2018 tarihleri** arasında Özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği ve sivil giriş-çıkışlara yasaklandığı duyuruldu.

Hakkari'de "Özel Güvenlik Bölgesi" ilan edilen 30 bölge, güvenlik gerekçesiyle 14 gün boyunca giriş ve çıkışlara yasaklandı. Konuya ilişkin Hakkari Valiliği'nden yapılan açıklamada, "ilimiz merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırlarında bulunan 30 bölge, **08-22 Haziran 2018 tarihleri** arasında 'Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın bu bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır" denildi.

Hakkari merkez ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçelerinde bulunan 30 bölge 14 gün boyunca “güvenlik” gerekçesiyle yasaklandı. Hakkari Valiliği, “Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilen yerlerle ilgili şu açıklamayı yaptı: “2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu’nun 32/A maddesi gereğince; ilimiz merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırlarında bulunan 30 bölge, 23 Haziran-7 Temmuz 2018 tarihleri arasında ‘Özel Güvenlik Bölgesi’ ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın bu bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır.”

Bingöl merkez ile 7 ilçesinde (Adaklı, Genç, Solhan, Yayladere, Kiğı, Karlıova, Yedisu) bulunan 26 bölgede 29 Haziran-13 Temmuz 2018 tarihleri arasında düzenlenecek operasyon nedeniyle özel güvenlik bölgesi ilan edildiği duyuruldu.

Sokağa Çıkma Yasağı İlanı

3 Ocak 2018 tarihinde Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Hizan ilçesine bağlı 5 köy ve 2 mevrada sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Valilik açıklamasında şöyle denildi: “Koçyiğit Köyü, Koçyiğit Köyü’ne bağlı Doyumlu mevrası, Ekinli Köyü, Ekinli Köyü’ne bağlı Deliktaş mevrası, Karlitepe Köyü, Tutumlu Köyü ve Güreçe Köyü bölgelerinde 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 02 Ocak 2018 Salı günü saat:23.59’dan itibaren (ilgili köy ve mevralarda hayatının normal akışının devam etmesi, öğrenim görmekte olan öğrencilerin eğitim ve öğretim hakkının kısıtlanmaması amacıyla, 16.00-07.00 saatleri arasında geçerli olmak üzere) ikinci bir emre kadar Sokağa Çıkma Yasağı ilan edilmiştir.” Yasağın, **8 Ocak 2018 tarihinde** sona erdiği duyuruldu.

8 Ocak 2018 tarihinde Bitlis merkez sınırları içerisinde bulunan 13 köy ve mevrada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle sabah saat 09.00’tan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, yasak ilan edilen köyler şöyle: *Merkeze bağlı, Çeltikli, Aşağıbalcılar, Yukarıbalcılar, Karakuş, Kalupat, Ilıcak, Oğulcak, Başmaklı, Üçevler, Doğruyol, Dereağzı, Aşağıyuvacık, Kavakdibi.*

9 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Lice ve Kulp ilçelerine bağlı 17 köy ve 52 mevrada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle sabah saat 08.00’dan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Lice:** *Yalımlı (Xosor), Akçabudak (Zenge Sor), Ulucak (Heşeder), Kılıçlı (Mızak), Yorulmaz (Hendiv), Güldiken (Teçar), Baharlar (Barav), Üçdamlar (Bawer), Yaprakköy (Tute), Yünlüce (Mele) köyleri ile Keşkuvari, Çiftlik, Leyhosor, Mahmutlu, Tahtakülek, Ballica, Mahmudan, Yeniyazı, Hij, Gözeli, Dergan, Alıçlıyayla, Buban, Kaynaktaş, Dokuzkat, Aliyan, Abdurrahmanağa, Aşağıhodik, Konuklu, Perpank, Yeşilburç, Kilimli, Gelberi, Bilgin, Hegogözer, Koçmarin, Mehmedil, Sağlık, Gönen, Hamzabey, Sıkas, Guçık, Eşiköy, Semezi, Yaka, Karaç, Kayadibi, Baverda ve Kumumirza mevraları. **Kulp:** Ağılı (Gomak), Akdoruk (Gavgas), Ağaçlı (Çixse), Aşağıelmalı (Deyaza Jêrîn), Çağlayan (Zerra), Kaynakköy (Xuruç), Karpuzlu (Herta) köyleri ile Ağılı, Derecik, Harabe, Güldiken, Dirlik, Kefan, Yukarıelmalı, Deveboynu, Astal, Işıklar, Gümüşsuyu, Soğanlı ve Çotuk mevraları.*

Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Bitlis’in Hizan ile Tatvan ilçeleri** sınırlarında bulunan 27 köyde/mahallede **21 Ocak 2018** Pazar günü saat 00.01’den itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada; yasak ilan edilen yerlerde, hayatının normal akışının devam etmesi ve öğrenimin aksamaması için, yasağın 16.00-07.00 saatleri arasında uygulanacağı belirtildi. Yasak ilan edilen mahalleler

şöyle: **Hizan ilçesi:** Otluca köyü, Yurtiçi köyü, Yiğinkaya köyü, Çıkçık köyü, İncirli köyü, Dağören köyü, Kolludere köyü, Güçlü Mahallesi, Karıdaş Mahallesi, Erdoğan Mahallesi, Kayadeler Mahallesi, Çakırkaya Mahallesi, Bakımlı Mahallesi, İkiztaş Mahallesi, Kaymaklı Mahallesi, Gezer Mahallesi. **Tatvan ilçesi** Sarıdal köyü, Yumrukaya köyü, Suboyu köyü, Kısıklı köyü, Kepenek köyü, Dönertaş köyü, Boblesür köyü, Yorgalar Mahallesi Uçankuş Mahallesi, Çörekli Mahallesi ve Dirlik Mahallesi.

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kente bağlı **Hani, Kocaköy, Hazro ve Lice ilçelerine** bağlı 35 köy/mahalle ile mahallere bağlı 26 mezrada **6 Şubat 2018 Salı günü saat 05.00'dan** itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Lice ilçesi:** Arıklı, Serince, Uçarı, Ziyaret, Esenler, Kayacık, Çağdaş, Dibekköy, Yolçatı, Tepe, Budak, Sığınak, Gürbeyli, Damar, Ortaç, Yalaza, Çavundur, Dolunay, Bağlan, Kabakaya, Oyuklu, Güçlü, Gömeç köyleri ve Ayşe, Hacıhüseyin, Kuruca, Sınır, Dablo, Pınar, Beğendik, Hacıcemil, Esenli, Sağlam, Dingil, Çanak, Alikahya, Hacımusabey, Kutlanmış mezarları. **Hani ilçesi:** Serenköy, Gömeç, Kırım, Yayvan, Soylu köyleri ve Veziri, Ovalı, Aka, Karmen, Mazılı, Çağıl mezarları. **Kocaköy ilçesi:** Şaklat, Yazıköy, Boyunlu köyleri ve Varlık, Gökçe mezarları. **Hazro ilçesi:** Gözebaşı, Sarierik, Çitlibahçe, Ormankaya köyleri ve Eldeğmez, Güzdamı mezarları. Yasağın, **7 Şubat 2018 Çarşamba günü saat 24.00** itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kente bağlı **Kulp, Silvan, Hazro ve Lice ilçelerine** bağlı 71 köy/mahalle ile mahallere bağlı 107 mezrada **14 Şubat 2018 Çarşamba günü saat 08.00'dan** itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Silvan ilçesi:** Dolaplıdere, Dağçılar, Çaldere, Bayrambaşı, Altinkum, Babakaya, Ormandışı, Keklikdere, Onbaşılar, Boyunlu, Üçbasamak, Gürpınar, Kayadere, Arıköy, Kazandağı, Taşpınar, Çiğdemli, Demirkuyu, Çatakköprü, Eskiocak, Bahçe, Görentepe, Karahacı, Otluk, Gündüzköy, Susuz, Çardakköy, Eskiköy, Başbüyük ve Kumgölü köyleri ile Erkenciler, Ergeçiti, Aşağıbabakaya, Kayabağ, Alakuşak, Kaso, Yukarıbakaya, Mirenge, Çalıönü, Çelikler, Çatak, Dönenkaya, Esenyol, Özlüce, Taraklı, Dariseven, Usluca, Toklar, Boğazönü, Başkaya, Çavuşdamı, Yamaç, Çayyatağı, Dağarcık, Dorukardı, Yayıklı, Ayrancı, Gördük, Susamış ve Köksüren mezarları. **Kulp ilçesi:** Zeyrek, Güllük, Özbek, Kurudere, Uygur, Karaağaç, Kamışlı, Çkurca, Bağcılar, Akbudak, Demirli, Bayırköy, Taşköprü, Temren, Güleş, İnkaya, Yakıtköy, Barın, Üçkuyu, Karaorman, Ünal, Başbuğ, Yayıköy, Ayhanköy, Kayahan, Hamzalı, Salkımlı, Uzunova, Konuklu ve Tuzlaköyleri ile Maden, Yalımlı, Dökmetepe, Soldere, Yolugüzel, Yeşilce, Başcavuş, Dulusalkım, Düzpelit, Havrik, Mezrimalamıftı, Ortakuyu, Küçükbağcılar, Mutlu, Yenidam, Keçiveren, Zümrütlü, Kekliktepe, Haruni, Gomasüleyman, Yukarıpolat, Aşağı Polat, Kayapınar, Malaabdo, Tilkan, Hacıhasan, Donar, Savusan, Kırbağ, Mevik, Kuyucak, Korukçu, Meydan, Danacık, Muzhat, Gom, Çiftlik, Hacımeli, Kale, Bilgili, Besi, Caferkan, Alikan, Akyaprak, Derindere, Yolçatı, Çöl, Arık, Sivricey, Çiğdemli, Cebeci, Karlık, Kocadağ, Ovabağ, Yavuz, Nergizi, Yarımca, Esenler Maver, Kollukavak ve Karşıyaka mezarları). **Lice ilçesi:** Zümrüt, Kıpçak, Kırıkköy, Dallica, Kutlu, Türel ve Çıralı köyleri ile Hevsel, Alataş, Bakanlar, Kolbağı, Kalkanlı, Çaylarbaşı, Göçer ve Kerpiçören mezarları. **Hazro ilçesine bağlı olan;** Koçbaba, Mutluca, Ülgen ve Bayırdüzü köyleri ile Şahgeldi, Korhan, Akbulut, Kanipüskülü, Hacıcabbarlar, Tavşantepe ve Avcı mezarları. Yasağın, 15 Şubat 2018 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada; askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle kente bağlı **Hani, Kocaköy ve Lice ilçelerine** bağlı 114 köy/mahalle ve mezrada **2 Mart**

2018 Cuma günü saat 06.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Kocaköy:** Şaklat, Boyunlu ve Yazıköy köyleri ile Gökçe, Eldeğmez ve Varlık mezrası. **Hani:** ilçesine bağlı Kırım, Gömeç, Soylu, Yayvan Köyleri ile Veziri, Aka, Çağıl, Karmen, Ovalı ve Mazılı mezarası. **Lice:** Örtülü, Akçabudak, Ulucak, Saydamlı, Kılıçlı, Yorulmaz, Baharlar, Üçdamlar, Bayırlı, Yamaçlı, Kırılan, Dernek, Gürbeyli, Kıpçak, Kırıkköy, Sığınak, Çıralı, Arıklı, Çağdaş, Dibekköy, Yolçatı, Budak, Dallica, Türel, Güçlü, Gökçe, Serince, Kayacık, Ortaç, Yalaza, Bağlan, Kabakaya, Kutlu ve Oyuklu köyleri ile Vilu, Arpacık, Kayadere, Sivritepe, Hevsel, Kilimli, Dokuzkat, Dergan, Mahmudan, Mahmutlu, Taktakülek, Ballica, Yeniyazı, Hij, Aliçliyayla, Gözeli, Kaynaktası, Aliyan, Abdurrahmanağa, Gegogoz, Bilgin, Körtan, Körha, Seyrek, Sağlık, Koçmarin, Yaka, Sumaklı, Mehmedil, Gönen, Kumumirza, Muradiye, Yeşilburç, Muradiye, Konuklu, Ahmetbey, Gucik, Kola, Ziraht, Acımeşe, Mengüsi, Hacıhüseyin, Navaladiriş, Dingil, Hevselbey, Puneyn, Çalibükü, Kijikbadem, Dablo, Ayşe, Kuruca, Kolbaşı, Kalkanlı, Sınır, Alataş, Bakanlar, Beğendik, Hacıcemil, Çaylarbaşı, Göçer, Esenli, Varlık, Kerpiçören ve Pınar mezarası. Yasağın **03 Mart 2018 Cumartesi günü saat 06.00 itibariyle** kaldırıldığı duyuruldu.

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada; askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **Nusaybin ilçesine** bağlı Duruca (Kertwên) köyünde **5 Mart 2018 tarihinde** geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasağın, **6 Mart 2018 tarihinde** kaldırıldığı öğrenildi.

Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada; askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle kente bağlı **Tatvan ve Mutki ilçelerine** bağlı 14 köy ve 2 mahallede **22 Mart 2018 Perşembe günü saat 00.01'dan** itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Tatvan;** Üzümlü (İnzan) Anadere (Uranis), Sungurlu (Xerabengesor), Külbastı (Taxa Sor), Odabaş (Televir), Teknecik (Xoruntus), Sallica (Qencas), Boblesür (Bablesor), Dönertaş (Çankês), Kömürlü Mahallesi ve Aktoprak Mahallesi. **Mutki:** Kapaklı (Xaçinan), Küllüce Köyü, Koyunlu (Oxin), Ardiç Mahallesi ve Yumurta Mahallesi.

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Dargeçit ilçesine bağlı Tanyeri köyünde askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **26 Mart 2016 tarihinde** ikinci bir duyuruya sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, **27 Mart 2016 tarihinde** kaldırıldığı duyuruldu.

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **Lice ve Hani ilçelerine** bağlı 37 köy ve mezrada, **27 Mart 2018 tarihinde** saat 08.00'den itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Hani:** Kaledibi, Akçayurt, Topçular, Y.Turalı, Kalaba, Uzunlar, Serenköy köyleri ile Başaklı, Güzelce, Taşburun, Karapilyari, Mezartarlası, Sıraevler, Horsel, Çay, Damlatepe, Uysal, A.Turalı, Gürbulak mezarları. **Lice:** Şenlik, Birlik, Abalı, Erginköy, Tuzlaköy, Çeper, Daralan ve Duruköy köyleri ile Elmadere, Ağılçık, Akçapınar, Ayaz, Şakan, Boyluca, Dahlık, Alikahya, Hacımusabey ve Kutlanmış mezarları. Yasağın **29 Mart 2018 tarihinde** kaldırıldığı duyuruldu.

13 Nisan 2018 tarihinde Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Bitlis'in Hizan ilçesinde** 3 köyüne bağlı 8 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada yasak ilan edilen yerler şöyle belirtildi: , Horozdere köyüne

bağlı Karaağaç, Akbaş, Yedikardeş ve Mollabirgi; Ağılöz köyüne bağlı Bağlarbaşı, Güvendik ve Bereket mezarları; Akşar köyüne bağlı Düztepe mezarası bölgeleri.

Mardin'in Nusaybin ilçesindeki Fırat, Dicle, Yenişehir, Abdulkadirpaşa, Zeynel Abidin ve Kışla mahallelerinde, **14 Mart 2016 tarihinden** bu yana devam eden sokağa çıkma yasağının tamamen kaldırıldığı duyuruldu.

25 Nisan 2018 tarihinde Diyarbakır Valili tarafından yapılan açıklamada, **Diyarbakır'ın Lice ve Kulp ilçelerine** bağlı 17 köy ve bağlı 52 mezrada sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, **27 Nisan 2018 tarihinde** kaldırıldığı duyuruldu.

24 Mayıs 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ve Lice ilçelerine bağlı 23 köy ve 42 mezrada saat 21.00 itibariyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Valilik tarafından yapılan açıklamaya göre yasak ilan edilen köy ve mezarlar şöyle: **Hani;** Kaledibi, Akçayurt, Topçular, Yukarı Turalı, Kalaba, Uzunlar, Serenköy, Kırım köyleri ile Başaklı, Güzelce, Taşburun, Karapilyari, Mezartarlası, Sıraevler, Horsel, Çay, Damlatepe, Uysal, Ayağı Turalı, Gürbulak, Veziri, Aka, Karmen, Mazılı ve Çağıl mezarları. **Lice;** Şenlik, Birlik, Abalı, Erginköy, Tuzlaköy, Çeper, Daralan, Duruköy, Güçlü, Örtülü, Saydamlı, Bayırlı, Yamaçlı, Kırılan, Dernek köyleri ile Elmadere, Ağılçık, Akçapınar, Ayaz, Şakan, Boyluca, Dahlık, Alikahya, Hacımusabey, Kutlamış, Vilu, Arpacık, Karadere, Sivritepe, Körtan, Körha, Seyrek, Silkito, Sumaklı, Ziraht, Acımeşe, Mengüsi, Puneyn, Çalibükü ve Kijikbadem mezarları.

27 Haziran 2018 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesine bağlı Yanyurt köyü ve çevresinde "sokağa çıkma" yasağı ilan edildiği, ardından da askeri operasyon başlatıldığı öğrenildi.

Verilmeyen Militan Cenazeleri

27 Ocak 2018 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin'in Nusaybin ilçesinde** "sokağa çıkma yasağı" döneminde yaşamını yitiren YPS Üyesi Yunus Dilmaç'ın cenazesi tespit edilmesine rağmen ailesine verilmiyor. Anne Saliha Dilmaç, Nusaybin Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurarak kan örneği verdi. Ardından savcılık, 19 Haziran 2017 tarihli "Morg No: 4K" nosu ile İstanbul Adli Tıp Kurumu'na (ATK) DNA örneklerini gönderdi. Adli Tıp Kurumu'nun 25 Ağustos 2017 tarihli sonuç raporunda ise şöyle denildi: "*Elde edilen sonuçlar itibari ile anne olduğu iddia edilen Saliha Dilmaç'ın 'Morg No: 4K kodlu hüviyeti meçhul şahıs için babaya ait DNA bilinmeksizin annelik indeksi 357.323.367.793 olarak hesaplandı. Saliha Dilmaç'ın yüzde 99.99 ihtimalle 'Morg No: 4K kodlu hüviyeti meçhul şahsın biyolojik annesi olabileceği tespit edildi.*" Raporun ardından cenazelerini talep ettiklerini dile getiren ağabey Necmi Dilmaç, tüm çabalarına rağmen cenazelerinin verilmediğini ve nerede olduğunu da bilmediklerini söyledi. Kardeşinin Nusaybin'de Nisan 2016'da yaşamını yitirdiğini öğrendiklerini anlatan Dilmaç, konu ile ilgili şunları anlattı: "*Yasakların bitmesi ile birlikte bölgedeki Adli Tıp kurumlarına başvuruda bulunduk. Kan örneklerini ilk olarak kendim verdim. Urfa'da verdiğimiz kan örneklerinden sonuç alamayınca annem Nusaybin Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuruda bulunarak kan örneği verdik. Annemin verdiği kan örneğinin ardından İstanbul Adli Tıp Kurumu'nda DNA tespitleri yapıldı. Elimizde cenazemizin eşleştiğine dair resmi belge var. Devlet bize diyor ki 'cenazeniz çıkmıştır' ama nerede olduğuna dair bilgi vermiyor ve cenazeniz şuradadır diyerek bize yardımcı olmuyor. Elimizde kan uyuşması raporu olmasına rağmen 'cenazenin yeri belli değil' deniyor.*"

Ölünün Hatıratına Saygısızlık

3 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Şükriye Sincar şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Müzeyyen Gortigir’ den yaklaşık 27 yıl boyunca hiçbir haber alamadık. 2017 Yılında Nisan ayında kırsalda çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdiğini medyadan öğrendik. Cenazesinin Bitlis İli Garzan Şehitliği diye tanımlanan mezarlıkta defin edildiğinin duyumunu aldık. Son zamanlarda kamuoyundan takip ettiğimiz kadarıyla bu şehitlikte bulunan 267 mezarın açılarak cenazelerin İstanbul Adli Tıp Kurumuna götürüldüğünü öğrendik. Hangi gerekçeyle ve ne sebeple bu mezarlıkların açıldığı konusunda herhangi bir bilgiye sahip de değiliz. Olayın araştırılıp açığa çıkarılmasını ve gerekli girişimlerde bulunulmasını talep ediyorum.”

4 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Bismil ilçesinde çeşitli mezarlıklarında bulunan PKK militanlarına ait mezarlarda yer alan isimliklerin, güvenlik güçleri tarafından tahrip edildiği öğrenildi.

6 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Sıdika Taş şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mehmet Taş’ın 1996 yılında Siirt ili kırsalında çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdiğini medya aracılığıyla öğrendik. Cenazesinin o tarihler de Siirt’ e bağlı Kurtalan ilçesi mezarlığında gömülü olduğuna dair bir bilgiye sahiptik. Daha sonra cenazesinin Bitlis ilinde bulunan Garzan Şehitliği diye tanımlanan mezarlığa nakil edildiğini duyduk. Son birkaç gündür kamuoyuna yansıyan haberlere göre Bitlis’ te bulunan bu mezarlıktaki bütün mezarların açılarak cenazelerin İstanbul Adli Tıp Kurumuna götürüldüğü yönündedir. Şu an da cenazemizin akıbeti konusunda herhangi bilgiye sahip değiliz. Mezarlıkların hangi gerekçeyle açıldığı, cenazemizin ne sebeple başka yere götürüldüğü ve akıbetleri konusunda derneğinizden destek talep etmekteyim.”

10 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Hediye İNAN’ ın beyanıdır: “Yaklaşık 27 yıl önce kardeşim Abdurrahman İnan Siirt İli kırsalında çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdiğinin haberini medyadan öğrendik. Cenazesinin çatışma bölgesine yakın oluşu nedeniyle Bitlis İli Tatvan İlçesinde bulunan Garzan Şehitliği diye tanımlanan mezarlıkta defin edildiğine dair duyumlar aldık. Birkaç gün önce bu mezarlıkların açılarak cenazelerin İstanbul Adli Tıp Kurumuna götürüldüğünün haberi ile ciddi anlamda sarsıldık. Mezarlıkların hangi gerekçeyle açıldığı, söz konusu bilgilerin gerçeği ne kadar yansıttığı konusunda endişe duymaktayız. Biz cenaze sahibi ailelere herhangi bilgi verilmediği gibi cenazelerimizin akıbetinden de haberdar değiliz. Cenazelerimizin akıbeti konusunda Derneğinizden her türlü desteğin sağlanmasını talep etmekteyim.”

13 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Ali Ateş şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Ramazan Ateş 2014 yılında Rojava’ da çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdi. Yaptığımız başvuru üzerine cenazesini Habur Sınır Kapısından alarak bütün resmi işlemlerin ardından Siirt İline bağlı Kurtalan ilçesinde defin ettik. 11 Ocak 2018 günü savcılıkça; kardeşime ait mezarlıkta bulunan cenazenin Ramazan Ateş’ e ait olmadığı 15 Temmuz darbe girişimi öncesi yapılan işlemlerin hukuka uygun olmadığı bize beyan edildi. Bu gerekçe ile Kurtalan savcılığının talimatı, mezarının açılarak DNA testi için cenazeden bir parça alınacağı, bunu kabul etmeyen Siirt savcılığı ise cenazenin tümünden Siirt’ e getirilmesi yönünde olmuştur. Kardeşime ait olan cenaze şu an Siirt’ te olup ailemize ikinci bir acı yaşatılmaktadır. Yaşadığımız bu acıyı daha fazla yaşamamız için insan hakları kuruluşlarının bu olayın takipçisi olmasını ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

7 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Mardin'in Kızıltepe ilçesindeki Mezopotamya Mezarlığı'nda bulunan ve yaşamını yitiren PKK militanlarına ait mezarların tahrip edildi. İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün belediyeye gönderdiği yazının ardından, mezarlığa gelen ekipler üzerinde "şehit" yazılan ve çeşitli sembollerin bulunduğu çok sayıda mezar taşını tahrip etti. Bazı mezar taşlarının üzerindeki yazılar ise mavi boya ile kapatıldı.

23 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Ağrı'nın Diyadin ilçesinde bulunan Asri Mezarlık'ta bulunan çatışmalarda yaşamını yitiren PKK militanlarına ait mezarların, güvenlik güçleri tarafından mezar taşlarının kırıldığı ve yerlerinden sökülerek tahrip edildiği belirtildi. Öte yandan mezar sahiplerinin, **28 Mart 2018 tarihinde** İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne ifadeleri alınmak üzere çağrıldığı ve "Neden mezar taşı yaptınız? Bunları size kimler yaptırttı?" şeklinde sorular sorulduğu öğrenildi.

6 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Şırnak Valiliği tarafından 58 alanı "Özel Güvenlik Bölgesi" olarak ilan edilen Cudi ve Gabar dağlarındaki devam eden askeri operasyon sırasında, çatışmalarda yaşamını yitiren PKK militanlarının mezarlarının bulunduğu mezarlıkta, mezar taşlarının askerler tarafından tahrip edildiği öğrenildi. Ayrıca mezar taşlarının yerde yan yana sıralanarak üzerine "METELER JÖH" şeklinde yazılamalar yapıldığı öğrenildi.

3 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Merkez Bağlar İlçesi'nde bulunan Yeniköy Mezarlığı'na defnedilen HPG militanlarına ait mezar taşlarındaki isimliklerin silinmek suretiyle tahrip edildiği öğrenildi.

KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

-Kadın İntiharları

30 Ocak 2018 tarihinde Van'da 22 yaşındaki E.O. isimli kadının tabancayla intihar ettiği öne sürüldü. E.O.'nun birlikte yaşadığı sevgilisi B.K. tarafından sistematik olarak şiddet gördüğü ifade edildi. B.K. olayla ilgili gözaltına alındı.

Mardin'de 21 yaşındaki M.B. isimli kadının 9 Mayıs 2017'de kendisine iki kez tecavüz eden 24 yaşındaki polis B.K.'nin tutuksuz yargılandığı davanın duruşmasından bir gün önce (**8 Şubat 2018 tarihinde**) intihara teşebbüs ettiği, yakınları tarafından hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

9 Şubat 2018 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesi Devteşti Mahallesi'nde yaşayan 19 yaşındaki Fatma Polat isimli hamile kadının, 4'üncü kattan atlayarak intihar ettiği iddia edildi. Eşi ile tartıştıktan sonra balkondan atladığı iddia edilen Polat'ın, ambulansla hastaneye götürüldüğü, ancak kurtarılamadığı öğrenildi. Polat'ın 9 aylık bebeğinin de kurtarılamadığı öğrenildi.

24 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinin Uluköy (Xûrsê-Gundê İzêr) mahallesinde 26 yaşındaki Nesih Aslan isimli gencin, evde bulunan tabanca ile intihar ettiği iddia edildi. Aslan'ın bulunduğu evden silah sesinin gelmesi üzerine odaya giren yakınları, Aslan'ın cansız bedeniyle karşılaştıklarını ileri sürdü. Olay yerine gelen Jandarma ekipleri

inceleme başlatırken, yaşamını yitiren Aslan'ın cenazesi ambulansla Kızıltepe Devlet Hastanesi morguna kaldırıldı. Aslan'ın aynı gün düğünü olduğu belirtildi.

10 Nisan 2018 tarihinde Gaziantep'te kent merkezine 29 kilometre mesafede bulunan Cerit Yeniyahpan Mahallesi'nde 23 yaşında ve hamile olduğu belirtilen Özlem K. isimli kadının, evde bulunan 4 yaşındaki Mustafa ve 2 yaşındaki Ayşe isimli çocuklarına bıçakla saldırarak öldürdüğü, ardından da pencereden atlayarak intihar ettiği öğrenildi. İntihar etmeden önce kadın tarafından yazıldığı öğrenilen notta, eşinden ilgi görmediği ve kayınvalidesinden şiddet gördüğü belirtildi.

13 Mayıs 2018 tarihinde Ağrı'da yeni evli dini nikahlı ve dört aylık hamile olduğu belirtilen 18 yaşındaki H.K. isimli kadının intihar ettiği öne sürüldü. H.K.'nin eşinin ifadesi alınırken, konu ile ilgili soruşturma başlatıldı öğrenildi.

5 Haziran 2018 tarihinde Van'ın Özalp ilçesine bağlı Sarıköy (Degiri) mahallesinde sabah saatlerinde, evli ve 5 aylık bebeği bulunan Cansu Zengin (23) isimli kadının intihar ettiği iddia edildi. Olayla ilgili başlatılan soruşturma başlatıldı. Savcılığın, kadının kendi yöntemleriyle intihar ettiği, olayda şüpheli bir durum bulunmadığı bilgisini paylaştığı öğrenildi.

-Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar

2 Ocak 2018 tarihinde Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi önünde sabah saatlerinde, A.P. isimli erkek şahsın elinde bebeği olan ve ismi öğrenilemeyen eşine şiddet uyguladığı öğrenildi. Darp anının görüntülediği olay ile ilgili A.P., polis tarafından gözaltına alındı.

3 Ocak 2018 tarihinde Van'da A.P. isimli erkek şahsın, karısı Y.P.'yi yavaş yürüdüğü için hastane önünde tekmelerle darp ettiği öğrenildi. Şiddet görüntülerinin bir cep telefonu aracılığıyla kayıt alınması üzerine erkek şahsın gözaltına alındığı, ancak daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

11 Ocak 2018 tarihinde Maraş'ta zihinsel engelli olduğu iddia edilen A.B. (22) isimli şahsın, ailesi ile yaşadığı anlaşmazlık nedeniyle çıkan tartışmada annesi Fatma B.'yi (58) tüfekle vurarak, babası Mehmet B.'yi (61) başını tüfekle ezerek öldürdüğü öğrenildi. Olaydan 5 gün sonra kayıplara karışan şahsın, polis tarafından yakalandığı öğrenildi.

12 Ocak 2018 tarihinde Malatya'nın Battalgazi ilçesine bağlı Nuriye Mahallesi Kerkük sokakta Murat K. isimli erkek şahsın, tartıştığı eşi Şenay K.'yi (32) 2 çocuğunun gözleri önünde bıçaklayarak yaraladığı öğrenildi. Yaralı kadının Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenilirken, saldırganın 2 çocuğunu yanına alıp bir özel araç ile olay yerinden kaçtığı, ancak Elazığ istikametine seyir halinde iken polis ekiplerince gözaltına alındığı öğrenildi.

13 Ocak 2018 tarihinde Antep'in Şahinbey ilçesine bağlı Geylani Mahallesi'nde şizofreni teşhisi konulan 38 yaşındaki İlhan Kaya isimli erkek şahsın, evinde tartıştığı 34 yaşındaki eşi Neslihan Kaya'yı, önce çılgınlıklarının duyulmaması için ağzını çorap tıkararak kapattığı ve ardından da 40 bıçak darbesiyle ağır yaralandığı öğrenildi. Saldırgan şahsın başka bir bıçak almak için mutfağa gittiği sırada üst katta oturan ablasının evine sığınan yaralı kadının, çağrılan ambulansla Doktor Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındığı, ancak **22 Ocak 2018 tarihinde** tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı

öğrenildi. Cinayet zanlısı şahsın ise polis tarafından gözaltına alındığı ve çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

30 Ocak 2018 tarihinde Antep'te 55 yaşındaki Tayfun Beyoğlu isimli erkek şahsın, 30 yıllık evli olduğu 2 çocuk annesi 50 yaşındaki Semye Beyoğlu'nu boşanma talebinde bulunması üzerine tabancayla ateş ederek öldürdüğü, ardından da aynı silahla kafasına ateş ederek intihar ettiği öğrenildi.

4 Şubat 2018 tarihinde Batman'ın Hasankeyf ilçesi Üçyol köyünde 46 yaşındaki güvenlik korucusu İsmail Ketmen'in, 44 yaşındaki eşi Melek Ketmen'i 3 el tabancayla ateş ederek öldürdüğü, ardından da aynı silahla intihar ettiği öğrenildi.

6 Şubat 2018 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesine bağlı Bostaniçi mahallesinde Ahmet Temel isimli erkek şahsın, eşi Hafife Temel'i başına silah dipçisiyle vurarak ağır yaralandığı öğrenildi. Lokman Hekim Hastanesi'nde tedavi altına kadının 2 gün sonra yaşamını yitirdiği öğrenildi. Ahmet Temel'in tutuklandığı öğrenilirken, katledilen temelin Hafife Temel'in yıllardır eşinden şiddet gördüğü belirtildi.

10 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerde yer alan bilgilere göre; Batman'da 18 yaşındaki H.G. isimli kadının 24 yaşındaki ağabeyi P.G. tarafından 9 yıl boyunca cinsel istismara maruz bırakıldığı iddia edildi. İstismara tanıklık eden H.G.'nin kardeşi L.G. ise durumu rehber öğretmenine anlattı. Rehber öğretmenin durumu polise bildirmesi sonrası gözaltına alınan ağabey P.G. çıkarıldığı mahkemece "nitelikli cinsel istismar" suçlamasıyla tutuklandı.

17 Şubat 2018 tarihinde Erzurum'da 52 yaşındaki R.K. isimli erkek şahsın, 42 yaşındaki eşi Z.K.'yi döverek darp ettiği öğrenildi.

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda ve ismini vermek istemeyen kadın başvuru; eşi tarafından kendisine taciz ve şiddette bulunduğu yönünde şikayette bulunmuş ve hukuki destek talep etmiştir.

3 Mart 2018 tarihinde Malatya'da H.F. isimli erkek şahsın, evden ayrılan 21 yaşındaki eşi Kübra Fırat'ı boşanmak istediği için ailesinin evinde av tüfeğiyle öldürdüğü öğrenildi.

Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Narlı Mahallesi'nde 5 Mart 2018 tarihinden bu yana hakkında kayıp olduğu yönünde başvurusu bulunan 28 yaşındaki Gül Gülizar Ayalp, **27 Mart 2018 tarihinde Antep'in** Şehitkamil ilçesi Bağbaşı Mahallesi yanında bulunan mezarlığın üst kesiminde çalılıklar arasında ölü olarak bulundu. Ayalp'in, eşi Kemal Ayalp isimli şahıs tarafından pompalı tüfek ile vurularak katledildiği öğrenildi.

12 Mart 2018 tarihinde Ardahan Merkeze bağlı Atatürk Mahallesi'nde 40 yaşındaki Ersin Yılmaz isimli şahsın, eşi ve 3 çocuk annesi S.Y isimli kadını tabancayla ateş ederek öldürdüğü, ardından da aynı silahla kendini vurarak intihar ettiği öğrenildi.

15 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da M.T. isimli şahsın, eşini evde darp ettiği öğrenildi. Olayın ardından eve gelen şahsın oğlu S.T.'nin, annesine uyguladığı şiddet nedeniyle babasını bıçaklayarak öldürdüğü öğrenildi.

24 Nisan 2018 tarihinde Adıyaman'da Abdurrahman A. isimli şahsın, sokakta karşılaşılarak tartıştığı imam nikahlı eşi Mukadder K.'yı bıçakla bacağından yaraladığı öğrenildi. Adıyaman Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan yaralı kadın tedavi altına alınırken, saldırgan şahsın ise gözaltına alındığı öğrenildi.

29 Nisan 2018 tarihinde Mardin'de Suriye uyruklu erkek şahsın, imam nikahlı eşini öldürdüğü ve olaydan sonra kaçmaya çalışırken yakalandığı öğrenildi. Konuya ilişkin İl Emniyet Müdürlüğü'nden yapılan yazılı açıklamada, şöyle denildi: *"Mardin Cumhuriyet Başsavcılığının talimatları ile 27 Nisan 2018 günü Suriyeli kadının öldürülmesi olayı ile ilgili olarak, Cinayet Büro görevlilerimizce olayın aydınlatılması amacıyla gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde; maktulün imam nikahlı eşi olan cinayet olayı şüphelisi Suriye vatandaşı erkek, ekiplerimizin koordineli olarak çalışması neticesinde Suriye'ye kaçmak üzere olduğu tespit edilmiş ve yapılan operasyon ile şahıs 27 Nisan 2018 günü Kilis Öncüpınar hudut kapısında yakalanarak gözaltına alınarak İlimize getirilmiştir. Adli Makamlara sevk edilen şüpheli, çıkarıldığı Mahkemece 28 Nisan 2018 günü tutuklanarak cezaevine teslim edilmiştir."*

30 Nisan 2018 tarihinde Antep kent merkezine 30 kilometre mesafedeki Çimenli Mahallesi'nde 59 yaşındaki ve emekli Mehmet Durgun isimli şahsın, 4 çocuk annesi eşi Öznur Durgun'u av tüfeğiyle vurarak öldürdüğü öğrenildi. Şahıs cinayetinın ardından polise teslim olurken, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

18 Mayıs 2018 tarihinde Urfa'nın Bozova ilçesinde mahalle muhtarı olan 44 yaşından Burhan Bayram'ın isimli şahsın, 44 yaşındaki eşi İslim Bayram'ı darp ettiği, şahsın tartışma sırasında araya giren 18 yaşındaki oğlu Müslüm Bayram tarafından ikna edilemediği ve av tüfeğiyle vurularak öldürüldüğü öğrenildi. İhbarla olay yerine geçen ekipler, Burhan Bayram'ın öldüğünü saptarken, babasını öldüren Müslüm Bayram ile annesi İslim Bayram'ın ise gözaltına alındığı öğrenildi.

21 Mayıs 2018 tarihinde Gaziantep'te sahur yemeği sırasında 27 yaşındaki M.U. isimli şahsın, tartıştığı 61 yaşındaki babası Ali Uçar'ı boğazını keserek ve daha sonra da mutfakta yemek hazırlayan annesi Nezihe Uçar'ı bıçak darbeleriyle öldürdüğü öğrenildi. Olay yerine gelen Jandarma ve savcılık incelemesinin ardından karı kocanın cenazeleri İslahiye Devlet Hastanesi morguna kaldırılırken, olay yerinden kaçan M.U.'nun babasına ait 31 KEK 35 plakalı araç ile 1 No'lu Mülteci kampı yanındaki uygulama noktasında yakalanarak gözaltına alındığı öğrenildi.

30 Mayıs 2018 tarihinde Kars'ın 'ın Sarıkamış ilçesinde Barış Alkan isimli şahsın, tartıştığı eşi 2 çocuk annesi ve 8 aylık hamile Sezen Alkan'ı bıçaklayarak öldürdüğü öğrenildi. Cenazesi ambulansla Sarıkamış Devlet Hastanesi'ne kaldırılan kadının, sezaryenle alınan 33 haftalık kız bebeği kuvözde tedaviye alındı. Olayın ardından kaçan şahsın, olaydan bir gün sonra ilçeye 8 kilometre uzaklıktaki Kızılçubuk mevkiinde ormanlık alanda bir ağaç kovuğunda saklanırken yakalandığı öğrenildi.

30 Mayıs 2018 tarihinde Maraş'ın Merkez Dulkadiroğlu ilçesinin Şeyh Adil Mahallesi'nde 44 yaşındaki işsiz Bünyamin Mahsereci isimli şahsın, 78 yaşındaki teyzesi Hanife Akdişli'yi darp ettiği ardından bıçaklayarak öldürdüğü öğrenildi.

10 Haziran 2018 tarihinde Urfa'da hakkında uzaklaştırma kararı bulunan H.Y. isimli şahsın, 46 yaşındaki eşi E.Y. sokak ortasında darp ettiği öğrenildi. Yaralı kadının, hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı ve şikayetçi olduğu öğrenildi.

14 Haziran 2018 tarihinde Iğdır'ın Karakoyunlu ilçesine 6 kilometre uzaklıkta bulunan Şıracı köyünde tarımla uğraşan 35 yaşındaki Taner Parlar isimli şahsın, dini nikahlı ve Azerbaycan uyruklu eşi Heyran Hüseyinova'yı tabancayla öldürdüğü, daha sonra da aynı silahla kalbine ateş ederek intihar ettiği öğrenildi.

18 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Yenişehir ilçesi Şehitlik Mahallesi 71. Sokak'ta Şaban A. isimli şahsın, çıkan tartışma üzerine eşi Ayşe A. isimli kadını önce darp ettiği, ardından bıçakla darbeleriyle yaraladığı, Daha sonra da aynı bıçakla kendisini yaraladığı öğrenildi. Yaralan çiftin olay yerine çağrılan ambulansla hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı, ancak her iki yaralının da tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı öğrenildi.

21 Haziran 2018 tarihinde Antep'in Nizip ilçesinde özel güvenlik görevlisi olarak çalışan 27 yaşındaki Eyyüp Yakar isimli şahsın, ayrıldığı ve babasının evinde yaşamaya başlayan 24 yaşındaki eşi Gülşen Yakar'ı, 48 yaşındaki kayınpederi Bekir ve 42 yaşındaki kayınvalidesi Gülsüm Köse'yi pompalı tüfekle ateş ederek öldürdüğü, 22 yaşındaki kayınbiraderi Yunus Köse'yi de ağır yaraladığı öğrenildi. 1 yaşındaki kızıyla birlikte olay yerinden kaçan saldırganın, daha sonra güvenlik güçlerine teslim olduğu öğrenildi.

24 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde Gazi Mahallesi'nde 26 yaşındaki Uzman Çavuş Arif Aka'nın, kayınvalidesinin de evde bulunduğu sırada tartıştığı eşi 29 yaşındaki Sevilay Aka'yı beylik tabancasıyla vurarak öldürdüğü, ardından aynı silahla intihar ettiği öğrenildi.

28 Haziran 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Artuklu ilçesinde Ş.A. (11), H.A. (10) ve ikiz olan L. A. ile H.A (7) isimli çocukların, üvey babaları oldukları belirtilen erkek şahıs tarafından, işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi. Çocukların 10 gün boyunca aç-susuz bırakıldıkları ve şiddete gördükleri, çocukların sıvı kaybı yaşadıkları, vücutlarında çok sayıda morluk tespit edildiği, en büyük kız çocuğunun kaburgasında çatlaklık tespit edildiği belirtildi. Suriyeli olduğu öğrenilen anne S.S.'nin de çocuklarla birlikte şiddet şiddete maruz bırakıldığı öğrenilirken, işkenceci erkek şahsın, 'Öldürmeye teşebbüs etmek'ten tutuklandığı belirtildi.

-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar

3 Ocak 2018 tarihinde Adıyaman'da N.S., O.A. ve N.A. isimli erkek şahısların, E.K. isimli kadının evinin kapısına ateş ettikleri ve polis tarafından gözaltına alındıkları öğrenildi.

7 Ocak 2018 tarihinde Ağrı'da hastanede hasta yakını olan ve ismi öğrenilemeyen erkek şahsın, Ece Gökyayla isimli doktoru çocuğuna tekrar bakmadığını ileri sürerek darp ettiği ve öldürmekle tehdit ettiği öğrenildi. Erkek şahsın gözaltına alındığı öğrenildi.

7 Ocak 2018 tarihinde Mardin'de özel hareket polisi B.K., sosyal medyadan tanıştığı M.B.'ye (21) iki kere tecavüz etti, şikayetçi olmaması için birkaç polis erkekle birlikte tehdit etti. M.B.'nin şikayetiyle gözaltına alınan erkeğe nitelikli cinsel saldırı suçundan dava açıldı, savcının üç tutuklama talebi yerel mahkeme ve üst mahkeme tarafından reddedildi. M.B. can

güvenliği olmadığı gerekçesiyle öğrenci olduğu ve çalıştığı şehri terk etti. (9 Mayıs 2017'de yaşanan bu olay dava sürecinde basına yansdı)

1 Şubat 2018 tarihinde Iğdır'da Alikamerli Mahallesi Ordu Caddesi'nde oturan 74 yaşındaki 10 çocuk annesi Şefika S. isimli kadının, evine giren 23 yaşındaki Teymur R. isimli erkek şahıs tarafından cinsel saldırıya maruz kaldığı, ardından da 17 bıçak darbesiyle öldürüldüğü öğrenildi. **4 Şubat 2018 tarihinde** yapılan soruşturmanın ardından Asayiş Şube Müdürlüğüne bağlı Cinayet Büro ekipleri tarafında gözaltına alınan cinayet şüphelisinin suçunu itiraf ettiği ve çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

12 Şubat 2018 tarihinde Kars'ta Gizem Eşit isimli kadının, boşandığı eski eşi R.E. isimli erkek şahıs tarafından öldürüldüğü öğrenildi. **Basın yayın organlarındaki haberde yer alan bilgilere göre;** Eşit, babası Vilayet Çiftçi'yle birlikte çarşı merkezinde olduğu sırada yanlarına gelen eski eşi R.E. av tüfeğiyle ateş etti. Saldırıda Eşit ve babası yaralandı. Olay yerine çok sayıda polis ve ambulans sevk edilirken, kaçan R.E. kısa süre sonra yakalandı. Eşit, ağır yaralı olarak ambulansla Harakani Devlet Hastanesi'ne sevk edildi. Eşit, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybetti. Yaralanan baba Vilayet Çiftçi ise ameliyata alındı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

27 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Kars'ın Kağızman ilçesinde 21 yaşındaki D.İ. isimli genç kadının cinsel saldırıya maruz kaldığı ve 5.5 aylık hamile olduğu öğrenildi. Psikolog eşliğinde ifadesine başvuru alan genç kadının ifade sonrası, cinsel saldırı olayına karıştığı belirlenen ve gözaltına alınan 12 erkek şahıstan DNA örnekleri alındığı öğrenildi. Savcılığı sevk edilen zanlılardan, 8'inin tutuklandığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da 18 yaşındaki A.B isimli genç kadının, 25 yaşındaki M.M.K isimli erkek şahıs tarafından taciz edildiği öğrenildi. Genç kadının şikayetçi olması üzerine, taciz şüphelisinin gözaltına alındığı ve adli kontrole serbest bırakıldığı öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Güler Deniz, şu beyanlarda bulundu: “08.08.2017 tarihinde Jiyan Semt pazarında çalışırken Mehmet KARACADAĞ adlı şahıs tarafından ben ve 3 arkadaşım bıçaklı saldırıya uğradık. Semt çalışanları olan kadınlar bu duruma tanıklırlar. Saldırı sonrası sağ omuz hizasında yaralandım. Hastaneye gidip darp raporu aldık. Soruşturma dosyasında bulunmaktadır. Kendisinden şikayetçiyim. Halende aynı saldırı tehdidi altındayım. Olaydan sonra tekrar saldırı oldu. Karakolda ifade verdim. Hayatım ciddi risk altındadır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

29 Mart 2018 tarihinde Mardin'in Derik ilçesinde mahalle bekçisi olduğu öğrenilen Şerif T. isimli erkek şahsın beraberindeki silahlı bir grup ile üniversite sınavına hazırlanan 19 yaşındaki Berfin G. isimli kadını kaçırdığı öğrenildi. Annesi ve kardeşi ile birlikte hastaneden dönen Berfin G.'nin önü Diyarbakır Caddesi üzerinde Şerif T. ve kimlikleri hakkında bilgi elde edilemeyen 3-4 kişi tarafından kesildi. Havaya ateş açan bekçi ve diğer kişilerin daha sonra Berfin G.'yi zorla araca bindirerek kaçırdığı ve annesini yerde sürüklediği öğrenildi. Şerif T.'nin, bir gün sonra polis tarafından Diyarbakır'da yakalandığını öğrenildi.

7 Nisan 2018 tarihinde Antep'in Araban ilçesinde Akbudak Caddesi'nde bulunan bir sürücü kursunda H.Ç. isimli şahsın, tartıştığı 23 yaşındaki Betül Altıntaş isimli kadını bıçaklayarak öldürdüğü öğrenildi. Olay yerinden kaçan şahsın, polis tarafından bulunması için çalışma başlatıldığı öğrenildi.

24 Nisan 2018 tarihinde Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Tulgalı Mahalesi yakınlarında bulunan bir kuyuda, kadın olduğu tespit edilen bir cenazenin bulunduğu öğrenildi. Üzeri taşlarla kapatılmış halde bulunan cenazenin, kuyudan çıkarılarak otopsi işlemleri için İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenilirken, yapılan inceleme sonucunda cenazenin yaklaşık 2 ay önce ortadan kaybolan ve kaçırıldığı düşünülen 18 yaşındaki Gülpınar K.'ye ait olduğunun belirlendiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı ve 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Mayıs 2018 tarihinde Antep'in Nuripazarbaşı Mahallesi'nde 35 yaşındaki Hatice Tahir isimli kadının evinde ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Emniyet yetkilileri tarafından başlatılan soruşturma kapsamında ölü olarak bulunan kadının, 35 yaşındaki Zeynep Tanış, 45 yaşındaki Belkıs Tanış ve 38 yaşındaki Burhan Tanış isimli şahıslar tarafından sopa ile dövülerek öldüğü belirlendiği, şahısların gözaltına alındığı ve soruşturmanın sürdüğü öğrenildi.

18 Mayıs 2018 tarihinde Maraş'ın Merkez Dulkadiroğlu ilçesi Kayabaşı Mahallesi'nde müstakil evinde yaşayan 79 yaşındaki Nezihe Temel isimli kadının, evinden boğazı kesilerek ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü Cinayet Büro Amirliği ekiplerinin yapmış olduğu araştırmada, cinayetin Temel'in cezaevindeki torununun arkadaşı olduğu belirtilen 24 yaşındaki U.A.D. isimli şahıs tarafından gerçekleştirildiği öğrenildi. Gözaltına alınan şahsın, "cezaevindeki torununun selamı var" diyerek yaşlı kadının evine girdiğini ve kendisine hazırladığı kahvaltının ardından küpesi ve yüzüğünü almak için, yumruk atarak etkisizleştirdiğini ardından da boğazını keserek öldürdüğünü itiraf ettiği öğrenildi.

18 Mayıs 2018 tarihinde Malatya Battalgazi Belediyesi tarafından açılan iftar çadırında Suriyeli bir kadının ve çocuğunun, çocukları için yemek almaya çalıştığı sırada iftar çadırında çalışan bir erkeğin fiziki şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi.

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

-Çocuk İntiharları

3 Ocak 2018 tarihinde Van'da 17 yaşındaki N.T. isimli çocuğun, babasının tabancasıyla intihar ettiği öne sürüldü. N.T.'nin ailesi tarafından baskı gördüğü ve cenaze törenine sadece abisinin katıldığı, ayrıca N.T.'nin babasının tabancasını ruhsatsız olmasının nedeniyle gözaltına alındığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Batman'da ismi öğrenilemeyen 16 yaşındaki bir çocuğun, evinin 4'üncü katından atlayarak intihar girişiminde bulunduğu iddia edildi. Yaralı çocuğun, kentteki özel bir hastanede tedavi altına alındığı ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Urfa'da Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Sabancı Kız Yetiştirme Yurt Müdürlüğü'nde kalan 16 yaşındaki Ü.Ş.G'nin intihar ettiği iddia edildi. Yurdun 4'üncü katındaki tuvalet penceresinden atladığı öne sürülen Ü.Ş.G'nin olay yerinde yaşamını yitirdiği belirtildi. *Cinsel istismara maruz bırakılan Ü.Ş.G'nin 6 aylık bir çocuğu olduğu için devlet tarafından koruma altına alındığı öğrenildi.*

5 Mayıs 2018 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde Barış T. (17) isimli çocuğun, gece saatlerinde evinin 5'inci katından atlayarak intihar ettiği ileri sürülerek, olay yerinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

13 Haziran 2018 tarihinde Erzurum'da 16 yaşında lise öğrencisi bir kız çocuğunun, bir binanın çatısına çıkarak intihar girişiminde bulunduğu, ancak olay yerine gelen polis ekipleri tarafından ikna edildiği öğrenildi.

16 Haziran 2018 tarihinde Van'ın Çatak ilçesinde 16 yaşındaki Ö.G. isimli çocuğun, kendini asarak intihar ettiği iddia edildi. Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürülen Ö.G.'nin Yoğun Bakım Ünitesi'ne kaldırıldığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

-Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar

3 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Batman'ın Kozluk ilçesinde 10, 13 ve 14 yaşlarındaki 3 çocuğun amca ve dayılarının cinsel istismarına maruz bırakıldığı ortaya çıktı. Kozluk Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 28 Mart'ta başlatılan ve gizlilik kararı getirilen soruşturmaya yayın yasağı da konuldu. Çocukların kendi aralarında konuşurken aileler tarafından duyulmasıyla ortaya çıkan olayda savcı, *delillerin toplanmamış olması, şüpheli ve arada akrabalık ilişkisinin bulunması, çocukların yaşlarının küçük olması nedeniyle ortaya çıkacak toplumsal infial sonucu meydana gelecek suçların önlenmesi, kamu düzeninin korunması, çocukların kişilik haklarının korunması ve güvenliği gerekçeleri* ile yayın yasağı talep etti.

8 Nisan 2018 tarihinde Antep'in Nurdağı ilçesine bağlı Başpınar Mahallesi'nde misafirlğe giden K.B.'nin kendisine av tüfeği doğrultan Ş.B.'nin açtığı ateş sonucu, yüzünden vurularak yaşamını yitirdiği iddia edildi. K.B.'ye doğrulttuğu silahın tetiğine yanlışlıkla dokunduğu iddia edilen Ş.B'nin başlatılan soruşturma kapsamında psikolog eşliğinde ifadesi alınmak üzere Jandarma Karakolu'na götürüldüğü öğrenildi.

10 Nisan 2018 tarihinde Gaziantep'te kent merkezine 29 kilometre mesafede bulunan Cerit Yeniyahpan Mahallesi'nde 23 yaşında ve hamile olduğu belirtilen Özlem K. isimli kadının, evde bulunan 4 yaşındaki Mustafa ve 2 yaşındaki Ayşe isimli çocuklarına bıçakla saldırarak öldürdüğü, ardından da pencereden (2'inci kattan) atlayarak intihar ettiği öğrenildi. İntihar etmeden önce kadın tarafından yazıldığı öğrenilen notta, eşinden ilgi görmediği ve kayınvalidesinden şiddet gördüğü belirtildi.

21 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa'nın Ceylanpınar ilçesi Mevlana Mahallesi'nde oturan 15 yaşındaki L.Y. isimli kız çocuğunun jandarmaya mektup yazdığı, mektupta öz babası M.Y. tarafından kendisiyle birlikte yaşları 13 ile 17 arasında değişen 3 kızını para karşılığında başkalarına pazarladığını anlattığı öğrenildi. Jandarma tarafından başlatılan soruşturma kapsamında L.Y. ile isimleri öğrenilemeyen 2 kız çocuğunun Urfa ÇİM tarafından ifadelerinin alındığı, M.Y. ile kızlara istismarda bulundukları iddia edilen C.H., M.B. ve A.B. isimli 4 şahsın gözaltına alındığı ve çıkarıldıkları mahkemece tutuklandıkları öğrenildi.

23 Mayıs 2018 tarihinde Malatya'da hakkında uzaklaştırma kararı bulunan 44 yaşındaki F.T. isimli şahsın, zorla girdiği evde 19 yaşındaki A.Y.T., 10 yaşındaki Y.T ve 8 yaşındaki E.T. isimli çocuklarını bıçakla rehin aldığı, yarın saat sonra da vazgeçerek teslim olduğu öğrenildi.

28 Haziran 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Artuklu ilçesinde Ş.A. (11), H.A. (10) ve ikiz olan L. A. ile H.A (7) isimli çocukların, üvey babaları oldukları belirtilen erkek şahıs tarafından, işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi. Çocukların 10 gün boyunca aç-susuz bırakıldıkları ve şiddet gördükleri, çocukların sıvı kaybı yaşadıkları, vücutlarında çok sayıda morluk tespit edildiği, en büyük kız çocuğunun kaburgasında çatlaklık tespit edildiği belirtildi. Suriyeli olduğu öğrenilen anne S.S.'nin de çocuklarla şiddet şiddete maruz bırakıldığı öğrenilirken, işkenceci erkek şahsın, 'Öldürmeye teşebbüs etmek'ten tutuklandığı belirtildi.

-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz

7 Ocak 2018 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Adıyaman'da M.R.G isimli erkek şahsın, 2017 yılında farklı tarihlerde yaşı küçük 9 kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. İstismar mağduru çocukların ailelerinin şikayeti üzerine, kimliği tespit edilen şahsın tutuklandığı öğrenildi.

2 Ocak 2018 tarihinde Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi önünde sabah saatlerinde, A.P. isimli erkek şahsın elinde bebeği olan ve ismi öğrenilemeyen eşine şiddet uyguladığı öğrenildi. Darp anının görüntülediği olay ile ilgili A.P., polis tarafından gözaltına alındı.

5 Ocak 2018 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde bulunan İMKB H. Reşat Balyen Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören ve ismi öğrenilemeyen bir kız öğrencinin, okul müdürü Mustafa D. isimli erkek şahıs tarafından cinsel istismara maruz bırakıldığı iddia edildi. Öğrencinin istismar olayını rehber öğretmenine anlatmasıyla ortaya çıktığı, rehber öğretmenin Mustafa D. hakkında tutanak hazırlayıp Silvan Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunduğu, olayın savcılığa intikal etmesi ardından da Mustafa D. hakkında yakalama kararı çıkarılarak dosyaya gizlilik kararı getirildiği öğrenildi. **16 Ocak 2018 tarihinde edinilen bilgilere göre,** okul müdürü Mustafa D.'nin halen bulanamadığı ve görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

9 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilçesi Selahattin Eyyubi Mahallesi'nde evlerine giden İ.A. isimli erkek çocuk ile kız kardeşi R.A.'nın, kendilerini takip eden M.S. (46) isimli şahıs tarafından apartmanda cinsel istismara maruz kaldıkları öğrenildi. Çocukların yaşadıklarını annelerine anlatması üzerine ve karakolu şikayet başvurusuyla ortaya çıkan olay ile ilgili, aynı mahallede büfe işleten cinsel istismar şüphelisinin **17 Ocak 2018 tarihinde** polis tarafından gözaltına alındığı ve çıkarıldığı Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'nce tutuklandığı öğrenildi.

10 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Silvan ilçesinin Tekel Mahallesi'nde R.S. isimli erkek şahsın, 13 yaşında bir kız çocuğa cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Mahalle sakinleri tarafından fark edilen ve darp edilen şahıs, gözaltına alınarak ilçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

20 Ocak 2018 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinin Bağcılar Mahallesi'nde bulunan Şehit Birkan Gündüz Ortaokulu'nda temizlik görevlisi olarak çalışan Ö.A.'nın, üç çocuğa cinsel istismarda bulunduğu ortaya çıktı. Olay, istismara maruz kalan yaşları 12 ile 14 arasında değişen çocukların başlarında geçenleri ailelerine anlatmasıyla ortaya çıktı. Bunun üzerine aileler, okul idaresine gelerek durumu bildirdi ve güvenlik kamerası kayıtları incelendi. 25 Aralık

2017'de yaşanan olayda, kamera görüntülerinden cinsel istismar failinin 35 yaşlarındaki temizlik görevlisi Ö.A. olduğunu tespit eden idareciler, polise haber verdi. Gözaltına alınan Ö.A., çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Güvenlik kamerası görüntülerine de el konuldu.

31 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Gaziantep'te dilencilik yapan Suriye uyruklu 7-8 yaşlarındaki M.A. isimli kız çocuğunun, dilencilik yapmak istemediği için babası Ahmet A. tarafından darp edildiği ve işkence gördüğü ve konu ile ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

11 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı bir köyde yaşayan ve yaşları 13 ile 15 arasında değişen 5 kız çocuğunun, köyde market işleten 42 yaşındaki Mahmut S. isimli erkek şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı ortaya çıktı. 1 Aralık 2017 tarihinde Cizre Merkez Jandarma Komutanlığı'na yapılan ihbar üzerine ortaya çıkan olayla ilgili market sahibi Mahmut S. ile cinsel istismara uğrayan Ç.T. (15) ile N.M. adlı tanık kadının ifadeleri alındı. Alınan ifadelerin ardından Cizre Cumhuriyet Başsavcılığı tarafında başlatılan soruşturma kapsamında, market sahibi Mahmut S., **6 Şubat 2018 tarihinde** gözaltına alındı. Savcılık ifadesinin ardından tutuklama istemiyle Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk edilen Mahmut S., "çocuğun nitelikli cinsel istismarı" suçundan tutuklandı.

19 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Diyarbakır'da bakkal sahibi E.T. isimli erkek şahsın, karşıda bulunan okulda okuyan 12 yaşındaki S.B.'ye isimli kız çocuğuna dükkanında cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. İstismar şüphelisi şahsın, gözaltına alındığı, ancak savcılığın tutuklama talebi olmasına rağmen adli kontrolle serbest bırakıldığı öğrenildi. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın, zarar görebileceği ihtimaliyle çocuğu koruma altına aldığı öğrenildi.

23 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Urfa'da 14 yaşındaki M.G. isimli kız çocuğunun, aynı köyde yaşayan 12 erkek şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Karın ağrısı şikayetiyle hastaneye götürülen M.G.'nin 6,5 aylık hamile olduğunun anlaşılması üzerine ortaya çıkan olay ile ilgili, gözaltına alınan 12 erkekten S.U. isimli şahsın tutuklandığı öğrenildi.

27 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; ; Urfa'nın Birecik İlçesi Meydan Mahallesi'nde bulunan ilkokulda eğitim- öğretim gören bazı kız çocukları, ailelerine, okul müdürü M.D.'nin farklı tarihlerde kendilerini makam odasına çağırıp, kapıyı kilitledikten sonra özel bölgelerine dokunduğunu anlattı. Bunun üzerine aileler, durumu polise ve savcılığa bildirdi. Ailelerin ihbarıyla harekete geçen polis, M.D.'yi gözaltına aldı. Emniyette ifadesi alınan ve adliyeye sevk edilen M.D., sevk edildiği mahkemece 'çocuğa cinsel istismar' suçundan tutuklandı. Suçlamayı kabul etmediği belirtilen M.D. hakkında, il ve ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından soruşturma başlatıldı.

12 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 6 Şubat 2018 tarihinde **İğdır'da** bir yolcu otobüsünün muavini olan 24 yaşındaki C.T. isimli erkek şahsın, 10 yaşındaki yolcu E.A. isimli çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Durumdan çocuğunu anlatımlarını üzerine haberdar olan ailesinin şikayeti üzerine, istismar şüphelisi erkek şahsın tutuklandığı öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin'de** İ.S. ve B.S. isimli erkek şahısların, 16 yaşındaki D.M. isimli kız çocuğunu evinde uyuduğu sırada yorgana sararak kaçırdığı öğrenildi. **26 Mart 2018 tarihinde** D.M. isimli

çocuğun **Urfa'nın Viranşehir ilçesinde** bulunup ailesini teslim edildiği ve iki kişiden B.S.'nin tutuklandığı, diğerinin ise arandığı öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Suriye'den **Antep'e** göç etmek zorunda kalan 12 yaşındaki H. B. isimli çocuğun, 70 yaşındaki Şakir İşçi isimli erkek şahıs tarafından cinsel istismarına maruz kaldığı öğrenildi. Ailesine destek olmak için Tabakhane Mahallesi'nde çalıştığı iş yerinden malzeme almak için 1 Şubat'ta ayrılan H.B.'yi İstasyon Meydanı'nda sıkıştıran erkek şahıs, çocuğa cinsel istismarda bulundu. Yaşananları fark eden 2 tren garı çalışanın müdahalesiyle erkek şahıs, olay yerine çağrılan polis tarafından gözaltına alındı ve ardından "Çocuğun cinsel istismarı ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" gerekçesiyle tutuklandı. İstismar mağduru çocuk, konu ile ilgili başvuru ifadesinde şunları anlattı: *"Kemik almaya giderken, çalıştığım yerden müşteri olarak tanıdığım Şakir isimdeki kişi, tren yolunun yanına beni çağırdı. Kimsenin göremeyeceği bir yere götürdü ve öpmeye başladı. Bu esnada bana para teklif etti. Bana 'Sen çok tatlısın' dedi. 2 kişi yanıma yaklaştı. Ben kaçarak uzaklaştım. Yaklaşık 3 yıl önce komşumuz olan bir amcada bana böyle yaklaşmıştı. Şakir isimli kişiden şikâyetçiyim."* Garın incelenen güvenlik kamerası görüntülerinde de İşçi'nin, çocuğa istismarda bulunduğu görüldü.

23 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın Merkez Yenişehir ilçesinde** bulunan bir ortaokulda görevli Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni E.Y.'nin, 5 kız öğrenciye cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Öğrencilerin durumu Rehberlik öğretmenine anlatması ile ortaya çıkan olay ile ilgili, E.Y.'nin açığa alındığı ve polis tarafından gözaltına alındığı, cinsel istismar mağduru çocukların ise psikolog, avukat ve savcı nezaretinde Çocuk İzleme Merkezine götürüldüğü öğrenildi. Olayla ilgili olarak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün müfettiş görevlendirdiği de belirtildi.

25 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesine** bağlı Bağcılar Mahallesi'nde yaşayan epilepsi hastası H.T.A. isimli çocuğun, okul taşımacılığı yapan S.B. isimli erkek şahıs tarafından cinsel istismarına maruz bırakıldığı iddia edildi.

27 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin'in Midyat ilçesinde** 17 yaşındaki M.D. adlı çocuğun yaklaşık bir ay önce 12 erkeğin cinsel istismarına uğradığı ortaya çıktı. M.D.'nin kentte faaliyet gösteren bir tekstil fabrikasında çalıştığı ve sistematik bir şekilde cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Ailesi tarafından bir hafta boyunca arandıktan sonra Batman Bölge Devlet Hastanesi'nde tedavi altında olduğu ortaya çıkan M.D'nin, daha sonra Mardin'deki Çocuk Esirge Kurumu'na teslim edildiği belirtildi.

29 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde** S.D. isimli çocuğun, sosyal medya üzerinden tanıştığı Kadir B., isimli köy korucusu tarafından zorla araca bindirilerek kaçırıldığı ve tehdit edilerek cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. S.D.'nin anlatımları üzerine rehber öğretmeni Hamza Koluman, Bismil Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Savcılık tarafından ifadesi alınan Kadir B.,ise üzerine atılı suçlamayı reddederek S.D.'yi kaçırmadığını, onun talebi üzerine buluştuklarını iddia etti. Kadir B. ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı. Konuya ilişkin Bismil Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamede, şüphelinin TCK'nin 103/1 maddesine göre "Çocuğa cinsel istismarda bulunmak" suçundan

cezalandırılması istendi. İddianameyi kabul eden Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi ilk duruşma için 27 Mart 2018 tarihine gün verdi.

11 Nisan 2018 tarihinde Batman'da bir ortaokulda bir müdür yardımcısının, bir kız çocuğuna yönelik cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Hakim karşısına çıkarılman müdür yardımcısının serbest bırakıldığı öğrenildi.

10 Mayıs 2018 tarihinde Diyarbakır'da bir erkek şahsın, tanımadığı 7 yaşlarındaki R.A. ve A.A. ile 9 yaşındaki Z.A. isimli çocuklara evlerinin girişinde cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Şahsın polis tarafından arandığı belirtildi.

18 Mayıs 2018 tarihinde Malatya Battalgazi Belediyesi tarafından açılan iftar çadırında Suriyeli bir kadının ve çocuğunun, çocukları için yemek almaya çalıştığı sırada iftar çadırında çalışan bir erkeğin fiziki şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi.

22 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van'ın Erçiş ilçesine bağlı bir ilkokul ile ortaokula yakın yerde bakkal işleten F.B. isimli erkek şahsın, 13 erkek ve kız çocuğuna istismarda bulunduğu öğrenildi. Uzun süreden bu yana bakkala yiyecek almak için giden çocukları istismar eden F.B.'nin yaptıklarını çocukların, öğretmenlerine anlatmasıyla ortaya çıktığı ve Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında Van'a getirilen ve uzman eşliğinde ifadeleri alınan çocukların ve ailelerinin şikayetçi olduğu ve istismarcı şahsın ifadesi alınmadan ortadan kaybolduğu öğrenildi. İfadesi alınan çocuklardan birinin, istismar olayına ilişkin şunları anlattığı öğrenildi: *"Biz bakkala giderken, kız çocuklarını sürekli öpüyordu. Bakkala giderken bana da dokunuyordu. Ayrıca bize kötü el kol hareketleri yapıyordu. Annem artık oradan alışveriş yapmamam gerektiğini söyledi. Ne zaman bakkalın önünden geçsek bize gel diyordu. Bu olaylar devam edince olayı öğretmenlerimize anlattık. Kendisinden şikayetçiyim."*

26 Mayıs 2018 tarihinde Adıyaman'ın Kahta ilçesinde esnaf olduğu belirtilen İlyas B. isimli şahsın, 11 yaşındaki kız çocuğuna işyerinin bodrum katında cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Çocuğun bağırarak dışarı çıkmasıyla şahsın, çevredekilerin ihbarıyla gelen polis tarafından gözaltına alındığı ve çıkarıldığı nöbetçi mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

2 Haziran 2018 tarihinde Batman'da AKP anons aracının peşinden koşan ve ismi öğrenilemeyen bir çocuğun, anons aracının durması ardından araçtan inen erkek bir şahıs tarafından darp edildiği görüntüler yayınlandı. Söz konusu görüntülere göre; 6-7 yaşlarındaki bir çocuk, seyir halinde olan AKP anons aracının arkasından koşuyor. Bir anda duran anons aracının ön tarafından inen 2 kişiden biri araca doğru koşan çocuğa sert bir tokat atıyor. Atılan tokadın etkisiyle sarsılan çocuk, yüz üstü yere düşerek yuvarlanıyor. Ardından çocuk görüntünün kadrından çıkıyor. Yere düşen çocuğun kimliği ve sağlık durumuyla ilgili bilgi edinilemedi.

25 Haziran 2018 tarihinde Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde 15 yaşındaki S.E. isimli çocuğun kimliği belirsiz kişilerce bir otomobile zorla bindirilmek suretiyle kaçırıldığı öğrenildi. **28 Haziran 2018 tarihinde** Ağrı Valili tarafından konuyla ilgili yapılan açıklamada; Olay ile ilgili Doğubayazıt İlçe Emniyet Müdürlüğü ekipleri tarafından çalışma başlatıldığı, çocuğun ailesi ile husumetli olduğu belirtilen kişilerce kaçırıldığı tespitine

ulaştığı, düzenlenen operasyonla çocuğunu kurtarıldığı ve olaya karıştığı tespit edilen 5 kişiden 4'ünün gözaltına alındığı belirtildi.

**İŞKENCE YASAĞI - İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ
ve CEZALANDIRMA**

-Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sariya Yiğit Cengiz, şu beyanlarda bulundu: “5 Şubat 2018 tarihinde Mardin/ Nusaybin’de keyfi olarak gözaltına alındım. Gözaltı gerekçesi ise gizli tanık ifadesiyle alındım. Beni Nusaybin TEM’e götürdüler. Tem şubede çıplak arama yapmak istediler. Üzerimde bir şey olup olmadığını görmek için çıplak arama yapmak istediler. Bende bunu kabul etmedim. Bütün bunları kabul etmeyince hakaret, küfür ve işkenceye vara muamelelerde bulundular. Ayrıca gözaltındayken ölümle tehdit edildim. Bir kadın olarak rencide edildim. Bütün bu yaşananları kabul etmiyorum. Haksız bir şekilde gözaltına alındım ve hakaretlere maruz kaldım. Onurumu rencide edici bu hasız uygulamalara maruz kaldığım için bu kişilerden şikâyetçiyim. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

-Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele

19 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Süleyman Noyan, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Nihat Noyan’ın 19.01.2018 tarihinde saat 06.00 civarında polisler tarafından Bağcılardaki evine baskın düzenlenmiş evin kapısı kırılarak girilmiş ve ev darma dağın edilmiştir. Kardeşim evde olmamasına rağmen aile fertlerine sözlü hakaretlerde bulunmuşlardır. Kardeşimin emniyette gelmesini söylemişlerdir. Ayrıca ayakkabılarla eve girilmiş her tarafa basıp kirletmişlerdir. Gelen polisler yaklaşık 10-15 kişi 5’i maskeli 2 sivil ve resmi polislerdi. Aile fertlerimize yapılan bu hukuksuzluğu kabul etmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

26 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde; Iğdır’da Belediye Meclisi Üyesi Mehmet Kıtır ile HDP PM üyesi Süleyman Öztoprak’ın **25 Şubat 2018 tarihinde** akşam saatlerinde kaldıkları eve giderken, elleri arkadan bağlanıp başlarına maske geçirilerek kaçırıldığı, darp edildikten sonra bir araziye bırakıldıkları öğrenildi. Olayı ilişkin hastaneden darp raporu alarak suç duyurusunda bulanacağını belirten Süleyman Öztoprak, konu ile ilgili şunları anlattı: “Akşam saat 20.30 civarında eve geçeceğimiz saatte bilmediğimiz 3 araba önümüzü kesti. Arabadan inip, etrafımızı sardılar. Iğdır Belediyesi Meclis üyesi Mehmet Kıtır ile birlikteydik. Önümüzü kestikten sonra ellerimizi bağlayıp, kafamıza maske geçirdiler. Ellerimiz arkadan kelepçelendi, başımıza maskeler geçirilerek arabaya konulduk. Bilmediğimiz bir yere bu şekilde götürüldük. Daha sonra bizi bilmediğimiz bir araziye götürdüler. 4 saat boyunca bizi tehdit ettiler, soru yağmuruna tuttular ve en son fiziki şiddete maruz bıraktılar. Ondan sonra ellerimiz ve gözlerimiz kapalı bir şekilde şehrin dışına bırakıldık. Daha sonra ana caddeye kendi imkanlarımızla çıktık. Bizi alan kişileri tanımıyorum, sadece birbirine 'Komutanım' şeklinde hitap ettiklerini duyuyordum. Emniyetin bütün mensupları böyle bir işi kendilerinin yapmadıklarını, bu işin yasadışı bir uygulama olduğunu söylüyor. Hastaneye gittim darp raporu aldım. Birazdan emniyette suç duyurusunda bulunup, ifademizi vereceğiz.”

13 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından DBP’li yöneticilerinde bulunduğu 12 kişinin gözaltına alınarak,

Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. DBP İlçe yöneticisi Şemsettin Balaman'ın evine yapılan baskında, polislerin küfür etmesine karşı çıkan oğlu Ferit Balaman özel hareketçiler tarafından feci biçimde darp edildiği, çok sayıda polis tarafından yere düşürülerek yüz ve karın bölgesine vurulduğu iddia edildi. Annesinin araya girmesiyle maruz kaldığı şiddetin kurtarıldığı belirtilen Balaman'ın, vücudunda oluşan darp izleri nedeniyle hastaneye giderek rapor aldığı öğrenildi.

21 Mart 2018 tarihinde Urfa'da Newroz kutlaması devam ettiği sırada, gözlemci olarak alanda bulunan Urfa Barosu'na kayıtlı Avukat Mikail Yavuz, polisler tarafından darp edilerek gözaltına alınmak istendi. Saat 15.00'de Newroz alanına tekrar girmek isteyen Yavuz, 3 meslektaşıyla birlikte polis kontrol noktasında sözlü ve fiziki müdahaleye maruz kaldı. Alandan kısa süreliğine ayrıldıklarını ve içeri tekrar girmek için polis kontrol noktasına geldiklerini anlatan Yavuz, *"Baronun belirlediği gözlemci avukat olduğumuzu söylememize rağmen polisler etkinlik bittiğini ve içeriye alımların durduğunu söyledi. Oysa programın bitmesine bir saat vardı. Avukat olduğumuzu söylememize rağmen 3 meslektaşım ile birlikte polislerin sözlü ve fiziki müdahalesine maruz kaldım. Bir polis beni ensemden tutup yere yatırmak istedi. Kendi direncimle ayakta kalabildim. Bize yönelik hakaret ve tehditler oldu. Polisler 'Hepinizi alırım' diyerek hakaret etti"* ifadesinde bulundu. Yaşanan olay üzerine Urfa Barosu avukatları Hasan Kılıç, Mikail Yavuz ve Yasin Aktaş, Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı'na teşhis edilen polisler hakkında suç duyurusunda bulundu.

25 Mart 2018 tarihinde Urfa'nın merkez Haliliye ilçesinde bulunan bir eve baskın düzenleyen TEM Şube polislerinin, evde bulunan yaşları 13 ile 24 arasında değişen aile bireylerini darp ettiği belirtildi. Evlerine baskın yapıldığı gün eşi ile birlikte misafirlikte olduğunu belirten ev sahibi Hasan Yoğuş, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Zile basmadan koçbaşı ile kapıyı kırıyorlar. Çocukları 'Hepinizi tararız' diye tehdit ediyorlar. Oğlum Azad için gelmişlerdi. Ancak 13 yaşındaki ikizlerimi duvara vurup, işkence ediyorlar. Diğer çocuklarım ve misafirimizin de başına basıyorlar. Evde bulunan tüm telefonları toplayıp oğlum Azad'ı da gözaltına alıp gidiyorlar."*

29 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Yafes Mahallesi'nde Hacı İsa Durağı yakınlarında zırhlı araçlar ile bekleyen polisler, Hacı Fettah Kadooğlu Anadolu Lisesi'nde öğrenci ve ismi öğrenilemeyen bir gencin, polis tarafından darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

12 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van'ın Erciş ilçesinde Yunus Emre Çay Bahçesi'nde bulunan kafeye eşiyle birlikte kahvaltı yapmaya gelen bir sivil polisin, kafe sahibi Yunus Güneş ile tartıştığı, ardından da Güneş'in olay yerine çağrılan polisler tarafından dövülerek darp edildiği öğrenildi. Darp anlarının görüntülediği olaya ilişkin anlatımlarda bulunan Güneş'in ağabeyi Abdulmenaf Güneş, şunları anlattı: *"8 Nisan saat 12.30 sıralarında kardeşim Yunus ile sivil bir polis arbedesinden sonra 155'i arayarak yardım istedik. Özel Harekat polisleri kafenin önüne geldi. İşyerimizi basan Özel Harekat polisleri bizi darp ettiler. Bu sırada İlçe Emniyet Müdürü Can Candaş, Müdür Yardımcısı, Kayyum Vekili Murat Hoş ile yanlarındaki koruma ve polisler kardeşimi araçtan indirerek adeta linç ettiler. Anamıza, bacımıza ve onurumuza küfür ederek, bize terörist dediler."*

13 Nisan 2018 tarihinde Batman'ın Korik mahallesinde ikamet eden ve Siirt'te çobanlık yaparak geçimini sağlayan İlyas Çetinkaya'nın evine özel hareket polisleri tarafından düzenlenen baskında, Çetinkaya'nın annesi Besna Çetinkaya (65) ve beş aylık hamile eşi Aslıhan Çetinkaya'nın (23) darp edildiği ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi. Anne

Çetinkaya, konu ili ilgili şunları anlattı: "Oğlum Siirt Eruh'ta çobanlık yapıyor. Sabah namazına kalktığı sırada kapıyı kırmaya çalıştılar ve kapımızı kırarak içeri girmeye çalıştılar. Kapıyı kırmalarına rağmen açamayınca kapıyı içeriden açmalarına yardım ettim. İçeri girer girmez uzun namlulu silahlar ile beni darp ettiler. Beni yere yatırdıktan sonra sırtıma basıp tekme attılar. Polisler sürekli oğlun nerede, oğlunun silahı nerede gibi şeyler sordular. Oğlum çobanlık yapıyor. Neden oğlumu soruyorsunuz. Oğlum burada değil evde çocuklar var dememe rağmen her tarafı dağıttılar. İki torunum korkudan battaniyenin altına gizlendi. Battaniyeyi görünce de 'burada ne var' diye sordular. Çocuklarımız var dedik yine de dinlemediler. Hiçbirinin yüzü görünmüyordu. Hepsinden şikayetçiyim." Eş Aslıhan Çetinkaya da, şunları anlattı: "Sırtıma ve karnıma tekmeler aldım. Vücudumun çeşitli yerlerinde morluklar oluştu. Darp raporu aldım. Beş aylık hamile idim ve çocuğumu kaybedebilirdim. Evde iki çocuk daha vardı ve onlar da yaşananlardan dolayı çok korktular"

21 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Nusaybin ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının devam ettiği sırada 26 Mayıs 2016 tarihinde tutuklanan 50 kişi hakkında açılan davanın 2'nci duruşması **20 Nisan 2018 tarihinde** sona erdi. 5 günün ardından sonlanan ve sınırlı sayıda aile üyelerinin salona alındığı duruşmayı takip etmek için Mardin'e gelen tutuklu Ş.K.'nin ağabeyi H.K., kardeşine zafer işareti yaparak el salladığı için özel hareket polisleri tarafından darp edilerek, tehditlere maruz kaldığı öğrenildi. Kardeşine el salladıktan sonra, polislerden birinin kendisini yanına çağırdığını söyleyen H.K. konu ile ilgili şunları anlattı: "Burada kimliğinin alındı. Daha sonra beni kapı girişinde bulunan ve otopark olarak kullanılan yerdeki özel hareket polislerine teslim ettiler. 4 özel harekât polisleri sözlü hakarete bulundular. Birkaç defa çeneme vurarak, darp ettiler. Küfür eden bir polis, 'Bunlar iyi bir şey mi yapmış ki sen burada elini kaldırıp el sallıyorsun' dedi. Ben de bunun üzerine, 'Sen git onlara sor. Onlar yargılanıyor. Bana soramazsın' cevabını verdim. Sonra polislerden biri karnıma doğru silahını doğrultarak, 'Seni öldüreyim mi?' diyerek ölümle tehdit etti. 'Beni öldürebilirsin. Yetki elinde var. Mahkemelerinizdir, devletinizdir ve yapabilirsiniz. Burada kardeşimi yargılıyorsunuz ama bunu neden bana yapıyorsunuz?' cevabını vermem üzerine beni zırhlı aracın arkasına götürdüler. İçlerinden biri, 'Bir daha seni buralarda görmeyeyim' diye tehdit etti. Kardeşime el sallamak en doğal hakkım. Kürt olduğumuzdan dolayı böyle bir hukuksuzluğa maruz kalıyoruz. Bu hukuksuzluk ne zamana kadar devam edecek? Bunu kabul etmiyoruz."

26 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Şanlıurfa'nın Harran ilçesine bağlı Aydınlar Mahallesinde arazi anlaşmazlığı sonucu çıkan kavgada gözaltına alınan bir çiftçinin elleri kelepçeli şekilde jandarma ekiplerince tekme tokat ve coplarla darp edildiği öğrenildi. Olaya ait görüntülerin sosyal medya hesaplarından görülmesi üzerine konu ile ilgili Şanlıurfa Valiliği tarafından, şu açıklamada bulunuldu: "25.04.2018 tarihinde ilimiz Harran ilçesi Aydınlar Mahallesi mevkiinde arazi anlaşmazlığı yüzünden iki grup arasında meydana gelen taşlı ve sopalı saldırı olayına müdahaleye giden Jandarma Görevlileri mukavemetle karşılaşmış ve ardından arbeye yaşanmıştır. Kısmen sosyal medyaya yansıyan olay ile ilgili görüntüler üzerine Valiliğimizce talep edilen Müfettişler aracılığıyla idari soruşturma başlatılmıştır. Ayrıca halen 4 şahsın gözaltında tutulduğu olay ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığınca başlatılan adli soruşturma da devam etmektedir."

29 Nisan 2018 tarihinde Hakkari'nin Ördekli köyüne bağlı Doğanca mezrasında askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (Sıdika Kaya, Şaban Kaya ve Ömer Kaya) gözaltına alınarak, Hakkari Merkez Alay Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi. Edinilen

bilgilere göre, 3 kişiden Ömer Kaya'nın bir dosyadaki cezasının onanması üzerine tutuklandığı ve diğerlerinin ise serbest bırakıldığı öğrenildi. Yurttaşlardan Ömer Kaya ve Şaban Kaya'nın, gözaltına alındıkları sırada askerler tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi. Gözaltına alınanlardan Sıdika Kaya, konu hakkında şunları anlattı: *"Ben kayınım Şaban, eşi ve yeğenim Ömer ile birlikte evde yatıyorduk. Sabah 05.00 sıralarında yoğun helikopter ve bomba sesleri ile uyandık. Bir taraftan birkaç tane helikopter bölgenin tamamını bomba ve makinalı silah ile tararken bir taraftan da savaş uçakları Dola Kenger denilen vadiyi bombalıyordu. Güneş doğduktan sonra iki zırhlı askeri araç geldi. Selam verip eve geldiler. Aç olduklarını söyleyince ben de onlara çay yapıp yemek verdim. O askerler yemeklerini yedikten sonra köyden ayrıldı. Hemen ardından beyaz bir minibüs ile çok sayıda askeri araç yeniden evi sardı. Bu sefer evi darmadağın edip, kayınım Şaban ile yeğenim Ömer'in ellerini arkadan bağladılar. Onları gözümün önünde uzun süre darp ettiler. Ne yaptığımızı bizlere neden böyle yaptıklarını sorduğumuzda ise; 'Sizler burada terör besliyorsunuz' şeklinde cevap veriyorlardı. Bu zulümleri akşama kadar devam etti. Akşam saat 18.00 gibi hepimizi gözaltına alıp kent merkezine götürdüler."*

9 Mayıs 2018 tarihinde Ağrı'da 9. bölüğe bağlı Fehmi Karakolu'nda askerlik yapan Fikret Aydemir isimli askerin Kürtçe şarkı söylediği gerekçesiyle üstleri tarafından linç edildiği iddia edildi. Ağır yaralı olarak İğdır Devlet Hastanesi'nde kaldırılan Aydemir'in tedavi altına alındığı, ancak hayati tehlikesinin devam ettiği öğrenildi. Aydemir'in mağduriyeti sebebiyle **11 Mayıs 2018 tarihinde** İHD Van Şubesi'ne başvuruda bulunarak hukuki yardım talebinde bulunan amca Süleyman Aydemir, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Fikret Aydemir Ağrı'da askerlik yapmaktadır. 3-4 gün önce askerlikte sırf Kürtçe şarkı söyledi diye linç edildi. Şuanda yoğun bakımda. Ben amcası olarak sizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

16 Mayıs 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesi Şapatan (Altunsu) köyünde Temer Şengül ve Mehmet Ali Avcı yurttaşların evlerine polis tarafından düzenlenen baskınlarda, yurttaşların silah dipçigi, tekme ve tokatla işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Yurttaşlardan Temer Şengül'ün vücudunun çeşitli yerlerinden morluklar meydana geldiği, kafa bölgesine 4 dikiş atıldığı öğrenildi.

31 Mayıs 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesi Yufkalı köyüne bağlı Binahare mezrasında Koyun otlattıkları sırada, bir grup asker tarafından önleri kesilen Nasır Taş ile Ramazan Aktaş isimli yurttaşların silah dipçigi, tekme, tokat ve bastonla darp edilerek işkenceye maruz kaldığı öğrenildi. Söz konusu olaya ilişkin yurttaşların darp edildiklerine ilişkin fotoğraflar basın organlarında yayınlanırken, yurttaşların olaydan sonra hastaneden darp raporu aldıkları öğrenildi. Şemdinli Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alınan işkence mağdurlarından Nasır Taş (56), konu ile ilgili yaşadıklarını bir basın organına verdiği röportajda şöyle anlattı: *"Koyun otlattığımız sırada 8 kişilik bir asker grubu yanımıza gelip 'PKK'lılar nerede, onları gördünüz mü, kim onlara yardım ediyor?' gibi sorular sordu. Biz de yeni uyanıp hayvanlarımızı yola çıkarttığımızı söyledik ve haberimizin olmadığını belirttik. Biz bunu söyler söylemez askerler hemen işkenceye başladı. Elimdeki sopayı benden aldılar, onunla dövmeye başladılar. Sonra da silah dipçikleriyle, tekmelerle, tokatlarla uzun süre dövdüler. İşkenceden sonra beni dere kenarına götürüp, başımı suya soktular ve 'Sen teröristsin seni öldüreceğiz' deyip, 2 saatten fazla dövdüler. 'Sizin Allah'ınız yok mu? Niye böyle yapıyorsunuz' diye tepki gösterdim. Ancak işkence artarak devam etti. Olay sabah 08.00'de yaşanırken bayılmamızın ardından kadınlar öğlene doğru koyunları sağmaya gelince bizi sürününün başında göremiyorlar. Bundan dolayı aramaya koyuluyorlar. Bir süre sonra o kuytu yerde baygın halde bulup, diğer köylülere haber veriyorlar. Daha sonra hastaneye getirilmişiz."* **1 Haziran 2018 tarihinde basın organlarında yayınlanan**

haberlerde; 2 çobanın daha işkenceye maruz kaldığı iddia edildi. İran'ın Urmiye nüfusuna kayıtlı olan ve Şemdinli'de çobanlık yapan İsmail Arap ve Muhsin Çavşı'nın de askerler tarafından işkenceye maruz kaldıkları belirtilen söz haberlerde, Türkiye vatandaşı olmadıkları için işkence gördükleri ve vücutlarında halen darp izlerinin olduğu belirtildi. **Diyarbakır, Hakkari ve Van Baroları'nın** 2 Haziran'da köye giderek işkenceye uğrayan köylüler ve tanıklarla görüşmelerinin ardından yayınladıkları raporda şu tespitlere yer verildi: **1-Öncelikle ve önemle belirtmek gerekir ki; işkence ve kötü muamele olayı, giriş-çıkışların serbest olduğu, herhangi bir sebeple “Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilmiş yerlerden olmayan Korgan Köyü sakinlerinin hayvanlarını otlattığı merada (yaylada) yaşandığı, 2-İşkence eden ve kötü muamelede bulunan kamu görevlilerinin 5 kişi, birinin rütbeli olduğu, olayın yaşandığı bölgede bulunan askeri üs bölgesinden geldikleri, 3-İşkence ve kötü muameleyle maruz kalan mağdur sayısının, basına ve kamuoyuna yansıyan hali ile iki değil, 4 kişi oldukları, 4-Nasır Taş, Ramazan Aktaş, İsmail Erebi ve Muhsin Çavışı isimli çobanların hayvan otlattıkları sırada sopa, silah dipçığı ile darp edilme sureti ile Nasır Taş'ın başının defalarca suya sokulup, çıkartılarak işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı, tehdit edildikleri ve hakarete uğradıkları, 5-Mağdurlardan Nasır Taş'ın ağır yaralı bir şekilde olay yerinde “ölüme terk edildiği” ve yaralıların yakınlarının yardımı ve imkanları ile hastaneye götürüldükleri, askerlerin öldürme kastıyla hareket ettikleri, (Askerlerce Nasır Taş için yakınlarına ‘bir terörist öldürdük, gidin alın’ denmişti) 6-Söz konusu çobanlar için olay yerine gitmeye çalışan yakınlarının ve bérilerin (süt sağan kadınların) sözlü şiddete, küfür içeren ağır hakarete maruz kaldıkları, tehdit edildikleri ve üzerlerinden silahla ateş edilmek sureti ile kötü muameleyle maruz kaldıkları, 7-Sadece Nasır Taş, Ramazan Aktaş, İsmail Erebi ve Muhsin Çavışı isimli mağdurların şikayetlerinin/beyanlarının kolluk tarafından avukat olmaksızın alındığı, tanıkların ve diğer mağdurların beyanlarının alınmadığı, İsmail Erebi ve Muhsin Çavışı isimli İran uyruklu şahısların beyanlarının yeminli tercüman bulundurulmaksızın bir kolluk görevlisinin yardımı ile alındığı, 8-İşkence eden ve kötü muamelede bulunan kolluk görevlilerinin mağdurlar tarafından teşhis edildikleri, 9-Soruşturma dosyasında bulunan evrakların avukatların talebine rağmen teslim edilmediği, 10-Mağdurlar beyan ve teşhislerine rağmen faillerin gözaltına alınmadığı gibi görevleri başında olup açığa alınmadıkları, 11-Son bir yıl içerisinde başta Şemdinli olmak üzere bölgede bu tür işkence ve kötü muamele vakalarının arttığı, 12-İşlenen fiilin TCK 95. Maddesi kapsamında tanımlanan hayati tehlike yaratacak şekilde neticesi sebebiyle ağırlaştırıcı işkence suçu olduğu. (Mağdurlarda özellikle gövdede ve sırtta ve üst ekstremitelerde yaygın ekimotik alanlar, kafa derisinde(scalp) sol temporal bölgede laserasyon onarımı 3 sütur izlenişi.)”**

1 Haziran 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (Hamza Özdal, Ali Özdal) darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

6 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesine bağlı Yukarı Turalı köyü çevresinde operasyona çıkan askerlerin, koyunlarını otlatan Mehmet Sıddık Karadağ'ı zorla operasyon bölgesine götürüp serbest bıraktıktan bir gün sonra babası Hüsnü Karadağ ve abisi Mehmet Karadağ'ı da **7 Haziran günü** gözaltına aldığı öğrenildi. 6 Haziran günü köy kırsalında operasyon başlatan askerler gözaltına aldıkları çoban Mehmet Sıddık Karadağ'a "Siz teröristsiniz, uyuşturucu tacirisiniz. İlk kurşun sana gelsin" şeklinde sözler söyleyerek operasyon kolunun en önünde yürütmeye zorladığı, askerlerin Karadağ'ı silah dipçikleriyle darp ettiği ve buna müdahale eden babası ve kardeşine de hakaret ettiği iddia edildi. Hani İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne tutulan köylülerin, **11 Haziran 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından “Operasyon icrasını engellemek ve yavaşlatmak”, “ Köy halkını

operasyona karşı galeyana getirmek “ ile suçlamalarıyla adliyeye sevk edildiği ve savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

12 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasret Kaya, şu beyanlarda bulundu: “ 29 Mayıs 2018 tarihinde saat sabah 04.30’da çok kalabalık bir polis grubu zile basmadan dış kapımızı kırarak evimize geldi. Eve girdikleri vakit eşim **Sadettin Akay’a** silah doğrultup arama yaptıkları süre boyunca da eşimi yerde yatar vaziyette tuttular. Eve gelen polislerden 3-4 kişi sivil giyimliydi, bunun dışındaki polisler zırhlı ve maskeliydiler. Arama yaptıkları vakit sadece bir komşumu hazır ettiler. Ayrıca polislerin elinde herhangi bir kamera yoktu. Eşim ve beni gözaltına aldıklarından 14 yaşında ve işitme engelli olan oğlum Mehmet Ali ve 10 yaşında olan Ahmet Armanç adlı çocuklarım evde yalnız kaldıkları halde yakınlarımıza telefon etmemiz engellendi. Bana ve aileme karşı kötü muamele eden, görevlerini kötüye kullanan ve malımıza zarar veren polis memurlarından şikâyetçiyim. Polislerin bana ve aileme uyguladığı bu muamelenin işkence ve kötü muamele suçunu oluşturduğu aşikârdır. Bana ve aileme karşı kötü muamelede bulunan, görevlerini kötüye kullanan ve malımıza zarar veren görevlilerin tespiti ile haklarında yasal işlem başlatılması gerekmektedir. Tüm bu nedenlerle gerekli tedbir ve koruma önlemlerinin alınmasında görevinin bilincinde olmayarak bana ve aileme karşı yukarıda saymış olduğum suçları işleyen Diyarbakır Emniyet Müdürlüğünde görevli ve bu olaydan sorumlu olan güvenlik güçleri için gerekli soruşturma işlemlerinin İVEDİLİKLE yürütülmesini talep ederim.”

-Cezaevlerinde İşkence

11 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Adalet Kaçar, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Hanifi Kaçar, yaklaşık 15 yıldır hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Eşim şuanda Aliağa Şakran T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 01.01.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede “kendisinin üzerinde çok baskı olduğunu bu durum böyle devam ederse kendisine bir zarar verip hatta öldüreceğini” söyledi. Ayrıca cezaevi idaresinin kendisine yaklaşık 15 gündür yemek vermediklerini, kendi paranla kantin de ye diyorlar ve ben kantinden kendi paramla yemek yiyebiliyorum” dedi. Daha önce intihara kalkıştığını, hastaneye kaldırılıp midesi yıkadıklarını, bu şekilde ölümden döndüğünü söyledi. Bu işkence ve baskıya dayanacak gücünün kalmadığını söyledi. Eşimin durumu iyi değil hayatından endişe ediyorum. Ailesi olarak bizde endişeli bir şekilde bekliyoruz. Eşim cezaevinde kendi hayatına kast ederse bu konuda cezaevi idaresi ve Adalet Bakanlığı sorumludur. Bütün bu nedenlerden dolayı eşimin ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır, Mardin, Siirt ve Batman Cezaevlerinden birine naklinin yapılmasını talep etmekteyim.”

26 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nasrettin Bingöl, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Hüseyin Bingöl, yaklaşık 2 yıldır cezaevinde kalmaktadır. En son 1 yıl evvel Ağrı M Tipi Kapalı Cezaevinden 5 arkadaşıyla birlikte Gümüşhane E Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. Oğlum ile bu hafta içerisinde Çarşamba günü bir telefon görüşmesi yaptım. Görüşmede; Gümüşhane Cezaevine naklederken çeşitli hak ihlallerine maruz kaldıklarını belirtti. Öncelikle cezaevine girişte kendilerine çıplak arama dayatılmış, akabinde askeri nizamda ayakta sayım yapmaları istenmiş. Oğlum ve arkadaşları bu duruma tepki gösterdiklerinden dolayı cezaevi görevlileri tarafından darp edilmiş, işkenceye maruz bırakılmışlardır. Darp ile birlikte kendilerinin onurunu incitecek şekilde hakaretlerde bulunulmuştur. Daha sonra kendileri yerde sürüklenerek tek kişilik hücrelere konulmuştur. Oğlum ve 5 arkadaşı 15 Ocak tarihinden beri tek kişilik hücrede tutulmaktadır. Bu yaşananlar açık bir şekilde insan hakları ihlalidir. Ayrıca yemek konusunda doğru düzgün, insani bir şekilde kendilerine yemek verilmiyor. Kaldıkları hücre çok soğuk ve kendilerine

sadece bir battaniye verilmiş. Bu durumda kendisinin ve arkadaşlarının sağlıklarında ciddi olumsuz etkiler oluşacaktır. Bu yaşananların son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

1 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Necat Gök şu beyanlarda bulundu: “Kızım Sümeyye Gök yaklaşık 5 ay önce Batman Cezaevinden Mersin/ Tarsus Cezaevine sevk edildi. 23 Ocak 2018 tarihinde telefonla bizi arayarak cezaevi idaresi tarafından darp edildiklerini, tehdit edildiklerini, hücre cezaları verildiğini, darp raporları almalarına rağmen suç duyurusunda bulunamadıklarını ve her türlü haklarının engellendiğini söyledi. Söz konusu uygulamalardan dolayı kızımın durumundan endişe etmekteyim. Derneğinizden hukuki desteğin sağlanmasını talep etmekteyim.”

Elazığ F Tipi 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde bulunan siyasi mahpus Vedat Özer’in, cezaevindeki hak ihlallerini protesto etmek amacıyla bedenini ateşe verdiği, hastaneye götürülmeden önce infaz koruma memurları tarafından darp edildiği, daha sonra hastaneye kaldırıldığı, ancak gerekli tedavi yapılmadan cezaevine geri getirildiği iddia edildi. **2 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde;** Özer’in annesi Raziye Özer, konu ile ilgili şunları anlattı: “Elazığ Cezaevindeki tutuklular baskı ve tecrit altındalar. Oğlum kendisini tek tip ve hak ihalelerine karşı yakmış. Durumuna müdahale eden gardiyanlar oğlumu hastaneye götürmeden önce darp etmişler, ağzından dilini çıkararak hakaret etmişler. Oğlum cezaevinde iyi olmadıklarını ve kamuoyunun seslerini duyması çağrısında bulundu.”

3 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Şefket Muslu, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Kahraman Muslu, Ağrı cezaevinden Van T Tipi Kapalı Cezaevine getirilirken yolda ağır işkenceye maruz kalmıştır. Oğlumun telefonla bizi arayarak haber vermesi üzerine öğrendiğimiz bu durumla ilgili, derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”

5 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rabia Ataş, şu beyanlarda bulundu: “Kızım Şivekar Ataş, yaklaşık 1,5 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Tarsus Kampüs Kadın Kapalı Cezaevinde kalıyor. 03.02.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde şunları anlattı; cezaevine yeni gelen kadın mahpus cezaevine getirilince çıplak aramaya tabi tutulmuş. Bizde bunu kabul etmeyince gardiyanlar üzerimize yürüdüler. Tekme tokat ve hakaretlerde bulundular. Bizde protesto edip ve soyunarak tepki gösterdik. Sürekli baskı bize uyguluyorlar, hakaret ediyorlar buna artık dayanacak gücümüz yok dedi. Biz ailesi olarak bu durumu kabul etmiyoruz. Bu konuda gerekli hukuki işlemlerin başlatılmasını talep ediyoruz.”

6 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Hatice Kiye, şu beyanlarda bulundu: “Medine Kiye Şakran T Tipi Kapalı Cezaevi’nden Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi’ne getirilirken, çıplak aramaya maruz kalıyor. Hükümlüler kabul etmeyince fiziki şiddete maruz kalıyorlar. Biz ailesi olarak derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

12 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nizam Saçal, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum olan Süleyman Saçal, şuanda Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 11.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları aktardı; sayımın ayakta verilmesi için kendilerine baskı uygulandıklarını, bunu kabul etmeyince kendisini ve arkadaşlarını darp ettiklerini, işkence ve kötü muameleye maruz akladıklarını söyledi. Sayımın sabah akşam yapıldığını ve bu durumun sayımlarda devam

ettiğini anlattı. Biz aileleri olarak endişeliyiz. Can güvenliklerinin olmadığını ve hayatlarından endişe ediyoruz. Bu keyfi uygulamaların biran önce son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz. Ayrıca bu olayın basın ile paylaşılmasını ve biran önce cezaevine bir heyetin gidip incelemelerde bulunulmasını istiyoruz.”

14 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Sevik, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Hüsamettin Sevik, yaklaşık 20 yıldan beridir cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Birçok cezaevinde kaldı. Şuanda Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinde kalıyor. 08.02.2018 tarihinde oğlumu ziyarette gittim. Oğlum bana askeri tekmil vermemizi istediklerini belirtti. Bizde bunu kabul etmeyince bize baskı uyguluyorlar. Biz bu zulmü kabul etmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

16 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mukaddes BAYRAM, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Mahir BAYRAM, yaklaşık 7 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Son 2 yıldır Rize’de cezaevinde hükümlü olarak bulunmaktadır. OHAL’in ilanından sonra eşim ve diğer tüm mahpuslar üzerinde baskılarda artma oluştu. Eşim ile bu sabah bir telefon görüşmesi yaptım. Kendisi ve tüm siyasi mahpuslar üzerinde son zamanlarda baskılar oluştuğunu belirtti. Kendisine askeri nizamda sayımın dayatıldığını söyledi. Yine cezaevi görevlilerinin usul ve yaklaşımlarında olumsuz değişmelerin olduğunu aktardı. Eşimin mevcut bu durumdan endişeliyiz. Derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.”

17 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fuat DEMİRTAŞ, şu beyanlarda bulundu: “Dün yani (16.02.2018) tarihinde Nihat DEMİRTAŞ ile yaptığımız telefon görüşmesinde; Kendisine cezaevi idaresi tarafından gerek fiziki gerekse psikolojik olarak dayatma yaptıklarını, hakaret ve küfre maruz kaldıklarını söyledi. Kendilerine askeri eğitim dayattıklarını esas duruşta durmalarını vb. dayatmalar olduğunu dile getirdiler. Kardeşim ve beraberindeki arkadaşları bu durumu kabul etmediklerinden daha çok baskı yaptıklarını ve bu duruma artık dayanamadıklarını söylediler. Biz ailesi olarak can güvenliğinden ve hayatlarından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sariya Yiğit Cengiz, şu beyanlarda bulundu: “ Kardeşim olan Mustafa Yiğit, yaklaşık 6 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde kalıyor. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; 3 gündür ayakta sayım yani askeri nizam sayım alınmak isteniyor. Bizde bunu kabul etmeyince bize darp ve işkenceye varan müdahaleler yapılıyor. Aramızda yaşlı olanlar var bunlara da işkence ediliyor. Durumumuz iyi değildir. Bir an önce bir heyetin gelmesini istiyoruz. Can güvenliğimiz yoktur. Her an başımıza bir şey gelebilir, dedi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Firuze Zuğurli, şu beyanlarda bulundu: “ Eşim İhsan Tanrıkut, 1,5 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz tekmil vereceksiniz, dediler. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Eşimin dışında birçok arkadaşı da darp edilmiştir. Bu kişiler Şervan Demir, Mehmet Demir, Gıyasettin Filiz ve Osman isimli kişilerdir. Yaralandıklarını ve durumlarının iyi olmadığını söyledi. Eşim sağlığı iyi değil ve tek böbreği

çalışıyor. Ayrıca sedef hastalığı da mevcuttur. Hastaneye de götürmüyorlar. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ahmet Deriner, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Nesih Deriner, yaklaşık 1,5 yıldır cezaevinde kalmaktadır. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz tekmil vereceksiniz, dediler. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Benim oğlum bir ameliyat geçirmiş. Dayak sonucu durumu oldukça ciddileşmiş ve buna rağmen hastaneye götürülmemiştir. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zeycan Ateş Güngör, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Yasin Güngör, 1 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde kalıyor. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz tekmil vereceksiniz, dediler. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halise Yavuz, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Yavuz Yavuz, Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde kalıyor. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde 15 Şubattan beri sayıma geldiklerinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz tekmil vereceksiniz, dediler. Bu uygulamayı sabah akşam olmak üzere iki defa yapacaksınız deniliyor. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hayriye Özer, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Serkan Özer, yaklaşık 1 yıldan beridir cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 19.02.2018 tarihinde saat 11.30’da oğlum ile yaptığım telefon görüşmesinde şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından kendilerine 4 gündür işkence ve darp uygulandığını, günde 2 kez kaba dayığa maruz kaldıklarını dile getirdi. Keyfi uygulamalarla işkencelere maruz kaldıklarını dile getirdi. Bu dayatmalara dayanamadıklarını söyledi. Biz ailesi olarak hem üzülüyoruz hem de ne yapacağımızı bilmiyoruz. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Can güvenlikleri yoktur. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Düriye Öncel, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Ekrem Öncel, yaklaşık 1 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde kalıyor. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız

görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz tekmil vereceksiniz, dediler. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kemal Zaman, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Fırat Zaman, yaklaşık 1,5 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 19.02.2018 tarihinde oğlum ile yaptığım telefon görüşmesinde şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından kendilerine 4 gündür işkence ve darp uygulandığını, günde 2 kez kaba dayığa maruz kaldıklarını dile getirdi. Keyfi uygulamalarla işkencelere maruz kaldıklarını dile getirdi. Bu dayatmalara dayanamadıklarını söyledi. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Can güvenlikleri yoktur. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Süer, şu beyanlarda bulundu: “Şanlıurfa/Ceylanpınar ilçesinden telefon ile yapılan görüşmeden; Kardeşim Mehmet Süer ve kuzenim Mazlum Süer, şuanda Osmaniye T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Haftalık yaptığımız telefon görüşmesinde cezaevi idaresi tarafından kendilerine baskı, işkence uygulanmaktadır. Ayrıca askeri eğitim uygulanmak istendiğini, bunu kabul etmeyince de cezaevi idaresi ve gardiyanlar tarafından işkence ve dayak atıldığını söyledi. Keyfi uygulamalar dayatıldığını ve bunu kabul etmeyince de görüş ve telefon yasakları uygulandığını dile getirdi. Biz aileleri olarak endişeliyiz. Can güvenliklerinin olmadığını ve hayatlarından endişe ediyoruz. Bu keyfi uygulamaların biran önce son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz. Ayrıca bu olayın basın ile paylaşılmasını ve biran önce cezaevine bir heyetin gidip incelemelerde bulunulmasını istiyoruz.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Vildan Rençber, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ersin Rençber, 1 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Osmaniye T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. 14.02.2018 tarihinde yaptığımız açık görüşte bize yaşadığı hak ihlallerini anlattı ve şöyle dedi; her gün 2 kez sayım nedeniyle odaya girip ayakta ve hazrola tekmil vererek sayım istiyorlar. Bizde kabul etmeyince bize sandalye ve değişik materyallerle darp ediyorlar. Hakaret ediyorlar, yaralıyorlar, hastaneye ve revir de götürmüyorlar. Durumumuz iyi değil dedi. Ben annesi olarak hayatından endişe ediyorum. Başlarına bir şey gelir diye tedirginim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Raife Benice, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Metin Benice, yaklaşık 1,5 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Cezaevinde kalan Ferzende Yüksel, (eşimin eniştesi) telefon açarak eşimin cezaevinde yaşadığı mağduriyetini anlatmış ve eşim bunları dile getirmiş; cezaevi idaresi bizi günde 2 kez tek sıra hazrola duracaksınız, sayımı böyle yapacağız, bundan sonra demişlerdir. Biz bunu kabul etmeyince bize saldırdılar. Darp ettiler. Birçok arkadaşımız yaralandı. Hakaret ediyorlar. Ayrıca telefon cezası da vermişler ve tek hücreye bırakılacağını söylemiş. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nazife Toptaş, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Enver Toptaş, yaklaşık 1 yıldan beridir Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 19.02.2018 tarihinde yaptığımız kapalı görüşmede bana yaşadıklarını şöyle anlattı; bize günde 2 kez biz içeri girerken ayağa kalkacaksınız, hazrola geçeceksiniz, tekmi vereceksiniz, bize askeri nizami uyacaksınız dediler. Bizde bu doğru değil, hukuki değil deyince sandalye ve masalarımızı kırdılar. Kitaplarımızı dağıttılar. Masa ve kırık sandalyelerle bize saldırdılar ve hakaret ettiler. Arkadaşlarımızdan bazıları yaralandı. Parmağım kırık her tarafımız morluk içinde dedi. Hastayım tetkiklerim yapılmıyor, ilaç verilmiyor hastaneye götürülmüyoruz dedi. Durumumuz iyi değil dedi. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İzzet Gökalp, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Cihan Gökalp, yaklaşık 1,5 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 20.02.2018 tarihinde oğlum ile yaptığım telefon görüşmesinde şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından kendilerine 4 gündür işkence ve darp uygulandığını, günde 2 kez kaba dayığa maruz kaldıklarını dile getirdi. Keyfi uygulamalarla işkencelere maruz kaldıklarını dile getirdi. Bu dayatmalara dayanamadıklarını söyledi. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Can güvenlikleri yoktur. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Agit Yaşa, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Aziz Yaşa, 24.10.2016 tarihinde tutuklandı. Ağabeyim daha önceden cezası onaylanmıştı. Tutuklanıp Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. 6 ay Diyarbakır Cezaevinde kaldıktan sonra Elazığ Cezaevine sürgün edildi. Yaklaşık 9 aydan beridir Elazığ Cezaevinde kalıyor. Son günlerde Elazığ Cezaevinde tutuklu ve hükümlüler üzerinde büyük bir baskı ve işkence olduğunu öğrendik. Cezaevine gittik. Ağabeyimin anlatımıyla; sayımda ayakta kalmamızı istiyorlar bizde bunu kabul etmeyince işkenceye maruz kaldık dedi. Ağabeyimin kafası kapıya vurulmuş. Arkadaşını da çok kötü vurmuşlar ve gözü şişmiş. Ağabeyimin can güvenliği yoktur. Hayatından endişe ediyoruz. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Burhan Kızılkaya, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Naşit Kızılkaya, yaklaşık 1 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 19.02.2018 tarihinde yaptığımız kapalı görüşmede bana yaşadıklarını şöyle anlattı; Perşembe gününden beri gardiyanlar koğuşa gelip akşam sabah askeri nizamla sayım almak istiyorlar. Bizde bunu kabul etmeyince sıra ve masalarımızı kırıp onların parçalarıyla darp ettiler. Hakaret ettiler. Bizi ölümle tehdit ettiler. Durumumuz iyi değildir. Ayrıca üzerimizdeki elbiselerimizi dahi yırttılar. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Can güvenlikleri yoktur. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

21 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Ekrem Kündeş şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mazlum Kündeş bir yıldan beridir cezaevinde hükümlü olarak yatmaktadır. Yaklaşık bir ay önce Mersin-Silifke cezaevinden Rize'nin Kalkandere ilçesinde bulunan cezaevine sürgün edildi. Bir hafta önce telefon üzeri yaptığımız görüşmede işkenceye

ve şiddete maruz kaldıklarını ifade etti. Derneğinizden cezaevinin durumunun kamuoyuna yansımaları ve her türlü desteğin sağlanmasını talep etmekteyim.”

21 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde; Bitlis E Tipi Kapalı Cezaevi’nde kalan 6 mahpusun ailelerine haber verilmeden Rize Kalkandere L Tipi Ceza İnfaz Kurumu’na sevk edildiği ve sevk işleminin gerçekleştiği sırada, mahpusların işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı, mahpuslardan Mehmet Saki Altın’ın hastaneye kaldırıldığını öğrenildi.

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hidayet ATAN, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mahmut ATAN, yaklaşık 3 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Sur olaylarında gözaltına alındı. Daha sonra yargılandığı davada müebbet hapis cezası aldı. Salı günü saat 13.30 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; oğlum kendisine cezaevi tarafından işkence edildiğini, darp edildiğini, hakarete maruz kaldığını dile getirdi. Oğlum ayağından sakattır. Oğlum tedavisinin yapılmadığını, hastaneye götürüldüğünü ancak durumun ciddi olduğunu söyleyen doktorun yatışımı istediğini ancak cezaevi idaresinin bunun için herhangi bir işlem yapmadığını söyledi. Ayrıca oğlumun birçok hastalığı da bulunmaktadır. Bunların başında verem gelmektedir. Oğlumun bir böbreği yok, bir böbreği de yarım şekilde ameliyatlıdır. Biz ailesi olarak oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Oğlumun üzerinde bulunan bu baskı ve şiddetin son bulması ve oğlumun bir an önce sağlığına kavuşması için tedavisinin yapılması ve hukuki işlem başlatılmasını sizden talep ediyoruz.”

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Bayram DOLAN, şu beyanlarda bulundu: “Benim oğlum Agit DOLAN, Bağlar ilçesinde 2016 yılının üçüncü ayında çatışma alanında gözaltına alındı. Mahkemece tutuklanıp Diyarbakır D Tipi Cezaevine konuldu. Üç ay kaldıktan sonra Rize L Tipine sürgün edildi. Halen aynı cezaevinde. Benim oğlum 20.02.2018 tarihinde eve telefon ederek, cezaevindeki uygulamaları bize anlattı. İşkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını anlattı. Ölümle tehdit edildiklerini, dayatıldığını ve psikolojik bir baskı yapıldığını söyledi. Çocuğumun yaşamından endişeliyiz. İHD’den hukuki destek bekliyoruz.”

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Sıdık Kalkan, şu beyanlarda bulundu: “Cezaevlerinde bulunan hukuksuzluklara karşı ve dayatmalara ilişkin psikolojik ve fiziki işkencelere varan uygulamalar karşısında vermiş olduğumuz direnmeye ve cezaevi idaresi tarafından bu direnişlerimize tahammülü olmadığı için her türlü baskı uygulamaktadır. Biz bu baskılara karşı kamuoyunun duyarlılık göstermesini ve sesimize ses olmanızı istiyoruz. Bu konuda destek sunmanızı talep ediyoruz.”

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hafriye Topdemir, şu beyanlarda bulundu: “Elazığ Cezaevinde bulunan oğlum Hogir Topdemir’i ziyarette gittim. Görüş sırasında oğlum bana, cezaevinde maruz kaldığı kötü muameleden bahsetti. Sayım sırasında sıraya geçmemizi, geçmediğimiz zaman darp edildiklerini söyledi. Sıraya geçmediklerinde ranzalardan düşürüldüklerini söyledi. Yemeklerin kötü olduğunu, beslenmeye uygun olmadığını söyledi. İşkence ve kötü muamele gördüklerini dile getirdi. Oğlumun buradaki cezaevinde can güvenliği yoktur. Hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan İbrahim Nas şu beyanlarda bulundu: “Babam Mahmut Nas 15 Şubat 2010 tarihinde gözaltına alındı. Bir buçuk yıl Batman cezaevin de yattıktan sonra tahliye edildi. Daha sonra cezası Yargıtay tarafından onaylandı ve Batman Cezaevinde 45 gün yattıktan sonra Elazığ Cezaevi ‘ne sürgün edildi. 22 Şubat 2018 tarihinde telefon üzeri yaptığımız görüşmede bize askeri uygulamaların dayatıldığını aksi yönde şiddete maruz kaldıklarını beyan etmiştir. Babam aynı zamanda diyabet hastasıdır bu hastalığı risk taşımaktadır. Derneğinizde cezaevinin durumunun kamuoyuna yansımaları ve her türlü desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Özgür Dağ, şu beyanlarda bulundu: “Amcam olan Bahri Dağ, 1993 yılında Bismil’in Akça köyünde gözaltına alındı. Gözaltında 3 ay kaldıktan sonra çıkarıldığı mahkemece tutuklanıp Diyarbakır D Tipi Cezaevine gönderildi. Dava müebbet ile sonuçlandı. Bu süreçte birçok cezaevinde kaldı. Bunların başında Batman, Amasya, Midyat, Ordu, Siverek cezaevleri gelmektedir. Şuanda Elazığ 2 Nolu Cezaevinde cezasını infaz etmeye devam etmektedir. Yaptığımız telefon görüşmesinde şunları belirtti; cezaevi idaresi tarafından yoğun bir baskı ve işkence olduğunu, gerek sayımlarda, gerek beslenmede olsun baskıları hiç bitmediğini buna bir de kaba dayak eklendiğini dile getirdi. Amcamın yaşamından endişeliyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan M.Emin Bengi, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim olan İlhan Bengi, 1992 yılında PKK Örgütüne katıldı. 2 yıl kendisinden hiçbir haber alamadık. 2 yıl aradan sonra hasta olduğu için geri döndü. Biz ailesi olarak tedavisini yaptık. 2000 yılında Kırıkkale’de kardeşim gözaltına alındı. Daha sonra çıkarıldığı mahkemece müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Daha sonra birçok cezaevinde cezasını devam etti. Bunların başında Diyarbakır D Tipi, Siirt E Tipi, Batman, Muş, İzmir Aliğa, Siverek, Hilvan cezaevlerinde cezasını infaz etmeye devam etmektedir. Ancak şuanda Elazığ 2 Nolu cezaevinde kalmaktadır. Kardeşim ile yaptığımız telefon görüşmesinde şunları söyledi; cezaevi idaresi tarafından yoğun bir baskı ve işkence olduğunu, gerek sayımlarda, gerek beslenmede olsun baskıları hiç bitmediğini buna bir de kaba dayak eklendiğini dile getirdi. Amcamın yaşamından endişeliyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Cemile BAYRAM, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mahir BAYRAM, bugün saat 10.00 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları söyledi; Cezaevi idaresi tarafından kendilerine işkence, darp ve hakaret edildiğini, ayakta sayım yapmak istediklerini, bunu kabul etmeyince gardiyanlar tarafından dayak ve işkenceye maruz kaldıklarını, bu baskıdan dolayı birçok arkadaşının yaralandığını söyledi. Biz ailesi olarak bu baskıları kınıyoruz. Oğlumun can güvenliği yoktur. Hayatından endişe ediyoruz. Bu baskıların son bulması için bir heyetin incelemelerde bulunulması ve hukuki süreç başlatılmasını talep ediyoruz. Ayrıca oğlum ve arkadaşlarının da tedavi altına alınmasını istiyoruz.”

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nedret Yaşa, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Uğur Ahmet Yaşar, yaklaşık 6 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 22.02.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bana şunları söyledi; günde 2 kez odalarımıza gardiyanlar gelip, tek sıra olup, askeri nizam ile tekmil vereceksiniz. Bundan sonrada hep böyle olacak denildi. Bizde bunu kabul etmeyince bunun üzerine kaba dayak, darp, işkence ve kötü muameleyle tabi tuttuklarını, durumlarının iyi olmadığını söyledi.

Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Ailesi olarak onlara yapılan bu baskıyı kabul etmiyoruz. Bu konuda gerekli hukuki işlemler başlatılmasını talep ediyoruz.”

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hayat GÜLER, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Veysel GÜLER, yaklaşık 6 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Şu anda Rize L Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak cezasını infaz etmektedir. Bu sabah saat 09.00 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından ayakta sayım yani askeri nizam şeklinde durmalarını istemiştir. Bunu kabul etmeyince gardiyanlar tarafından işkence, dayak, darp ve hakaretlere maruz kaldıklarını birçok arkadaşının ve kendisinin de yaralandığını dile getirdi. Daha sonra daha sonra doktora götürüldüklerini ancak rapor alamadıklarını söyledi. Oğlumun ve arkadaşlarının can güvenlikleri yoktur. Hayatlarından endişe ediyoruz. Bir an önce bir heyetin oluşturulması bu durumun kamuoyu ile paylaşılmasını istiyoruz. Bu baskıların son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

23. Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Mahsun DENGİZ, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Kasım DENGİZ, yaklaşık 7 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Şu anda Rize L Tipi Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Bugün saat 11.000 civarında oğlum ile yaptığım telefon görüşmesinde şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından baskı, işkence ve darp edildiklerini, 3 koğuşu birden dayaktan geçirdiklerini, ayakta sayım dayatıldığını ve bunları kabul etmediklerinden bu baskıların devam edeceğini ve ölümle tehdit edildiklerini dile getirdi. Bu baskılardan dolayı oğlum ve birçok arkadaşının yaralandıklarını ve doktora götürülmelerine rağmen rapor verilmediğini söyledi. Oğlum ve arkadaşlarının can güvenlikleri yoktur. Hayatlarından endişe ediyoruz. Bir an önce bu baskıların son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nevzat DİKİCİ, şu beyanlarda bulundu: *“Kardeşim Mehmet DİKİCİ, 9 yıldan beri cezaevindedir. Şu anda Rize Kalkandere L Tipi Kapalı cezaevindedir. 23.02.2017 tarihinde yani bugün kendisi ile yaptığımız telefon görüşmesinde bana şunları anlattı; her gün en az 2 kez odalara gardiyanlar girerek tek sıra halinde hazır olda, askeri nizam şeklinde sayım almak istiyorlar. Bizde kabul etmeyince işkence, kaba dayak, hakaretler ediyorlar. Yaralılar var, tedavileri de yapılmıyor. Durumumuz iyi değildir dedi. Kardeşimin durumundan endişe duyuyoruz. Bu konuda İHD’den hukuki destek istiyoruz.”*

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Gani Altuntaş, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Ferman Altuntaş, yaklaşık 4 yıldan beri cezaevinde kalıyor. En son Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevinde cezasını devam etmektedir. 20.02.2018 tarihinde yaptığımız kapalı görüşme de oğlum bana; gardiyanlar odalarımıza girerek askeri nizamla tekmil vereceksiniz, ayağa kalkacaksınız, hazrola olacaksınız dediler. Bizde bunu kabul etmeyince üzerimize yürüdüler. Kaba dayak ve hakaretlerde bulundular. Darp ettiler. İşkenceye varan uygulamalarla karşı karşıya kalıyoruz dediler. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

24 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Necat KARSU, şu beyanlarda bulundu: *“Kardeşim Serhat KARSU, yaklaşık 7 yıldır cezaevinde hükümlü olarak yatmaktadır. 2 yıldır Rize L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Kendisine üç hafta önce, tek tip elbiseleri kabul etmedikleri için disiplin cezası olarak telefonla görüşme yasağı verilmiş. İki hafta önce telefonla görüştük, ancak iki haftadır kendisiyle görüşemedik. Son günlerde, TV ve çeşitli basın organlarında Rize L Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü ve*

tutukluların darp edildiklerine dair bilgiler edindik. Kardeşimin de darp edildiği endişesi içersindeyim. Kardeşimin can güvenliğini nedeniyle, aile olarak endişeliyiz. Derneğinizden bu konuda gerekli girişimlerde bulunmasını talep ediyorum.”

24 Şubat 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan M. Sıddık Çakı, şu beyanlarda bulundu: “Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlik Kapalı Cezaevi’nde bulunan Adnan Çakı ile yaptığım telefon görüşmesinde, kendisine sabah akşam dayak attıkları söyledi. Her konuda ceza verdikleri ve kendisine gönderdiğim giyecek ve diğer okumak için gönderilen kitapların kendisine teslim edilmediğini söyledi. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Nezahat Hasan şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Metin Toprak 1995 yılından beri ülkenin değişik cezaevlerinde yatmaktadır. Yaklaşık 6 yıl önce Rize’nin Kalkandere ilçesinde bulunan L tipi cezaevine sürgün edildi. 12 Şubat 2018 tarihinde kendisiyle telefon üzeri yaptığımız görüşmede cezaevi idaresinin kendilerine askeri uygulamaların dayatıldığını yanı sıra baskıların had safhaya ulaştığını beyan etmiştir. Akabinde 19 Şubat 2018 tarihinde medyaya yansıyan haberlerden de anlaşılacağı üzere bu uygulamaları kabul etmeyenlere müdahalede bulunduğu ve darp edildiklerini öğrenmiş bulunmaktayız. Derneğinizden söz konusu durumunun kamuoyuna yansımaları ve her türlü desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Fatma Kurhan şu beyanlarda bulundu: “Babam Mehmet Kurhan 1992 yılından beri ülkenin cezaevlerinde yatmaktadır. İki yıl önce Rize’nin Kalkandere ilçesindeki L tipi cezaevine sürgün edildi. Birkaç gün önce babam ile telefon üzeri yaptığımız görüşmede cezaevi idaresinin baskıların dozunu artırdığını, askeri uygulamaların dayatıldığını, kendilerinin bunu kabul etmediklerini beyan etmiştir. 19 Şubat 2018 tarihinde medya ya yansıyan haberlerden söz konusu sebeplerden dolayı kendilerine saldırılarda bulunduğu ve darp edildiklerini öğrendik. Derneğinizden bu haksız uygulamaların kamuoyuna yansıtılmasını ve her türlü desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Medine Sonyacı, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Necmettin Sonyacı, 1,5 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde kalıyor. Eşim karaciğer hastası tedavi görmesi gerekir. Tedavisi yapılmıyor. 23.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede bana; gardiyanlar odalarımıza girerek askeri nizamla tekmil vereceksiniz, ayağa kalkacaksınız, hazrola olacaksınız dediler. Bizde bunu kabul etmeyince üzerimize yürüdüler. Kaba dayak ve hakaretlerde bulundular. Darp ettiler. İşkenceye varan uygulamalarla karşı karşıya kalıyoruz dediler. Eşim siroz hastası ve her an müdahalede kanama olabilir. Eşimin hayatından endişe ediyorum. Bunları yapanlardan şikâyetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mevlut Ada, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Hamdusena Ada, 6 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 23.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından psikolojik baskı uyguluyorlar. İşkenceye varan darp, hakaretler ediliyor. Odalarımıza girip askeri nizam ve tekmil vermemizi istiyorlar. Tek sıraya geçmemizi istiyorlar. Bizde bunu kabul etmeyince şiddet uyguluyorlar ve bu şiddet ve darp sonucu yaklaşık 40 arkadaşımız yaralanmıştır. Hastaneye kaldırıldık ancak herhangi bir rapor alamadık. Durumumuz iyi değildir. Başımıza

bir şey gelirse cezaevi idaresi sorumludur. Ağabeyimin hayatından endişe ediyoruz. Bütün bunlardan kaynaklı olarak bir heyetin cezaevini ziyaret etmesini ve hukuki girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Koçyiğit, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Umut Savaş Koçyiğit, yaklaşık 3,5 yıldan beridir cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 23.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; durumunun kötü olduğunu, vücudunun her tarafının mor ve darplı olduğunu, birçok yaralının olduğunu, bu saldırı sonucunda kalp krizi geçirenlerin olduğunu, kolu, bacağı ve kolu kırık olan yaralıların olduğunu söyledi. Durumumuz iyi değildir. Başımıza bir şey gelirse cezaevi idaresi sorumludur. Ağabeyimin hayatından endişe ediyoruz. Bütün bunlardan kaynaklı olarak bir heyetin cezaevini ziyaret etmesini ve hukuki girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Remziye Kahraman, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Yılmaz Kahraman, 9 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Silivri L Tipi cezaevinde kalıyor. Kardeşimin birçok hastalığı mevcuttur. Bunların başında böbrek yetmezliği, beyinde ur ve sağ gözü görmemektedir. Ayrıca unutkanlık ve el ayak büyümesi sorunu da var. Haftada 2 kez hastaneye tedavi amaçlı götürülüyor. Tedaviye götürülürken arkadaşlarıyla birlikte Beşiktaş grubu ve jandarmalar eşliğinde kendilerine hakaret edilip, dayaa maruz kalıyorlar. Kardeşimin ve arkadaşlarının durumu iyi değildir. Can güvenlikleri yoktur. Bunları yapan kişilerden şikâyetçiyiz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

27 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Mekiye Sağlam şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mahsum Sağlam 2010 tarihinden beri cezaevinde yatmaktadır. İki yıl önce yatmış olduğu Şirnak Cezaevinden Rize'nin Kalkandere İlçesinde bulunan L Tipi cezaevine sürgün edildi. Son günlerde medyadan aldığımız haberlere göre cezaevi idaresinin dayattığı uygulamaları kabul etmedikleri için şiddete maruz kaldıklarını ve darp edildiklerini öğrendik. Ayrıca koğuş arkadaşlarının aileleriyle yaptıkları telefon görüşmelerinden aldığımız bilgiye göre oğluma son bir aydan beridir telefon görüşmesinin engellendiğini de öğrendik. Oğlumun durumundan endişe duymaktayım, derneğinizden her türlü desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

27 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ebru Güler, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Ali İhsan Güler, yaklaşık 3,5 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmeye devam etmektedir. Kardeşim ile yaptığımız telefon görüşmesinde şunları aktardı; ayakta sayım, tek tip elbise zorunluluğu getiren cezaevi yönetimi zorla uygulamaya gitmiştir. Ancak bu duruma razı gelmedikleri için cezaevi idaresi tarafından kendisine ve arkadaşlarına karşı tehditlerde bulunmuşlardır. “Pazartesi göreceksiniz” diye üzerimize yürümüşlerdir. Daha sonra bu tehditlerini uygulamaya geçirmişlerdir. Bunu yapan cezaevi idaresi ve gardiyanlardan şikâyetçiyiz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

27 Şubat 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Metin Daniş, şu beyanlarda bulundu: “Benim oğlum Emrah Daniş, Silivri Cezaevinde 9 aydır tutuklu bulunmaktadır. Kendisiyle yaptığımız telefon görüşmesinde, baskı ve şiddete maruz kaldığını söyledi. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

28 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ramazan Tezer, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Nidayi Tezer, yaklaşık 23 yıldır hükümlü olarak

cezaevinde kalmaktadır. Yaklaşık 1 aydır Manisa / Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevine sürgün edildi. Kardeşim ile geçen hafta yaptığımız görüşmede bize şu bilgileri aktardı. Cezaevi idaresi ve gardiyanlar tarafından kendilerine askeri nizamda bulunulmasını, ayakta sayımın yapılmasını, verilen kartlar ile içeri girebileceğimiz söylenmektedir. Bizde bunu kabul etmeyince bize her türlü dayak, işkence ve hakaretlerde bulunulduğu söylendi. Durumumuz iyi değil, bu cezaevinde can güvenliğimiz yoktur. Biran önce bir heyetin oluşmasını ve cezaevi idaresi ile bu dayatmaların son bulması için girişimlerde bulunulmasını istiyoruz. Ayrıca bir avukatın cezaevine gelmesini ve buradaki durumu tam olarak görmesini istiyoruz. Bunun için bir kamuoyu oluşturulmasını ve hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

5 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan mahpusların 15-20 kişilik yüzleri maskeli gardiyan grubunun, coplarla müdahalesine maruz kaldığı iddia edildi. Yine ailelerin anlatımlarına yer verilen haberde, mahpusların bedenlerinin baştan aşağı yara ve kan içinde olduğu, sayım için saatlerce dışarıda soğuk havada bekletildiği, koğuşların günde 3 defa didik didik arandığı iddiaları yer aldı.

6 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Münevver Ortaç, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Zülküf Ortaç, yaklaşık 2 yıl 6 aydır cezaevindedir. En son 2 yıl önce Diyarbakır D Tipinden, Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Kendisiyle dün (05.03.2018) 45 dakikalık bir açık görüş yaptım. Görüşme için önceden yaklaşık bir saat beklettiler. Görüşme yaptığımız yerde kameralar vardı. Ayrıca görüşme odasının kapısı açık bırakıldı. Gardiyanlar başımızda bekleyerek görüşmeyi dinlemeye başladılar. Eşime “niçin geç kaldın” diye sorduğumda “sesimizi duymuyor muydunuz, içerde gardiyanlar bizleri dövüyorlardı” diye cevap verdi. Görüşmede eşimin vücudunun çeşitli yerlerinde yaralanmalar vardı. Her iki elinin üst kısmında çizik ve yaralar vardı. Kabukları yaralanmadan dolayı kalmıştı. Yüzünün sol tarafında, yanağında uzun bir çizik vardı. Sol kulağının arkasında morarma ve ensesinde kan, çizik ve darp izleri vardı. Yeni yapıldığı belliydi. Dayak yiyip geldiğini söyledi. Kıyafet olduğu için vücudunun diğer kısımlarında ne olduğunu bilmiyorum. Kendisine bu yaşananlarının nedenini sordum bana bunları dile getirdi; sabahın erken saatlerinde dışarıda sayım almak istiyorlar. Dışarıda soğukta sayım vermek istemediğimizden dolayı gardiyanlar tarafından darp ediliyoruz. Fiziki işkenceye maruz kalıyoruz. Dedi. Biz ailesi olarak bu yapılanlardan dolayı endişeliyiz. Can güvenliğinin olmadığını düşünüyoruz. Bunları yapan cezaevi idaresi ve gardiyanlardan şikâyetçiyiz. Bu durumun kamuoyuna yansıtılmasını istiyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

6 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zehra Yakut, şu beyanlarda bulundu: “Kız kardeşim Zeynep Yakut, yaklaşık 1,5 yıldır cezaevinde kalmaktadır. En son 3-4 ay önce Muş Kadın Cezaevinden Mersin Tarsus’taki T Tipi Kapalı Kadın Cezaevine nakledildi. Tarsus’taki Kadın Cezaevine nakledildiğinden bu yana 2 kere açık görüş yapabildik. 3 hafta önce kendisinin yapmış olduğu bir protestodan dolayı disiplin soruşturması geçirdiklerini ve 4 ay sürece bir açık ve kapalı görüş yasağı aldıklarını belirtti. Dün kendisiyle bir telefon görüşmesi yaptım. Yaptığım görüşmede cezaevinde kendilerine yönelik baskı, şiddet ve fiziki- psikolojik işkencenin devam ettiğini aktardı. En son bu hafta sonunda arkadaşlarının çıplak aramaya maruz kaldığını belirtti. Yine bu olaydan dolayı tam bilmemekle birlikte toplamda 3-4 tane arkadaşının tek kişilik hücrelere konulduğunu ve 3 gün boyunca bu mahpusların aç ve susuz bırakılmak suretiyle kötü muameleye maruz kaldığını söyledi. Yine fiziksel şiddetin olduğunu bana aktardı. Kız kardeşimin ve arkadaşlarına yönelik bu hak ihlallerinden dolayı aile olarak endişeliyiz. Bu hak ihlallerinin son bulması ve

sorumlular hakkında gerekli soruşturmaların yapılması için hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

7 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Özgür Deniz Balkaş, şu beyanlarda bulundu: “Ablam Halise Balkaş, 1 yıldan beridir Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. En son 20 Şubat’ta yaptığımız açık görüşte ve 21 Şubat’ta yaptığımız telefon görüşmesinde askerler koğuşlara gelip sayım yapıyor. Bizde bunlara karşı çıktığımız için hakaret ve kaba dayığa maruz kalıyoruz dedi. Ayrıca bunları bizimle paylaştığı için disiplin cezası ve hücre cezasına maruz kalıyorlar. İnfazımızı yakmakla tehdit ediyorlar. Durumumuz iyi değil dedi. Ablamın hayatından endişe ediyoruz. 2 haftadır telefon bile açmıyor. Merak ediyoruz. Bu konuda gerekli hukuki desteği sunmanızı talep ediyoruz.”

12 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Osman Yayeve, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Numan Yayeve, yaklaşık 2 yıldır Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Eşim Asiye Yayeve, oğlum ile 5 Mart günü bir açık görüş yaptı. Yapmış olduğu açık görüşte kendisinin ve diğer mahpusların işkenceye maruz kaldığına dair darp izlerini gözlemlemiştir. Yapılan görüşte eşim oğlumun tişörtünün yırtılmış olduğunu, göğsünün darp ve işkenceden dolayı kızardığına şahit olmuştur. Eşim darp izlerinin sebebini sorduğunda oğlum gardiyanların kendilerini darp ettiklerini, yerde sürüklemek sebebiyle işkenceye maruz bırakıldıklarını söylemiş. Yine yaşananların kaynağının cezaevi yönetimince devreye sokulan yeni uygulamalar olduğunu söylemiş. Özellikle askeri nizamda yapılan ayakta sayım ile ihtiyaçlarının karşılanmaması, gardiyanların kendilerini dövmelemelerine sebep olmuştur. Oğlum ve arkadaşları bu tutumlarından dolayı gardiyanların saldırısına maruz kalmışlardır. 2 Mart günü ayakta sayım yapılması konusunda gardiyanlar tarafından tekrar dayatılmak istenmiş tutuklular bunu kabul etmeyince 3-4 Mart gecesi 150 kişilik yüzleri kapalı ellerinde demir ve tahta coplar olan gardiyanlar tarafından koğuşlar basılmış ve tüm mahkûmlar darp edilmiştir. Bu organizeyi yapan gardiyanlar Alpaslan ve Osman adındaki şahıslardır. Bu iki gardiyandan da şikâyetçiyiz. Yargılanmalarını istiyoruz. 10 Mart günü yine telefon ile yaptığımız görüşmede halen darp izlerinin bulunduğunu söyledi. Biz ailesi olarak bu yapılanlardan dolayı endişeliyiz. Can güvenliğinin olmadığını düşünüyoruz. Bunları yapan cezaevi idaresi ve gardiyanlardan şikâyetçiyiz. Bu durumun kamuoyuna yansıtılmasını istiyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

12 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Serhat Çelik, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ozan Çelik, yaklaşık 7 yıldır cezaevindedir. 2 ay önce Rize Kalkandere Cezaevinden Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Eşim 5 Mart 2018 tarihinde oğlum ile bir açık görüş gerçekleştirdi. Eşim, oğlum ile yaptığı görüşmede darp edildiğini, işkenceye maruz kaldığını söyledi. Eşimin anlattıkları şöyledir; yüz ve vücudunun çeşitli yerlerinde darp izlerinin olduğunu, darptan dolayı alnında yırtılma, boynunun her iki tarafında morarma, kolunda morarma ve şişkinliğin olduğunu tespit etmiştir. Açık görüş olduğundan dolayı diğer mahkûmlarda da darp izlerinin olduğunu görmüştür. Bu yaşananların sebebini sormuş. Yine yaşananların kaynağının cezaevi yönetimince devreye sokulan yeni uygulamalar olduğunu söylemiş. Özellikle askeri nizamda yapılan ayakta sayım ile ihtiyaçlarının karşılanmaması, gardiyanların kendilerini dövmelemelerine sebep olmuştur. Oğlum ve arkadaşları bu tutumlarından dolayı gardiyanların saldırısına maruz kalmışlardır. 2 Mart günü ayakta sayım yapılması konusunda gardiyanlar tarafından tekrar dayatılmak istenmiş tutuklular bunu kabul etmeyince 3-4 Mart gecesi 150 kişilik yüzleri kapalı ellerinde demir ve tahta coplar olan gardiyanlar tarafından koğuşlar basılmış ve tüm mahkûmlar darp edilmiştir. Bu organizeyi yapan gardiyanlar Alpaslan ve Osman adındaki şahıslardır. Bu iki gardiyandan da şikâyetçiyiz. Yaşanan darp ve işkenceden dolayı mahpuslar revire

çıkartılmamakta, hastaneye sevkleri yapılmamaktadır. Yine 10 Mart günü oğlum ile yaptığımız telefon görüşmesinde darp ve işkencenin devam ettiğini belirtti. Ayrıca gönderilen kitap ve dergilerin de kendilerine verilmediğini dile getirmiş. Biz ailesi olarak bu yapılanlardan dolayı endişeliyiz. Can güvenliğinin olmadığını düşünüyoruz. Bunları yapan cezaevi idaresi ve gardiyanlardan şikâyetçiyiz. Bu durumun kamuoyuna yansıtılmasını istiyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

12 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Karabal, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ömer Karabal, yaklaşık 7 yıldır hükümlü olarak cezaevinde bulunmaktadır. Cumartesi günü saat 10.30 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi. Cezaevi idaresi özel harekât timleri ve gardiyanlar eşliğinde kendilerine baskı, şiddet ve işkence uygulandığını, tek tip elbise dayatıldığını, ayakta sayım yapmaları istenildiğini, bunları kabul etmedikleri takdirde ölümle tehdit edildiklerini söyledi. Kendilerine dayatılan bu hukuksuzluğu kabul etmediklerini dile getirdi. Bu baskı esnasında birçok arkadaşının ve kendisinin de yaralandığını dile getirdi. Hastaneye götürüldüklerini ancak rapor dahi alamadıklarını söyledi. Cezaevinde can güvenliklerinin olmadığını, bu konuda kamuoyu oluşturulmasını istiyoruz. Bu konunun detaylı incelenmesi için bir heyetin oluşmasını ve hukuki işlemlerin başlatılmasını talep ediyoruz.”

14 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kübra Ak, şu beyanlarda bulundu: “Babam Fehmi Ak, yaklaşık 10 ay önce Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinden Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevine gönderildi. Babamla en son 13.03.2018 tarihinde açık görüşünde cezaevinde yaşanan haksızlıkları ve ağır ihlalleri bize anlattı. Babam özetle; 3 kişilik odada kaldığını ve kendilerine ayakta sayım uygulandığını ve buna uyulmadığında kendilerine işkence yapıldığını belirtti. Kendilerine yemek için malzeme verilmediğini sürekli baskı ve tehditle karşılaştıklarını söyledi. Ayrıca biz görüşmeye gittiğimizde dakikalarca keyfi bir şekilde bekletiliyoruz. Görüş için ayrılan zamanın büyük çoğunluğunu elimizden alıyorlar. Bizler telefonla dahi yeterince konuşamıyoruz. Hemen kesiyorlar. Ayrıca babamın cezasının infazının bitmesine 8 ay kalmasına rağmen ilçe cezaevine gitmesine izin vermeyip dilekçeleri ret ediyor. Babamın sağlık sorunları var ve tedavisi yapılmıyor. Yaşanılan hukuksuzluk sadece babama değil tüm mahkûmlara uygulanıyor. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Güven, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Abdullah Güven, 21 yıldan beri cezaevinde olup bugüne kadar birçok cezaevinde kaldı. Şuanda Karaman L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Oğlum ile 16.03.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bana cezaevinde bizi dövüyorlar, işkence yapıyorlar, hakaret ediyorlar dedikten sonra telefon kesildi. Konuşma süremiz dolmadan. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Yılmaz Birlik, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Özcan Birlik, şuanda Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. En son yaptığımız açık görüşmede kardeşimin yüzünde morluklar vardı. Bunun nedenini sordum; kendilerine 2 uzman çavuş ve gardiyan Alpaslan ve Osman adında kişiler tarafından darp edildiğini söyledi. Ayrıca havalandırmaya çıkardıkları yerde de birçok gardiyanın saldırısına maruz kaldıklarını dile getirdi. Hastaneye götürüldüklerini ancak rapor dahi alamadıklarını söyledi. Cezaevinde can güvenliklerinin olmadığını, bu konuda kamuoyu oluşturulmasını istiyoruz. Bu konunun detaylı incelenmesi için bir heyetin oluşmasını ve hukuki işlemlerin başlatılmasını talep ediyoruz.”

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rabia Ataş, şu beyanlarda bulundu: “Kızım Şivekar Ataş, yaklaşık 2 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Kızım şuanda Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde kalıyor. 17.03.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bana cezaevinde çıplak aramadan sonra bizi dövdüler. Yaralarımız var. İşkenceye tabi tutulduk. Darp raporlarımız var. 4 gün tek hücrede kaldık. Bizde açlık grevine başladık. Bizi koydukları hücre çok pis ve kirlidir. Ondan kaynaklı vücudumuzda sivilce ve iltihaplı yaralar oluşmuştur. Ayrıca itirafların odalarına zorla koymaya çalışıyorlar. Sağlığımız iyi değildir. Çekilecek gibi değil zor durumdayız dedi. Kızımın hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Tektaş, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum olan Şervan Tektaş, Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 03.07.2017 günü kayınbabam oğlumun ziyaretine gittiğinde, görüş bitiminde orda görevli olan gardiyan Ali Akkuş oğlum Şervan’a fiziksel saldırıda bulunmuş, daha sonra tehdit ve kötü muamelede bulunmuş. Bu gardiyanın uzun yıllardır aynı cezaevinde olması ve özellikle siyasi tutuklu ve hükümlülere yönelik yasadışı ve kötü muamelelerinden dolayı bilinen bir gardiyanmış. Oğluma yönelik çok ciddi işkence uygulaması ve tehditleri söz konusu olmuş. Oğlumun can güvenliğinden ve sağlığından çok endişeliyiz. Bununla ilgili sizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”

29 Mart 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Harun Çakı, şu beyanlarda bulundu: “Abim Adnan Çakı şuan Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlik Kapalı Cezaevi’nde bulunmaktadır. İşkence altında tek kişilik hücrede sabah akşam dayak atılıyor ve bu yüzden abimin hayatından endişeliyim. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”

4 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Davut Temel, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşimin oğlu Cengiz Temel, Mardin Artuklu Üniversitesinde okurken 2015 yılında yakalanarak gözaltına alınıp tutuklandı. İskenderun Cezaevinden Tarsus Cezaevine sevk edildi. 03.04.2018 tarihinde babası Fikret ile görüşmesinde kendisine, idare tarafından yoğun baskıların olduğunu, ayakta sayımın dayatıldığını, psikolojik işkence uygulandığını, süngerli oda ile tehdit edildiğini belirtmiştir. Yakınımın maruz kaldığı bu sorunların çözümü için sizden hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum.”

13 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Tutuklu bulunduğu Urfa T Tipi Kapalı Cezaevi’nden önceki gün Elazığ Cezaevi’ne sevk edilen Remziye Karadağ isimli kadın mahpusun, sevk edildiği ring aracı içerisinde ve gittiği cezaevinde saldırıya maruz kaldığı öğrenildi. Anne Fidan Karadağ, telefon hakkı kapsamında kendisini arayan kızının saldırıya maruz kaldığını söylediğini belirterek, şunları anlattı: “Kızım beni aradı. Elazığ Cezaevi’ne sürgün edildiğini söyledi. Çıplak aramaya maruz bırakılmak istendiğini, kabul etmeyince de saatlerce işkence gördüğünü anlattı. Onu yere atıp saçlarını çekmişler. 5 kişi onun başına gelip ‘Biz başgardiyanız. Bu cezaevinin sorumlusuyuz’ demişler. Daha sonra ona hakaret etmişler.”

19 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutuklu İsmet Kasrak, ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde darp edilerek hücreye konulduğunu söylediğini öğrenildi.

27 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Melek Baran, şu beyanlarda bulundu: “Annem Sadiye Süer Baran, şuanda Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı

Cezaevinde kalmaktadır. 20 Nisan 2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede; Osmaniye cezaevine götürüldüğünde yol boyunca sözlü şiddette maruz kaldığını ve Diyarbakır'daki dava duruşmasında SEGBİS ile bağlandığını söyledi. O günden bu yana günde 2 defa çıplak aramaya maruz kaldığını ifade etti. Cezaevinde sadece 3 kadın arkadaşının olduğunu ve cezaevi koşullarının kötü olduğunu söyledi. Ayrıca can güvenliklerinin de olmadığını dile getirdi. Bu konu ile ilgili kamu oluşturulmasını ve hukuki işlem başlatılmasını talep ediyorum.” **27 Nisan 2018 tarihinde 2. kez yapmış olduğu başvuruda ise, şu beyanlarda bulundu:** “Annem Sadiye Süen Baran, 20 Nisan 2018 tarihinde telefon ile beni arayarak Osmaniye Cezaevine getirildiğini yol boyunca sözlü şiddette maruz kaldığını dile getirdi. 24 Nisan'da Diyarbakır Adliyesinde SEGBİS bağlantısı ile getirildiği günden beri; günde 3 kez çıplak aramaya ve günde 2 kez şiddete maruz kaldığını ifade etmiştir. Osmaniye cezaevinde toplam 3 kadın arkadaşın olduğunu ve koşullarının kötü olduğunu, can güvenliklerinin olmadığını dile getirdi. Bu konuda derneğinizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

3 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulkadir Doğan, şu beyanlarda bulundu: “Benim oğlum Nurullah Doğan, Konya Üniversitesinde Engelli ve Zihinsel öğrencisiydi. Oğlum 13.09.2013 tarihinde Nusaybin'e tatile gelmişti. O gün Nusaybin'de bir yürüyüş vardı. Benim oğlum bir arkadaşın evine ziyarete gidiyordu. Evin önünde kiraladığı bir arabayla arkadaşıyla pikniğe gidecekti. Bir ihbardan dolayı oğlum bulunduğu aracın aranması yapıldı. Arabanın içinde Molotof buldular. Araba kiralıktı. Oğlumu gözaltına aldılar. Çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Oğlum Mardin Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda yaklaşık 4 yıl 8 ay da Elazığ Yüksek Güvenlikli cezaevinde bulunuyor. Oğlum ile yaptığımız telefon görüşmesinde bize bunları anlattı; 1 yıla yakındır tek hücrede olduğunu, bu bir ay içinde oğlumdan hiçbir haber alamadık. Hiç kimseyle iletişime geçemiyor. 2 ayda bir görüşmemiz gerçekleşmesi gerekirken sürekli ceza verdiklerinden dolayı görüşemiyoruz. Oğlum Cuma günü kargosunu almaya giderken koridorda bir arkadaşını görmüş selam vermiş o sırada 5 kişilik bir gardiyan ekibi müdahale etmişler. Kamera olmayan bir odaya götürülüp darp edilmiştir. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

16 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Yasin Güngör isimli mahpusun, cezaevinde işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı ve Güngör'ün eşi Zeycan Ateş Güngör tarafından konu ile ilgili suç duyurusunda bulunulduğu öğrenildi. Suç duyurusunda, Yasin Güngör'ün tutulduğu tek kişilik hücreye gelen 8-9 kişilik gardiyan tarafından herhangi bir şey söylemeden tekme, tokat ve yumruklarla dövüldüğü, bilincini kaybettiği, gardiyanlar tarafından ölüm ile tehdit edildiği belirtildi. Ayrıca maruz kalınan işkence sonucu Güngör'ün kafasında ve burnunda şişliklerin olduğu, sağ gözünde morarma, şişme ve kanlanma olduğu şeklinde ifadelerin yer aldığı öğrenildi.

16 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Kayseri Bünyan Cezaevi'nde bulunan hasta mahpus Mehdi Boz'un, 10 Mayıs 2018 tarihinde Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği ve sevk sırasında çıplak aramayı reddettiği için darp edildiği öğrenildi. Boz'un kardeşi Necla Er, konu ile ilgili şunları anlattı: “Kardeşim Mehdi, annemi arayarak 10 gün önce Elazığ'a sürgün edildiğini söylemiş. Cezaevine giriş sırasında çıplak arama dayatmasını reddettiği için darp edilmiş. Bu darp sırasında kaburgalarının zarar gördüğünü aktarmış. Ayrıca elleri arkadan kelepçeli bir şekilde süngerli odaya götürülmüş ve 5-6 saat işkenceye maruz kalmış. Doktora götürülmediğini, durumunun iyi olmadığını söylemiş.” **19 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Boz ile görüşen avukatı, konu ilgili şu bilgileri paylaştı: “15 günü

aşkın bir süredir Elazığ'a sürgün edilmiş. Elazığ Cezaevi'ne getirildiği sırada çıplak arama dayatılmış. Kendisi reddettiği için elleri ve kolları bağlanarak darp edilmiş. Sağ kaburgaları ciddi olarak zedelenmiş. Getirildiği süreden bu yana ağrıları devam ediyor. Mehdi doktora götürülmek için talepte bulunmuş ve talep sonucunda Elazığ Araştırma Hastanesi'ne götürülmüş. Doktor kaburgalarının zedelendiğini belirterek başka bir bölüme sevkini yapmış ve bu yönde bir raporda hazırlamış. Jandarmalar Mehdi'yi sevk edildiği bölüme götüreceklerini söylemişler. Ancak Mehdi, doktorun sevk ettiği bölüm yerine cezaevine geri götürülmüş. Üzerinden 9 gün geçmesine rağmen hala götürülmemiş. İlerleyen günlerde götürürler mi bilmiyoruz. 3 kişilik odalar olmasına rağmen tek kişilik hücrede tutuluyor. Tek kişilik odada tutulmasına gerekçe olarak ise 'Seni gözetim altında tutacağız' demişler. Ayrıca 1 aylık ziyaretçi ve telefon yasağı cezası verilmiş. Bu süre 1 haftadır başlamış. Bu konuda idareye başvurdum. İdare bana 'Disiplin cezasının süresinin 11 veya 12 Haziran'da biteceğini' söyledi."

22 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nden Bolu F Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen tutulan Enes Taşkın isimli mahpusun, sevk sırasında 3 gün boyunca tutulduğu Sincan 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Yaşadıklarını mektup aracılığıyla duyuran Taşkın'ın konu ile şunları anlattığı öğrenildi: "Sincan Cezaevi'nde çıplak aramaya maruz kaldım. Elbiselerim zorla işkenceyle çıkartıldı. Ardından 5 saat boyunca keyfi olarak müşahade odasında tutuldum. Sabaha doğru C Blokte tek başına kaldığım bir odaya verildim. Ardından tekrar gelip beni 3 kişinin kaldığı bir odaya vereceklerini söyleyerek B Blokte Ankara patlamasını gerçekleştiren DAİŞ'lilerin bulunduğu odaya götürdüler. Odada bulunanların 'hala Ankara patlamasından dolayı tutukluyuz' dediklerinde hemen butona basıp gardiyanı tekrar çağırdım. Kapiya geldiklerinde 'burada kalmak istemiyorum, can güvenliğim tehlikede, acil olarak müdür ya da başgardiyanla görüşmek istiyorum' dedim. Bunun üzerine başgardiyanın biri geldi ve beni odadan çıkartıp infaz memurlarının B Blokte oldukları odaya götürüldüm. Daha derdimi anlatamadan yanı başımda duran başgardiyan tarafından aniden darp edildim. Sonrasında yeniden ne istediğimi sordular. Ben de 'siyasi tutsağım beni nasıl DAİŞ'lilerin arasına koyarsınız, can güvenliğim tehlikede, beni başka bir odaya verin' dedim. Bana bu sefer de 'Sen kimsin ki, hangi örgüt mensubusun?' denildi. Ben de 'Ben PKK dosyasından tutukluyum' dedikten sonra artık hiç durmadan işkence yapmaya başladılar. Bana 'Seni oraya götüreceğiz, bizim için sizlerin farkı yoktur, boşuna direnme, zorla da olsa seni oraya götüreceğiz' denildi. Ben de tüm bunlar yaşanırken 'O odaya gitmeyeceğim, bu durumdan kaynaklı sorumlular hakkında şikayetçi olacağımı söyledikten sonra bana çok ağır işkenceler yaptılar. Yere atıp kollarıma, enseme, sırtıma, boğazıma, dolayısıyla her yerime vurup üzerime oturdular. Bıyıklarımı, saçlarımı çekerek zorla bu sefer süngerli odaya attılar. Saatlerce süngerli odada tutuldum. Tek başına kaldığım odaya götürüldüğümde ise akşam sayımında tekrar işkenceye maruz kaldım. Beni zorla ayağa kaldırıp, kollarımdan tutarak duvara yapıştırıp, 'her sabah duvarın dibinde böyle ayakta vereceksin, yoksa her sabah-akşam dayak yiyerek verirsin' diye işkence edip, tehdit ettiler. Gittiğim hastane doktoruna darp-cebir için bilgi verirken bana 'senin alnında ne olduğunu mu yazıyor, sen de rahat dursaydın, sesini çıkarmasaydın aralarında kalabilirdin' diyerek darp-cebir raporuna sadece kolumda birkaç çizik olduğunu yazdı. Oysa hem dosyama bakan biri siyasi tutuklu olduğumu anlar ve sadece kolumda birkaç çizik yoktu, her tarafımda çizik, morluklar ve ilkence izleri vardı."

25 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Melek Baran, şu beyanlarda bulundu:"Annem Sadiye Süer Baran, şuanda Osmaniye 1 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. 16.06.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede; kendisinin

iyi olmadığını söyledi. 20.06.2018 tarihinde görüşüne gittim. Bana gardiyanlar tarafından kendisine fiziksel ve sözlü hakaretler olduğunu söyledi. Çoğu zaman gardiyanlar tarafından keyfi olarak çıplak aramaya zorlandığını belirtti. Bu duruma daha fazla dayanamadığını ve bu haksız ve hukuksuzlukların son bulmasını istedi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanız talep ediyorum.”

-Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi

5 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fazıl Yazıcı, şu beyanlarda bulundu: *“Bilmediğim ve tanımadığım bazı telefonlar ve kişiler tarafından mesaj ve aramalar yapıldı. Ben bu aramalara ve mesajlara cevap vermedim. Yaklaşık olarak bir haftadan beri beni ne aradılar ne de mesaj attılar. Bu kişiler kimler ve niçin aradıklarını bilmiyorum. Tekrar benimle iletişime geçerlerse size ve Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunacağım. Şuanda bilgi amaçlı başvurum sizde bulunulmasını istiyorum.”*

6 Şubat 2018 tarihinde Hakkari’de Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Mizgin Fendik, abonelere gazete dağıtım yaptığı sırada polis tarafından durdurularak gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğüne götürülen Fendik, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 13 Şubat 2018 tarihinde basın organlarından yayınlanan haberdeki bilgilere göre; gazete çalışanı Fendik’in gözaltında ajanlık dayatmalarına maruz kaldığı iddia edildi. Konu hakkında anlatımlarda bulunan Mizgin Fendik, şunları anlattı: *“Gazete dağıtımı yaparken polisler tarafından yolum kesildi. Basın kartımı göstermeme rağmen baskı ve tehditler altında zırhlı araca bindirilerek İlçe Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüm. Burada avukatsız 3 kez tehdit altında ifadem alındı. Burada bir kadın polis bana 'Daha önceden de gazete dağıtan Mizgin diye birini tutukladım sıra sende, seni de tutuklattıracağım' dedi. Orada bana yönelik tehditler sürekli olarak devam etti. Bana sürekli ‘Niye bu gazeteyi dağıtıyorsun?’ sorusu sorularak hakaret edildi. Emniyette kaldığım süre içerisinde 'seni tutuklatırım, bir daha dışarı çıkmazsın' tehditleri devam etti. Gazete için toplatılma ve yakalama kararı olduğuna dair bir karar varsa, bana göstermelerini istedim ama göstermediler. Çünkü ortada öyle bir karar yoktu. Onlarla işbirliği yapmam için teklif ettiler. 'Bize yardımcı ol biz de sana yardımcı oluruz. Hem maddi hem de diğer şekilde koruruz seni' dediler. Kabul etmediğim için gerekçe uydurup beni savcılığa oradan da mahkemeye çıkardılar. Burada serbest bırakıldım. Aradan 18 gün geçtikten sonra tekrar gözaltına alındım yine teklifte bulundular. Bir dahaki sefere gözaltına alındığımda beni tutuklayacaklarını söylediler. Onlar işbirlikçi olmamı istediler. Yapılan teklifin hakaret olduğunu onlara söyledim. Gözaltında olduğum süre boyunca 5 kez birlikte çalışmayı teklif ettiler, her seferinde reddettim. Bu yüzden çok sinirlendiler ve beni tutuklamak için ellerinden geleni yapacaklarını söylediler.”*

24 Şubat 2018 tarihinde basın organlarından yayınlanan haberdeki bilgilere göre; 14 Şubat 2018 tarihinde Şırnak’ta düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 48 kişiden biri olan S.K., 3 gün sonra serbest bırakıldı. Hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan S.K., emniyet ifadesinde kendisine sosyal medya hesaplarında yapılan beğenilerin sorulduğunu belirterek, “ajanlık” dayatıldığını kaydetti. S.K., serbest bırakılmadan önceki gece sivil giyimli iki kişi tarafından, “sohbet” gerekçesiyle nezarethaneden alındığını ve başka bir odaya götürüldüğünü söyledi. Kısa bir sohbetin ardından kendisine telefon görüşmeleri hakkında sorular sorulduğunu belirten S.K., “10-15 yıl cezaevinde kalmak ister misin? İstemiyorsan bize yardım etmelisin” sözleri ile tehdit edildiğini aktardı. Bunun karşılığında kendisine maddi yardımın teklif edildiğini söyleyen S.K., “Maddi durumumun iyi olduğunu söyledim.

Daha sonra bazı fotoğraflar göstermek istediklerini ve içlerinden bazılarını teşhis etmemi istediler. Bazı yürüyüşlere ait videolar izlettiler. Kimseyi tanımadığımı söyledim. Daha sonra TEM'den bazı polisler içeriye girdi. Neden başka odaya getirildiğimi sordular. İyi-kötü polis rolü oynuyorlardı. Daha sonra nezarethaneye götürdüler. Emniyetteki ifademde bu konuda şikayetçi olacağımı belirttim. İfademi alan polis, 'Boş ver onları' dedi." diye konuştu.

21 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Nusaybin ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının devam ettiği sırada 26 Mayıs 2016 tarihinde tutuklanan 50 kişi hakkında açılan davanın 2'nci duruşması **20 Nisan 2018 tarihinde** sona erdi. 5 günün ardından sonlanan ve sınırlı sayıda aile üyelerinin salona alındığı duruşmayı takip etmek için Mardin'e gelen tutuklu Ş.K.'nin ağabeyi H.K., kardeşine zafer işareti yaparak el salladığı için özel hareket polisleri tarafından darp edilerek, tehditlere maruz kaldığı öğrenildi. Kardeşine el salladıktan sonra, polislerden birinin kendisini yanına çağırdığını söyleyen H.K. konu ile ilgili şunları anlattı: *"Burada kimliğinin alındı. Daha sonra beni kapı girişinde bulunan ve otopark olarak kullanılan yerdeki özel hareket polislerine teslim ettiler. 4 özel harekât polisleri sözlü hakarete bulundular. Birkaç defa çeneme vurarak, darp ettiler. Küfür eden bir polis, 'Bunlar iyi bir şey mi yapmış ki sen burada elini kaldırıp el sallıyorsun' dedi. Ben de bunun üzerine, 'Sen git onlara sor. Onlar yargılanıyor. Bana soramazsın' cevabını verdim. Sonra polislerden biri karnıma doğru silahını doğrultarak, 'Seni öldüreyim mi?' diyerek ölümle tehdit etti. 'Beni öldürebilirsin. Yetki elinde var. Mahkemelerinizdir, devletinizdir ve yapabilirsiniz. Burada kardeşimi yargılıyorsunuz ama bunu neden bana yapıyorsunuz?' cevabını vermem üzerine beni zırhlı aracın arkasına götürdüler. İçlerinden biri, 'Bir daha seni buralarda görmeyeyim' diye tehdit etti. Kardeşime el sallamak en doğal hakkım. Kürt olduğumuzdan dolayı böyle bir hukuksuzluğa maruz kalıyoruz. Bu hukuksuzluk ne zamana kadar devam edecek? Bunu kabul etmiyoruz."*

7 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nurcan Yalçın, şu beyanlarda bulundu: *"Ben Jinnews Haber ajansında muhabir olarak çalışmaktayım. 5 Mayıs 2018 tarihinde saat 22.45 civarında Diyarbakır TEM Şubeden beni arayıp yarın (06.05.2018) bir dosyadan dolayı ifadem alınacağını bildirdiler. Ertesi gün saat 10.00- 13.00 civarında Diyarbakır Barosuna kayıtlı Avukat Pirozhan KARAALİ ile birlikte ifade vermek için Diyarbakır TEM Şubeye gittim. İfade işlemi yapan görevli polisler tarafından ifade işleminin bitmesi ile birlikte salıverilmeyi bekledim. Ancak ifade işleminin bitmesine rağmen "savcının talimatı daha gelmemiş" gerekçesiyle serbest bırakılmadım. Avukatımın işlerinin olması nedeniyle avukatım TEM şubeden ayrılmak zorunda kaldı. Avukatımın TEM'den ayrılması ile birlikte burada görevli sivil giyimli 2 kişi beni birkaç metre ötedeki yan odaya aldılar. İsmi söylemeyen kır saçlı, beyaz-siyah karışık sakallı, dolgun yüzlü, orta kilolu, tahminen 45-50 yaş arasında olan bir kişi ile yine ismini söylemeyen uzun boylu, bıyıklı, esmer tenli, tahminen 30-35 yaş arasındaki bir başka kişi kendileri için ortaklık yapmamı, ajanlık faaliyetlerinde bulunmamı teklif ettiler. Yine dışarıda bir yerde oturup görüşmek istediklerini belirttiler. Bana terör örgütünün kurumunda çalıştığını, işi bırakıp kendileriyle birlikte çalışmalarını istediler. Ben de böyle bir şeyin söz konusu olmadığını, yasa dışı bir faaliyette bulunmadığımı, para kazanmak ve geçimimi sağlamak için bu kurumda çalıştığımı belirttim. Bu kişilerin tekliflerini kabul etmediğim için tekrar beni ifade odasına aldılar. Yaklaşık bir saat bekledikten sonra avukatımın gelmesi ve savcının talimatı üzerine serbest bırakıldım. Bu yaşananlardan dolayı ciddi anlamda endişe duymaktayım. Bana bu şekilde ajanlık teklifinde bulunan kişilerin tespit edilip haklarında gerekli adli ve idari soruşturma ile birlikte kamu davasının açılmasını talep ediyorum.*

7 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Durket Süren, şu beyanlarda bulundu:

“1-) Ben, Jin News Haber ajansında muhabir olarak çalışmaktayım. 01.03.2018 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesinde hakkımda yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alınarak Diyarbakır Terörle Mücadele Şubesine getirildim. Diyarbakır TEM şube müdürlüğüne getirildikten sonra kendilerinin iç işleri bakanlığı tarafından görevlendirildiğini söyleyen 2 kişi yanıma gelerek benimle konuşmak istediklerini söylediler. Ben de ifadem alınacaksa eğer avukatımın çağrılmasını, avukatım olmadan herhangi bir beyanda bulunmayacağımı söyledim. Bunun üzerine kendileri ile yapacağım konuşmanın dosyam ile ilgili olmadığını, sürekli halkın içinde olan biri olduğum için halkın nabzını merak ettiklerini söylediler. Daha sonra bana sen ‘KANDİL’İN talimatı ile çalışıyorsun, çalıştığın kurum PKK kurumu, sen bu kurumda çalışmaya devam edersen daha çok emniyete alınırsın, bizden sana zarar değil fayda gelir, şeklinde konuşmaya başladıkları için ben konuşmayı bitirmek istediğimi söyledim. Bu sırada bu iki şahıs bana çalışmış olduğum haber ajansı hakkında istihbari bilgi vermemi istediklerini söylediler. Ben de kurum hakkında özel bilgilere sahip olmadığımı, geçimimi sağlamak için çalıştığımı söyledim. Bu şekilde aramızdaki konuşma sonlanmış oldu. Benimle bu konuşmayı yapan kişileri görmem veya seslerini duymam halinde teşhis edebilirim. Bu iki kişiden biri; 45/50 yaşlarında dolgun yüzlü, orta kilolu, sakallı idi, diğeri ise; 30/35 yaşlarında uzun boylu, bıyıklı esmer tenli biriydi. 2-) 05.03.2018 tarihinde sulh ceza hâkimliği tarafından adli kontrol şartı ile serbest bırakıldıktan sonra 21.04.2018 tarihinde 0505 105 50 29 numaralı telefondan 0530 835 28 45 numaralı kendi adıma kayıtlı olan cep telefonumun saat 17.09’da 2 defa arandığımı fark ettim. Saat 17.11’de belirtmiş olduğum cep telefonumdan beni arayan numarayı aradığımda sesinden emniyette benimle konuşan kişi olduğunu anladığım kişi bana emniyette seninle sohbet etmiştik, benim adım CİHAN, bir yerde oturup biraz daha konuşmamız lazım şeklinde konuşmaya başladı. Ben de bu durumun benim için uygun olmadığını söyleyerek telefonu kapattım. Bu olaydan beş gün sonra 26.04.2018 tarihinde saat 14.12 ‘de aynı numara tarafından tekrar arandığımı fark ettim ve yaklaşık 10 dakika sonra bu numaraya dönüş yaptım. Bu kez önceki aramada kendini cihan olarak tanıtan kişi olmadığını sesinden tanıdığım başka bir kişi yukarıda bahsettiğim minvalde konuşmalar yaparak benimle görüşmek istediğini söyledi ben görüşmek istemediğimi, dosyam ile ilgili olarak hem savcıya hem de mahkemeye ifade verdiğimi söyledim. Bu kişi ise bana sen bu şekilde devam edersen daha çok içeri alınırsın dedi be konuşmayı sonlandırdı. Son olarak 07.05.2018 tarihinde yine yukarıda belirtmiş olduğum numara tarafından saat 13.35’de arandım. Arayan kişi beni ilk arayan ve sesinden emniyette benimle konuşan kendini Cihan olarak tanıtan kişi idi. Bu kişi bana tekrardan benimle görüşmek istediklerini söyledi ben de önemli bir görüşme ise avukatımla birlikte gelebileceğimi söyledim. Bunun üzerine kendini Cihan olarak tanıtan kişi ‘ hukuki bir durum yok niye avukatı karıştırıyorsun işin içine’ dedi. Ben de hukuki bir konu değil ise görüşmek istemediğimi ve beni rahatsız etmemelerini söyledim, bu kişi de tamam tamam diyerek telefonu kapattı. Ben anlatmaya çalıştığım durum nedeniyle ciddi anlamda endişeli duymaya başladım ve başıma bir şey gelmesinden korkuyorum. Telefon numarasını belirtmiş olduğum kişilerin beni rahatsız ve tehdit etmelerinden dolayı bu kişilerden şikâyetçiyim. Yukarıda belirtmiş olduğum hususlar çerçevesinde gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmasını ve soruşturma işlemlerinin yürütülerek, sorumlular hakkında kamu adına dava açılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.”

4 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan ve isminin

açıklanmasını istemeyen bir başvuru, şu beyanlarda bulundu: “... 1,5 yıldan beri Bayır Jandarma Karakolunda görevli komutanlar sürekli ben rahatsız ediyorlar. Ne zaman militanlar ve devlet güçleri arasında bir çatışma yaşansa beni rahatsız ediyorlar. Bizimle çalışırsan sana para veririz diyorlar. Onların yerini bize söyle sana yardımcı oluruz dediler.

Yardım etmezsen sen zararlı çıkarsın gibi tehditlerde bulunuyorlar. Psikolojim bozuldu. Artık çalışmak istemiyorum. Arabamı bile sattım huzurum kalmadı rahat değilim. Başıma herhangi bir şey gelirse devlet güçleri sorumludur... Zaman zaman beni telefon ile arayarak tekrar rahatsız ediyorlar. Bu konu bilginiz dâhilinde olmasını istiyorum.”

21 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasret Kaya, şu beyanlarda bulundu: “29 Mayıs 2018 tarihinde gözaltına alındım. 8 gün sonra mahkemeye çıkarıldım ve eşimle beraber alındık. Eşim tutuklandı. Ben tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldım. Ancak bayramdan iki gün önce yabancı numara tarafından arandım. Bana emniyette karşılaştık, “hatırladınız mı” dedi. Yok dedim. Telefonu kapattıktan sonra eve taraf yürürken tekrar yabancı başka bir numara aradı ve şuan eve taraf gidiyorsun dedi. Etrafıma baktım. Bizim market adındaki marketin önünde olduğunu söyledi. Bana doğru gelip sohbet etmeye başladı. İstersen elmaları, armutları birbirinden ayıralım. Bize yardımcı ol bizde sana yardımcı olalım. Cebinden bir miktar para çıkarıp vermeye çalıştı. Almadım ve oradan uzaklaştım. Bayramın ikinci günü başka bir numaradan aradılar. Bayramınız kutlu olsun bir ihtiyacınız var mı şeklinde bir şeyler söylediler. Bu durumlardan dolayı endişeliyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanız talep ediyorum.”

-Tehdit Edilenler

22 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ayfel Yaman, şu beyanlarda bulundu: “9 ay boyunca uyuşturucu kullandım. Sonra hastanede tedavi gördüm. Tedaviden sonra madde aldığım şahıs beni tehdit etmeye başladı. Benle beraber iş birliği yapacaksın diyor. Dün emniyete gittim durumumu anlattım ama beni tehdit eden şahıs bana istediğini yap diyor. Benim kaç tane avukatım var, bir şey olmaz bana diyor. Benle iş birliği yapmazsan herkese ailene diyeceğim diyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

7 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: **Diyarbakır'ın Sur ilçesinde** Savaş Mahallesi'nde mülkü bulunan Şeyhmus Oğurlu, 4 evi ve 6 dükkanının, operasyon ve çatışmaların yaşandığı sokağa çıkma döneminde meydana tahrip olduğunu, yasaktan sona ermesi ardından tekrar Sur'a dönmeyi düşündüğünü ve bundan dolayı Çevre Şehircilik Bakanlığı'nın kendilerine sunduğu seçenekler kapsamında Sur'da kendi evini inşa etmeyi planladığını kaydetti. Yıkılan tapulu mülklerinin zararının karşılanması için Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü'ne başvurduğunu anlatan Oğurlu, burada kendisinin mülklerini satmaya zorlandığını ifade ederek, “Zararının karşılanmasını istiyorsan mülklerin tapusunu satmalısın, dediler. Arsaların tapusunu satmak istemediğimi, yıkılan mülklerimin zararının karşılanmasını talep ettim. Buna karşın ‘ya satarsın ya da zararın karşılanmaz’ dediler” diye anlattı. Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunduğunu dile getiren Oğurlu, bazı polislerin arsaların tapusunu satması için kendisini tehdit ettiğini söyledi.

8 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: **Batman** Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Taşkın Tekstil'de, Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası'na (Dev-Tekstil) üye oldukları gerekçesi ile 4 işçi işten çıkarıldı. Sendikalı oldukları için işverenin baskısına maruz kalan işçiler, çalıştıkları dönem içinde sendikadan istifaya zorlandı. İşçilerin karanlık odalara alınarak ölüm tehditleri edildiği ve zorla e-devlet şifreleri alınarak sendikadan istifa ettirildikleri iddia edildi.

4 Haziran 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Partisinin bir seçim toplantısına katılan **Urfa'nın** AKP'li Ceylanpınar Belediye Başkanı Menderes Atilla'nın yaptığı konuşma sırasında, belediyede işe alıp, kadro verdiği 30 çalışanını başka partilere sempati gösterip, ilişki kurmaları halinde işten atmakla tehdit ettiği öğrenildi. Atilla'nın sosyal medya organlarında yayınlandığı belirtilen söz konusu yapmış olduğu konuşmada şu ifadelerin kullanıldığı belirtildi: *"Şimdi 30'a yakın benim işe koyduğum, kadro verdiklerim başka partilerde fingirdeşiyorlar. Onları başka partiler de benim elimden kurtarmaz. Vallahi ancak vahiy Allah'tan gelirse kurtarırım. Onların sonu uçurumdur. Kadroyu veren ben. Onları kadrodan aldırıp, yine eskisi gibi işsiz yapmak yine benim namus borcumdur. Hem Ak Parti sana iş verecek, Ak Parti'nin hayrına iş sahibi olacaksın. Lan züğürt bir de gideceksin başka yerde, başka yerlere, başka partilere kardeşini göndereceksin. Beğeni (sosyal medya hesaplarını kastederek) yapacaksın. 30'a yakın kişi, bu otuzunun da yakında haberlerini alırsınız. Hiçbir güç elimden kurtaramaz onları. Hiçbir güç! Allah'ın gücünün dışında. Cumhurbaşkanımıza ne dediler? Dediler 24 Haziran'daki seçim ne olur? Meclis'teki aritmetik yapı tutmasa ne olur? Dedi; 'Ben Recep Tayyip Erdoğan'ım benim A planım da var, B planım da var'. Ben de diyorum ki hiç kimse kadrosuna güvenmesin, benim de C,D,E planlarım var. Vallahi bu partiye ihanet eden babamın oğlu olsa da gözünün yaşına bakmam, onu eski durumuna getiririm. Hiç kimse kusura bakmasın. Yani burada ben kadro aldım, bundan sonra kimse beni çıkaramaz. Yav ben Menderes Atilla'yım ha. Ben allem eder kullem eder başına bir çorap örerim, senin aklın durur. Hiç merak etmeyin o 30 kişi, o diğer partilerle flörtleşenler, yakın tarihlerde onlar eskisi gibi ceplerinde parasız pulsuz bir şekilde piyasalarda dolaşacaklar ve onları göreceksiniz. Tamam mı? Ve onlara diyeceksiniz 'Oğlum, lawêmin Ak Parti sana kadro vermedi mi? Niye ihanet ettin? Madem ihanet ettinse de bedeli budur. Bunu da onlara söyleyeceksiniz. Herkesin Facebook'unu takip ettim ben. Herkesin beğenilerine bakıyorum. Yanımda bazıları var bakıyorsun adam demek ki içinde ihanet var. Kendisi yayınlamıyor, yayınları beğeniyor."*

-Toplumsal Gösterilerde Güvenlik Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar

22 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Adaklı (Alekana) köyünde, Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş. (VEDAŞ) tarafından elektrik sayaçlarının direklerle çıkartılmak istenmesi üzerine gerginlik çıktı. Sabah saatlerinde Jandarma ve çevik kuvvet polisleri eşliğinde köye gelen VEDAŞ ekipleri, evlerin duvarlarındaki sayaçları elektrik direklerine çıkarmak istedi. Bunun üzerine ekipler ile köy sakinleri arasında tartışma çıktı. Bunun üzerine polis ve askerler uygulamaya karşı çıkan köy sakinlerine gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Atılan gazdan etkilenmek suretiyle yaralanan 4 köylü, ambulansla Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Köy sakinlerinin dağıtılmasının ardından VEDAŞ ekipleri, söktükleri sayaçları elektrik direklerine taktı.

5 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde HDP Eş Genel Başkanı Sezai Temelli ve milletvekili adaylarının halkla buluşma etkinliğine polis tarafından gerçekleştirilen gaz bombalı müdahalede, 1'i kadın 2 genç yurttaşın (*Sibel Dağtekin ve Lütfi Pınarbaşı*) gözaltına alındığı öğrenildi. Müdahale sırasında HDP Urfa Milletvekili adayı İsmail Kaplan'ın polis tarafından darp edildiği öğrenildi.

23 Haziran 2018 tarihinde Van'da HDP tarafından düzenlenen mitinginin sona ermesinin ardından, Cumhuriyet Caddesi'ne doğru yürüyen halka polis tarafından biber gazı, plastik mermi ve tazyikli su ile müdahalede bulunulduğu öğrenildi. Müdahale sırasında HDP İl Eşbaşkanı Yadişen Karabulak, HDP PM üyesi Zelal Yerlikaya ile çok sayıda kişi yaralandığı öğrenildi.

KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

Gözüaltına Alınanlar – Tutuklananlar- Ev Baskınları

1 Ocak 2018 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, müzisyen Abdullah Ayav'ın gözüaltına alındığı öğrenildi. 21 Mart 2017 tarihinde gerçekleşen Newroz kutlamasında seslendirdiği şarkılar gerekçe gösterilerek hakkında “örgüt propagandası yapmak” iddiası ile dava açılan Ayav, kendisine verilen 15 ay cezanın İstinaf Mahkemesi tarafından onaylanması üzerine tutuklanarak Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürüldüğü öğrenildi.

HDP Dersim Milletvekili Alican Önlü, **4 Ocak 2018 tarihinde** Milletvekili İdris Baluken'in duruşmasını izlemek üzere geldiği **Diyarbakır** Adliyesi'nde, duruşma sonrası gözüaltına alındı. 2015-2016 yıllarına ait Şırnak'ta katıldığı etkinlik ve yürüyüşlerden kaynaklı açılan iki ayrı dosyadan gözüaltına alınan Önlü'nün, talimatla alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

4 Ocak 2018 tarihinde Van'da Özgür Kadın Hareketi (TJA) aktivisti Berivan Elter'in, kent merkezinde polis tarafından gözüaltına alındığı öğrenildi. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Elter, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

5 Ocak 2018 tarihinde Maraş'ın Pazarcık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 öğretmen (*KHK ile ihraç edilmiş, Eğitim-Sen ve İHD Maraş üyesi*) gözüaltına alındı. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 öğretmen, “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *Özgür Güler, Sedat Sakallı, Serkan Altınöz, Herdem Şahin, Erdal Tanrıverdi, Bazo Çiftepala, Adem Erin.*

10 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Dicle ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Dicle Belediyesi Meclis üyesi Ramazan Andiç, öğretmen Çilem Tugay ve Mahmut Akdağ*) gözüaltına alınarak, Dicle İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **12 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 3 kişiden 2'sinin (*Ramazan Andiç, öğretmen Çilem Tugay*) serbest bırakıldığı öğrenildi. **17 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Mahmut Akdağ'ın “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

10 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Görümlü (Bêspin) beldesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Petros Karatay*) gözüaltına alındığı öğrenildi. Gizli tanık beyanları ve sosyal medya hesaplarında yaptığı paylaşımlar gerekçesiyle gözüaltına alındığı öğrenilen Karatay, **11 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede “örgüt üyesi olduğu” gerekçesiyle tutuklandı.

12 Ocak 2018 tarihinde Bingöl'de polis tarafından düzenlenen ev baskınında, gazeteci Yüksel Azak'ın gözüaltına alındığı öğrenildi. Baskın sırasında diz üstü bilgisayarı, cep telefonu ve bir kitabına el konulan Azak'ın, 2016 yılında hakkında yapılan bir şikayet sebebiyle gözüaltına alındığı öğrenildi. **17 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Azak, Sulh Ceza Hakimliği'nce alınan ifadesinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

KHK ile kapatılan Dihaber Van Muhabiri Selman Keleş'in, Van'da yargılandığı dava kapsamında hakkında arama kararı çıkartıldığı gerekçesiyle **12 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da** gözaltına alındığı, Diyarbakır Adliyesi'nden Van'daki Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesi'ne SEGBİS'le alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da özel harekât polisleri tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Diyarbakır İl yöneticisi Cumali Kaya'nın gözaltına alınarak, TEM şubeye götürüldüğü öğrenildi.

15 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları nedeniyle onlarca kişi hakkında soruşturma başlatıldığı, soruşturma kapsamında TEM Şube'ye bağlı ekiplerce 30 ayrı adrese düzenlenen baskınlarda, 18 yurttaşın gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

16 Ocak 2018 tarihinde Demokratik Modernite dergisi editörü Haydar Ergül'ün **Diyarbakır** Havaalanı'nda polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Hakkında başlatılan bir soruşturma kapsamında ifade vermesi gerektiği gerekçesiyle gözaltına alınan Ergül'ün İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü'ne, ardından İstanbul'a götürüldüğü öğrenildi.

16 Ocak 2018 tarihinde Urfa'nın Eyyübiye ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Mustafa Tatal*) gözaltına alındığı öğrenildi.

17 Ocak 2018 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 Eğitim Sen Üyesinin (*Şakir Kalay, Mehmet Garip Yaviç, Murat Başkara, Abdülmecit Karaçelik, Müzahit Karakuş, Ferhan Aslan*) gözaltına alınarak, TEM Şube Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **24 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişinin, serbest bırakıldığı öğrenildi.

18 Ocak 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde yaptığı haber takibinin ardından Hakkari Merkeze dönen gazeteci İhsan Durgut'un, Haruna Karakolu'nun kontrol noktasında gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi ise öğrenilemedi. Karakolda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla Yüksekova Adliyesi'ne çıkarılan ve SEGBİS ile Erciş Cumhuriyet Savcılığı'nca ifadesi alınan Durgut'un, alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Ocak 2018 tarihinde Van'da Özgürlükçü Demokrasi gazetesi çalışanı Suat Karagöz'ün polis tarafından gözaltına alındığı ve İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

21 Ocak 2018 tarihinde HDP Nusaybin İlçe Eşbaşkanı Ferhat Kut, TSK'nin Efrin'e yönelik başlattığı saldırılara ilişkin yaptığı basın açıklaması ardından gözaltına alındı. 5 Şubat 2018 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklanma talebiyle Sulh Ceza Mahkemesi'ne sevk edilen Kut, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

21 Ocak 2018 tarihinde Van'ın Erciş ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, gazeteci İdris Yılmaz'ın "Örgüt Propagandası" yaptığı iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **22 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yılmaz'ın "örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

21 Ocak 2018 tarihinde Siirt'te HDP İl Başkanlığı'na polis tarafından düzenlenen baskında, *HDP İl Eşbaşkanı Necibe İlhan, Merkez İlçe Eşbaşkanı Guri Toprak ve HDP İl Saymanı Hayrettin Şen*'in gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

21 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde HDP Bismil İlçe Örgütü'ne polis tarafından düzenlenen baskında, *İlçe Eşbaşkanı Refai Baran*'ın gözaltına alındığı öğrenildi. **24 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Baran'ın "Örgüt propagandası" yaptığı gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında, gazeteci İsmail Eskin'in evine polis tarafından baskın düzenlendiği, ancak evde bulunmadığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında polis tarafından düzenlenen ev baskınında, avukat Sıdkı Zilan gözaltına alındığı öğrenildi. **23 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Zilan'ın "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek" "Cumhurbaşkanına hakaret etmek" iddiasıyla mahkemece alınan ifadesinin ardından, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

22- 24 Ocak 2018 tarihlerinde Urfa'nın kent merkezi ve ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 15 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **22 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 15 kişiden 9'unun "örgüt propagandası" yaptıkları gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında, T24 internet sitesi yazarı Nurcan Baysal'ın gözaltına alındığı öğrenildi. **24 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla adliyeye sevk edilen Baysal'ın, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında, 11 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde HDP Nusaybin İlçe Eşbaşkanı Ferhat Kut'un, polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da DTK Eşbaşkanı Leyla Güven, evinin önünde polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. **31 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Güven, basına verdiği demeçler ve yaptığı konuşmaları gerekçe göstererek "Örgüt kurmak ve yönetmek" iddiasıyla tutuklandı.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesine bağlı Görece (Darê) köyünde, kum ocağının etrafına tel örgü çekmek isteyen askerlerle köylüler arasında tartışma sonucu, askerler tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahale sırasında çıkan arbede de bir askerin kafasından yaralandığı, 2 köylünün ise yaralandığı öğrenildi. Yine müdahale de 5 köylünün

askerler tarafından gözaltına alındığı ve 3 köylünün daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltında tutulan yurttaşların isimlerinin *Ferhat Öztuna ve Engin Öztuna* olduğu öğrenildi.

23 Ocak 2018 tarihinde Bingöl'de polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 siyasi parti üye/yöneticisinin (*HDP il yöneticileri Niyazi Azak ve Ramazan Buyruk, HAKPAR Bingöl İl Başkanı Hasan Asan, Nusret Morkoyun*) gözaltına alınarak, Bingöl İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **24 Ocak 2018 tarihinde** Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle adliye sevk edilen 4 kişinin serbest bırakıldığı, 4 kişiden 3'üne adli kontrol şartı getirildiği öğrenildi.

23 Ocak 2018 tarihinde Mardin'in Midyat ilçesinde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek DBP İlçe örgütü üyesi Gülbeyaz Akçay'ın gözaltına alındığı öğrenildi. **26 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Akçay'ın savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

23 Ocak Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyünde, sosyal medya hesabında yaptıkları paylaşımı gerekçe gösterilerek 16 yaşındaki Ayaz Encu isimli çocuğun gözaltına alınarak, Şırnak Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Malatya'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 kişinin (*İHD Malatya Şube Eşbaşkanı Mehmet Tuncel, HDP Yeşilyurt ilçe yöneticisi Sinan Aladağ, HDP İl Yönetim Disiplin Kurulu Üyesi Ali Dağdelen, DTK Delegeesi Birgül Dağdelen, Bülent Karataş*) gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **25 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 2 kişinin (*Bülent Karataş, Sinan Aladağ*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **26 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 3 kişiden 2'sinin (*Mehmet Tuncel, Birgül Dağdelen*) "Örgüt propagandası" yapmak iddiasıyla tutuklandığı ve 1 kişinin ise (*Ali Dağdelen*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Balveren beldesinde HDP ve DBP binalarına, askerler tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Yapılan aramanın ardından HDP Balveren Belde Eşbaşkanı Şehmus Sidar'ın gözaltına alındığı, ayrıca sabah saatlerinde Milli Jandarma Karakolu'na çağrılan DBP Belde Eşbaşkanı Sadun Sezer'in gözaltına alındığı öğrenildi. Karakolda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından, 2 siyasetçinin de serbest bırakıldığı öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında DBP'li Belediye Eşbaşkanı Fuat Mehmetoğlu gözaltına alındığı, yine İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne çağrılan kardeşi Cemal Mehmetoğlu ile Mahmut Gül isimli yurttaşlarında gözaltına alındığı öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Mizgin Fendik'in, gazete dağıtımını yaptığı sırada gazetenin yasa dışı olduğu ve dağıtılamayacağı gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Emniyette alınan ifadesinin ardından adliye sevk edilen Fendik'in serbest bırakıldığı öğrenildi.

25 Ocak 2018 tarihinde Elazığ'da HDP Elazığ İl Eş Başkanı Baki Yıldırım'ın da aralarında bulunduğu 3 kişinin, sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlarından dolayı "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi.

25 Ocak 2018 tarihinde Adıyaman'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Abuzer Yavaş*) gözaltına alındığı öğrenildi. **26 Ocak 2018 tarihinde** Malatya İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yavaş'ın "Örgüt propagandası" yapmak iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

25 Ocak 2018 tarihinde Dersim'de Afrin hareketine yönelik sosyal medya hesabı üzerinden paylaşımlarda bulunan *HDP eski Pertek ilçe başkanı Erdal Kotan* "Örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla tutuklandı.

25 Ocak 2018 tarihinde Malatya'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları nedeniyle 1 yurttaşın (*Ercan Dağ*) gözaltına alındığı öğrenildi. Yüzde 55 zihinsel engelli olduğu öğrenilen Dağ'ın, emniyetteki ifadesinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

25 Ocak 2018 tarihinde Antep'te polis tarafından düzenlenen ev baskınında, aralarında HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 13 kişinin (*HDP Antep il Eşbaşkanı Atiye Okay, PM Üyesi Mehmet Karayılan, DBP Şehit Kamil İlçe Eşbaşkanı Tahir Altuğ, HDP üyesi Rışvan Deniz, Ahmet Sülük, Cezayir Bozan, Emin Baran, Mazlum Arslan, Hakim Şamdan, Celal Deniz, Ahmet Aslan, Özgür Avşar ve avukat Deniz Kurtoğlu*) sosyal medya paylaşımlarından dolayı gözaltına alındığı öğrenildi. **27 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 13 kişiden 2'si adliyeye sevk edildiği, Özgür Avşar isimli yurttaşın tutuklandığı ve Avukat Deniz Kurtoğlu'nun adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **29 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişiden 9'unun tutuklandığı ve 2 kişinin de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

26 Ocak 2018 tarihinde Şırnak merkeze bağlı Kumçatı beldesinde askerler tarafından 4 eve düzenlenen ev baskınlarında, HDP Belde Eşbaşkanı Ekrem Güler gözaltına alındığı ve bir gün sonra karakolda alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

26 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Kayapınar ilçesinde bulunan Feqiye Teyran Camii'nde okutulan hutbeye tepki gösterdikten sonra camiden çıkan yurttaşlardan 4 kişinin, cami avlusuna gelen polislerce gözaltına alındığı öğrenildi.

29 Ocak 2018 tarihinde Van'da hakkında açılan ifade nedeniyle Tuşba İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne giden gazeteci Oktay Candemir'in, gözaltına alındığı öğrenildi.

TTB Merkez Konsey üyelerine başlatılan soruşturma kapsamında, **30 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da** ikamet eden TTB Merkez Konseyi Üyesi Doktor Şeyhmus Gökalp, evine gelen TEM Şubeye bağlı ekipler tarafından gözaltına alındı.

30 Ocak 2018 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 9 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

30 Ocak 2018 tarihinde Ağrı'da sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek HDP Ağrı İl Eşbaşkanı Maşuk Arpaç ve Zeynel Abidin Çiftçi isimli yurttaş gözaltına alındı. **31 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Arpaç ve Çiftçi'nin "örgüt propagandası" yaptıkları gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

31 Ocak 2018 tarihinde Van'da Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Mikail Tunçdemir'in, Sanat Sokağı'nda gazete dağıtımını yaptığı sırada polis tarafından "Örgüt

propagandası yaptığı" iddiasıyla gözaltına alındığı, **1 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

1 Şubat 2018 tarihinde Elazığ'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaşın (*Hıdır Gündüz, Meryem Gündüz, Haydar Zariç, Eylem Altun, Yazgülü Yetim, Ali Ekber Mercan, Görkem Özal*) gözaltına alınarak, Elazığ İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

1 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyünde, sabah saatlerinde düzenlenen ev baskınlarında 2 yurttaşın (*Nimet Encu, Servet Encu*) gözaltına alındığı öğrenildi

2 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır-Bingöl karayolunda seyir halindeki aracın taranması sonucu 4 kişinin hayatını kaybettiği olayla ilgili, ilçe merkezinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7'si kadın 13 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **6 Şubat 2018 tarihinde edinilen bilgilere göre;** gözaltındaki 13 yurttaşın, Lice İlçe Jandarma Komutanlığı'ndaki işlemlerin ardından savcılık talimatıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Şubat 2018 tarihinde Batman'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 DBP'linin (*DBP PM üyesi Abdulbari Karaağaç, DBP il yöneticisi Halit Ergin ve DBP eski yöneticisi Suriye Demirkılıç ve Necla Akkurt*) gözaltına alınarak, Batman İl Emniyet Müdürlüğü'nde götürüldüğü öğrenildi. **5 Şubat 2018 tarihinde,** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen ve "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" ile suçlanan 4 kişinin, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Şubat 2018 tarihinde Siirt'te polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Siirt İl Eşbaşkan Yardımcısı Zeki Celepkulu'nun gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

2 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde çalışma yürüten PM üyesi Serdar Eren ve ismi öğrenilemeyen 3 yurttaşın, HDP'nin 11 Şubat'ta Ankara'da gerçekleştireceği 3. Olağan Kongresi için çalışma yaptıkları sırada haklarında "ihbar" olduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. **7 Şubat 2018 tarihinde,** İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişiden Eren'in "Örgüt üyeliği" diğer 3 kişinin ise "Örgüte yardım ve yataklık" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

3 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Mehmet Şerif Demir-yaş 30*) gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Baskın sırasında Demir'in evinin kapısının koçbaşı ile kırıldığı ve eşyaların dağıtıldığı belirtildi.

3 Şubat 2018 tarihinde HDP Batman İl Örgütü tarafından, üzerinde tutuklu HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın fotoğrafının bulunduğu pankartın, parti binasına asılmak istendiği, ancak AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın partisinin il kongresi nedeniyle kente gelmiş olması nedeniyle polisin pankartın asılmasına "provokasyon" gerekçesiyle izin vermediği öğrenildi. HDP Batman İl Yöneticisi İdris Yayla ve beraberindeki işçiler 2 işçinin (*Murat Boğa, Gıdır Bekleyiş*) gözaltına alındığı öğrenildi. **4 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakılan 3 kişi hakkında, "Suçu ve suçluyu övmek" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı belirtildi.

5 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde TJA aktivisti Ayşe Gökkan'ın hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. **19 Şubat 2018 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde işlemlerinin ardından adliye sevk edilen Gökkan, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

DBP Eş Genel Başkanı Mehmet Arslan'ın, **6 Şubat 2018 tarihinde** partisinin **Diyarbakır'daki** genel merkez irtibat bürosu önünde polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Arslan'ın Evrensel gazetesinde yayınlanan röportajı ve Efrin'e ilişkin sosyal medyada yaptığı paylaşım gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi. **8 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Arslan'ın "Silahlı örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. Arslan'ın tutuklanması ardından **9 Şubat 2018 tarihinde** Diyarbakır merkez Kayapınar'da bulunan evine polis tarafından baskın düzenlediği, 2 saat 10 dakika boyunca arama yapıldığı ve 12 kitaba el konulduğu öğrenildi.

6 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'de Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Mizgin Fendik, abonelere gazete dağıtım yaptığı sırada polis tarafından durdurularak gözaltına alındığı ve götürüldüğü İlçe Emniyet Müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

6 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 11 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **17 Şubat 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişiden 9'u serbest bırakıldı. Gözaltında işlemlerine devam edilen 2 yurttaş (*Çetin Kurşun-KHK ile kapatılan Azadiya Welat Gazetesi çalışanı ve kardeşi Sedat Kurşun*) **21 Şubat 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildiği, 2 kardeşten Sedat Kurşun'u serbest bırakıldığı, Çetin Kurşun'un ise "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan açıklamada, 20 Ocak 2018 tarihinden bu yana Efrin operasyonunu sosyal medya aracılığı ile protesto ettikleri gerekçesiyle 121 kişinin gözaltına alındığı belirtildi. "Örgüt propagandası" suçlamasıyla **7 Şubat 2018 tarihinde** adliyeye sevk edilen 12 kişiden 10'unun (*H.K., M.Ç., P.K., M.L., S.A., S.Y., H.T., Ş.K., A.F. ve Suriyeli M.H.*) tutuklandığı, 2 kişinin ise (*A.A. ve M.A.*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

8 Şubat 2018 tarihinde Urfa'nın Eyyübiye ilçesi polis tarafından 3 ayrı adrese düzenlenen baskınlarda 1 yurttaşın (*Mehmet Kolay*) hakkında gözaltı kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi.

8 Şubat 2018 tarihinde Ardahan merkeze bağlı köylere (*Beşiktaş, Hacıali*) jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Ramazan Yılmaz, Ekrem Yılmaz, Yaşar Karatekin*) gözaltına alınarak, Ardahan Jandarma Bölük Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

8 Şubat 2018 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ve Suruç ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Ali Çelebi, Tarık Çetin*) sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi. **Halfeti ilçesinde** ise, hakkında kesinleşmiş

hapis cezası bulunan Kadir Ev'in "örgüt propagandası" iddiasıyla gözaltına alındıktan sonra tutuklandığı öğrenildi.

9 Şubat 2018 tarihinde Erzurum merkez, Hınıs, Tekman, Karayazı, Karaçoban ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında HDP ve DBP il ve ilçe eş başkanlarının da aralarında bulunduğu 40 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **18 Şubat tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 39 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

10 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Dicle ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Ahmet Alınbay*) gözaltına aldığı öğrenildi.

11 Şubat 2018 tarihinde Hakkari kent merkezinde polis tarafından ev ve iş yerlerine düzenlenen baskınlarda, 13 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **13 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlana ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 kişiden 6'sının sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlar gerekçe gösterilerek 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla tutuklandığı, 7'sinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

12 Şubat 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesi Mishecerk Mahallesinde Efrin'de yaşamını yitiren Adil Samur için kurulan taziye evine düzenlenen polis baskınında, 5 yurttaşın (*Adil Samur'un dedesi Cindi, babası Mehmet, amcaları Mahmut, Kadir ve Murat Samur*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınan aile bireylerinin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından gece geç saatlerde serbest bırakıldıkları öğrenildi.

12 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında aralarında DBP'li yöneticilerin de bulunduğu 11 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında Bingöl ve Antalya'da düzenlenen baskınlarda da, 6 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **21 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 17 kişi kişiden 7'sinin serbest bırakıldığı, adliyeye sevk edilen 10 kişiden 5 kişinin savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldığı, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk edilen 5 kişiden 3'ünün adli kontrol tedbiriyle serbest bırakıldığı, 2'sinin ise (*Afif Durğaç, Emin Eken*) tutuklandığı öğrenildi.

13 Şubat 2018 tarihinde Malatya'da aynı binada bulunan HDP ve DBP il örgütü eş başkanlıklarına, polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Parti binalarından yapılan aramanın ardından, aralarında HDP'li ve İHD'li yönetici ve üyelerinde bulunduğu 13 kişi gözaltına alındı. **19 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk 13 kişinin, "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri şöyle: *HDP Malatya İl Eş Başkanı Aydın Üstün ve Perihan Yücekaya, DBP İl Eş Başkanı Mahmut Bilgiç, HDP Battalgazi eski İl Eş Başkanı Abuzer Adıyaman, İHD yöneticisi Hasan Şahin, parti çalışanları Halise Kızıl, Sibel Yaylagül, Polat Akköse, Bülent Karataş, Ali Doğan, Kamil Şahin, Hasan Kaya. Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi MYK üyesi Turap Günay.*

13 Şubat 2018 tarihinde Antep'in merkez ve Nizip ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 19 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **20 Şubat 2018 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlana ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 19 kişiden 18'inin "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla

tutuklandığı öğrenildi. Tutuklanan yurttaşlardan isimleri öğrenilenler şunlar: *Şefik Sondu, Ömer Kazak, Nizar Şen, Seyit Rıza Demir, Azad İder, Serhat Bayer, Tabip Kılıç.*

13 Şubat 2018 tarihinde BES Diyarbakır Şube Eşbaşkanı Bedirhan Çetinkaya'nın, **Ankara'da** bulunduğu sırada polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Diyarbakır'a getirilen ve **20 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Çetinkaya'nın "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

14 Şubat 2018 tarihinde ifade vermek üzere çağrıldığı **Batman İl Emniyet Müdürlüğü TEM** Şubesinde 'ye giden Batman Barosu'na kayıtlı avukat Mehdi Öztüzün'ün, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

14 Şubat 2018 tarihinde Elazığ'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 üniversite öğrencisinin (*Bahar Gök, Serap Atkan, Bilal Ulutaş, Ahmet Aksoy, Erhan Telli ve Adem Baran*) gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **16 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 öğrenciden 5'i adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, 1 öğrencinin ise (*Serap Atkan*) "örgüt üyeliği" gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Fadıl Tay, Azize Acet*) gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın (*HDP yöneticileri Mehmet Balcal ile Halise Kolaç ve ismi öğrenilemeyen 6 yurttaş*) gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaşın (*Hacı Nas, Tahir Akın, Bayram Kaplan, İbrahim Çağında, Hakan Karaviş, Zeki Güllü*) gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaşın (*Belediye Meclis Üyesi Şükrü Güven, HDP ilçe yöneticileri Mehmet Ataman ve Yusuf Ataman, Emine Ataman, İsmail Cin, Cemal Ataman*) gözaltında alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde, HDP Karakoçan İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Baskında, HDP İlçe Eşbaşkanı Veysi Sarıtağ ile ismi öğrenilemeyen HDP yöneticisinin, sosyal medya hesaplarındaki paylaşımlar gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Dersim'de polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Hozat İlçe Yöneticisi Hüseyin Koç'un sosyal medya paylaşımları gerekçe edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Dersim Pertek ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Emrali Özdemir, Şiyar Gürsönmez*) gözaltına alındıkları öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Onbaşılar (Avgamasiya) köyü ile Çamdallı ve Ağaçlık mezralarında askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında,

"Örgüte yardım yataklık" iddiasıyla 6'sı kadın 10 yurttaşın gözaltına alınarak, Yüksekova İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi. Buradaki işlemlerinin ardından İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne sevk edilen 10 kişi, alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

15 Şubat 2018 tarihinde Muş'un Bulanık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 15 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: **20 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 15 kişiden 5'inin (*HDP Bulanık İlçe Eşbaşkanı Hakim Kaçı, Sani Kurtmeral, Nuri Karaçelik, Nevzat Kesik, Cemil Temizer*) "örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Batman'da PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın 15 Şubat 1999 yılında Türkiye'ye teslim edilmesini protesto ettikleri iddiasıyla, isimleri öğrenilemeyen 6 çocuğun gözaltına alındığı öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Van'da Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Ferhat Duman'ın, gazete dağıtımını yaptığı İpekyolu ilçesinde polisler tarafından gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde HDP Silvan ilçe binasını polis tarafından düzenlenen baskında, DBP Silvan İlçe Eşbaşkanı Amine Gündüz'ün hakkında savcılık kararı olduğunu gerekçesiyle gözaltına alınarak, TEM şubesine götürüldüğü öğrenildi.

17 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da 17 yaşındaki S.Ç. isimli çocuğun gözaltına alındığı öğrenildi. Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube'sine götürülen çocuğun hangi gerekçeyle gözaltına alındığı öğrenilemedi. **20 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin tamamlanması ardından adliyeye sevk edilen S.Ç.'nin "patlayıcı madde bulundurmak veya taşımak" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

19 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP eski milletvekili ve TJA Aktivisti Ayla Akat Ata gözaltında alındı. **20 Şubat 2018 tarihinde** Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Akat Ata, Ardahan'da yürütülen soruşturma kapsamında SEGBİS'le Ardahan Nöbetçi Sulh Ceza Hâkimliği'ne ifade verdi. Ata'nın 14 Temmuz 2015'te Göle Merkezde yapmış olduğu bir konuşmada "örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla tutuklandı. Akat Ata, Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ne götürüldü. Aynı dosya kapsamında, *Kars eski Milletvekili ve HDP PM üyesi Şafak Özanlı ile HDP Ardahan eski Milletvekili Dr. Taşkın Aktaş'ın* da tutuklandığı öğrenildi.

19 Şubat 2018 tarihinde Ardahan merkezde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 17 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **26 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 17 kişiden 14'ü adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, HDP Üyesi 3 yurttaşın ise (*Kurtuluş Morkoç, Şükrü Ateş, Çetin Demir*) "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. *Yurttaşların gözaltına alınma nedenlerinin, 12 Temmuz 2015 tarihinde Ardahan'ın Göle ilçesine bağlı Gundik (Koyunlu) köyünden Şenkaya ve Göle arasında bulunan ormanlık piknik alanına giden minibüsün askerlerce taranması sonucunda yaşamını yitiren Kamber Morkoç (70) için Göle ilçesinde düzenlenen cenaze törenine katılmaları olduğu* öğrenildi.

20 Şubat 2018 tarihinde Urfa'da Siverek ilçesinde DBP yöneticisi 8 kişi, polis tarafından gözaltına alındı. **23 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından

adliye sevk edilen 8 kişiden 4'ünün (*Abdullah Akdoğan, Tahsin Yoldaş, Cengiz Yoldaş, Kamil Devebakan*) sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek ve "örgüt propagandası" suçlamasıyla tutuklandığı, 4 kişinin ise "adli kontrol" şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Ahmet Boltan'ın, gazetenin kentteki dağıtım bürosundan çıktığı sırada polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Boltan'ın, TEM Şubesi'ne götürüldüğü belirtildi.

22 Şubat 2018 tarihinde Van'da Özgürlükçü Demokrasi ve Welat gazetesi çalışanları Şükran Erdem ile Mizgin Fendik'in, sabah saatlerinde gazete dağıtımını yaptıkları sırada polisler tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Gazete çalışanları, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldılar.

22 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde 4 köye baskın düzenleyen askerler, 1'i kadın olmak üzere 9 köylüyü gözaltına aldı. Aşağı Uluyol (Tiloran) , Çukurca (Şişemzîn), Beşbulak (Dara) ve Yoncalık köylerine yapılan baskında gözaltına alınanlar İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldü. Buradaki işlemlerin ardından 9 kişi İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne sevk edildi.

26 Şubat 2018 tarihinde Batmanda HDP eski Milletvekili ve Kadın Meclisi Sözcüsü Besime Konca'nın, Havalimanı'nda gözaltına alındığı ve Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

27 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Şenoba (Sêgirkê) beldesinde düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 4 kişinin (*DBP Şenoba Belde Eşbaşkanı Gürşin Oran, DBP yöneticileri Cemil Gün ve Osman Gün ile Ahmet Gün isimli yurttaş*) gözaltına alındığı öğrenildi. Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alınan 4 kişinin, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

27 Şubat 2018 tarihinde Ağrı merkezli düzenlenen ev baskınlarında 5 HDP'linin (*HDP Ağrı eski Milletvekili Mehmet Emin İlhan, HDP PM üyesi Avukat Olcay Öztürk, İHD Yöneticisi Avukat Vural Kaya, HDP PM üyesi Halef Keklik, belediye eski il encümeni Filiz Sarı*) gözaltına alındığı öğrenildi. **28 Şubat 2018 tarihinde** ifadesi alınarak mahkemeye sevk edilen Keklik'in " Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı. **1 Mart 2018 tarihinde** emniyet ifadelerinin ardından adliye sevk edilen 4 kişiden Sarı ve Kaya'nın adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, Öztürk ile İlhan ise " Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

28 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınında 4 yurttaşın (*Hamit Encu, Ekrem Encu, Sadık Uludağ, Kerem Enç*) gözaltına alındığı öğrenildi. Sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlardan nedeniyle gözaltına alınan 4 yurttaşın, İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

28 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da DTK Eşbaşkanlık Divan üyesi Eda Bazencir'in, 2016'da Şırnak'ta yaptığı bir konuşmada "Cumhurbaşkanına hakaret etmek" suçunu işlediği iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **1 Mart 2018 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen Bazencir, savcılıkta ifadesi ardından serbest bırakıldı.

1 Mart 2018 tarihinde Adıyaman'ın Kahta ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*İbrahim Halil Topaloğlu*) sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı gün, İlçe Emniyet Müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Topaloğlu'nun "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

1 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da Bağlar Merkez İlçe Belediyesi'nin DBP'li Meclis üyeleri Ramazan Özçelik ile Felat Özsoy'un, haklarında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındığı ve Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

1 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarından 12 yurttaşın "Terörizmin finansmanının önlenmesi hakkında kanuna muhalefet", "örgüt propagandası yapmak" ve "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü öğrenildi. Aynı operasyon kapsamında **Lice ilçesinde** haber takibi yapan Jinnews muhabiri Durket Süren'in, ilçe girişinde gözaltına alındığı öğrenildi. **5 Mart 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 kişiden Süren'in de aralarında bulunduğu 7'sinin yurtdışı yasağı konularak serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Mart 2018 tarihinde Urfa'da, KHK ile kapatılan Özgür Gündem Gazetesi çalışanı Mustafa Göktaş gözaltına alındı. **16 Mart 2018 tarihinde**, Urfa TEM Şube'de tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Göktaş, 2014 yılında katıldığı basın açıklamaları ve telefon görüşmeleri öne sürülerek "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" yaptığı iddialarıyla tutuklandı.

2 Mart 2018 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesine bağlı Geventepe köyünde askerler tarafından düzenlenen baskında, bir eve yönelik açılan ateş sonucu 4 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Baskın sonrası 7 köylünün gözaltına alındığı ve karakolda alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada; askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **Nusaybin ilçesine** bağlı Duruca (Kertwên) köyünde **5 Mart 2018 tarihinde** geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasak sırasında düzenlenen ev baskınlarında 6 yurttaşın (*Zeki ve Berivan Aygün kardeşler ile Süleyman Aygün, Hüseyin Mutlu, Aziz Mutlu*) gözaltına alındığı öğrenildi.

6 Mart 2018 tarihinde Van İl Jandarma Komutanlığı ile Emniyet Müdürlüğü tarafından "Örgüte yardım ve yataklık" suçlamasıyla **Van, Kocaeli, Antalya, İstanbul, Şanlıurfa, Şırnak, Hakkari, Adıyaman, Batman ve Diyarbakır'da** düzenlenen ev baskınlarında 33 kişi gözaltına alınarak, Van'ın Gürpınar ilçesine götürüldü. **10 Mart 2018 tarihinde**, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 33 kişi 9'u adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, 24 kişi ise tutuklandı.

6 Mart 2018 tarihinde Van'ın Başkale ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaşın (*M. Emin Arslan, Levent Yağız, Yusuf Can ve ismi öğrenilemeyen 4 kişi*) "Örgüte yardım ve yataklık" suçlamasıyla gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **10 Mart 2018 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın daha gözaltına alındığı öğrenildi.

8 Mart 2018 tarihinde Iğdır kent merkezi ve Aralık ilçesi ile Karakuyu ve Karaçomak köylerinde İl Jandarma Komutanlığı ekiplerince düzenlenen ev baskınlarında, “örgüte yardım ve yataklık” gerekçesiyle 14 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

12 Mart 2018 tarihinde Erzincan HDP il binasına akşam saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendiği, baskın sırasında yapılan aramada binada bulunan fotoğraflar ve materyallerin toplatıldığı ve il eşbaşkanlarının (*Veli Pınar, Şükran Kral*) gözaltına alındığı öğrenildi. İl Emniyet Müdürlüğü’nde ifadeleri alınan eşbaşkanların, daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından DBP’li yöneticilerinde bulunduğu 16 kişinin gözaltına alınarak, Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğü öğrenildi. **23 Mart 2018 tarihinde** Bismil Emniyet Müdürlüğü’nde tamamlana ifade işlemlerinin ardından Diyarbakır Adliyesi’ne sevk edilen 16 kişiden 8’i “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *DBP Bismil İlçe Başkanı Mehmet Onat, DBP Bismil Belediye Meclis Üyeleri Hayrettin Satar, Mehmet Güler, Kadriye Doğan ile Şemsettin Balaban, Yusuf Tiryaki ve Gani Özalp ve soy ismi öğrenilmeyen Zekiye isimli kadın.*

13 Mart 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Amed Canbey, şu beyanlarda bulundu: *“Yakınım olan Eylül Konya Canbey bu sabah (13 Mart) saat 6.30-7.30 arasında Jandarmalar tarafından evinde gözaltına alınıp Karataş Jandarma Komutanlığı’na götürülmüştür. Gözaltına alınma sebebi hakkında bilgi sahibi değilim. Deneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”*

14 Mart 2018 tarihinde Antep’te Efrin operasyonuna yönelik barış çağrısında bulunduğu iddiasıyla, ÖSP İl Başkanı Hasan Kaya gözaltına alındı. **16 Mart 2018 tarihinde,** Şahinbey İlçe Jandarma Komutanlığı’nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Kaya, “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla tutuklandı.

16 Mart 2018 tarihinde Ağrı’nın Doğubeyazıt ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 kişinin (*HDP Doğubeyazıt ilçe Eşbaşkanı Muhsine Nakkuş ile eşi Abdurrahman Nakkuş, yurttaşlardan Yıldız Seferoğlu ile eşi Taşkan Seferoğlu, Belediye Meclis üyesi Gönül Öztürk, Halit Sağın, Remzi Türk, Fatma Doğan*) gözaltına alındığı öğrenildi. **23 Mart 2018 tarihinde,** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 8 kişiden Remzi Türk isimli yurttaşın “Örgüte yardım ve yataklık ettikleri” iddiasıyla tutuklandığı, 7 kişinin ise serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında; **16 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Silvan’ın ilçesi** merkezi ile köylerinde düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP ve DBP’li yöneticilerinin bulunduğu 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri ise şöyle: *DBP İlçe Yönetici Şaban İlder, HDP İlçe Yöneticisi Eyüp Koşar, Gulan Elma, Delil Gündüz, Fadli Tunce ve Rıdvan Tuncer.*

17 Mart 2018 tarihinde Van’da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Sinan Sürücü, M. Selim Özdeş, Nazmi Kalkan*) gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğü öğrenildi.

19 Mart 2018 tarihinde Van’ın Çaldıran ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında 9 yurttaşın (*HDP İlçe Eşbaşkanı Ali İhsan Taş, Hüseyin Gönül, Orhan Uzunyay, Gönül Uzunyay,*

Mehmet Faruk Tırak, Mahsum Kaya ve ismi henüz öğrenilemeyen 2 kişi) gözaltına alındığı öğrenildi. **Muradiye ilçesinde** ise, belediye eşbaşkanı Safure Güneş'in gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nihat Güzel, şu beyanlarda bulundu: “Bugün 20.03.2018 tarihinde sabah saat 05.30 civarında kapımız çalındı. Kapıyı eşim açtı. İçeriye aniden polisler girdi ve yere yatın dediler. Bizde çocuklarla yere yattık. Özel hareket polisleri odalara girip aramaya başlarken sivil polislerde içeride aramaya başlattılar. Komşulardan birini şahit olsunlar diye getirdiler. Eşim Amine Güzel'i gözaltına aldılar. Gözaltına alınma gerekçesini sorduk mahkeme kararı var dediler. Baskına gelen polisler yaklaşık 20 kişilerdi. Bu konu ile ilgili bilginizin olmasını istiyorum. Bu konuda hukuki destek talebinde bulunuyorum.”

20 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da KESK'e bağlı SES Diyarbakır Şube Eşbaşkanı Recep Oruç ile Şube Sekreteri Mehmet Nur Ulus, görev yaptıkları hastanelerde polis tarafından gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Diyarbakır Tabip Odası Eşbaşkanı Mehmet Şerif Demir ile Eğitim Sen 1 Nolu Şube Yöneticisi Şenay Koç ise, evlerinde düzenlenen polis baskını sonucu gözaltına alındı. **23 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Demir, Oruç ve Ulus, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

20 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da Newroz kutlamalarına davet için bildiri dağıtan HDP PM Üyesi Tevfik Kaçar, bildiri dağıttığı sırada şarkı söylediği gerekçesiyle gözaltına alındığı belirtildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak kent merkezinde HDP Kumçatı Belde Eşbaşkanı Meryem Akyük ve Necmettin İşlek gözaltına alındı. **23 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Akyük ve İşlek, serbest bırakıldı.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ta polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 kişinin (Şırnak Merkez İlçe yöneticisi Hüsnü Kaydı, DBP Şırnak İl yöneticisi Abdülkerim Güleş, HDP Kumçatı Belde Eşbaşkanı Ekrem Güler) gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 16 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **27 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 yurttaşın (Suphi Ögel, Şilan Oruç, Ahmet Geçgel, Belkis Oflas, Mehmet Botan, Serbest Kurnaz) “Örgüt üyeliği”, “Örgüte yardım ve yataklık etmek” ve Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın İdil, Güçlükönak ve Uludere ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (Mele Kasım Yiğit, Lütfiye Duymak, Agit Erkul, Burhan Baytaş) gözaltına alındığı öğrenildi. **26 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Lütfiye Duymak, SEGBİS aracılığıyla Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na ifade verdi. Tutuklanma istemiyle mahkemeye sevk edilen Duymak, Cizre'de

sokağa çıkma yasağı ve çatışmalar sırasında yaşadıklarına dair verdiği röportajlar gerekçe gösterilerek, “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandı. *Duymak’ın eşi Mahmut Duymak, Cizre’de 14 Aralık 2015’te ilan edilen ve 79 süren sokağa çıkma yasağı sırasında bir evin bodrumunda birçok kişiyle birlikte yaşamını yitirmişti.*

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın (*Ruşen Yiğit, Asker Kıvanç ile isimleri öğrenilemeyen 3 kişi*) gözaltına alındığı öğrenildi. 23 Mart 2018 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişi, "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldı.

21 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde Newroz kutlamaları sonrası, 6 genç yurttaşın ilçe merkezinde gözaltına alındığı öğrenildi.

21 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde Newroz alanında Kanya Özalp isimli yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **23 Mart 2018 tarihinde**, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Özalp “Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla tutuklandı.

21 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Merkez Bağlar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında MA Muhabiri Esra Solin Dal’ın, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Baskında gözaltına alınan Dal’ın kamerasına el konulduğu belirtildi. Dal’ın **22 Mart 2018 tarihinde**, İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi’nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

21 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP PM Üyesi Mehmet Hüsamettin Yürek’in gözaltına alınarak, Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi’ne götürüldüğü öğrenildi.

21 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’da gerçekleşen kutlamalar sırasında 30’u çocuk 75 yurttaşın, sarı kırmızı yeşil flamalar taşıdıkları gerekçesiyle gözaltına alındıkları öğrenildi. **22 Mart 2018 tarihinde** Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü’nde 38 yetişkin ve Çocuk Şube Müdürlüğü’nde tutulan 30 çocuğun, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır’da Newroz kutlamaları öncesi polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 6 çocuğun, **22 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede, savcılık ifadesi sonrası serbest bırakıldıkları öğrenildi.

Çatışmada yaşamını yitiren oğlu Murat Gün’ün cenazesini alabilmek için açlık 90 gün boyunca grevine giren 70 yaşındaki Kemal Gün, **23 Mart 2018 tarihinde Erzincan’da** kaldığı evinde gözaltına alındı. Gün’ün, gözaltı gerekçesi öğrenilemedi. Gün, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest sevk edildiği adliyede, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

Erzincan’da 16 Mart 2018 tarihinden itibaren polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, gözaltına alınan 16 PSAKD üyesinin, farklı tarihlerde çıkarıldıkları mahkemelerce “örgüte yardım ve yataklık” iddiasıyla tutuklandığı, **24 Mart 2018 tarihinde** öğrenildi. Tutuklananlar arasında PSAKD Genel Başkan Yardımcısı Erol Yeter ile Erzincan Şube Yöneticisi Akın Demir’inde bulunduğu öğrenildi.

25 Mart 2018 tarihinde Urfa'nın merkez Haliliye ilçesinde TEM Şube polisleri tarafından düzenlenen ev baskınında, Azad Yoğuş isimli gencin darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihinde Malatya'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, İnönü Üniversitesi öğrencisi Hakan Yalçın'nın gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ramadan Majdın Sammo, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Basel Majdın Sammo Avrupa'ya okumaya giderken Şemdinli'de gözaltına aldılar. Şuan Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalıyor. Avrupa'ya okumaya giderken çocuğumu aldılar. Neden olarak ortaya koydukları şey kıyafet oldu. Aldıklarında bu kıyafetler terörist kıyafetleri sen teröristsin dediler ve oğlumu aldılar. Yaklaşık 1 yıldır içerde biz derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz."*

26 Mart 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ramadan Majdın Sammo, şu beyanlarda bulundu: *"Kızım Jawahir Majdın Sammo Avrupa'ya okumaya giderken Şemdinli'de gözaltına aldılar. Şuan Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalıyor. Avrupa'ya okumaya giderken çocuğumu aldılar. Neden olarak ortaya koydukları şey kıyafet oldu. Aldıklarında bu kıyafetler terörist kıyafetleri sen teröristsin dediler ve oğlumu aldılar. Yaklaşık 1 yıldır içerde biz derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz."*

27 Mart 2018 tarihinde Maraş'ın Elbistan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

Antep'te eylem hazırlığında oldukları iddiasıyla gözaltına alınan 7 kişinin, **28 Mart 2018 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildiği, 7 kişiden 5'inin "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı, 2'sinin ise "adli kontrol" şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

29 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Yafes Mahallesi'nde Hacı İsa Durağı yakınlarında zırhlı araçlar ile bekleyen polisler, Hacı Fettah Kadooğlu Anadolu Lisesi'nde öğrenci ve ismi öğrenilemeyen bir gencin, polis tarafından darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

29 Mart 2018 tarihinde Van'da Welat gazetesi dağıtımcısı Mizgin Fendik'in polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Tuşba ilçesi Güvenlik Şubesine götürülen Fendik'in, tamamlana ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

30 Mart 2018 tarihinde Siirt'te polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, *HDP Siirt İl Eş Başkanı Necibe İlhan ve HDP Siirt Merkez İlçe Eşbaşkanı Guri Toprak*'ın aralarında bulunduğu 14 kişinin gözaltına alınarak, Siirt Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **3 Nisan 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 14 kişinin, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Nisan 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde, 4 HDP ve DBP'li yönetici (*DBP Silopi İlçe Eşbaşkanı Bişeng Mete ve HDP yöneticileri Delil Ürek, Cemile Alyanak, Mustafa Uğet*) polis tarafından gözaltına alınarak, Cizre Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü öğrenildi. **4**

Nisan 2018 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişiden Mete'nin tutuklandığı öğrenildi.

“Örgüt propagandası” yaptığı iddiasıyla Van 4'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nce kesinleşmiş 3 yıl 1 ay hapis cezası bulunan ve hakkında gözaltı kararı çıkarılan eski HDP'li yönetici Nihat Akbaş, **2 Nisan 2018 tarihinde Van'ın Erçiş ilçesinde** çalıştığı iş yerinde gözaltına alındı. Emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Akbaş, tutuklanarak Van F Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

3 Nisan 2018 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP İpekyolu İlçe Eşbaşkanı Tahirhan Sayyigit'in de bulunduğu 12 kişinin gözaltına alınarak, Van Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Operasyona ilişkin 17 kişi hakkında gözaltı kararı olduğu, 5 kişinin adreslerinde bulunamaması nedeniyle gözaltına alınamadığı öğrenildi. **11 Nisan 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 12 kişiden 2'sinin (*HDP İpekyolu İlçe Eşbaşkanı Tahirhan Sayyigit ve Ali Beyaz*) “örgüt üyeliği” suçlamasıyla tutuklandığı, diğerlerinin ise serbest bırakıldığı öğrenildi.

3 Nisan 2018 tarihinde Urfa'nın Halfeti ilçesine bağlı Amara köyünde askerler tarafından, PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın kardeşi Mehmet Öcalan'ın evine baskın düzenlendi. Baskında, Öcalan'ın evinde misafir bulunan 5 kişinin (DBP İl Eşbaşkanı Bekir Karakeçili, gazeteci Hacı Yusuf Topaloğlu ve ismi öğrenilemeyen 3 kişi) Cumhuriyet Başsavcılığının kararıyla gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı yerde bulunan Bozava HDP İlçe yöneticisi 4 kişinin de, gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınan 9 kişinin, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

3 Nisan 2018 tarihinde Muş'un Bulanık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 15 yurttaşın gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri ise şöyle: *Zeki Gün, Tahsin Demir, Devrim Tanrıku, Yakup Şahin, Fesih Çağlayan, Cüneyt Duran, Sadullah Demir, Selahattin Topçu, İbrahim Kaltuş, Hayrettin Yılmaz, Hikmet Aras, Kerem Kayaalp, Yaşar Taş, Melike Tozyılmaz, Mehmet Ali Çetinkaya*. **7 Nisan 2018 tarihinde** 15 kişiden Tahsin Demir'in, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede “Örgüt üyeliği” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. **9 Nisan 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 14 kişiden 4'ünün (*Yakup Şahin, Fesih Çağlayan, Hikmet Aras, İbrahim Kaltuş*) "Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı ve diğerlerinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

4 Nisan 2018 tarihinde Iğdır'da hakkında gözaltı kararı bulunan MA Muhabiri Berzan Güneş'in evine polis tarafından baskın düzenlendiği, ancak evde bulunamadığı ve evde yapılan aramanın ardından Güneş'in 68 yaşındaki babası Ahmet Güneş'in gözaltına aldığı öğrenildi.

Diyarbakır'da evlilik hazırlıkları yapan Rohat Akboğa, **5 Nisan 2018 tarihinde** kına gecesine gitmek üzere evleneceği Sara Başak'ı kuaförden alıp düğün salonuna giderken aracı özel hareket polisleri tarafından durduruldu. Gözaltına alınıp doğrudan Diyarbakır Adliyesi'ne götürülen Akboğa, “Cumhurbaşkanı'na hakaret” ettiği iddiasıyla hakkında açılan davada verilen 3 yıl 9 ay cezanın onanması nedeniyle kararın yüzüne okunmasıyla Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürüldü.

Van'da gözaltına alınan gazeteci Mehmet Dursun'un, 2014 yılında haber kaynakları ile yaptığı telefon görüşmeleri gerekçe gösterilerek **7 Nisan 2018 tarihinde** çıkarıldığı mahkemede "Örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

8 Nisan 2018 tarihinde Şırnak'ın kent girişinde 2 yurttaşın (*Hüseyin Birlik, Jihat Ülgen*) polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. **8 Nisan 2018 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 2 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

8 Nisan 2018 tarihinde Urfa'da jandarma ve polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 12 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **19 Nisan 2018 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 12 kişiden 9'unun (*Adil Demir, DBP eski İl Eşbaşkanı Celal Babacan, İbrahim Kurt, İbrahim Şimşek, Mustafa Şeşen, Hüseyin Tonkut ve ismi öğrenilemeyen 3 kişi*) "örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi. 3 kişinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

8 Nisan 2018 tarihinde Urfa'da jandarma ve polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaşın (*O.D.,C.H., A.M., M.Ö., M.A.Ş.B.,E.Ç*) gözaltına alındığı öğrenildi. **18 Nisan 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 6 kişiden 4'ünün (*O.D.,C.H., A.M.,E.Ç.*) tutuklandığı ve 2'sinin de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

11 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şükriye Engin, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mahsun Engin, Bitlis/Tatvan'da Tapu Kadastro okulunda okuyor. 10.04.2018 tarihinde Tatvan'dan polis olduğunu söyleyen biri telefon ile aradı ve oğlumun gözaltına alıp emniyette götürdüklerini söyledi. Oğlumun durumu nedir niçin gözaltına alındığını bilmiyoruz. Oğlum suçsuzdur. Okumak için Tatvan'da bulunmaktadır. Oğlumun durumu hakkında bilgi almak istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.*"

11 Nisan 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın (*Silvan Mücadele Gazetesi Sahibi Ferhat Parlak, Ercan Aşıcı, Eyüb Bakıcı, Mithat Altaç, Ramazan Gemsiz*) gözaltına alındığı öğrenildi. **14 Nisan 2018 tarihinde** emniyet müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 5 kişiden 2'sinin (*Ferhat Parlak, Ercan Aşıcı*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı ve 3 kişinin de adli kontrol tedbiriyle serbest bırakıldığı öğrenildi.

11 Nisan 2018 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, gazeteci Naif Yaşar'ın gözaltına alınarak, Van İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi'ne götürüldüğü öğrenildi. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen Yaşar'ın, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

11 Nisan 2018 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP PM Üyesi Burhan Karakoç'un gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

11 Nisan 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP ve DBP'li yöneticilerinin bulunduğu 18 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *Nesibe Uygun, Kerem Amaç, Gülşen Çalın, Yeşim Yılmaz, Ömer Gökalt, Halit Sevim, Mustafa Baz, Yasin Karabulut, Edip Oruç,*

Edibe Esmer, Bayram Akduman, Felemez Bulut, Zarife Bakır, Ömer Yıldız, Ekrem Araz ve ismi öğrenilemeyen 3 kişi. 19 Nisan 2018 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 18 kişiden 8'inin (*Edip Oruç, Yasin Karabulut, Bayram Akduman, Ömer Gökalp, Ekrem Araz, Mustafa Baz ve isimleri öğrenilemeyen 2 kadın*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

11 Nisan 2018 tarihinde Ardahan'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 20 üniversite öğrencisinin gözaltına alınarak, Ardahan İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltına alınan öğrencilerin isimleri şöyle: *Elif Yaylagülü, Hasret Çelik, Evin Güçlü, Haydar Avcı, Rojda Gül, Fırat Orta, Ayşe Özboğa, Burhan Koçhan, Fırat Acıklı, Üzeyir Alçı, Berat Bingöl, Esma Özsoy, Sümeyye Etik, Rahşan Yobaş, Selahattin Dursun, Yunus Altın, Murat Elmas, Mekan Ulaş ve soy ismi öğrenilemeyen Selva.*

12 Nisan 2018 tarihinde Antep'te üniversitesi öğrencisi ve gazete dağıtıcısı Barış Polat'ın, Antep Şehirlerarası Otobüs Terminali'nde polis tarafından gözaltına alınarak, Antep İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **17 Nisan 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Polat'ın "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

12 Nisan 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP Eşbaşkanı Hüsnü Beşer'in gözaltına alındığı öğrenildi. Hakkında açılan bir dosyada ifadesi alınmak üzere İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Beşer'in, **13 Nisan 2018 tarihinde** emniyette alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

16 Nisan 2018 tarihinde Hakkari'ye bağlı Geçimli (Rindikê) Köyü'ne polis ve askerler tarafından 2 adrese düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Abdullah Ölmez, Yunus Ölmez*) gözaltına alındığı öğrenildi. **19 Nisan 2018 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 yurttaşın "Örgüte yardım ve yataklık" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

18 Nisan 2018 tarihinde Urfa'nın Viranşehir ilçesinde jandarmanın 5 mahallede 12 adrese düzenlediği ev baskınlarında, 11 yurttaşın sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı ve İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi. **25 Nisan 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 yurttaşın 5'inin "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "Örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla tutuklandığı ve 6'sının da 'adli kontrol' şartı konularak serbest bırakıldığı öğrenildi.

Katıldığı televizyon programında "Çocuklar ölmesin" dediği için "örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle verilen 1 yıl 3 ay hapis cezası onanan ve 6 aylık infaz erteleme süresi **20 Nisan 2018 tarihinde** dolan öğretmen Ayşe Çelik'in, yeniden başvuruda bulunduğu infaz erteleme talebinin reddedilmesi üzerine tutuklanarak bebeğiyle birlikte **Diyarbakır** E Tipi Cezaevine konuldu. Diyarbakır İnfaz Hakimliği'ne cezasının "denetimli serbestlik" tedbiri ile infaz edilmesine ilişkin yapılan talebi değerlendiren İnfaz Hakimliği, **4 Mayıs 2018 tarihinde** Çelik'in tahliye edilmesine karar verdi.

7 Ekim 2014 tarihinde düzenlenen bir eyleme katıldığı gerekçesiyle hakkında "2911 Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na Muhalefet Etmek" iddiasıyla açılan davada 1 yıl 5 ay 15 gün hapis cezası verilen DBP Çınar Belediyesi Eş Başkanı Ahmet Cengiz'in, cezasının İstinaf Mahkemesi tarafından onanması üzerine **20 Nisan 2018 tarihinde** tutuklandığı öğrenildi.

Cengiz'in **Diyarbakır D Tipi Cezaevi**'nde 10 gün kaldıktan sonra 'denetimli serbestliğe' tabi tutulacağı öğrenildi.

25 Nisan 2018 tarihinde Diyarbakır Valili tarafından yapılan açıklamada, Diyarbakır'ın Lice ve Kulp ilçelerine bağlı 17 köy ve bağlı 52 mezrada sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. **26 Nisan 2018 tarihinde** Operasyon kapsamında Lice'ye bağlı Yalımlı Mezrası'na askerler tarafından düzenlenen baskında, 3 yurttaşın (*Zeki Menekşe ile oğulları Aziz ve Özgür Menekşe*) gözaltına alınarak, helikopterle Lice'ye götürüldüğü öğrenildi.

26 Nisan 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde Mukadder Binici isimli yurttaş gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Binici'nin Urfa İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. *Binici'nin yaklaşık 1 ay önce evine yapılan baskınla gözaltına alındığı ve 14 günlük gözaltı süresi ardından sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı* öğrenildi.

26 Nisan 2018 tarihinde Urfa'nın Birecik ilçesinde HDP Birecik eski ilçe Eşbaşkanı Yusuf Yeşiltepe'nin gözaltına alındığı öğrenildi.

26 Nisan 2018 tarihinde Urfa merkez Haliliye ilçesinde İsmail Tatal isimli yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Yeşiltepe hakkında kesinleşmiş cezası olduğu öğrenildi.

27 Nisan 2018 tarihinde Van'da 2 yurttaşın (*Aynur Bağış, Çetin Uyar*) gözaltına alınarak, Van İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesine götürüldükleri öğrenildi.

27 Nisan 2018 tarihinde Antep sosyal medya hesaplarından yapılan paylaşımlar gerekçe gösterilerek 10 yurttaşın gözaltına alınarak, Antep TEM Şube'ye götürüldüğü duyuruldu. **4 Mayıs 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 5'inin "Propaganda yapmak", "Halkı kin ve düşmanlığa sürüklemek" ve "Cumhurbaşkanı'na hakaret etmek" suçlamalarıyla tutuklandığı ve 4'ünün "adli kontrol" şartı olmak üzere diğerlerin de serbest bırakıldığı öğrenildi.

29 Nisan 2018 tarihinde Hakkari'nin Ördekli köyüne bağlı Doğanca mezrasında askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Sıdika Kaya, Şaban Kaya ve Ömer Kaya*) gözaltına alınarak, Hakkari Merkez Alay Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi. Edinilen bilgilere göre, 3 kişiden Ömer Kaya'nın bir dosyadaki cezasının onanması üzerine tutuklandığı ve diğerlerinin ise serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Adil Geçgel isimli yurttaşın gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

3 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Yafes Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 genç yurttaşın (*Mehmet Aydın, Yusuf Yanık, Murat DüNDAR, Mehmet İşçi, Kahraman Tetik, Hamit Çıkmaz, İdris Yaşar*) gözaltına alındığı öğrenildi. **5 Mayıs 2018 tarihinde** 7 kişiden 3'ünün (*Mehmet Aydın, Yusuf Yanık, Murat DüNDAR*) emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. **11 Mayıs 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 gencin, "adli kontrol" şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle 23 Nisan 2018 tarihinde Mersin’de gözaltına alınarak Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü’ne getirilen ve **3 Mayıs 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Azadiya Welat eski Yazı İşleri Müdürü İsmail Çoban’ın “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

7 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak’ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyünde yaşayan Hikmet Alma, ifade vermek için çağrıldığı Uludere Adliyesi’nde gözaltına alındı. Sosyal medya hesabı üzerinden, “Cumhurbaşkanına hakaret etmek” gerekçesiyle gözaltına alınan Alma’nın, “adli kontrol” şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

8 Mayıs 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Yenişehir ilçesi Ofis semti yeraltı köprüsünün girişinde, hakkında arama kararı olduğu ileri sürülen ve ismi öğrenilemeyen bir gencin önce polislerle tartıştığı ve kaçmaya başladığı, sivil polislerin gencin arkasından koşarak ateş açtığı ve kaçan gencin ayağından vurularak yaralandığı öğrenildi. Yaralı gencin polis tarafından kelepçelendiği ve çağrılan ambulansla hastaneye götürüldüğü öğrenildi. Çevrede bulunan yurttaşların yaralı gencin kelepçelenmesi ve geç gelen ambulans nedeniyle polisi tartıştığı, polisin havaya ateş açarak yurttaşları dağıtmaya çalıştığı, ancak yaşanan gerginlik üzerine olay yerine gelen takviye polislerinin yurttaşlara gaz bombasıyla müdahalede bulunduğu ve 2 yurttaşın darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

9 Mayıs 2018 tarihinde Van’ın Bahçesaray ve Gevaş ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 kişinin (*Gevaş DBP Gevaş İlçe Eşbaşkanı Bülent Aydın, Bahçesaray Belediye Meclis Üyesi Ehdinur Elbir, Fahrettin Ağbal, Turan Varol, Sertip Sezer*) gözaltına alınarak, Gevaş İlçe Emniyet Müdürlüğüne götürüldükleri öğrenildi.

14 Mayıs 2018 tarihinde Bingöl’de HDP Bingöl İl Örgütü’nde bulunan 5 kişinin, polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. **15 Mayıs 2018 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü’nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesinin ise emniyete yapılan bir “ihbar” belirtildi.

15 Mayıs 2018 tarihinde Erzurum’un Karaçoban ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP ve DBP’li yöneticilerin de bulunduğu 7 kişinin (*HDP İlçe Eşbaşkanı Kazım Keleş, DBP İlçe Eşbaşkanı Remziye Sönmez, Sıddık Uğun, Hüseyin Genç, Ekrem Cintumur, Harun Dayan, Ferzende*) gözaltına alındığı öğrenildi.

17 Mayıs 2018 tarihinde Urfa’nın Birecik ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DBP PM Üyesi Yüksel Şahin’in gözaltına alınarak Halfeti İlçe Polis Karakolu’na götürüldüğü öğrenildi.

17 Mayıs 2018 tarihinde Antep’te polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 HDP Üyesinin gözaltına alınarak Antep İl Jandarma Komutanlığı’na götürüldüğü öğrenildi. **29 Mayıs 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 6’sının (*İsmail Amaç, Sedat Baz, Murat Baz, Ömer Demir, Hasan Aycan, Talat Yılmazsoy*) tutuklandığı ve diğerlerinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Mayıs 2018 tarihinde Urfa’nın Halfeti ilçesinde Göklü Jandarma Karakoluna yönelik HPG militanları tarafından düzenlenen roketatarlı saldırıda, 2 askerin yaralandığı öğrenildi. **17 Mayıs 2018 tarihinde Urfa’nın Halfeti, Bozova ve Birecik kırsal mahallelerinde** düzenlenen operasyonlarda, olayla ilgili oldukları gerekçesiyle 9 kişinin gözaltına alınarak

(*Mehmet Şahin, Zeki Alakuş, Abdullah Emlik, Bahattin Erdil, Sabri Murat, Ahmet Aydın, Ekrem Doğan ve ismi öğrenilemeyen 2 kişi*) gözaltına alındığı öğrenildi.

23 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak'ın Güçlükönak ilçesine bağlı Fındık Beldesi'nde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DBP Belediye Meclis üyesi Ahmet İmre'nin gözaltına alınarak, Güçlükönak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

27 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

28 Mayıs 2018 tarihinde Gaziantep'te polis tarafından düzenlenen ve baskınlarında, 2 yurttaşın (*Hoca Tekin ve Fahri Tekin*) gözaltına alındığı öğrenildi.

28 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesine bağlı Çığlıca köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aynı aileye mensup 5 yurttaşın (*Ferset Tekin, Mahmut Kaya, Felek Naz Turgut, Beyaz Turgut, Fadile Turgut*) gözaltına alınarak İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

29 Mayıs 2018 tarihinde Van'ın Erciş ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 20 yurttaşın (*Mahmut Çelebi, Halil Yıldız, Osman Sevinç, Ekrem Nadiroğlu, Kamuran Ataman, Yıldırım Hasar, Zehra Hezer, Faris Can, Halit Koç, Veysi Efe, Halit Baran ve ismi öğrenilemeyen 9 yurttaş*) gözaltına alındığı öğrenildi.

29 Mayıs 2018 tarihinde Urfa'nın Merkez Haliliye ilçesi Bahçelievler mahallesinde akşam saatlerinde, polisin GBT kontrolü yaptığı üniversite öğrencisi İbrahim Yavuzus'un gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi hakkında açıklama yapılmayan Yavuzus, İl Emniyet Müdürlüğü'nde tutuluyor.

30 Mayıs 2018 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 13 HDP Üye ve gönüllüsünün gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *DBP Bağlar İlçe Eşbaşkanı Hasret Akay, Bağcılar Seçim Bürosu sorumlusu Sinan Doğan, Saadettin Akay, Yasin Biet, Arzu Karaman, Özlem Noyan, Hacer Yaşar, Hasan Al, zihinsel engelli Tarık Günden ile isimleri öğrenilemeyen 4 kişi.* **30 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kemal Günden, şu beyanlarda bulundu:**“Oğlum Tarık Günden, 30.05.2018 tarihinde saat 04.00 civarında yüzü maskeli polisler tarafından evinin kapıları kırılarak ve eşyalarına zarar verilerek gözaltına alındı. Oğlum zihinsel engelli idi ve raporu bulunmaktadır. İhbar gerekçesiyle gözaltına alındığı bize söylenildi. Niçin gözaltına alındığı konusunda bize bilgi verilmedi. Oğlumun hastalığı sebebiyle hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

31 Mayıs 2018 tarihinde Mardin'in Mazıdağı ilçesine bağlı Belek köyünde askerler tarafından düzenlenen baskınlarda, kardeş olan 2 yurttaşın (*Hamdullah ve Fetullah Eres*) gözaltına alındığı öğrenildi.

1 Haziran 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Hamza Özdal, Ali Özdal*) darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi. Bir gizli tanığın haklarından verdiği ifade doğrultusunda gözaltına alınıp Cizre Emniyet

Müdürlüğü'ne götürülen kardeşlerden Hamza Özdal'ın, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Haziran 2018 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında DBP'li yöneticilerinde bulunduğu 29 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle;*DBP İl Eşbaşkanı Muhlis Kırmacı, Şevket Tutkun, Süleyman Aydın, Selahaddin Eroğlu, Rasim Güneş, Takyedin Çelik, Erdal Bayram ve eşi, Erdem Kaya, Yüksel Kişi, Nuri Kandemir, Medeni Aras, Mahmut Çimendağ, Yener Yüksel, İbrahim Şenlik, Fahrettin Taşçı, Ali Rıza Arslan, Ali Gözmen, Yavuz Karabudak ve isimleri öğrenilemeyen 10 kişi.* **09 Haziran 2018 tarihinde** 29 yurttaşın 27'sinin emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Diğer 2 yurttaşın ise (Yavuz Karabudak, Fuat Aslan) işlemlerinin sürdüğü öğrenildi.

2 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, müzisyen Şerko Kanîwar isimli yurttaşın gözaltına alınarak, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğüne bağlı TEM Şubesine götürüldüğü öğrenildi.

2 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 sanatçının (Kemal Yıldırım, Emine Aksoy, Saliha Ayata, Elif Gemicioğlu, İlayda Kutlar, Asmin Açar, Ferhat Aslan) gözaltına alınarak, Van Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

5 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde HDP Eş Genel Başkanı Sezai Temelli ve milletvekili adaylarının halkla buluşma etkinliğine polis tarafından gerçekleştirilen gaz bombalı müdahalede, 1'i kadın 2 genç yurttaşın (Sibel Dağtekin ve Lütfi Pınarbaşı) gözaltına alındığı öğrenildi. Müdahale sırasında HDP Urfa Milletvekili adayı İsmail Kaplan'ın polis tarafından darp edildiği öğrenildi. Gözaltına alınan 2 yurttaşın, **7 Haziran 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

6 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesine bağlı Yukarı Turalı köyü çevresinde operasyona çıkan askerlerin, koyunlarını otlatan Mehmet Sıddık Karadağ'ı zorla operasyon bölgesine götürüp serbest bıraktıktan bir gün sonra babası Hüsnü Karadağ ve abisi Mehmet Karadağ'ı da **7 Haziran günü** gözaltına aldığı öğrenildi. 6 Haziran günü köy kırsalında operasyon başlatan askerler gözaltına aldıkları çoban Mehmet Sıddık Karadağ'a "Siz teröristsiniz, uyuşturucu tacirisiniz. İlk kurşun sana gelsin" şeklinde sözler söyleyerek operasyon kolunun en önünde yürütmeye zorladığı, askerlerin Karadağ'ı silah dipçikleriyle darp ettiği ve buna müdahale eden babası ve kardeşine de hakaret ettiği iddia edildi. Hani İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne tutulan köylülerin, **11 Haziran 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Operasyon icrasını engellemek ve yavaşlatmak", " Köy halkını operasyona karşı galeyana getirmek " ile suçlamalarıyla adliyeye sevk edildiği ve savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

7 Haziran 2018 tarihinde Mardin'de polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Barış Anneleri Meclisi üyesi Halime Işık'ın (59) gözaltına alındığı öğrenildi. Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında, "arama kararı" olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan Işık'ın, TEM Şube'de tutulduğu öğrenildi.

7 Haziran 2018 tarihinde Van'ın Gürpınar ilçesinde Savacık (Hevşesork) Mahallesi'nde yurttaşlara bildiri dağıtan HDP üyesi 4 yurttaşın (Cevdet Yücel, Mahmut Tam, Ahmet İnce,

Yaşar Yıldız), bildiri dağıtımının ardından ilçe merkezinde polis tarafından gözaltın alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi ise öğrenilemedi.

8 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 2 yurttaşın (*Vedat Gökler, Mustafa Yılmaz Çiçek*) gözaltına alındığı öğrenildi.

8 Haziran 2018 tarihinde Elazığ kent merkezi, Kovancılar ve Arıcak ilçeleri ile köylerde düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP'li yönetici ve üyelerinde bulunduğu 29 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi konusunda bilgi alınmazken, gözaltına alınanların Elazığ Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi. 29 yurttaşın 26'sının **09 Haziran 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Diğer 3 kişinin ise (*HDP Kovancılar İlçe eşbaşkanı Resul Ülker, Arıcak ilçe eşbaşkanı Aziz Bayrak ve ismi öğrenilemeyen bir kişi*) Elazığ Jandarma Komutanlığında işlemlerinin sürdüğü öğrenildi.

8 Haziran 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Cemal Nergis*) gözaltına alındığı öğrenildi. İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Nergis'in ailesi, HDP tarafından kentte düzenlenen halk buluşmasındaki konuşmalar esnasında "Yaşasın HDP" dediği ve zafer işareti yaptığı gerekçesiyle Nergis'in gözaltına alındığını söyledi.

9 Haziran 2018 tarihinde Şırnak kent merkezi, Uludere ve Cizre ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 13 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **11 Haziran 2018 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 yurttaşın, savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

11 Haziran 2018 tarihinde Şırnak'ta haber takibinde bulunan Mezopotamya Ajansı Muhabiri Berzan Güneş'in, polis kontrol noktasında gözaltına alındığı öğrenildi. Sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında Iğdır Cumhuriyet Savcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında SEGBİS ile Iğdır Sulh Ceza Hâkimliği tarafından ikinci kez ifadesi alınan Güneş'in "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

11 Haziran 2018 tarihinde Malatya'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya hesaplarından Cumhurbaşkanı'na hakaret etmek" iddiasıyla aralarında HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 4 yurttaşın (*Bayram Toprak, Vahap Ekin, Hıdır Kadem ve soyadı öğrenilemeyen Atilla isimli genç*) gözaltına alındığı öğrenildi.

11 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde akşam saatlerinde HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan'ın katılımıyla düzenlenen halk buluşması esnasında "makul şüphe olduğu" gerekçesiyle *Baran Karak* isimli genç yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Buldan'ın müdahalesi ile serbest bırakılan Karak'ın, 12 Haziran 2018 tarihinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında yeniden gözaltına alındığı öğrenildi.

12 Haziran 2018 tarihinde Mardin'in Derik ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP Üyesi 5 yurttaşın (*İlçe Seçim Kurulu üyesi Vedat Erol ile HDP üyeleri Şerife Kıran, Meliha Kıran, İsmail Çelik, Tarık Ektiren*) gözaltına alındığı öğrenildi. Haklarında gizli tanık ifadeleri oldukları iddiasıyla gözaltına alınan kişiler, ilçe emniyet müdürlüklerine götürüldü.

12 Haziran 2018 tarihinde Mardin'in Mazıdağı ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP Üyesi 2 yurttaşın (*Adem Doğan ve Hamdullah Ayaz*) gözaltına alındığı öğrenildi. Haklarında gizli tanık ifadeleri oldukları iddiasıyla gözaltına alınan kişiler, ilçe emniyet müdürlüklerine götürüldü.

12 Haziran 2018 tarihinde Erzurum'un Tekman ilçesine bağlı Toptepe köyünde yaşayan, Tekman Belediyesi Meclis üyesi DBP'li *Selami Sümbül*'ü polis tarafından gözaltına alınarak, Tekman İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

14 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde bağlı kırsal alanda başlatılan askeri operasyon sırasında, Dibek köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında 4 yurttaşın (*Sedat Özcan, İlyas Özcan ve amca çocukları Mahmut Özcan ile Doğan Özcan*) gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'da TJA aktivisti Derya Aslan'ın, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alınarak, Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

15 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde esnaf ziyareti sırasında AKP Urfa Milletvekili Adayı İbrahim Halil Yıldız'ın yakınları tarafından açılan ateş sonucu hayatını kaybeden esnaf kardeşler Celal Şenyaşar ve Adil Şenyaşar'ın cenazeleri Antep'ten Suruç'a getirildi. Cenazelerin defnedileceği ilçe mezarlığında bekleyen kitleye, polislerin TOMA araçları, gaz bombaları ve tazyikli suyla müdahale bulunduğu öğrenildi. Müdahale sırasında ve daha sonrasında polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 19 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *HDP Suruç İlçe Eşbaşkanı Rojda Binici, HDP'nin Urfa milletvekili adayı İsmail Kaplan, Mehmet Kaplan, Mehmet Polat, Halil Mevlüt Karataş ve Salih Şahin, Suruç Belediye Eşbaşkanı Nazlı Binici, Belediye Meclis Üyesi Fethi Yavuzel, Mehmet Türkmen, Müslüm Canpolat, Asiye Kaplan, Mehmet Ali Gündüzalp, Salih Olcay, Abdulkadir Gündüzalp, Mahir Aydeniz, Avni Aydeniz, Mehmet Kip ve ismi öğrenilemeyen 2 kişi.* Gözaltında bulunanların **28 Haziran 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edildiği, *Mehmet Kip* isimli yurttaşın sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla tutuklandığı, bir kısmının adli kontrol şartı olmak üzere geri kalanların tamamının serbest bırakıldığı öğrenildi.

18 Haziran 2018 tarihinde Adıyaman'ın Çelikhan ilçesine bağlı Bulam beldesinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 HDP'linin (*Sabri Sel, Ali Calgan, Mahmut Albayrak, Zeynel yıldız, Ali Dağdeviren*) gözaltına alınarak, Çelikhan İlçe Jandarma Komutanlığına götürüldüğü öğrenildi.

18 Haziran 2018 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde düzenlenen HDP mitinginde sahne alan Koma Rosîda'nın solisti Jiyan ve sunucu Ali Ümran Daşkaya'nın gözaltına alındığı öğrenildi. Grubun solisti Jiyan'ın söylediği şarkıda "Kürdistan" sözünün geçmesi ve Sunucu Ali Ümran Daşkaya'nın da "Demokrasi şehitleri" dediği için gözaltına alındığı öğrenildi. **20 Haziran 2018 tarihinde** emniyette tamamlan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 2 kişiden Jiyan'ın "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla tutuklandığı, Daşkaya'nın ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

18 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nursel Yıldırım, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Leyla Yıldız ile 15.45 civarında Aliemri 1. Sokakta yürürken yanıma beyaz ranger marka araç yanaştı. Benim ve kızımın kimliğini istedi ve*

GBT 'mize baktılar. Yapılan GBT sonucunda kızım Leyla'yı gözaltına alarak götürdüler. Nereye götüreceksiniz diye sordum herhangi bir şey söylemediler. Ancak polisler kendi aralarında Bağlara götüreceklerini duydum. Öğrendiğim kadarıyla kızımın 2 yıl kesinleşmiş cezası var. Bu konunun netleşmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

19 Haziran 2018 tarihinde Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde gerçekleşen HDP mitinginin ardından 16 kişi yurttaşın, AKP'nin seçim bürosu önünden geçtiği sırada gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı mitingde sunuculuk yapan Faruk Sefkan isimli yurttaşın da, sunum esnasında "Demokrasi Şehitleri" dediği için gözaltına alındığı öğrenildi. **21 Haziran 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 17 kişiden 2'sinin (Faruk Sefkan, Emine Örs) "örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

19 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Viranşehir ilçesinde polis ve askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 5 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Haziran 2018 tarihinde Antep merkez, Nizip ve Nurdağı ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, "Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili genel seçimleri nedeniyle provokatif eylemlerde bulunacağı" iddiası ve sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek, 15 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **28 Haziran 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 15 kişiden 1'nin savcılıkta serbest bırakıldığı, 7'sinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı ve 7'sinin de tutuklandığı öğrenildi.

20 Haziran 2018 tarihinde Erzurum'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 13 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: DBP PM Üyesi Zeynel Mat, DBP İl Yöneticisi Abdurrahman İncekan, Osman Özbey, Esat Kabak, Sıdık Uğur, Kazım Erhan, Hafit Karagöz, Fudail Karagöz, Raşit Karagöz, Ayhan Kırtıl ve isimleri öğrenilemeyen 3 kişi.

20 Haziran 2018 tarihinde Iğdır kent merkezi ve köylerde düzenlenen ev baskınlarında, 15 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına gerekçeleri öğrenilemeyen yurttaşların, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

20 Haziran 2018 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP Üyesi 4 yurttaşın (Özgür Ulaş, Dünder Cin, M. Ali Akdağ, Jiyan Cin) gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **22 Haziran 2018 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından "Örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle savcılığa ifade veren 4 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

21 Haziran 2018 tarihinde Şırnak merkez, Cizre, Silopi, İdil, Uludere ve Beytüşşebap ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 34 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Konu ile ilgili Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kent genelinde 34 yurttaşın sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek ve "Örgüt propagandası yapmak" "Cumhurbaşkanına hakaret" iddialarıyla gözaltına alındığını duyuruldu.

21 Haziran 2018 tarihinde Hakkari kent merkezi ve köylerinde düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (Sadullah Uyan, Derviş Demirkan, Rustem Karaman) gözaltına alındığı öğrenildi. Öte yandan Şaban Kaya isimli yurttaşın **Van'da** gözaltına alınıp Hakkari'ye götürüldüğü öğrenildi.

21 Haziran 2018 tarihinde Van'ın Gürpınar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Şehabî Görentaş, Ali İnce*) gözaltına alındığı öğrenildi.

21 Haziran 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberdeki bilgilere göre; Van'ın İpekyolu ilçesine bağlı Cevdetpaşa mahallesinde seçim çalışması yürüten AKP'liler, bir evin kapısına asılı olan HDP Cumhurbaşkanı Adayı Selahattin Demirtaş'ın fotoğraflarını yırtınca mahalle sakinleri tepki gösterdi. Kadınların protesto etmesi üzerine AKP'liler, polislerin de olduğu yerde kadınları darp etti. Olay sırasında orada bulunan polis, 4 kadını gözaltına alırken, AKP'lilere herhangi bir işlem uygulamadı. Olayın duyulması üzerine mahalleye gelen yüzlerce kişi slogan atarak AKP'lileri protesto etti.

Fransa'dan gelen iki kişilik heyet ve yanlarında bulunan bir tercüman, **24 Haziran 2018 tarihinde Ağrı** girişinde bulunan polis noktasında gözaltına alındı. Heyetin gözaltı gerekçesi ise öğrenilemedi.

Cumhurbaşkanı ve 27'nci dönem milletvekili genel seçimlerini izlemek için **24 Haziran 2018 tarihinde Şırnak'a** gelen 3 kişilik alman heyet, Uludere ilçesinin şenoba (sêgirk) beldesi'nde okulları gezerken, "yetkiniz yok" denilerek askerler tarafından gözaltına alındı. Alman heyetin, beldede bulunan karakola götürüldüğü öğrenildi.

24 Haziran 2018 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde HDP üyelerinin seçim kutlaması yaptığı sırada, polisin kitleye müdahalede bulunduğu ve müdahale sırasında 14 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **28 Haziran 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 14 yurttaşın 1'inin "Mala zarar vermek", "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet etmek", "Örgüt propagandası yapmak" ve "Polise mukavemet etmek" iddiasıyla tutuklandığı ve diğerlerinin de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

24 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde 3 İtalyan gazeteci gözaltına alındı. İlçe kaymakamlığının yaptığı açıklamada, "ilçemizde bir grup HDP'li ile beraber okulları ziyaret etmek isteyen ve gözlemci akreditasyon kartı bulunmadığı tespit edilen 3'ü İtalyan uyruklu 4 kişinin oy kullanılan binalara girişi ilçe seçim kurulu başkanı tarafından engellenmiştir" denildi.

24 Haziran 2018 tarihinde seçimleri izlemek için Türkiye'ye gelen İtalyan gözlemci Christina Cartafesta'nın **Batman'ın Gercüş ilçesinde** yol kontrolü sırasında gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

24 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır'da HDP'nin seçim barajını aşması gerçekleşen kutlamalar sırasında 10'u aşkın yurttaşın, "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla nedeniyle polis tarafından gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü öğrenildi.

24 Haziran 2018 tarihinde Batman'da HDP'nin seçim barajını aşması nedeniyle Turgut Özal Bulvarı üzerinde kutlama yapmak isteyen gruba, polis tarafından cop ve biber gazıyla müdahalede bulunduğu ve müdahale sırasında 10 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

25 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Salihe Karçı, şu beyanlarda bulundu: "Oğlum Baver Karçı, geçtiğimiz Şubat ayında gözaltına alındı. TEM'de 1 hafta gözaltında kaldıktan sonra denetimli serbestlikle serbest bırakıldı. Mart 2018 tarihinde tekrar gözaltına alındı ve çıkarıldığı mahkemece tutuklanıp Diyarbakır D Tipi

kapalı Cezaevine gönderildi. Dosya hakkında gizlilik kararı olduğu söylenildi. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanız talep ediyoruz.”

26 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Halfeti ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (M.Ş. ,Ş.Ş) gözaltına alındığı öğrenildi. Yurttaşların hangi gerekçe ile gözaltına alındığı ise öğrenilemedi.

26 Haziran 2018 tarihinde Vicdani retçi, gazeteci ve ekolojist Sergen Sucu, Şırnak'ın Silopi ilçesinde gözaltına alındı. Sucu'nun, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında, "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan bir soruşturma kapsamında ifade vermediğinden dolayı gözaltına alındığı öğrenildi. Sucu'nun, SEGBİS aracılığıyla savcılığa verdiği ifadenin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

27 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP Üyesi 8 yurttaşın (*Selami Altay, Reşat Yıldız, Mustafa Emek, Ziya Kaplan, Hacı Dinçer, Abdulkadir Baz, Avni Gökkan, Musa Timuçin*) gözaltına alındığı öğrenildi.

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

-Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar

10 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van 1. Sulh Ceza Hakimliği tarafından, günlük Kürtçe yayın yapan Welat gazetesinin 17, 19 ve 29 Mart tarihli son sayıları hakkında toplatma kararı çıkarıldığı öğrenildi.

-Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları

15 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır merkez Kayapınar ilçesi Huzurevleri semtinde bulunan Aram Yayınevi'nin kitap deposuna, sabah saatlerinde polisler tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Baskında bina girişi ile deponun kapılarının koçbaşıyla kırılarak içeri girildiği, duvarlarda asılı olan kitap tanıtım afişlerinin yerinden söküldüğü, 10 torba kitaba ve depoda bulunan 3 adet bilgisayar kasasına el konulduğu öğrenildi.

İstanbul'daki merkez binası ve gazetenin çıktığı matbaa polislerce basılıp kayyuma devredilen Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi'nin **Diyarbakır temsilciliğine, 30 Mart 2018 tarihinde** polis tarafından baskın düzenlendiği ve binada arama yapan polisin tutanak tuttuktan sonra binadan ayrıldığı öğrenildi. *Gazetenin İstanbul Beyoğlu'ndaki merkez binası ve gazetenin basımının yapıldığı matbaa 28 Mart'ta gece yarısı polis tarafından basılmış, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'ndan (TMSF) bir görevli, hem gazeteye hem de matbaaya el konulduğunu bildirmişti. Ayrıca çok sayıda gazete ve matbaa çalışanı da gözaltına alınmıştı.*

-Engellenen İnternet Siteleri

Diyarbakır merkezli Mezopotamya Ajansı'nın (MA) internet sitesine mahkeme kararıyla erişim engeli getirildi. Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Ocak 2018 tarihli ve 2018/24 sayılı kararı doğrultusunda şu açıklamada bulunuldu: “Bu internet sitesi (<http://mezopotamyaajansi.com>) 5651 sayılı Kanun uyarınca Erişim Sağlayıcıları Birliği tarafından erişime engellenmiştir” denildi.

3 Ocak 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan 1 Haber Var Paltformu'nun internet sitesi (www.1habervar.com) "idari tedbir" gerekçesiyle erişime kapatıldı.

24 Ocak 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan Jinnews internet sitesi (jinnews.com.tr) PKK'nin elindeki MİT yöneticileriyle ilgili yayınlanan haberler gerekçe gösterilerek ve "idari tedbir" konularak erişime kapatıldı.

26 Ocak 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan Jinnews internet sitesine (jinnews1.com.tr) "idari tedbir" konularak erişime kapatıldı.

26 Ocak 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi internet sitesine (demokrasi47.com) "idari tedbir" konularak erişime kapatıldı. Gazetenin son 3 günde 3 kez erişime kapatıldığı öğrenildi.

5 Şubat 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan 1 Haber Var Paltformu'nun internet sitesi (www.1habervar.net) "idari tedbir" gerekçesiyle erişime kapatıldı.

6 Şubat 2018 tarihinde BTK tarafından, Mezopotamya Ajansı'nın (MA) internet sitesine (www.mezopotamyaajansi.org) 2'nci kez erişim engeli getirildi. Erişim engeline şu ifadeler kullanıldı: *"5651 sayılı kanun kapsamında yapılan teknik inceleme ve hukuki değerlendirme sonucunda alınan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun 06/02/2018 tarih ve 490.05.01.2018.-52727 sayılı kararına istinaden bu internet sitesi (mezopotamyaajansi.org) hakkında idari tedbir uygulanmaktadır."*

8 Şubat 2018 tarihinde BTK tarafından, Mezopotamya Ajansı'nın (MA) internet sitesine (www.mezopotamyaajansi4.com) 3'nci kez erişim engeli getirildi. Erişim engeline şu ifadeler kullanıldı: *"5651 sayılı kanun kapsamında yapılan teknik inceleme ve hukuki değerlendirme sonucunda alınan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun 08/02/2018 tarih ve 490.05.01.2018.-52787 sayılı kararına istinaden bu internet sitesi (mezopotamyaajansi4.com) hakkında idari tedbir uygulanmaktadır."*

Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan Soruşturmalar

21 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan tarafından, DTK Eşbaşkanı Leyla Güven hakkında "halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

3 Şubat 2018 tarihinde HDP Batman İl Örgütü tarafından, üzerinde tutuklu HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın fotoğrafının bulunduğu pankartın, parti binasına asılmak istendiği, ancak AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın partisinin il kongresi nedeniyle kente gelmiş olması nedeniyle polisin pankartın asılmasına "provokasyon" gerekçesiyle izin vermediği öğrenildi. HDP Batman İl Yöneticisi İdris Yayla ve beraberindeki işçiler 2 işçinin (Murat Boğa, Gıdır Bekleyiş) gözaltına alındığı öğrenildi. **4 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakılan 3 kişi hakkında, "Suçu ve suçluyu övmek" iddiasıyla soruşturma başlatıldı.

23 Şubat 2018 tarihinde edinilen bilgilere göre; Gazeteci Selman Keleş hakkında sosyal medya hesaplarında farklı tarihlerde ve farklı basın yayın kuruluşlarında çıkan haberleri paylaştığı gerekçesiyle, Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla soruşturma başlatıldı.

3 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 11 Şubat 2018 tarihinde Ankara’da düzenlenen HDP Olağan Genel Kongresi’ne katılmak için **Diyarbakır’dan** yola çıkan partililere, otobüste söyledikleri Kürtçe şarkı nedeniyle soruşturma açıldı. Yolculuk esnasında otobüste hep birlikte "Serhildan jiyan e" isimli şarkıyı söyledikleri gerekçesiyle, 36 HDP'linin ifade vermek üzere Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü’ne çağrıldığı öğrenildi. 36 HDP'linin birlikte söylediği Kürtçe şarkının videosu HDP Amed İl Örgütü adlı sosyal medya hesabından "Em hemû bi hev re stranên azadî û berxwedanê bibêjin (Hep birlikte özgürlük ve direniş şarkılarını söyleyelim)" başlığı ile 10 Şubat gecesi paylaşıldı. Polisler hazırladıkları fezlekede, sosyal medyadan indirdikleri videoda Kürtçe şarkı söyleyen 36 HDP'linin "PKK/KCK propagandası yaptığını" iddia etti.

12 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, Sanatçı Ferhat Tunç hakkında 20 Eylül 2017 tarihinde Musa Anter Parkı’nda gerçekleştirilen mitingde yaptığı konuşma nedeniyle soruşturma başlattığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında Tunç’un talimatla Küçükçekmece Cumhuriyet Savcılığı tarafından ifadesinin alındığı öğrenildi. Soruşturma konu konuşmanın şu şekilde olduğu öğrenildi: “25 yıl önce büyük halk dervişini planlayarak, alçakça katlettiler. Apê Musa’yı tanımış olmanın büyük onurunu yaşayan kardeşlerinizden birisiyim. Onun çocuklarına bıraktığı o masallar, bugün o çocukların dillerinde büyük bir özgürlük destanına dönüştüler.”

27 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 21 Mart 2018 tarihinde Dersim’de gerçekleştirilen kutlama sırasında cezaevinde bulunan DTK, DBP, HDP ve TJA temsilcilerinin ortak imzasıyla hazırlanan mektubun, kutlama sırasında okunması nedeniyle soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında mektubu okuyan Hıdır Oduncu’nun, ifadesi alınmak üzere Emniyet’e çağırıldığı öğrenildi.

Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan davalar

4 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Batman** Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, Nûjîn isimli belgesel sinema filminin Yönetmeni Veysi Altay ve KHK'yle görevinden ihraç edilen Batman Belediyesi Yılmaz Güney Sineması Müdürü Dicle Anter hakkında "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla iddianame hazırladı. İddianamede, 14 Ekim 2015 tarihinde Yılmaz Güney Sineması’nda gösterimi yapılan belgeselin afişi, üzerinde YPJ savaşçısının ve YPG bayrağının bulunması nedeniyle "Suç unsuru" olarak tanımlandı. Hazırlanan iddianame Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. 19 Nisan 2018 tarihinde görülecek olan davaya konu belgesel sinema filmi, Kobanê’de DAİŞ’e karşı verilen mücadelede yer alan 3 kadının yaşamını anlatıyor.

10 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır** Cumhuriyet Başsavcılığı’nca yürütülen soruşturma kapsamında 16 Kasım 2017 günü gözaltına alınan ve tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılan Siirt Belediyesi eski Başkanı Selim Sadak hakkında dava açıldı. “Örgüt kurmak veya yönetmek” ve “örgüt propagandası yapmak” iddialarıyla hakkında yürütülen soruşturma sonucunda iddianame hazırlanan Sadak’ın 16 yıldan 27,5 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılması istendi. Başsavcılıkça Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi’ne sunulan iddianame kabul edildi.

Dicle Üniversitesi'nde okuyan öğrenciler 20 Mart 2017 tarihinde üniversite kampüsü içerisinde “Çerxa Şoreşê” marşını ıslık ile çaldıkları için gözaltına alınarak darp edildi. **Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı**, ıslık çalan 2 öğrenci ve polis müdahalesine tepki gösteren 10 öğrenci hakkında yürüttüğü soruşturmayı tamamlayarak iddianame hazırladı. **Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nce** kabul edilen iddianamede, “örgüt propagandası yapmak”, “Silahlı örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek”, “Görevi yaptırmamak için direnme” ve “2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanuna muhalefet” etmek ile suçlanan 12 öğrencinin 8 yıldan 27.5 yıla kadar hapis ile cezalandırılmaları istendi. İddianamede, 8 polis şikâyetçi olarak yer alırken, 5 öğrenci hakkında ise takipsizlik kararı verildi. *Davanın ilk duruşması Haziran ayında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.*

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, Türkiye'nin Efrin'e yönelik saldırılarına karşı gösterdiği tepki ve yaptığı açıklamalar nedeniyle 22 Ocak'ta Diyarbakır'daki evinde gözaltına alınarak 31 Ocak'ta tutuklanan Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eşbaşkanı Leyla Güven hakkında yürüttüğü soruşturmayı tamamlayarak iddianame hazırladı. **21 Şubat 2018 tarihinde** Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede, "Silahlı örgüt kurma veya yönetme", "Örgüt propagandası yapmak" ve "Halkı kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne kışkırtma" ile suçlanan Güven'in 17,5 yıldan 31,5 yıla kadar hapis ile cezalandırılması istendi.

10 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Van'da yaşayan Gazeteci Oktay Candemir'in **22 Aralık 2017 tarihinde** bir haber sitesinde yazdığı "Badem Bıyık bilakis" başlıklı yazısı nedeniyle hakkında dava açıldı. Bu ifadeyi kendisine hakaret sayan Büyükşehir Belediyesi Kayyumu Murat Zorluoğlu, gazeteci hakkında şikâyetçi oldu. Van Cumhuriyet Başsavcılığı, Candemir'in "Kamu görevlisine görevinden dolayı yazılı iletiyle alenen hakaret" suçu işlediğini iddia ederek cezalandırılmasını istedi. İddianame Van Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilerek, dava açıldı.

31 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Diyarbakır'ın Lice ilçesi Yolçatı köyünde çatışmada yaşamını yitiren oğlunun bulunduğu mezarlığa, hayır amacıyla 4 adet satın alarak bağışladığı 4 konteyner nedeniyle Barış Anneleri Meclisi üyesi Dilşah Özgen'in de (81) aralarında bulunduğu 9 kişi hakkında açılan soruşturma tamamlandı. 12 Ağustos 2016'da gözaltına alındıktan bir sonra serbest bırakılan Özgen ile konteynirleri satan, nakleden ve bunun montajını yapan firma sahipleri, yetkilileri ve çalışanları E.K., H.K., H.S., İ.E., K.D., M.E., M.C. ve Y. N.E hakkında "örgüte üye olmak" ve "örgüte bilerek isteyerek yardım etmek" suçlarını işlediği iddiasıyla 7.5'ar yıldan 15'er yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. **Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nce** kabul edilen iddianamede, Lice kırsalında bulunan mezarlığı 3 Ağustos 2016'da TIR ve çekicilerle konteyner bırakıldığı, bunun İnsansız Hava Aracı (İHA) ile tespit edildiği belirtildi. Mezarlıktan araçların Diyarbakır-Bingöl Karayolu üzerindeki Kokulupınar yol ayrımında kontrol noktasında durdurularak gözaltına alınarak konu ile ilgili soruşturma başlatıldığı ifade edildi. Konu ile ilgileri olduğu gerekçesiyle gözaltına alındıktan nakliyat firması ve konteynerleri satan firmanın sahipleri ve çalışanlarının ifadelerine yer verildi. Bu kişiler ifadelerinde, üzerlerine atılı suçlamaları reddederek, parası ödenen konteynerleri ticari bir amaçla mezarlığa götürdüklerine dair ifadelerine yer verildi. Dilşah Özgen ise ifadesinde suçlamaları reddederek, mezarlıkta oğlunun yattığını söyleyerek hayır amaçlı olarak konteynerleri bağışladığını söyledi. Daha önce aynı mezarlık için 2 adet konteyner satın alarak 24 Nisan 2016 tarihinde mezarlığa götüren M.C.Y. ve M.S.Y. ile konteynerleri satan,

nakleden firmaların yetkili ve çalışanları E.A., M.E. ve N.E. hakkında Lice Cumhuriyet Başsavcılığının başlattığı soruşturma dosyasının bu dava dosyası ile birleştirildiği hatırlatıldı.

3 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'da 2012 yılında yasaklanan, ancak yine de kutlanan Newroz'a katıldıkları gerekçesiyle dönemin Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) milletvekilleri Aysel Tuğluk, Hasip Kaplan ve İbrahim Binici hakkında 10 yıldan 23 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. **Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nce** kabul edilen iddianamede milletvekilleri, "örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek", "örgüt propagandası yapmak" ve "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtarla rağmen kendiliğinden dağılmama" ile suçlanıyor. İddianamede, İçişleri Bakanlığı'nın talimatı üzerine 16-21 Mart 2012'de Diyarbakır'da Newroz için yapılacak her türlü toplanma, eylem ve etkinliğin valilikçe yasaklanarak, söz konusu kararın ilgililere duyurulduğu hatırlatıldı.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında, T24 internet sitesi yazarı Nurcan Baysal'ın gözetimine alındığı öğrenildi. **24 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla adliyeye sevk edilen Baysal'ın, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **11 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Baysal hakkında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma tamamlandığı ve Diyarbakır 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nce kabul edildiği öğrenildi. İddianamede, Baysal hakkında "Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme" suçlamasıyla 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası istendi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında polis tarafından düzenlenen ev baskınında, avukat Sıdkı Zilan gözetimine alındığı öğrenildi. **23 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Zilan'ın "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek" "Cumhurbaşkanına hakaret etmek" iddiasıyla mahkemece alınan ifadesinin ardından, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **24 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı yürütülen soruşturmanın tamamlanması ardından, Zilan hakkında 2 ayrı iddianame hazırlandı. **Diyarbakır 5 ve 9'uncu Ağır Ceza mahkemelerince** kabul edilen iddianamelerde 2 defa "örgüt propagandası yapmak" ve "halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek" ile suçlanan Zilan'ın 2 yıldan 12 yıla kadar hapisle cezalandırılması istendi.

25 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 1HaberVar İnternet Haber Sitesi Muhabiri Fuat Yaşar hakkında, sokağa çıkma yasağı dönemlerinde yaptığı paylaşımlar gerekçe gösterilerek "örgüt propagandası" suçlamasıyla **Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nde** dava açıldı.

25 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Batman** Barosu'na kayıtlı Avukat Mehdi Öztüzün hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle "suçu ve suçluyu övmek" suçlamasıyla, Batman Cumhuriyet Savcılığı tarafından hazırlanan iddianame Batman 2'nci Asliye Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. Öztüzün'ün sosyal medya paylaşımlarında avukatı olduğu PKK Lideri Abdullah Öcalan için "Kürt Halk Önderi" ve "Baş müzakereci" tanımlamalarında bulunduğu gerekçesiyle TCK'nin 215 maddesine giren "Suçu ve suçluyu övme" suçlamasının yönetildiği öğrenildi.

26 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından DTK Eşbaşkanı Leyla Güven hakkında, 2017-2018 yılları arasında düzenlenen 7 ayrı eylem ve etkinliği katılması ve yaptığı konuşmalar gerekçe gösterilerek “Örgüt üyesi olmak” iddiasıyla iddianame hazırlandı. **Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi’nce** kabul edilen iddianamede Güven hakkında, 7,5 yıldan 15 yıla kadar hapis cezası talep edildi. Aynı mahkemede tarafından "Silahlı örgüt kurma veya yönetme", "Örgüt propagandası yapmak" ve "Halkı kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne kışkırtma" suçlarından 17,5 yıldan 31,5 yıla kadar hapis ile cezalandırılması istemiyle açılan dava dosyası ile birleştirilmesine karar verildiği öğrenildi.

8 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 12 Temmuz 2015’te gittikleri Erzurum’un Şenkaya ilçesi İncepınar mevkiinde açılan ateş sonucu bulunduğu minibüste yaşamını yitiren Kamber Morkoç (70) için Ardahan Göle ilçesinde düzenlenen cenaze törenine katılan, 6’sı tutuklu 24 kişi hakkında, Ardahan Cumhuriyet Başsavcılığı’nca iddianame hazırlandı. HDP Ardahan eski Milletvekili Taşkın Aktaş ile BDP eski Milletvekili Ayla Akat Ata’nın da aralarında bulunduğu 24 kişi hakkında “örgüt propagandası yapmak” ve “Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek” suçlamasıyla bir yıldan 8 yıla kadar hapis cezası istemiyle hazırlanan iddianame Ardahan Ağır Ceza Mahkemesi’nce kabul edildi.

13 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; DBP Eş Genel Başkanı Mehmet Arslan hakkında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma tamamlandığı ve Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesince kabul edildiği öğrenildi. Siyasi parti faaliyetleri kapsamında çeşitli tarihlerde katıldığı eylem ve etkinlikler nedeniyle 8 Şubat’ta Diyarbakır’da tutuklanan Arslan hakkında hazırlanan iddianamede, 2017-2018 yılları arasında katıldığı 10 basın açıklaması, cenaze töreni ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 7.5 yıldan 15 yıla kadar hapis cezası talep edildi.

14 Haziran 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır** Cumhuriyet Başsavcılığı "Kuşatmanın adı ‘Bayrak 12’, başındaki isim Musa Çitil" başlığıyla Şubat 2016’da KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı’nda (DİHA) yayınlanan haberi, sosyal medya hesaplarında paylaştıkları gerekçesiyle 7 gazeteci hakkında yürüttüğü soruşturmayı tamamlayarak iddianame hazırladı. "Terörle mücadelede görev almış kişileri hedef göstermek" iddiasıyla 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası istemiyle hazırlanan iddianame, **Diyarbakır 9’uncu Ağır Ceza Mahkemesi’nce** kabul edildi. İddianamede, haberin yayınlandığı dönemde Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı olan ve Temmuz 2016’da İçişleri Bakanlığı kararıyla Jandarma Genel Komutan Yardımcılığına terfi ettirilen Tuğgeneral Musa Çitil davacı olarak yer aldı. Musa Çitil’in 18 Mayıs 2016’da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’na gönderdiği dilekçesinde özetle "Sosyal medya hesapları üzerinden propaganda yapıldığı, görev aldığı operasyonlar ile ilgili hedef haline getirildiği" şeklinde şikayette bulunması üzerine, savcılık da şüpheliler hakkında soruşturma başlatarak, kullandıkları sosyal medya hesaplarının inceledi. Haklarında dava açılan gazeteciler şunlar: *KHK ile kapatılan DİHA’nın Haber Müdürü Ömer Çelik, DİHA muhabirleri Çağdaş Kaplan, Hamza Gündüz, Selman Çiçek ve gazeteci A. Vahap Taş ile haberi kapatılan Özgür Gündem gazetesinin resmi sosyal medya hesabında paylaşılan gazetenin Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya ve gazetenin İmtiyaz Sahibi Kemal Sancılı.*

15 Haziran 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van'ın Çatak ilçesinde 2016 yılında DBP'li Van Büyükşehir Belediyesi tarafından yurttaşların isteği üzerine yapılan köprü Çatak Belediyesi kayyumu tarafından yıktırılmıştı. "Örgüt üyelerinin geçiş güzergahı" olduğu gerekçesiyle kayyum tarafından yıktırılan köprü ile ilgili Van Büyükşehir Belediye Eşbaşkanı Bekir Kaya hakkında "örgüte üye olma" iddiasıyla dava açıldı. Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından **Van 1. Ağır Ceza Mahkemesi'**ne gönderilen ve kabul edilen iddianame bir kişinin gazete kupürü ile yaptığı ihbara dayanıyor. Van 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen iddianame, Bekir Kaya'nın 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden dava dosyasıyla birleştirildi. İddianamede, "Bir vatandaşın gazete kupürü ile Cumhuriyet Başsavcılığımıza yaptığı ihbar üzerine Van ili Çatak ilçesi Körüklü vadisinde yapılan köprü ile alakalı soruşturma başlatıldı" ifadelerine yer verildi.

Düşüncelerini ifade Edenlere Verilen Cezalar

HDP Şırnak Milletvekili Leyla Birlik hakkında Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Cumhurbaşkanı'na alenen hakaret" iddiasıyla açılan davanın 3'üncü duruşması, **3 Ocak 2018 tarihinde Şırnak Asliye Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Birlik'in katılmadığı duruşmada karar veren mahkeme heyeti, Birlik'in üzerine atılı suçu işlediği kanaatine vararak, 1 yıl 6 ay hapis cezası verdi. Birlik'in eylemi alenen işlediğinin sabit görüldüğünü belirten mahkeme, cezayı 1 yıl 9 aya çıkardı. Mahkeme, "Sanığın geçmişteki hali, sosyal durumu, verilen cezanın sanığın geleceği üzerindeki olası etkileri bir bütün olarak değerlendirmek suretiyle cezanın indirim yapılmasına yer olmadığına..." beyanında bulunarak, cezayı ertelemedi.

HDP Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken hakkında açılan davanın karar duruşması, **4 Ocak 2018 tarihide Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Savcı mütaalası, Sincan 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nden SEGBİS üzerinden duruşmaya katılan Baluken ve avukatların davanın esası hakkında savunmaları ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Baluken'e "örgüte üye olmak", "örgüt propagandası yapmak", "toplantı gösteri yürüyüşleri kanuna muhalefet etme" suçlamalarıyla 16 yıl 8 ay hapis cezası verdi. "Devletin birliği ve ülke bütünlüğünü bozmak" suçlaması dahil olmak üzere 7 suçtan beraat kararı verilen Baluken'e yönelik 5 suçlama konusunda ise "yargılamanın ertelenmesine" hükmedildi. Mahkeme, yine "kaçma ve saklanma şüphesi olduğu" gerekçesiyle Baluken'in tutukluluk halinin devamına karar verdi.

Tutuklu bulunan HDP Hakkari Milletvekili Abdullah Zeydan'a verilen 8 yıl 1 ay 15 günlük hapis cezasının İstinaf Mahkemesi'nce bozulması ardından yeniden yargılandığı davanın 3'üncü duruşması, **11 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Zeydan, ikinci kez yargılandığı davadan bir kez daha 8 yıl 1 ay 15 gün hapis cezasına çarptırıldı.

HDP Van Milletvekili Lezgin Botan'ın **Van'ın Çatak ilçesinde** 7 Haziran 2015 seçimleri öncesi partisinin gerçekleştirdiği mitingde yaptığı konuşma nedeniyle hakkında "Kamu görevlisine hakaret etmek" iddiasıyla açılan dava karara bağlandı. **13 Ocak 2018 tarihinde Çatak Asliye Ceza Mahkemesi'**nde görülen davada Botan'a, "suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak tehdit suçunu işlediği" iddiasıyla 2 yıl hapis cezası, yine 'kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret' ettiği iddiasıyla da 12 bin 775 TL para cezası verildi.

HDP Hakkari Milletvekili Selma Irmak hakkında, 2015 yılında Diyarbakır'da düzenlenen DTK Genel Kurulu sırasında bağlandığı MED NUÇE televizyonuna yaptığı konuşmada "Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni ve Devletin yargı organlarını alenen aşağılama" suçunu işlediği iddiasıyla 6 aydan 2 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın karar duruşması, **17 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşma Salonu'na getirilmeye Irmak'ın savunması, Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nden SEGBİS ile alınmak istendi. Duruşma salonuna savunma talebinde bulunan Irmak'ın talebi mahkeme heyeti tarafından reddedilerek, Irmak'ın SEGBİS ile savunma yapmaması halinde savunmak hakkından vazgeçmiş olacağını belirtti. Bunun üzerine Irmak, SEGBİS ile savunma yapmayacağını söyledi. Avukat savunmalarının ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Irmak'ın üzerine atılı "Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni ve Devletin yargı organlarını alenen aşağılama" suçunu işlediğinin sabit olduğunu ileri sürerek, 1 yıl hapis cezası verdi. Hakim, Irmak'ın kişiliği, geçmişi ve yargılama sürecindeki davranışları nazara alarak hapis cezasında indirim yapmadı. Hakim, Irmak'ın işlediği suçtan dolayı yargılama sürecinde pişmanlık duyduğu ve yeniden suç işlemeyeceği kanaatinin oluşmadığını ileri sürerek, davanın 5 yıl süreyle ertelenmesine yer olmadığına karar verdi.

17 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Antep Merkez Şahinbey ilçesinde 20 Ağustos 2016 tarihinde gerçekleşen bombalı saldırıda "Nerede bu devlet, devlet DAİŞ'i koruyor, katil devlet" dediği iddia edilen Yılmaz Yaman, hakkında açılan davanın karar duruşması görüldü. Ocak ayı içerisinde **Antep 8'inci Asliye Ceza Mahkemesi'de** görülen karar duruşmasında Yaman'a "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme" suçundan 10 ay hapis cezası verildiği öğrenildi.

Hakkari'de DBP İl Örgütü binası önünde yapılan 'öz yönetim' açıklamasına katıldıkları gerekçesiyle haklarında açılan soruşturma kapsamında Hakkari Belediye Eşbaşkanları Dilek Hatipoğlu, Nurullah Çiftçi'nin de aralarında bulunduğu 7'si tutuklu 10 kişinin yargılandığı davada, 8 kişiye "Devletin birlik ve bütünlüğünü bozma" iddiasıyla 15 yıl ceza verilmişti. Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin 8 kişi hakkındaki cezayı bozmasından sonra dava, **Hakkari 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** yeniden görülmeye başlandı. Davanın **26 Ocak 2018 tarihinde** görülen dördüncü duruşmasında, tutuksuz yargılanan Cihan Kahraman ve Erdem Şahin hazır bulunurken, tutuklu sanıklar ise SEGBİS ile katıldı. Yapılan kimlik kontrolünün ardından avukatlar, tahliye talep etti. Daha sonra karar veren mahkeme, tutuksuz yargılanan Cihan Kahraman ve Erdem Şahin'in beraatine, belediye eşbaşkanları Dilek Hatipoğlu ve Nurullah Çiftçi'ye 11 yıl 3'er ay, eski HDP yöneticileri Devrim Ecer, Ali Tetik'e 10'ar yıl, Binevş Kadın Dayanışma Merkezi çalışanı Hamdiye Özer ile İlhan Kaynak'a ise 10'ar yıl hapis cezası verildi.

PFDK'ya sevk edilen Amed Sportif oyuncusu Deniz Naki'ye "ayrımcılık" ve "ideolojik propaganda" nedeniyle 3 yıl 6 ay men, 273 bin TL para cezası ve sürekli hak mahrumiyeti cezası verildiği duyuruldu. Kurallar gereği üç yılı aşan cezalarda, sürekli hak mahrumiyetine verildiği belirtildi. TFF'den yapılan açıklama şöyle: "*Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu'nun 30.01.2018 tarih ve 45 sayılı toplantısında almış olduğu kararlar aşağıda belirtilmiştir.*

1- Amed Sportif Faaliyetler Kulübü sporcusu Deniz Naki'nin ayrımcılık ve ideolojik propaganda nedeniyle FDT'nin 42/1-a, 35/4. ve 4/2. maddeleri uyarınca 3 yıl 6 ay müsabakalardan men cezası ve 273.000 TL para cezası ile cezalandırılmasına, 3 yılı aşan ceza bakımından FDT'nin 95/1. Maddesi uyarınca sürekli hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılmasına..."

Van'da yerine kayyum atanan Edremit Belediyesi Eşbaşkanı Sevil Rojbin Çetin, DBP Edremit Eşbaşkanı Abdulkerim Batmaz, DBP yöneticisi Mehmet Batu, Edremit Belediyesi'nin basın biriminde çalışan Salih Sertkal, Abdulkerim Sayan ve Aygül Bidan'ın yargılandıkları davanın karar duruşması, **1 Şubat 2018 tarihinde Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmaya tutuksuz yargılanan Sevil Rojbin Çetin, Mehmet Batu, Abdulkerim Batmaz ve avukatları katıldı. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, Salih Sertkal'in beraatına karar verirken Çetin, Batmaz ve Batu'ya "Örgüt üyeliği" iddiasıyla 10'ar yıl hapis cezası verdi. Heyet, firari konumda olan Abdulkerim Sayan ve Aygül Bidan'ın dosyasını davadan ayırdı. Davanın avukatları, İstinaf yolu açık olduğundan karara itiraz edeceklerini belirtti. **DAVA ÖZETİ:** *Edremit Belediyesi Eşbaşkanı Sevil Rojbin Çetin'in de aralarında bulunduğu siyasetçiler, 15 Ağustos 2015 tarihinde ilçede yapılan "özyönetim" açıklamasına katıldıkları için gözaltına alınmıştı. 2'si tutuklu 6 sanıklı davada, Çetin ve Batu 20 Ekim 2016 tarihinde görülen duruşmada "adli kontrol şartı" ile serbest bırakılmıştı.*

Diyarbakır'ın Sur ilçesinde devam eden sokağa çıkma yasağı ve çatışmaların son bulması için 31 Aralık 2015'te Diyarbakır'da düzenlenen barış yürüyüşüne katıldıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan 22 kişinin, 7 buçuk yıldan 18 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın karar duruşması **13 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinde** görüldü. Tutuksuz yargılananlar duruşmaya katılmazken, avukatları hazır bulundu. Duruşmada ilk olarak söz alan duruşma savcısı, Metin Şahin'in olayın gerçekleştiği yürüyüşe katılarak "örgüt üyesi olmak" ve "Patlayıcı madde bulundurmak" suçundan, Aziz Kılıç, Mazlum Doğan Güzel, Pınar Öğrenci ve Haydar Darıcı'nın ise sosyal medya hesaplarında yaptıkları paylaşımlar nedeniyle ayrı ayrı olarak "örgüt propagandası yapmak" suçundan cezalandırılmalarını istedi. Savcı, ayrıca Metin Şahin hakkında "görevi yaptırmamak için direnme" ve Pınar Öğrenci hakkında ise sosyal medya hesabında yaptığı paylaşımda TCK'nin 301. maddesinde belirtilen suçu işlediği gerekçesiyle hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istedi. Savcı, diğer 18 kişi yönünden ise üzerlerine atılı suçları işledikleri yönünde kesin ve inandırıcı delil bulunmadığı gerekçesiyle beraatlarına karar verilmesini talep etti. Mahkeme heyeti avukatların davaya ilişkin son sözünü aldıktan sonra kararını verdi. Metin Şahin'e üzerine atılı "örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" suçunu işlediği iddiasıyla 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası verdi. Mahkeme, sosyal medya hesaplarında yaptıkları paylaşımlar nedeniyle Aziz Kılıç, Mazlum Doğan Güzel, Pınar Öğrenci ve Haydar Darıcı'ya "Örgüt propagandası yapmak" suçunu işledikleri iddiasıyla hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün açıklanmasının geriye bırakılmasına karar verdi. Mahkeme ayrıca, Baran Ok, Aslan Aydoğan, Mehmet Akın, Semra Güzel, Yekbun Avşar, Sedat Karaman, Yusuf Kılıç, Savaş Atılı, Emine Cantürk Gündüz, Salih Yılmaz, Pınar Ercan, Şahin Atalay, Muharrem Polat, Arzu Erdemir, Emrah Tekin, İbrahim Yavuz, İbrahim Çiçek ve Mehmet Şerif Demir'in beraatını karar verdi. Mahkeme, Metin Şahin dışında tüm yargılananlara "örgüt üyesi olmak" ve "Toplantı gösteri yürüyüşleri kanuna muhalefet etmek" suçundan açılan davada beraat kararı verdi. Mahkeme Metin Şahin ve Pınar Öğrenci hakkında suç duyurusunda bulunulması yönündeki talebini de cumhuriyet savcısının takdirine bıraktı. **DAVA ÖZETİ:** *Diyarbakır'ın Sur ilçesinde sokağa çıkma yasağı ve ablukanın kaldırılması için 31 Aralık 2015'te DBP, HDP, HDK, DTK ve KJA öncülüğünde "Ölüm değil yaşam" sloganıyla Bodrum'dan Diyarbakır'a gelen "Barışa Yürüyorum İnisiyatifi" üyelerinin bulunduğu kitle Sur'a yürümek istemişti. Yürüyüş sırasında kimliği bilinmeyen kişilerce atıldığı ileri sürülen el yapımı patlayıcının (EYP) patlaması sonucunda 4 polis yaralanmıştı. Polise, yürüyüş sırasında kendilerine el yapımı patlayıcı atıldığı iddiasıyla kitleye gaz bombası ve tazyikli su ile müdahale etmiş aralarında barış yürüyüşçülerinin bulunduğu 22 kişi gözaltına alınmış, Metin Şahin isimli bir kişi tutuklanmıştı. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, 22 kişi hakkında "Silahlı örgüt üyeliği", "Kanuna aykırı toplantı,*

gösteri ve yürüyüşlere katılarak ihtarla rağmen dağılmama" ve "Örgüt propagandası yapma" iddialarıyla 7,5 yıldan 18 yıla kadar değişen hapis cezası istemiyle dava açmıştı. Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davanın ilk duruşmasında tutuklu Metin Şahin tahliye edilmişti.

Yerine kayyum atanan ve 27 Aralık 2016 tarihinden beri Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Ağrı Belediye Eşbaşkanı Mukaddes Kubilay hakkında "Örgüt üyeliği" ve "Örgüt propagandası" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **16 Şubat 2018 tarihinde Ağrı 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. SEGBİS ile bağlanmayı reddederek katılmayan Kubilay'ın avukatları, müvekkilleri hakkında yapılan suçlamaların siyasi parti faaliyetleri olduğunu, gazetelere verdiği röportaj ve katıldığı basın açıklamalarının ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. Avukatların savunmalarının ardından kararını veren mahkeme heyeti, Belediye Eşbaşkanı Kubilay'a "Örgüt üyesi olmak"tan 7 yıl 6 ay, "Örgüt propagandası yapmaktan" ise 1 yıl 15 gün hapis cezası verdi.

DBP Dersim eski İl Eşbaşkanı Ergin Doğru hakkında siyasi parti faaliyetleri kapsamında katıldığı çalışmalar nedeniyle "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" suçlarından 2 yıldır tutuklu yargılandığı davanın karar duruşması, **19 Şubat 2018 tarihinde Tunceli 1'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Elazığ E Tipi Cezaevi'nde tutuklu olan Doğru duruşmaya SEGBİS ile katıldı. Duruşma savcısı mütaalasında Doğru'nun cezalandırılmasını isterken, avukatı ise müvekkilinin üzerine atılı suçun yasal unsurları gerçekleşmediği, suçlamaya konu çalışmaların siyasi parti faaliyeti olduğunu belirterek, beraatını istedi. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, Doğru'ya "örgüt üyesi olmak" suçunu işlediği iddiasıyla 10 yıl ve "örgüt propagandası yapmak" tan da 1 yıl 10 hapis cezası olmak üzere toplam 11 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırdı. **Tunceli 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görülen davada DBP Pertek eski İlçe Başkanı Erdal Kotan örgüt üyeliğinden 7 yıl, örgüt propagandasından ise 1 yıl 10 ay ceza aldı. DBP Pertek eski İlçe yöneticisi Deniz Kazan 8 yıl ceza aldı.

Hakkari 2 Ağır Ceza Mahkemesi'nde 21 Şubat 2018 tarihinde karar duruşması görülen davada yargılanan HDP Hakkari eski İl Eşbaşkanı Metin Besi "devletin gizli belgelerini ifşa etme" ve "örgüt üyeliği" suçlamasıyla 9 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Aynı davada yargılanan gazeteci Şermin Soydan ve dönemin Kızılay Hakkari Şube Başkanı Fadıl Akçiçek ise beraat etti.

KHK ile kapatılan DİHA'da 2 Haziran 2015 tarihinde yayınlanan "Gevaş Emniyeti seçmenleri fişliyor" başlıklı haber nedeniyle açılana davanın karar duruşması **23 Şubat 2018 tarihinde** Gevaş Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. DİHA Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Güzüpek, gazeteciler Ferhat Çelik, Bedran Babat, Mustafa Ece ve HDP Gevaş İlçe eski Eşbaşkanı Nezahat Sümer hakkında TCK 301'den "Kamu görevlisine alenen hakaret" iddiasıyla açılan davanın karar duruşmasında, gazeteciler Babat ve Ece ile Sümer'e 6 ay hapis cezası verildi. Mahkeme sanıkların lehlerine indirim yaparak cezayı 5 aya düşürüp, hükmün açıklanmasının 5 yıl ertelenmesine karar verdi. Diğer sanıklar gazeteci Zekeriya Güzüpek ve Ferhat Çelik'in Basın Kanunu'nun 11. maddesinin 2. fıkrası uyarınca söz konusu suçu işlemediğine karar veren hakim, beraatlerine hükmetti.

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Yılmaz GEZİCİ ŞU beyanlarda bulundu: "Ben kahvehane işletmecisiyim. Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından Sosyal Medya paylaşımları nedeniyle hakkımda 1 yıl 6 ay 10 gün hapis cezası verildi. Ceza ertelenmedi. İfade özgürlüğü hakkım engellendi. Okuma yazmam olmamasına

rağmen hakkımda verilen bu karara itiraz edebilmem için hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde 15 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleşen basın açıklamasına katıldıkları gerekçesiyle, Silvan Belediye Başkanı Yüksek Bodakçı'nın da aralarında bulunduğu 7 kişi hakkında "Devletin birliğini ve bütünlüğü bozmak" iddiasıyla ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezası istemiyle açılan davanın karar duruşması, **27 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Tutuksuz yargılananların katılmadığı duruşmada, avukatları hazır bulundu. Karara bağlanan dosyada mahkeme, sanıklardan Yüksel Bodakçı, Hayati Cesur, İsa Yanık, Barış Gülenyüzlü ve Melihşah Teke'nin "örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle cezalandırılmasına karar verdi. Mahkeme 5 sanığa 6'şar yıl 3'er ay hapis cezası verdi. Mahkeme, sanıklara yöneltilen "Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" suçlarının ise oluşmadığına hükmetti. Diğer sanıklar Ayser Yapıcı ve Aynur Sümer ise, tüm suçlamalardan beraat etti.

HDP Urfa Milletvekili Dilek Öcalan hakkında, Urfa'nın Viranşehir ilçesinde katıldığı bir cenaze töreninde yaptığı konuşma nedeniyle "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması (7'nci duruşma), **1 Mart 2018 tarihinde Urfa 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmada hazır bulunan savunma avukatları, konuşma CD'sinin eksik ve yanlış çözüldüğünü, konuşmanın tamamının tarafsız bir Kürtçe tercüman aracılığı ile yeniden çözülmesini, savunma için süre verilmesini talep etti. Mahkeme heyeti, avukatların tüm taleplerini reddederek HDP'li Öcalan'a 2 yıl 6 ay hapis cezası vererek ertelemeye yer olmadığına karar verdi.

HDP Van milletvekilleri Lezgin Botan ve Adem Geveri hakkında açılan davanın karar duruşması, **23 Mart 2018 tarihinde Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Daha önce haklarında "zorla getirme" kararı veren mahkemeye Botan ve Geveri katılmazken, avukatları hazır bulundu. Kimlik tespitinin ardından başlayan duruşmada, müvekkillerine yönelik suçlamaları kabul etmeyen avukatlar beraatlerini talep etti. Savunmaların ardından karar veren mahkeme heyeti, HDP'li vekil Lezgin Botan'a çeşitli tarihlerde yaptığı konuşmalar nedeniyle, "Devletin birliği ve ülke bütünlüğünü bozmak", "Örgüt propagandası yapmak", "Suç işlemeye alenen tahrik" ve "Örgüte üye olmak" iddialarıyla toplam 18 yıl ceza verdi. Botan'a "Adli kontrol şartı" getiren mahkeme, aynı suçlamalarla yargılanan Adem Geveri hakkında ise beraat kararı verdi.

Bitlis Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturma kapsamında 14 Aralık 2016'da gözaltına alınan ve 21 Aralık 2016'da tutuklanan Bitlis'in Hizan Belediye Eşbaşkanı İhsan Uğur'un yargılandığı davanın karar duruşması, **31 Mart 2018 tarihinde Bitlis 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Uğur duruşmaya, tutuklu bulunduğu Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nden SEGBİS ile katıldı. Uğur, hakkındaki suçlamaları kabul etmeyerek, katıldığı tüm toplantıların siyasi faaliyetlerin bir parçası olduğunu söyledi. Siyasi faaliyetlerin örgüt faaliyeti gibi gösterilemeyeceğini ifade eden Uğur, beraatını istedi. Avukatların da savunma yaptığı duruşma sonrası karar veren mahkeme, Uğur'a "Örgüt propagandası" ve "Örgüt Üyeliği" iddiasıyla toplam 12 yıl 4 ay hapis cezası verdi.

HDP Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan hakkında Muş 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından verilen 6 yıllık cezaya yapılan itiraz sonucunda bozulan davanın üçüncü duruşması, **9 Nisan 2018 tarihinde Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi'nde** görüldü. Duruşmaya Özkan, tutuklu bulunduğu Kandıra 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan uçakla getirildi. Duruşmada Özkan ve avukatların yaptıkları savunmaların

ardından kararını açıklamayan 2'nci Ceza Dairesi Özkan'a, "örgütün korkutucu gücünden yararlanarak tehdit" suçundan 5 yıl, "örgüt propagandasından" 1 yıl 3 ay, 'silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemekten' ise 1 yıl 10 gün hapis cezası verdi. Toplam 7 yıl 3 ay 10 gün hapis cezası verilen Özkan'a İstinaf Mahkemesi, CMK'de yer alan Aleyhe Değiştirme Yasağı kuralı gereğince bozduğu yerel mahkeme kararından daha fazla ceza veremeyeceğinden ötürü 6 yıl ceza verildi. Yargıtay yolunun açık olmasına da hükmedilen karara ilişkin, Özkan'ın avukatları Yargıtay'a başvuracakları öğrenildi. Hükümle birlikte Özkan'ın tutukluluk halinin devamına karar verildi.

HDP eski Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ'a hakkında, 'seçim yasaklarına muhalefet etmek' iddiasıyla açılan davanın, **13 Nisan 2018 tarihinde Erciş 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde** görülen duruşmasında 6 ay hapis cezası verildi. Van'da 27 Ekim 2015 tarihinde katıldığı otogar açılışında yaptığı konuşma nedeniyle Yüksekdağ'a verilen ceza, Türkiye'de "seçim yasaklarına muhalefet etmek" iddiasıyla bir siyasi parti liderine verilen ilk ceza oldu.

HDP Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım'ın hakkında "örgüt üyeliği" iddiasıyla açılıp, tutuklu yargılandığı davanın 5'inci duruşması **19 Nisan 2018 tarihinde Mardin 3'ncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Kandıra 1 Nolu F tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Yıldırım'ın katılmadığı duruşmada, Yıldırım'ın avukatları savunma yaptı. Yargılamanın geldiği aşamayı ve daha önce de benzer taleplerin yapıldığı gerekçesiyle tüm talepleri reddeden ve kararını açıklayan mahkeme heyeti, Yıldırım'a "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası verilmesine hükmetti.

4 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa'nın Siverek ilçesinde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 3 ay önce tutuklanan ve Urfa T Tipi Cezaevi'nde bulunan 72 yaşındaki hasta mahpus Hıdır Iğircık'ın yargılandığı dava, Urfa 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne görüldü. Davanın karar duruşmasında, Iğircık'a "örgüt propagandası yapmak" iddiası ile 3 yıl 1 ay hapis cezası verildi.

Sanatçı Pınar Aydınlar hakkında "Suçu ve suçluyu övme" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **4 Mayıs 2018 tarihinde Tunceli 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmaya Aydınlar katılmazken, avukatların yapmış olduğu savunmalarından ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla Aydınlar'a 1 yıl hapis cezası verdi. İyi hal indirimini gerekçe gösteren mahkeme heyeti, cezadan 1/6 oranında indirim yaparak, cezayı 10 aya indirdi. Mahkeme heyeti, Aydınlar hakkında TCK 53. maddesinin 1'inci fıkrasının uygulanması yönünde karar verdi.

Şırnak'ın Cizre ilçesinde, Aralık 2015'te ilan edilen sokağa çıkma yasağı sonrası bir grup insanla beraber sığındığı bir binanın bodrum katında yaşamını yitiren KJA aktivisti Berjin Demirkaya'nın cenaze töreninde yaptıkları konuşmalar nedeniyle HDP Ağrı milletvekilleri Dirayet Taşdemir ve Berdan Öztürk hakkında "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davada karar verildi. **8 Mayıs 2018 tarihinde Erzurum 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görülen dava duruşmasına Taşdemir ve Öztürk katılmazken, avukatları hazır bulundu. Duruşmada mütalaasını sunan savcı, Taşdemir'in yaptığı konuşmanın içeriğinde suç unsuru olduğu gerekçesiyle cezalandırılmasını istedi. Öztürk hakkında ise, "her ne kadar aynı suçtan soruşturma ve kovuşturma yapılmış ise de sanığın müspet suçu işlediğini gösterir, hakkında mahkumiyetine esas her türlü şüpheden uzak, kesin ve yeterli delil bulunmadığından" beraat kararı verilmesini talep etti. Mütalaa sonrası kararını açıklayan mahkeme heyeti, Taşdemir'e "örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle önce 2 yıl hapis cezası verdi, ardından da iyi hal

indirimi uygulayarak cezayı 1 yıl 8 ay'a indirdi. Taşdemir hakkında verilen hükmün açıklanmasını geri bırakan heyet, Berdan Öztürk hakkında ise beraat kararı verdi.

Türkiye'de günlük Kürtçe yayın yapan ve 29 Ekim 2016'da KHK ile kapatılan Azadiya Welat gazetesinin Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Aydın Atar hakkında, gazetede 2012 ve 2013 yıllarında yayınlanan 9 yazıda "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması **17 Mayıs 2018 tarihinde Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Atar katılmadığı duruşmada, davanın esası hakkında mütalaasını veren duruşma savcısı, gazetede yayınlanan 9 ayrı haberde, değişik olaylar gerekçe gösterilerek PKK'nin şiddet eylemlerini, örgütün amaçları ile silahlı eylemlerinin meşruluğundan söz edilerek "örgüt propagandası yapmak" suçunu işlediği ileri sürdü. Ardından söz alan Atar'ın avukatı Resul Tamur'un mütalaaya katılmadıklarını belirterek, gazetenin kullandığı dil ve gazetenin haberi sunma biçiminden dolayı dava açıldığına dikkat çekti. Gazetede suçlama dayanak yapılan haberlerin, gazetenin ve gazetecilerin benimsediği dil üzerinden yapılan haberler olduğu, değer yargısı taşıyan ancak herhangi bir fiil taşımayan haberlerin düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirmesini talep etti. Tamur, müvekkilinin beraatını istedi. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, gazetenin 9 sayısında yayınlanan haberlerde Aydın Atar'ın 9 kez "örgüt propagandası yapmak" suçunun işlediğini, ancak Atar'ın değişik tarihlerde aynı suçu zincirleme şekilde basın yayın yoluyla işlediğini ileri sürerek önce 7 yıl 7 ay hapis cezasına çarptırdı. Mahkeme, cezanın Atar'ın üzerindeki uslandırıcı etki yapma ihtimali nazara alınarak cezasında 1/6 oranında indirim yaparak cezasını 6 yıl 4 aya indirdi. **DAVANIN ÖZETİ:** *Diyarbakır 7'nci Ağır Ceza Mahkemesi, Atar hakkında farklı tarihlerde ve mahkemelerde "örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla açılan 3 ayrı davanın iddianamelerini tek bir dosyada birleştirmesine karar vermişti. Bu davalar nedeniyle daha önce Atar'a 2013 yılında verilen 10 yıl 3 ay hapis cezası Yargıtay tarafından usul yönünden bozulmuş, yerel mahkemeye gönderilmişti.*

Viranşehir Belediye Eşbaşkanı Emrullah Cin, Suruç Belediye Eşbaşkan Vekili İbrahim Halil Akbaş ve Viranşehir Belediye Eşbaşkan Yardımcısı Şeyhmus Çakırtaş hakkında **Urfa 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiaları ile açılan davanın karar duruşması **21 Mayıs 2018 tarihinde** görüldü. Duruşmaya önceki duruşmalarda tahliye edilen Akbaş ve Çakırtaş katılmazken, Cin ve avukatları hazır bulundu. Son sözleri sorulan Cin, önceki savunmalarını tekrarladığını ifade etti. Avukatlar da, Cin'in belediye eşbaşkanı olduğu için etkinliklere katıldığını, bunların suç teşkil edemeyeceğini belirterek müvekkillerinin beraatını ve tahliyesini talep etti. Kısa bir aradan sonra kararını açıklayan mahkeme heyeti, Cin'e "Örgüt üyeliği" iddiası ile 6 yıl 3 ay, "Örgüt propagandası" iddiası ile de 1 yıl 15 gün hapis cezası verdi. Mahkeme ayrıca, Cin'in tahliyesine karar verdi. Şeyhmus Çakırtaş ve Halil Akbaş'a ise "Örgüt propagandası" iddiası ile 1'er yıl 3'er ay hapis cezası veren mahkeme, hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.

23 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Sosyal medya üzerinden örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla 12 Şubat 2018 tarihinde gözaltına alınıp 19 Şubat'ta tutuklanan Recep Özdemir isimli mahpusa, **Antep 7'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nce** en üst sınırdan 4 yıl 6 ay hapis cezası verildi. Mahkeme gerekçeli kararda Özdemir'e en üst sınırdan ceza verme nedenini ise söz konusu suç unsuru olarak gösterilen sosyal medya paylaşımlarının, TSK ve ÖSO'nun Afrin operasyonunu düzenlediği tarihlerde paylaşılması olarak gösterdi. Özdemir'in Avukatı Berivan Özpölat, mahkemenin verdiği kararın hukuksal hiçbir dayanağı olmadığını belirterek, kararı Bölge İstinaf Mahkemesi'ne taşıyacaklarını söyledi.

5 Haziran 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Erzincan** Üniversitesi'ne bağlı Kemaliye Meslek Yüksekokulu'nda okuyan S.B. (22) isimli öğrenciye, sosyal medya hesabından yaptığı bir paylaşım nedeniyle 15 ay hapis cezası verildiği öğrenildi. Yapılan söz konusu paylaşım ise, çözüm sürecinin henüz devam ettiği 2013-2015 yıllarında kendi adına kayıtlı Facebook hesabından Kürt şair Cegerxwîn'e ait "*Kurdino! bibin yek; eger hûn nebin yek, hûn e herin yek bi yek*" (*Kürtler! birlik olun; eğer birlik olmazsanız, gidersiniz tek tek*) sözü ile birlikte paylaştığı içerisinde "*Kürdistan*" yazılı kalp şeklindeki bir görsel. 2017 yılında kaldığı KYK Kemaliye Kız Öğrenci Yurdu müdürünün, kullandığı sosyal medya hesabını incelemesi sonrasında S.B. hakkında "Kürdistan" kelimesi geçen paylaşımlarıyla ilgili disiplin soruşturması başlatıldı. Soruşturma kapsamında ifadesi alınan S.B.'nin yurt ile ilişkisi kesildi. Bununla yetinmeyen yurt müdürü, hakkında tutanak tuttuğu S.B.'nin paylaşımlarına ait ekran görüntüsü ile birlikte Kemaliye ilçe Emniyet Müdürlüğü'ne ihbarda bulundu. İhbar üzerine Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığı, S.B. hakkında soruşturma başlattı. Soruşturma kapsamında polis ifadesi alınan S.B., her iki paylaşımı da kendisinin yaptığını ancak bunun suç olduğunu bilmediğini belirtti. Yine S.B., hakkında geçtiğimiz Şubat ayında "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 1 yıldan 5 yıla kadar hapis istemiyle iddianame hazırlandı. İddianamede S.B.'nin "Kürdistan" ifadesini içeren paylaşımlarla örgütün eylemlerini meşru gösterdiği, böylece basın ve yayın yoluyla "örgüt propagandası yapmak" suçunu işlediği ileri sürülerek, cezalandırılması istendi. **Erzincan 2. Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görülen davada üzerine atılı suçlamaları kabul etmeyen S.B. beraatını istedi. Davanın Mayıs ayında görülen duruşmasında kararını açıklayan mahkeme, "örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla S.B.'yi 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırdı. Ancak duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak hükmün açıklanmasının geriye bırakılmasına karar verildi. Mahkeme verdiği kararının gerekçesinde S.B.'nin sosyal medya hesabında yaptığı "*Kurdino! bibin yek; eger hun nebin yek, hun e herin yek bi yek*" paylaşımının ifade özgürlüğü kapsamında olduğunu da belirtti.

KHK ile 30 Ekim 2016'da kapatılan DİHA'da 2015 yılında yayınlanan 20 habere ilişkin yapılan suç duyurusu üzerine ajansın Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Güzüpek ile Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Dicle Müftüoğlu haklarında açılan davada karar açıklandı. Gazetecilerin "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 7,5 yıldan 15 yıla kadar hapis istenen dava, **7 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Güzüpek'in mazeret bildirerek katılmadığı dava duruşmasında Müftüoğlu ve avukatlar hazır bulundu. Davanın esası hakkındaki mütalaasını açıklayan duruşma savcısı, ajansın Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Güzüpek'in üzerine atılı "örgüte üye olma" suçunu işlediğine dair kesin ve yeterli delil bulunmadığı gerekçesiyle hakkında beraat kararı verilmesini talep etti. Savcı, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Dicle Müftüoğlu'nun ise TMK'nin 6. Maddesi'nin 4. Fıkrasında düzenlenen açıklama ve yayınlama suçunu işlediğini ileri sürerek cezalandırılmasını talep etti. Savcının mütalaasına karşı söz alan Müftüoğlu, savcının mütalaasına katılmadığını belirterek, beraat talebini yineledi. Avukatı Resul Timur ise, uzun süredir gazetecilik yapan müvekkilinin gazetecilik faaliyeti yürüttüğünü ve hakkına bu güne kadar başka bir soruşturma ya da dava açılmadığını belirtti. Yayınlanan haberlerin suç unsuru taşımadığını vurgulayan Timur, müvekkilinin beraatını talep etti. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Güzüpek'in üzerine atılı suçu işlediğinin sabit olmadığına hükmederek, hakkında beraat kararı verdi. Mahkeme, "örgütün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek şekilde yayın yapma eylemini işlediğinin sabit olduğu" gerekçesiyle Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Dicle Müftüoğlu hakkında 1250 adli gün para cezası verdi. Müftüoğlu'nun yargılama sürecindeki olumlu davranışlarını takdiri indirim sebebi sayarak verdiği cezayı 1041 gün adli para cezasına indiren mahkeme, yine Müftüoğlu'nun daha önce kasıtlı bir suçtan ceza almamış olması, suçtan dolayı kimsenin

zararı uğramamış olmasını göz önünde bulundurarak verdiği cezasının hükmünün ertelenmesine karar verdi. Müftüoğlu'nun 5 yıl içerisinde başka bir dosyadan ceza alması halinde hakkında verilen para cezası kendisinden tahsil edilecek.

10 Haziran 2018 tarihinde Kulp Asliye Ceza Mahkemesi'nde Cumhurbaşkanı hakaret suçlamasıyla hakkında açılan davanın görüldüğü duruşmada, Diyarbakır'ın Kulp İlçesi Belediye Eş Başkanı Sadiye Süer Baran'a 2 yıl 6 ay hapis cezası verildi. **DAVA ÖZETİ:** Kulp İlçe Belediye Eş Başkanı Sadiye Süer Baran, 7-8 Kasım 2016 tarihleri arasında düzenlenen belediye meclis toplantısında, DBP'li bir belediye meclisi üyesi yerine kayyum olarak atanan Muhsin Çiçek'in elini sıkmadığı için konu mahkemeye taşınmıştı. Toplantı sonrası Kulp Emniyet Müdürlüğü'ne giden kayyum Çiçek, Baran'ın belediye meclis toplantısında elini sıkmadığı, kendilerine ve Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiğini ileri sürerek şikâyetçi oldu. Bunun üzerine soruşturma başlatan Kulp Cumhuriyet Başsavcılığı, Eşbaşkan Baran ile Belediye Meclis Üyesi Murat Ay hakkında, Çiçek'in elini sıkmadıkları, "tehdit ve hakaret ettikleri" iddiasıyla 3 yıldan 7 yıla kadar hapis istemiyle dava açtı. Savcılık ayrıca Eşbaşkan Baran hakkında "Münafık" dediği gerekçesiyle "Cumhurbaşkanı'na hakaret" soruşturması başlattı. Kulp Cumhuriyet Başsavcılığı, Eşbaşkan Baran hakkında Adalet Bakanlığı'ndan kovuşturma izni alması üzerine iddianame hazırladı. Savcılık, Baran hakkında, "Cumhurbaşkanı'na hakaret" ettiği iddiasıyla 1 yıldan 4 yıla kadar hapis istemiyle dava açtı.

"Sokağa çıkma yasağı" döneminde Şırnak'ın İdil ilçesindeki evinin aranmasına izin vermemesi nedeniyle "Türkiye Cumhuriyeti hükümetini, devletin yargı organlarını, askeri veya emniyet teşkilatını alenen aşağılamak" suçlamasıyla HDP) Şırnak Milletvekili Ferhat Encü hakkında açılan davanın 4'üncü duruşması **12 Haziran 2018 tarihinde İdil 1'inci Asliye Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Encü'nün SEGBİS ile katıldığı davada yapılan savunmaların ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, hakkındaki suçlama doğrultusunda Encü'ya 10 ay hapis cezası verip, bunu para cezasına çevirdi.

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek ve Kültür Kurumu

21 Ocak 2018 tarihinde Siirt'te akşam saatlerinde HDP İl Başkanlığı'na çok sayıda polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan arama kararıyla gerçekleşen baskın sırasında yapılan aramada, bazı pankart ve dövizlere el konulduğu öğrenildi.

21 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde HDP Bismil İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi.

23 Ocak 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde HDP İlçe Örgütü binasına polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Baskında, parti binasında bulunan çeşitli pankartlara el konulduğu öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Balveren beldesinde HDP ve DBP binalarına, askerler tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Yapılan aramanın ardından HDP Balveren Belde Eşbaşkanı Şehmus Sidar'ın gözaltına alındığı, ayrıca sabah saatlerinde Milli Jandarma Karakolu'na çağrılan DBP Belde Eşbaşkanı Sadun Sezer'in gözaltına alındığı öğrenildi.

13 Şubat 2018 tarihinde Malatya'da aynı binada bulunan HDP ve DBP il örgütü eş başkanlıklarına, polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde, HDP Karakoçan İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde HDP Silvan ilçe binasını polis tarafından baskın düzenlendiği ve baskında DBP Silvan İlçe Eşbaşkanı Amine Gündüz'ün gözaltına alındığı öğrenildi.

12 Mart 2018 tarihinde Erzincan HDP il binasına akşam saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendiği, baskın sırasında yapılan aramada binada bulunan fotoğraflar ve materyallerin toplatıldığı ve il eşbaşkanlarının (*Veli Pınar, Şükran Kral*) gözaltına alındığı öğrenildi. İl Emniyet Müdürlüğü'nde ifadeleri alınan eşbaşkanların, daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

24 Haziran 2018 tarihinde Antep'in Şahinbey ilçesinde CHP Şahinbey İlçe Örgütü binasına saat 23.45 sularında, ellerinde 3 hilal bayrağı ve sopalarla gelen 15-20 kişilik grubun saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. Kapıyı kırıp içeri girmek isteyen, ancak kıramayan grubun bina girişinde bulunan tabelaya kırdığı öğrenildi.

TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler

21 Ocak 2018 tarihinde Kuzey Suriye'de bulunan Efrin'e yönelik düzenlenen harekati protesto etmek amacıyla HDP Diyarbakır İl Örgütü önünde gerçekleştirilmek istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. DTK, DBP, HDP ve TJA'nın çağrısıyla il binası önüne gelen temsilciler ve yurttaşlar, açıklama yapmakta ısrar edince, polis tarafından müdahalede bulunuldu. Yurttaşlar, parti binası önündeki merdivenlerden, polis tarafından zorla içeriye sokulmak istendi ve arbede yaşandı.

22 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Adaklı (Alekana) köyünde, Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş. (VEDAŞ) tarafından elektrik sayaçlarının direklerle çıkartılmak istenmesi üzerine gerginlik çıktı. Sabah saatlerinde Jandarma ve çevik kuvvet polisleri eşliğinde köye gelen VEDAŞ ekipleri, evlerin duvarlarındaki sayaçları elektrik direklerine çıkarmak istedi. Bunun üzerine ekipler ile köy sakinleri arasında tartışma çıktı. Bunun üzerine polis ve askerler uygulamaya karşı çıkan köy sakinlerine gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Atılan gazdan etkilenmek suretiyle yaralanan 4 köylü, ambulansla Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Köy sakinlerinin dağıtılmasının ardından VEDAŞ ekipleri, söktükleri sayaçları elektrik direklerine taktı.

8 Mayıs 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesi Ofis semti yeraltı köprüsünün girişinde, hakkında arama kararı olduğu ileri sürülen ve ismi öğrenilemeyen bir gencin önce polislerle tartıştığı ve kaçmaya başladığı, sivil polislerin gencin arkasından koşarak ateş açtığı ve kaçan gencin ayağından vurularak yaralandığı öğrenildi. Yaralı gencin polis tarafından kelepçelendiği ve çağrılan ambulansla hastaneye götürüldüğü öğrenildi. Çevrede bulunan

yurttaşların yaralı gencin kelepçelenmesi ve geç gelen ambulans nedeniyle polisi tartıştığı, polisin havaya ateş açarak yurttaşları dağıtmaya çalıştığı, ancak yaşanan gerginlik üzerine olay yerine gelen takviye polislerinin yurttaşlara gaz bombasıyla müdahalede bulunduğu ve 2 yurttaşın darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

5 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde HDP Eş Genel Başkanı Sezai Temelli ve milletvekili adaylarının halkla buluşma etkinliğine polis tarafından gerçekleştirilen gaz bombalı müdahalede, 1'i kadın 2 genç yurttaşın (*Sibel Dağtekin ve Lütfi Pınarbaşı*) gözaltına alındığı öğrenildi. Müdahale sırasında HDP Urfa Milletvekili adayı İsmail Kaplan'ın polis tarafından darp edildiği öğrenildi.

15 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde esnaf ziyareti sırasında AKP Urfa Milletvekili Adayı İbrahim Halil Yıldız'ın yakınları tarafından açılan ateş sonucu hayatını kaybeden esnaf kardeşler Celal Şenyaşar ve Adil Şenyaşar'ın cenazeleri Antep'ten Suruç'a getirildi. Cenazelerin defnedileceği ilçe mezarlığında bekleyen kitleye, polislerin TOMA araçları, gaz bombaları ve tazyikli suyla müdahale bulunduğu öğrenildi.

19 Haziran 2018 tarihinde Van'da gerçekleşen AKP mitinginin ardından, HDP'nin Cumhuriyet caddesi üzerinde bulunan merkez seçim bürosu önünde bulunan yüzlerce kişinin, slogan atkları gerekçesiyle polisin müdahalesine maruz kaldıkları öğrenildi.

23 Haziran 2018 tarihinde Van'da HDP tarafından düzenlenen mitinginin sona ermesinin ardından, Cumhuriyet Caddesi'ne doğru yürüyen halka polis tarafından biber gazı, plastik mermi ve tazyikli su ile müdahalede bulunulduğu öğrenildi. Müdahale sırasında HDP İl Eşbaşkanı Yadişen Karabulak, HDP PM üyesi Zelal Yerlikaya ile çok sayıda kişi yaralandığı öğrenildi.

24 Haziran 2018 tarihinde Batman'da HDP'nin seçim barajını aşması nedeniyle Turgut Özal Bulvarı üzerinde kutlama yapmak isteyen gruba, polis tarafından cop ve biber gazıyla müdahalede bulunulduğu öğrenildi.

24 Haziran 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde HDP'nin seçim barajını aşması nedeniyle Cengiz Topel Caddesi üzerinde araç konvoyuyla kutlama gerçekleştiren yurttaşlara, polis tarafından biber gazı ve tazyikli su ile müdahalede bulunulduğu öğrenildi.

24 Haziran 2018 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde HDP üyelerinin seçim kutlaması yaptığı sırada, polisin kitleye müdahalede bulunduğu ve müdahale sırasında 14 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler

2 Ocak 2018 tarihinde Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kent genelinde basın açıklaması, miting, çadır kurma, stant açma ve benzeri türdeki tüm etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığını duyuruldu. Valiliğin açıklaması şöyle: "*Mahalli idare organlarının, kamu kurumlarının, kamuya yararlı dernekler ve üniversitenin yapacağı etkinlikler dışında kalan yapılması muhtemel her türlü yürüyüş, basın açıklaması, miting, çadır kurma, stant açma ve benzeri türdeki tüm etkinlikler, 2935 Sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 11. Maddesi(m), 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. maddesine istinaden, diğer illerden katılımlarla birlikte, 02 Ocak 2018 ile 31 Ocak 2018 tarihleri arasında 30 (otuz) gün süreyle il merkezi ve ilçelerimiz dahil*

olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır. Ayrıca mahalli idare organlarının, kamu kurumlarının, kamuya yararlı derneklerin ve üniversitelerin ilimizde düzenleyecekleri etkinliklerde ilimizin içerisinde bulunduğu stratejik konumu da göz önüne alınarak istenmeyen ve üzücü olaylara mahal vermemek adına etkinliklerle ilgili en geç 48 saat öncesinden merkezde İl Emniyet Müdürlüğüne, ilçelerde İlçe Emniyet Müdürlüklerine bildirimde bulunmaları gerekmektedir.”

4 Ocak 2018 tarihinde Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kent genelinde basın açıklaması, miting, çadır kurma, stant açma ve benzeri türdeki tüm etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığını duyuruldu. Valiliğin açıklaması şöyle: "02/01/2018 tarihi ile 31/01/2018 tarihi de dahil olmak üzere (30) gün süre ile çadır kurma, stant açma, oturma eylemi vb. türdeki eylem ve etkinlikler Hakkari İl Merkezi ve İlçelerinde 02/01/2018 tarihi ile 31/01/2018 tarihi de dahil olmak üzere (30) gün süre ile Valiliğimizin 29/12/2017 tarih ve 2017/785 sayılı olurlarıyla yasaklanmıştır."

23 Ocak 2018 tarihinde Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentte yapılacak her türlü etkinlik, gösteri, yürüyüş ve mitingin, OHAL süresi boyunca ve TSK'nın Efrin'e yönelik başlattığı harekât gerekçe gösterilerek yasaklandığı duyuruldu.

Van'da resmi kamu kurum ve kuruluşlarınca gerçekleştirilecek toplantı ve törenlerin dışında tüm eylem ve etkinlikler (*basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni...vs*) **29 Ocak 2018 tarihinden** geçerli olmak üzere 30 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu.

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentteki tüm eylem ve etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "**1 Şubat 2018 tarihi ile 2 Mart 2018 tarihi** de dahil olmak üzere 30 gün süre ile mevzuat hükümleri doğrultusunda mahallin en büyük mülki idare amirinin iznine bağlanması; oturma eylemi, açlık grevi, çadır kurma, stant açma gibi türdeki eylem ve etkinliklerin aynı hükümler doğrultusunda Hakkari il merkezi ve ilçelerinde 1 Şubat 2018 tarihi ile 2 Mart 2018 tarihi de dahil olmak üzere 30 gün süre ile yasaklanması valilik makamının 31/01/2018 tarih ve 2018/79 sayılı olurlarıyla uygun görülmüştür. Bu bağlamda yasaklanan etkinlikler ile ilgili olarak; çevre il ve ilçelerden hareket edecek grupların ilimize intikallerinin engellenmesi maksadıyla uygun görülen yerlerde kontrol noktaları oluşturularak başta komşu il valilikleri olmak üzere diğer valiliklerce de sempatizan grupların illerden çıkışlarının kontrol edilmesinin ve suç oluşumuna engel olunmasına yönelik gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir."

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentteki tüm eylem ve etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "...basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler de **28.02.2018 tarihinden geçerli olmak üzere otuz 30 gün süreyle** yasaklanmıştır."

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentteki tüm eylem ve etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "Kamu kurum ve kuruluşlarının yapacağı toplantı, tören, şenlik, karşılama, uğurlama gibi etkinlikler hariç olmak üzere; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında yapılacak olan Miting, Basın Açıklaması, Kapalı ve Açık Yer Toplantıları ile Gösteri Yürüyüşleri 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nun Üçüncü Bölüm Şiddet Hareketlerinde alınacak tedbirler başlıklı, 11. Maddesi (m) bendi gereğince **03/03/2018 tarihi ile 01/04/2018 tarihi** de dahil olmak üzere

(30) gün süre ile mevzuat hükümleri doğrultusunda mahallin en büyük mülki idare amirinin iznine bağlanması. Oturma eylemi, açlık grevi, çadır kurma, stant açma vb. türdeki eylem ve etkinliklerin aynı hükümler doğrultusunda Hakkari İl Merkezi ve İlçelerinde 03/03/2018 tarihi ile 01/04/2018 tarihi de dahil olmak üzere (30) gün süre ile Yasaklanması Valilik Makamının 27/02/2018 tarih ve 2018/144 sayılı olurlarıyla uygun görülmüştür."

17 Mart'ta Kızıltepe, 18 Mart'ta Derik ve Mazıdağı ilçeleri, 19 Mart'ta merkez Artuklu ilçesi ve 20 Mart'ta Midyat ile Savur ilçelerinde yapılmak istenen kutlamalar için ilçe kaymakamlıklarına yapılan başvurulara izin çıkmadı. Aynı zamanda bu ilçelerdeki belediyelere kayyum olarak atanmış olan kaymakamlarca, verilen ret kararlarının gerekçelerinde, belediyeler tarafından yapılan başvurular gerekçe göstererek, "İkinci bir kutlamaya gerek yok" denildi. HDP Derik İlçe Örgütü'ne gönderilen kararda şu ifadeler yer verildi: "2935 Sayılı Olağanüstü Hal Kanunun 11. Maddesi'nin (h ve m) fıkraları ve bendindeki yetkiler doğrultusunda, Milli güvenlik kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması, suç işlemenin önlenmesi, temel özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayiş korunması amacı ve ayrıca Newruz Bayramı daha coşkulu bir şekilde kutlanması için Belediye Başkanlığınca **12.03.2018 tarih ve 605 sayılı yazıları** ile Kaymakamlığımıza yapılan Newruz Bayramı talebi üzerine, bütün kurumların katılımının sağlanacağını, ilçemizde bütün kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra vatandaş kitlesinin de katılımı ile Newruz Bayramının amacı doğrultusunda büyük coşku ve görkemli bir şekilde kutlanmanın yapılması tertiplenmiştir. Bundan dolayı İkinci bir kutlamaya gerek duyulmadığı; ilçemizde sağlanmış olan güven ve huzurun bozulmaması için Kaymakamlığımıza sunmuş olduğunuz 05.03.2018 tarihli Newruz Bayramı kutlaması talebiniz incelenmiş olup, söz konusu talebiniz uygun görülmemiştir."

Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde HDP tarafından 19 Mart 2018 tarihinde Otogar Meydanı'nda yapılmak istenen Newroz kutlamasına, Kaymakamlık tarafından "kamu güvenliği" gerekçesiyle izin verilmediği öğrenildi. İzin başvurusuna Kaymakamlık tarafından verilen yanıtta şöyle denildi: "Mevzuat hükümleri gereğince milli güvenlik ve kamu düzeninin bozulmaması, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması ve suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla 18.03.2018 Pazar günü 11.00-16.00 saatleri arasında Ergani Otogar Meydanı'nda yapılacağı bildirilen nevrüz kutlamasının yapılması uygun görülmemiştir."

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentteki tüm eylem ve etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "...basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler de 30.03.2018 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süreyle yasaklanmıştır."

2 Nisan 2018 tarihinde Hakkari Valiliği tarafından yayınlana genelge ile kent genelinde yapılacak tüm eylem ve etkinliklerin bir ay boyunca yasaklandığı duyuruldu.

Antep Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kent merkezine bağlı 3 ilçede açık alanda yapılacak olan tüm etkinliklerin 1 ay boyunca yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "**01 Mayıs -01 Haziran tarihleri arasında** açık alanlarda yapılacak, açık yer toplantısı, basın açıklaması, stant kurma, imza kampanyası, bildiri dağıtma, pankart asma, çadır kurma, oturma eylemi ve benzeri etkinlikler Şahinbey, Şehitkamil ve Oğuzeli ilçelerimizde yasaklanmıştır." **30 Nisan 2018 tarihinde** Valilik tarafından yapılan yeni bir açıklamayla, yasak ilan edilen ilçelerdeki yasaklama kararının kaldırdığını duyuruldu.

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte açık alanda yapılacak olan tüm etkinliklerin 1 ay boyunca yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: “29.04.2018 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süreyle mülki idare amirliklerinin (merkez ilçelerde Valilik, dış ilçelerde kaymakamlıklar) iznine bağlanmış. Gerçekleştirilmesi izin şartına bağlanılan her türlü toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitiye yönelik izletilmesi ve kamera gibi araçlarla kayıt altına alınabilmesine izin verilmiş, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni türdeki eylem ve etkinlikler de 29 Nisan 2018 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süreyle yasaklanmıştır.”

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte **2-31 Mayıs 2018 tarihi de dahil olmak üzere 30 gün süreyle** eylem ve etkinliklerin yasaklandığı, ancak 24 Haziran'da yapılacak seçim çalışmalarının yasak kapsamında olmadığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "24 Haziran 2018 tarihinde gerçekleşecek Cumhurbaşkanı ve 27. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile ilgili seçim takvimi dönemi içerisinde yapılacak siyasi propaganda etkinlikleri ve çalışmaları ile kamu kurum ve kuruluşlarının yapacağı toplantı, tören, şenlik, karşılama, uğurlama gibi etkinlikler hariç olmak üzere; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında yapılacak olan miting, basın açıklaması, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri 2-31 Mayıs 2018 tarihi de dahil olmak üzere 30 gün süre ile mevzuat hükümleri doğrultusunda mahallin en büyük mülki idare amirinin iznine bağlanması; oturma eylemi, açlık grevi, çadır kurma, stant açma gibi türdeki eylem ve etkinliklerin aynı hükümler doğrultusunda Hakkari il merkezi ve ilçelerinde 2-31 Mayıs 2018 tarihi de dahil olmak üzere 30 gün süre ile yasaklanması valilik makamının olurlarıyla uygun görülmüştür."

Hakkari Valiliği kent genelinde 1 ay boyunca tüm eylem ve etkinliklerin yasaklandığını duyurdu. Konu ile ilgili valilik tarafından yapılan açıklamada, şöyle denildi: “01/06/2018 tarihi ile 30/06/2018 tarihi de dahil olmak üzere (30) gün süre ile mevzuat hükümleri doğrultusunda mahallin en büyük mülki idare amirinin iznine bağlanması; Oturma eylemi, açlık grevi, çadır kurma, stant açma vb. türdeki eylem ve etkinliklerin aynı hükümler doğrultusunda Hakkari İl Merkezi ve İlçelerinde 01/06/2018 tarihi ile 30/06/2018 tarihi de dahil olmak üzere (30) gün süre ile yasaklanması Valilik Makamının 31/05/2018 tarih ve 2018/380 sayılı olurlarıyla uygun görülmüştür.”

17 Haziran 2018 tarihinde Diyarbakır Barosu, İnsan Hakları Derneği (İHD), Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası'nın (DTSO) da aralarında bulunduğu 25'i aşkın hak temelli sivil toplum örgütü ve meslek odaları temsilcilerinin, Urfa'nın Suruç ilçesine gitmelerine izin verilmedi. Suruç'taki olayı yerinde incelemek isteyen heyet, Urfa Emniyet Müdürlüğü tarafından aranarak “can güvenliği” gerekçesiyle kentte girişlerine izin verilmeyeceği yönünde uyarıldı. Diyarbakır otogarında toplanan STK temsilcileri, bu kez Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı polisler tarafından kentten çıkmaları engellendi.

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER Sevk Uygulamaları

8 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ T Tipi Cezaevi'nde maruz kaldıkları hak ihlallerini protesto etmek amacıyla açlık grevinde bulunan (60. gün) 10 kadın siyasi mahpusun farklı cezaevlerine sürgün edildiği öğrenildi. Sürgün edilen kadın mahpusların isimleri şöyle: *Helin Yapıcı, Saliha Cebe, Rozerin*

İldan, Dilşat Şengül, Vesile Paçal, Bahar Ulubay, Ayten Kordu, Dilan Barin, Medine Fidan, Zeynep Yıldırım.

9 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ T Tipi Cezaevi'nde bulunun 15 siyasi mahpusun, kent içinde bulunan başka bir cezaevine **-Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi-** istekleri dışında sevk edildikleri öğrenildi. Sevk sırasında tutukluların kişisel eşyalarını almalarına izin verilmediği ve Cezaevi yönetiminin tutuklulara, *"Bu eşyaları burada yeniden satın alabilirsiniz"* dediği öğrenildi.

Batman'da haber takibi yaptığı sırada gözaltına alınarak 5 Temmuz 2016 tarihinde tutuklanan ve KHK ile kapatılan DİHA Muhabiri Şerife Oruç ve beraberindeki 3 tutuklu kadının, tutuklu bulundukları Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nden **17 Ocak 2018 tarihinde** Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildikleri öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan 43 kişi, **19 Ocak 2018 tarihinde** farklı cezaevlerine sevk edildi.

Efrin operasyonuna karşı yaptığı açıklamalar gerekçe gösterilerek 7 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da tutuklanan DBP Eş Genel Başkanı Mehmet Arslan'ın, götürüldüğü **Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde** tek kişilik bir hücreye konulduğu, 11 gün sonra **(19 Şubat 2018)** gerekçe gösterilmeden Rize Kalkandere L Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

18 Şubat 2018 tarihinde Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 32 siyasi mahpusun farklı cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Ancak mahpusların hangi cezaevlerine ve hangi gerekçeyle sevk edildikleri öğrenilemedi. *Sevk edilen tutukluların isimleri şöyle: Harun Dayan, Mehmet Adıyaman, Hacı Erol, Cihangir Rençber, Faruk Köken, Aydın Durdeniz, Uğur Uyar, İbrahim Dadak, Azad Sevinç, Önder Hakan, Halis Amaçtan, Mehmet Duran, Hakan Bağatar, Ayaz Akan, Sabahattin Yıldız, Levent Faruk, İsmet Çınar, Savaş Gür, Zeki Akdoğan, Mizgin Tetik, Mahsum Sarı, Cengiz Oran, Kasım Aslan, Mazlum Dursun Mehmet Selim Polat, Mulazzim Çoktu, Halil Yılmaz, Osman Balka, Mehmet Ayhan, Veysi Bayat, Serbest Çıtak, Ümit Keskin.*

21 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde; Bitlis E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan 6 mahpusun ailelerine haber verilmeden Rize Kalkandere L Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiği ve sevk işleminin gerçekleştiği sırada, mahpusların işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı, mahpuslardan Mehmet Saki Altın'ın hastaneye kaldırıldığını öğrenildi.

Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan HDP Batman eski Millevekili ve TJA Aktivisti Ayla Akat Ata'nın, **28 Şubat 2018 tarihinde** Sincan Kadın Kapalı Cezaevine sevk edildiği öğrenildi.

Sağlık Hakkı İhlali

9 Ocak 2018 tarihinde Adıyaman'ın Musalla Mahallesi'nde bulunan Açık Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü'nde, gündüz saatlerinde haşerelere karşı ilaçlama çalışması yapılmasının ardından akşam tutuklu ve hükümlülerde baş dönmesi ile mide bulantısı şikâyetleri üzerine, cezaevi yetkilileri tarafından sağlık görevlilerine haber verildi. Zehirlenen mahkûmlardan

72'si Adıyaman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne, 32'si de özel hastanelere kaldırılarak tedavi altına alındı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

9 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Feyziye Kolakan, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ahmet Kolakan, 26 yıldır cezaevindedir. 2 yıldan beri Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Oğlum kalp hastası olup boğazında ciddi sağlık sorunu bulunmaktadır. 07.01.2018 tarihinde telefon ile görüşmemizde hastalığının ilerlediğini, sağlık kontrolü ve tedavilerinin yapılmadığını söyledi. Oğlumun tedavisi yapılmazsa hayatı tehlikesinin doğacağını biliyorum. Oğlumun maruz kaldığı bu sorunların çözümü için derneğinizin girişimlerde bulunması için hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”

9 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halime Akbey, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Ömer Akbey, 2012 yılından beri Cezaevindedir. Kendisi şuan Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır.09.01.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bize hepatit B Hastası olması nedeniyle sürekli ve düzenli olarak ilaç kullanmam gerektiğini, 3 aydır kendisini hastaneye götürülmediğini belirtti. Cezaevinde doktor olmadığını ve ilaç alamadığını söyleyerek durumunun kötü olduğunu söyledi. Sağlığım günden güne kötüleştiğini söyledi. Kardeşimin maruz kaldığı bu sorunların çözümü için derneğinizin girişimlerde bulunması için hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”

10 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nurcan Yalçın, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim olan Adnan Yalçın, yaklaşık 23 yıldan beridir hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. 28.12.2017 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde klon kanseri olduğunu bunun için Diyarbakır'da ameliyat olduğunu söyledi. Gaziantep'te kontrollerim yapılmıyor. Tedavim düzenli ve sağlıklı yapılmıyor. Sosyal aktivitelerimiz yasaklanmış havalandırmaya bile çıkamıyoruz dedi. Annemi çok özlediğini ve görmediği için hastalığının da daha da tetiklediğini söyledi. İyileşme olanağı da azalttığını söyledi. Bütün bunlardan kaynaklı olarak ağabeyimin tedavisinin daha iyi yapılabilmesi için bulunduğu Gaziantep Cezaevinden Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevine naklinin yapılmasını talep ediyorum.”

15 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Erkan Tamir, yaklaşık 3 yıldır İzmir/Şakran Cezaevi 13. Koğuştaki hükümlü olarak kalmaktadır. Oğlum da birçok hastalık baş gösterdi. Bunların başında şiddetli diş ağrısı, karın bölgesinde sancılanma, yemek yiyememe gibi rahatsızlıkları mevcuttur. Bu kadar rahatsızlıkları olduğu halde bir süredir revire çıkarılmıyor. Bir an evvel doktora görünmesi gerekmektedir. Her geçen gün oğlumun sağlığı daha da kötüleşmektedir. İzmir uzak olduğundan 3 yıldır oğlumun görüşüne gidemedik. Diğer bir oğlum olan Ahmet Tamir Kayseri/Bünyan Kapalı Cezaevindedir. Bütün bunlardan dolayı oğlum Erkan'ın da İzmir Şakran Cezaevinden kardeşi Kayseri Bünyan kapalı Cezaevinde bulunan kardeşi Ahmet Tamir'in yanına naklinin yapılmasını talep ediyorum.”

18 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Selma Özkan, şu beyanlarda bulundu: “Babam Mehmet Emin Özkan, yaklaşık 22 yıldan beridir cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Kaldığı bu süreç içerisinde birçok hastalığa yakalanmıştır. 4 kez kalp krizi geçirip anjiyo olmuştur. Babamın sağlık durumu oldukça ciddidir. %87 engelli olduğuna dair raporu mevcuttur. Bugün 17.01.2018 tarihinde babamın Adana'da duruşması vardı. SEGBİS üzerinde katılacaktı. Ancak yazı gelmediğini söyleyen cezaevi idaresi babamın duruşmaya katılımı engellenmiştir. Babam şuanda yerinden kalkacak durumda bile değildir.

Bu hukuksuzluğun giderilmesini istiyorum. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

18 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nazlı Eren, şu beyanlarda bulundu: *“Eşim Murat Eren, yaklaşık 6 yıldan beri cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda Siirt Açık Ceza İnfaz Kurumunda yatmaktadır. Eşimin böbrek rahatsızlığı vardır. Cezaevine girdikten sonra gerek tam teşekküllü hastanede tedavilerin yapılmaması gerekse de cezaevinin ağır koşullarından dolayı hastalığı ağırlaşarak yeni hastalıklar oluşmaya başlamıştır. Eşimde kalp, tansiyon ve guatr hastalığı oluşmuştur. Eşimin durumu iyi değildir. Eşimin tedavisi için sizden hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum.”*

22 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hüsamettin Karaş, şu beyanlarda bulundu: *“Kardeşim Abdulcelil Karaş, yargılanmakta olduğu dava dosyasının onaylanması neticesinde 02.01.2018 tarihinde Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevine konuldu. Belirtmem gerekir ki kardeşim yaklaşık 11 yıldır ağır şizofren hastasıdır. Cezaevine konulmadan önce aralıklarla ve düzenli olarak hastaneye götürüp tedavi ediyorduk ilaçlarını alıyorduk. Kardeşim ekteki raporlarından da anlaşılacağı üzere %80 şizofren hastasıdır. Kardeşim hiçbir zorunlu ve diğer ihtiyaçlarını tek başına karşılayamamaktadır. Dışarıda iken kullandığı ilaçlar sayesinde nispeten iletişim kurabiliyor iken Cezaevinde revirin kendisine yazdığı ilaçlar sebebiyle yataktan kalkamaz durumdadır. Kimse ile konuşmamaktadır. Kişisel ihtiyaçlar başta olmak üzere diğer arkadaşların yardımı ile yapabilmektedir. Kardeşim şu an kaderine terk edilmiş bulunmaktadır. Kardeşimin maruz kaldığı bu sorunların çözümü için derneğinizin girişimlerde bulunması için hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”*

22 Ocak 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Mert Sönmez, şu beyanlarda bulundu: *“Şuanda cezaevinde 40 hükümlü ve 26 tutuklu arkadaş bulunmaktayız. Bazı arkadaşlarımızın sağlık sorunları vardır. M. Serhat Güllü arkadaşın kalp sorunu ve raporu var. Davut Abo arkadaşın şeker hastalığı, Sıddık Aydın ve Ramazan Eroğlu'nun ruhsal sıkıntıları ve Aydın Değirmenci arkadaşımız da kolon kanseridir. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”*

Elazığ F Tipi 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan siyasi mahpus Vedat Özer'in, cezaevindeki hak ihlallerini protesto etmek amacıyla bedenini ateşe verdiği, hastaneye götürülmeden önce infaz koruma memurları tarafından darp edildiği, daha sonra hastaneye kaldırıldığı, ancak gerekli tedavi yapılmadan cezaevine geri getirildiği iddia edildi. **2 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde;** Özer'in annesi Raziye Özer, konu ile ilgili şunları anlattı: *“Elazığ Cezaevindeki tutuklular baskı ve tecrit altındalar. Oğlum kendisini tek tip ve hak ihalelerine karşı yakmış. Durumuna müdahale eden gardiyanlar oğlumu hastaneye götürmeden önce darp etmişler, ağzından dilini çıkararak hakaret etmişler. Oğlum cezaevinde iyi olmadıklarını ve kamuoyunun seslerini duyması çağrısında bulundu.”*

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hidayet ATAN, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Mahmut ATAN, yaklaşık 3 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Sur olaylarında gözaltına alındı. Daha sonra yargılandığı davada müebbet hapis cezası aldı. Salı günü saat 13.30 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; oğlum kendisine cezaevi tarafından işkence edildiğini, darp edildiğini, hakarete maruz kaldığını dile getirdi. Oğlum ayağından sakattır. Oğlum tedavisinin yapılmadığını, hastaneye götürüldüğünü ancak durumun ciddi olduğunu söyleyen doktorun yatışımı istediğini ancak cezaevi idaresinin bunun için herhangi bir işlem yapmadığını söyledi. Ayrıca*

oğlumun birçok hastalığı da bulunmaktadır. Bunların başında verem gelmektedir. Oğlumun bir böbreği yok, bir böbreği de yarım şekilde ameliyatlıdır. Biz ailesi olarak oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Oğlumun üzerinde bulunan bu baskı ve şiddetin son bulması ve oğlumun bir an önce sağlığına kavuşması için tedavisinin yapılması ve hukuki işlem başlatılmasını sizden talep ediyoruz.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şeyhmus Arslanoğlu, şu beyanlarda bulundu: “Amcam olan Murat Arslanoğlu, Haziran 1993 yılında PKK Örgüt üyeliğinden yargılandığı davada müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Bu cezaevi sürecinde Türkiye’de birçok cezaevinde kaldı. Bunların başında; Diyarbakır, Amasya, Bingöl, Karaman ve şuanda da Ağrı /Patnos Cezaevinde cezasını infaz etmeye devam etmektedir. Cezaevi ortamının sağlığı elverişli olmadığı için amcam birçok hastalığa yakalandı. Bunların başında kronik astım, bel fıtığı bulunmaktadır. Bel fıtığı olmasından kaynaklı bastonla yürümektedir. Ancak cezaevi idaresi bastonuna el koymuş durumda. Arkadaşlarının yardımıyla yaşamını idame ediyor. Amcamın durumu ortada olmasına rağmen cezaevi idaresi tedavisini yapmıyor. Bütün bunlardan kaynaklı olarak sizden gerekli girişimlerde bulunmanız için hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hulika Çınar, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum İlhami Çınar, yaklaşık 10 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Şuanda İzmir Aliağa T Tipi Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Oğlum ile 24.02.2018 tarihinde saat 09.00 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları söyledi; bu aralar çok baskı yapıyorlar. 3 kişilik koğuştaki yaklaşık 17 kişi bulunmaktayız. Hastaneye gitmek için yaptığımız başvurularda sıkıntı çıkarıyorlar. Hastane talebimiz ret ediliyor. Açlık grevine girdiğimiz için bize bu cezayı uyguluyorlar. Başgardiyan Erdal isminde kişi “bize sizi boğarak öldürürüm” diye tehditlerde bulunuyor. İdareye yaptığımız başvurularda herhangi bir sonuç alamıyoruz. Tarafımıza hiçbir bilgi verilmiyor. Hastaneye gidip dönüşlerimizde her türlü baskı dayatılıyor. Eğer bize bir şey olursa cezaevi idaresi ve gardiyanlar sorumludur. Bu kişiler hakkında hukuki işlem yapılmasını ve bir heyetin cezaevini ziyaret etmeleri konusunda sizden destek sunmanızı talep ediyoruz.”

27 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayfer Azizoğlu, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Ergin Doğru, 2016 yılının 8. ayında örgüt üyeliğinden tutuklandı. İlk önce Elazığ E Tipi Cezaevindeydi. 2017 yılının 5. ayında ise, Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlikli Cezaevine gönderildi. Buraya gönderildiğinden beri, yani yaklaşık 10 aydır tek başına koğuştaki kalmaktadır. Koğuştaki kalmasına neden olacak bir cezası yok, en baştan beri tek başına koğuştaki kondu. İlk başlarda geçici bir durum olacağını düşünüp herhangi bir yere başvurmamak. Sadece cezaevi savcısıyla görüştüm bize yer olmadığı için koğuştaki konduğunu söyledi. Avukatımızda (Fatma Kalsen) cezaevi ile görüştü. Kurulla görüşeceklerini söylediler. Ancak herhangi bir şey yapılmadı. Süreç uzadı. En son ağabeyimin sağlık sorunları başladı. Özellikle unutkanlığı arttı. Ağabeyim vejetaryen, ancak cezaevinde ona göre beslenmiyor. Vitamin ihtiyacı da karşılanmıyor. Bu durumdan dolayı da sağlığı bozulmuş olabilir. Ben görüşe gittiğimde konuşma zorluk çektiğini ve unutkanlığının arttığını fark ettim. Savcıya da bildirdim. Ama herhangi bir işlem yapılmadı.16.02.2018 tarihinde cezaevinde, gardiyanlar sayım yapmak istemiş. Ağabeyim zaten tek kişi, izin vermeyince darp edilmiş. Revire gitmek istemiş ancak izin vermemişler. Daha sonra tesadüfen o gün avukatıyla görüşünce, avukat baskısı ile revire gitmiş. Revirde ne teşhis ve tedavi oldu bilmiyorum. Ben ağabeyimle görüşmedim. Avukatı bize bilgi verdi. Ağabeyimin tek başına on aydır koğuştaki kalması ve sağlık sorunlarının başlamasından dolayı endişeliyiz. Bu konuda İHD den hukuki yardım istiyoruz.”

24 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sevgül Karadaş, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Hüseyin Karadaş, bulunduğu cezaevinde telefonla aradı. Kaldığı cezaevinde ciddi sıkıntıların olduğunu söyledi. Hastalandıkları zaman revire çıkarmıyorlar. Daha önce de eşim dış rahatsızlığından dolayı revire gitmek istemiş ama revire çıkartılmamıştır. Aynı zamanda havalandırmaya dahi çıkartılmıyorlarmış. Ciddi baskılar var. Giden mektupları ve eşyaları verilmiyor. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rabia Ataş, şu beyanlarda bulundu: “Kızım Şivekar Ataş, yaklaşık 2 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Kızım şuanda Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde kalıyor. 17.03.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bana cezaevinde çıplak aramadan sonra bizi dövdüler. Yaralarımız var. İşkenceye tabi tutulduk. Darp raporlarımız var. 4 gün tek hücrede kaldık. Bizde açlık grevine başladık. Bizi koydukları hücre çok pis ve kirlidir. Ondan kaynaklı vücudumuzda sivilce ve iltihaplı yaralar oluşmuştur. Ayrıca itirafların odalarına zorla koymaya çalışıyorlar. Sağlığımız iyi değildir. Çekilecek gibi değil zor durumdayız dedi. Kızımın hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

5 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fırat Gümüş, şu beyanlarda bulundu: “Amcaoğlum ve damadım olan Mehmet AKICI 5 aydan beridir Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Daha Önce Gaziantep cezaevinde de kalmıştır. Cezaevindeyken boğaz ve kalbinden dolayı rahatsızlandı. Gaziantep cezaevindeyken hastaneye götürüldüğünde doktorlar cezaevi şartlarının üzerinde olumsuz etki yaratacağını belirtmesine rağmen amcaoğlum cezaevinde tutulmaya devam etti. Zaten bir süre sonra Gaziantep cezaevinden Tarsus cezaevine nakledildi. Amcaoğlumun sağlık problemleri, bu cezaevinde de devam etti. Cezaevine nakledildiklerinde cezaevi girişinde kendisi ve arkadaşları darp edildi. Amcaoğlumun ciddi sağlık problemlerine rağmen tedavisi için gerekli işlemlere yapılmadı. Hastaneye götürüldüğü vakit gayri insanı bir muamele olan kelepçeli tedavi kendisine dayatıldı. Kendisi kelepçeli tedaviyi kabul etmediği için tedavisi yapılamıyor. Röntgen cihazına bile kelepçe ile sokulmak isteniyor. Amcaoğlum dayatılan kelepçeli tedaviden dolayı tedavisi yapılmamaktadır. Kendisinin sağlık probleminden dolayı hayati tehlikesi vardır. Bu konuda sizden hukuki destek istiyoruz.”

6 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Remziye Yılmaz, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Yasin Yılmaz, 8 yıl önce rahatsızlanması üzerine doktora götürdük, yapılan tetkik sonuçlarına göre Ayrışmamış Şizofreni(Psikoz) teşhisi konuldu ve %45 Engel raporu verildi. İşlediği bir suçtan dolayı şu anda cezaevinde kalmaktadır. Oğlumun düzenli olarak ilaç kullanması gerekir; ama cezaevinde ilaçları verilmiyor, hastaneye sevki yapılmıyor. Oğlumun şu an durumu iyi değil, Görüşüne gittiğimde ağzından sahyalar akıyordu, beni bile tanımadı, cezaevi idaresi oğlumun için gereken ilgiyi göstermiyor. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Oğlumun tedavi için Elazığ Ruh ve Sinir Hastanesine gönderilmesini istiyorum. Oğlumun tedavi edilmesi için derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum.”

9 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Muhammed Tekin, şu beyanlarda bulundu: “Annem Meles Tekin, 2015 yılında 1 gün gözaltına alındı ve daha sonra serbest bırakıldı. Sonrasında dava açıldı. Suçu örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek ile dava açıldı. Yargılandığı davada ceza verildi. İstinada gönderildi ve cezası onandı. 02.04.2018 tarihinde Mardin emniyetinden gelen bir ekip tarafından Derik'teki evinden alınıp

götürüldü ve şuanda cezaevinde bulunmaktadır. Annemin birçok hastalığı mevcuttur. Karaciğer, safra kesesinde sorun var. Dalağı büyümüş, tansiyon ve yaşlılık gibi sorunlar ve cezaevi koşulları daha çok hastalıklarını etkilemektedir. Cezaevinde kalması mümkün değildir. Annemin tahliye edilmesini veya cezasının ertelenmesi için sizden hukuki yardım sağlamanızı talep ediyorum.”

12 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Bircan Akyüz, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Sedat Akyüz, 27 Mayıs 2011 tarihinden itibaren cezaevinde kalmaktadır. En son Ekim 2017 tarihinde Bandırma Cezaevinden Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Eşim cezaevine girmeden önce mide rahatsızlığı ile hemoroit rahatsızlığı vardı. Cezaevine girdikten sonra bu rahatsızlıklar devam etmeye başladı. Eşim ile 5 Mart 2018 tarihinde açık görüş yaptım. Görüşte eşimin çok aşırı kilo aldığını gördüm. Yine sağlık problemlerinin devam ettiğini gördüm. Eşime telefon yasağı bıraktıkları için 3 haftadır görüşme yapamıyordum. Dün eşimin bir arkadaşı Silopi’de kalan ailesi ile bir telefon görüşmesi yapmış. Eşimin çok hasta olduğunu, rahatsızlığının halen devam ettiğini ve ailesinin bu konu ile ilgilenmesini istemiş. Silopili aile dün bizi arayarak durumunu anlattı. Sedat’ın sağlık problemlerinden dolayı hastaneye götürülmediğini ve tedavi olmadığını aktardı. Eşimin hayatından endişe ediyoruz. Kendisi mide rahatsızlığından dolayı yediği yemeği, içtiği suyu kusmak zorunda kalıyor. Eşimin bir an önce tedavisinin yapılması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

17 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kadri Aslanoğlu, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Murat ASLANOĞLU 25 yıldan beri cezaevinde olup bugüne kadar birçok cezaevinde kaldı ve şu anda Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 04.04.2018 tarihinde ağabeyimin açık görüş ziyaretine gittim. Ağabeyimin durumu iyi değildi ve bana kronik astım hastası, bel fıtığı ameliyatı 3 defa olduğunu ama hiç iyileşemediğini yürüyemediğini düzgün hareket edemediğini söyledi. Ameliyattan sonra yaralarının iyileşmediğini, astım hastalığının da günden güne fazlaştığını söyledi. Patnos Devlet Hastanesinin tam teşekküllü olmamasından ve gerekli malzemenin bulunmaması ve uzman doktor eksikliğinden tedavisinin yapılamadığını söyledi. Ağabeyimin tam teşekküllü bir hastaneye sevk edilerek tedavisinin yapılmasını istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek istiyoruz.”

18 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Erkan TAMİR 3 yıldan beri cezaevinde kalmakta olup şu anda İzmir Aliğa Yeni Şakran 4 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yatmaktadır. Oğlumla 17.04.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde “Durumum iyi değil, hastayım baş karın ağrısı ve baş dönmesi gibi rahatsızlığım var, doktora gidiyorum muayene etmeden doktorlar bir şeyin yok deyip gönderiyorlar. Durumum git gide kötüleşiyor.” Dedi. Oğlum hasta ve tedavisinin yapılmasını istiyorum. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

18 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşe Bayram, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Zülfikar BAYRAM 1992 yılından beri cezaevinde kalmaktadır. En son 2 ay önce Ağrı Patnos Kapalı Cezaevine nakledildi. İzmir Aliğa kapalı cezaevinde iken sağ ayak dizinde ameliyat olması ve ayağına protez takılması gerekiyordu. Ancak eşim ve arkadaşlarının Patnos cezaevine sevki yapıldığı için ameliyat olması mümkün olmadı. Şu anda Patnos cezaevinde tedavi olması için başvurmasına rağmen herhangi bir girişimde bulunulmuyor. Zaten Patnos Devlet Hastanesi bu şartlar altında tedaviye uygun değil. Eşimin ameliyat olması ve gerekli tedavilerinin yapılması için tam teşekküllü bir devlet hastanesinin olduğu bir cezaevine sevkinin yapılması gerekir. Eşim diyabet ve hipertansiyon rahatsızlığı

vardır. Yine böbrekte kronik taş üremesi vardır. Ağrı Patnos cezaevinde olması sağlık problemlerini artırmaktadır. Hem cezaevi şartları hem de bulunduğu ilin devlet hastanesinin tam teşekküllü olmaması nedeniyle eşimin sağlık sorunları tevdi edilememektedir. Yine ekonomik olarak düşük bir gelire sahip olmamızdan dolayı ihtiyaçlarını karşılayamıyoruz. Eşimin tedavisin yapılması için Diyarbakır'a sevkinin yapılmasını talep ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek istiyoruz."

20 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Salih Filiz, şu beyanlarda bulundu: *"2015 tarihinde yargılanmış olduğum örgüt üyeliği davasından 9 yıl ceza aldım. Şuanda Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktayım. Cezaevi şartlarının çok ağır olmasından dolayı burada birçok hastalığa yakalandım. 2013 yılında Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesinde heyete girdim. %61 engelli raporu aldım. 8 yıldır bu ilaçları kullanıyorum. Ömür boyu kullanmam gerekiyor. Gittikçe bedenimi tahrip ediyor. Her gittikçede ilaç dozları yükseltiliyor. İlaç dozları yükseltildikçe bana daha çok zarar veriyor. Ağrılarda dolayı yürüyemiyorum. Oturup kalkamıyorum. Ellerim ve kollarım uyuşuyor. Kaslarım sertleşiyor. Arkadaşlarım sayesinde ihtiyaçlarımı karşılayabiliyorum. Spor yapamıyorum. Bir yerlere çarpmamam gerekiyor. Çarptığımda vücudum günlerce ağrıyor. Bütün bunlardan kaynaklı olarak bu konuda destek sunmanızı talep ediyorum."*

26 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Bahar Acar, şu beyanlarda bulundu: *"Babam Ömer Acar şuanda Alanya L Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Hastalığı çok ciddi olup doğru bir tedavi edilmiyor. Kontrollere götürüldüğünde bile doktorlar yeteri kadar ilgilenmiyorlar. Yakın bir zaman da bir doktor heyeti gidip kendisinin kontrolleri olup o sebepten cezaevinde bulunmasında bir sakınca olmadığını söylemişlerdir. Ama babamın durumu oldukça ciddidir. Kendisinin kalbi % 30 çalışmamaktadır. Kalp damarlarını %90 diğeri % 90 tıkanık olmasına rağmen kontroller düzgün yapılmamakta ve sağlığı gittikçe kötü olmaktadır. Bunun dışında giden her heyetin iyi olduğunu söylemesi de fazlasıyla üzücü bir durumdur. Bu durum bizi çok üzmektedir. Babamın durumu çok ciddi ve bir daha kalp krizi gibi bir durum yaşarsa hayatından olacağı endişesi bizde bulunmaktadır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

8 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde** tutuklu DBP Ömerli eski İlçe Eşbaşkanı Esmâ Yıldız'ın astım hastası olan 10 aylık bebeğine, raporlu olmasına rağmen ilaçlarının verilmediği öğrenildi.

5 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kahraman Aktay, şu beyanlarda bulundu: *"Arkadaşım Davut ÖNGÜN şu an benimle aynı cezaevinde kalmaktadır. Kendisi yaklaşık 2,5 yıldır cezaevindedir. 2006 yılında geçirdiği trafik kazasından dolayı %59(yüzde elli dokuz) zihinsel ve fiziksel olarak ağır engellidir. Bununla ilgili olarak raporu da vardır. Bu durumun yarattığı hastalık onu ciddi anlamda rahatsız etmektedir. Bir ayağı sakattır yürüyemiyor. 3 hafta da bir sinir nöbet krizleri geçirmektedir. Gün geçtikçe de bu hastalığı şiddetlenmekte ve geri dönülemez bir hal almaktadır. Cezaevi koşulları bu hastalığı için uygun değildir. Şimdiye kadar Davut arkadaşşıma tedavi için sadece uyku ilacı verilmektedir. Bu durumun tedaviye hiçbir faydası olmamaktadır. Dışarı çıkıp tedavisine bir an önce başlanmalıdır. Sizden talebim arkadaşşımin bir an önce dışarıya çıkıp tedavi edilmesi için gerekli girişimlerde bulunmanızdır. Tanık olduğum için cezaevi koşullarının ona çok zor geldiğini iyi bilmekteyim. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz."*

11 Haziran 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa Ceza İnfaz Kurumları yerleşkesi içinde yer alan Kadın Kapalı Cezaevi'ndeki yakınları ile görüşen Ramazan Kavri isimli yurttaş, tutukluların kendisine aktardığı ihlalleri paylaştı. 10 kişilik koğuşlarda 32 tutuklunun tutulduğunu söyleyen Kavri, yemeklerin yenilmeyecek derecede kötü olduğu ve bu nedenle yenilmeden çöpe atıldığı bilgisini aldıklarını söyledi. Kavri, tutukluların cezaevinde musluk suyu içtiklerini ancak bazen günlerce suların akmadığını, aktığında da pis olduğunu kaydetti. Kavri, *"Musluklardan solucan bile akıyormuş"* dedi.

Aile Görüşü Engellenenler

Elazığ 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü Disiplin Kurulu Başkanlığı, **16 Şubat 2018 tarihinde** askeri düzende ayakta sayım vermeyi reddeden ve görevlilerce darp edilen 114 tutuklu ve hükümlü mahpus hakkında başlattığı soruşturmayı tamamladı. Kurul, disiplin soruşturması kapsamında tutukluların ifadelerini aldıktan sonra **2 Mart 2018 tarihinde** verdiği kararında, görevlilerce hazırlanan tutanakta, sayım vermeyi reddeden tutuklu ve hükümlülerin "baskılar bizi yıldıramaz", "kahrolsun faşizm", "insanlık onuru işkenceyi yenecek" sloganları attıklarının ve kapılara vurduklarının tespit edildiğini belirtti. Kurul, 114 mahpustan 111'ine "kurumda korku ve panik ortamı yarattıkları" gerekçesiyle 2 ay ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası verdi. Ceza verilen tutukluların avukatlarının, Elazığ İnfaz Hâkimliği'ne itirazda bulunacağı kaydedildi. Bu olayın ardından ayakta sayım dayatmasını kabul etmeyen bazı tutukluların gardiyanlarca tehdit edildiği ve tek kişilik hücrelere konulduğu da bildirildi.

Tecrit ve İzolasyon

16 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Osman Acu, şu beyanlarda bulundu: *"2 yıldan beridir Van F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan yakınım Muzaffer Acu, arkadaşlarının söylediklerine göre kendisine işkence edilmiş ve tek kişilik hücreye atılmıştır. Ailesi olarak hayatından endişe duymaktayız. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz."*

Efrin operasyonuna karşı yaptığı açıklamalar gerekçe gösterilerek 7 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da tutuklanan DBP Eş Genel Başkanı Mehmet Arslan'ın, götürüldüğü **Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde** tek kişilik bir hücreye konulduğu, 11 gün sonra (**19 Şubat 2018**) gerekçe gösterilmeden Rize Kalkandere L Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

27 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zübeyde Yaşasın, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Mesut Diyarbakır D Tipi Cezaevinden 17.05.2017 tarihinde birçok tutuklu, hükümlüyle birlikte Elazığ Cezaevine nakledildi. Gittiği günden itibaren tek kişilik hücrede tutulmaktadır. Başkalarının hiçbir şekilde göremeyeceği tarzda bir yerde tutulmaktadır. Geçen haftaki görüşmemizde, bize kitap ve gazete taleplerinin karşılanmadığını, diğer tutuklu ya da hükümlülerle görüştürülmediklerini ayrıca hiçbir şekilde havalandırmaya çıkartılamadıklarını söyledi. Bu durum bir insan için oldukça ağır koşullardır. Bu olumsuz cezaevi koşullarının düzeltilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

29 Mart 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Harun Çakı, şu beyanlarda bulundu: *"Abim Adnan Çakı şuan Elazığ 2 No'lu Yüksek Güvenlik Kapalı Cezaevi'nde bulunmaktadır. İşkence altında tek kişilik hücrede sabah akşam dayak atılıyor ve*

bu yüzden abimin hayatından endişeliyim. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”

10 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi’nde 9 aylık bebeğiyle beraber tutulan DBP Ömerli eski İlçe Eşbaşkanı Esmâ Yıldız’a iki günlük hücre cezası verildiği öğrenildi.

19 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutuklu İsmet Kasrak, ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde darp edilerek hücreye konulduğunu söylediği öğrenildi.

26 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Beritan Polat, şu beyanlarda bulundu: “16.04.2018 tarihinde Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü bulunan Müvekkil Mehmet Deniz Güzel ile yaptığım görüşmede; Cezaevi idaresi tarafından 6 aydır hükümlü-tutuklu şahısların telefon ile görüşme hakları elinden alındığını isim-soyisim belirtmek üzere tekmil vermeleri yönünde dayatma yapıldığı tarafıma iletili. Bütün bu uygulamaları kabul etmediklerinden dolayı hücre cezası verildiğini söylemek isterim. Daha önce böyle bir uygulama olmamasına rağmen hükümlülere tekmil verme zorunluluğu getirilmiştir. Bu konuyla ilgili sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

3 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulkadir Doğan, şu beyanlarda bulundu: “Benim oğlum Nurullah Doğan, Konya Üniversitesinde Engelli ve Zihinsel öğrencisiydi. Oğlum 13.09.2013 tarihinde Nusaybin’e tatile gelmişti. O gün Nusaybin’de bir yürüyüş vardı. Benim oğlum bir arkadaşın evine ziyarete gidiyordu. Evin önünde kiraladığı bir arabayla arkadaşıyla pikniğe gidecekti. Bir ihbardan dolayı oğlum bulunduğu aracın aranması yapıldı. Arabanın içinde Molotof buldular. Araba kiralıktı. Oğlumun gözaltına aldılar. Çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Oğlum Mardin Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda yaklaşık 4 yıl 8 ay da Elazığ Yüksek Güvenlikli cezaevinde bulunuyor. Oğlum ile yaptığımız telefon görüşmesinde bize bunları anlattı; 1 yıla yakındır tek hücrede olduğunu, bu bir ay içinde oğlumdan hiçbir haber alamadık. Hiç kimseyle iletişime geçemiyor. 2 ayda bir görüşmemiz gerçekleşmesi gerekirken sürekli ceza verdiklerinden dolayı görüşemiyoruz. Oğlum Cuma günü kargosunu almaya giderken koridorda bir arkadaşını görmüş selam vermiş o sırada 5 kişilik bir gardiyan ekibi müdahale etmişler. Kamera olmayan bir odaya götürülüp darp edilmiştir. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

15 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Çetin Aşan, şu beyanlarda bulundu: “ben yaklaşık 2 aydır Kırıkkale F Tipi Kapalı Cezaevinde odamda tek kişi olarak kalmaktayım. Odamda televizyon olmadığı için kuruma başvuruda bulundum. Birden fazla dilekçe ile başvuruma rağmen kurum bana kendi paran ile al dedi. Zaten tek kişi olarak kaldığım için tecrit koşullarında yaşıyorum. Ekonomik durumumda iyi değil. İyi olmadığı için de ailem dahil ziyaretlerime gelemiyorlar. Çok mağdurum. Tecrit ve hücrede yaşamaktayım. Bu mağduriyetimin giderilmesi için sizden yardım talep ediyorum.”

16 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Kayseri Bünyan Cezaevi’nde bulunan hasta mahpus Mehdi Boz’un, 10 Mayıs 2018 tarihinde Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi’ne sevk edildiği ve sevk sırasında çıplak aramayı reddettiği için darp edildiği öğrenildi. Boz’un kardeşi Necla Er, konu ile ilgili şunları anlattı: “Kardeşim Mehdi, annemi arayarak 10 gün önce Elazığ’a sürgün edildiğini söylemiş. Cezaevine giriş sırasında çıplak arama dayatmasını reddettiği için darp edilmiş. Bu darp sırasında

kaburgalarının zarar gördüğünü aktarmış. Ayrıca elleri arkadan kelepçeli bir şekilde süngerli odaya götürülmüş ve 5-6 saat işkenceye maruz kalmış. Doktora götürülmediğini, durumunun iyi olmadığını söylemiş.” **19 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Boz ile görüşen avukatı, konu ilgili şu bilgileri paylaştı: *“15 günü aşkın bir süredir Elazığ’a sürgün edilmiş. Elazığ Cezaevi’ne getirildiği sırada çıplak arama dayatılmış. Kendisi reddettiği için elleri ve kolları bağlanarak darp edilmiş. Sağ kaburgaları ciddi olarak zedelenmiş. Getirildiği süreden bu yana ağrıları devam ediyor. Mehdi doktora götürülmek için talepte bulunmuş ve talep sonucunda Elazığ Araştırma Hastanesi’ne götürülmüş. Doktor kaburgalarının zedelendiğini belirterek başka bir bölüme sevkini yapmış ve bu yönde bir raporda hazırlamış. Jandarmalar Mehdi’yi sevk edildiği bölüme götüreceklerini söylemişler. Ancak Mehdi, doktorun sevk ettiği bölüm yerine cezaevine geri götürülmüş. Üzerinden 9 gün geçmesine rağmen hala götürülmemiş. İlerleyen günlerde götürürler mi bilmiyoruz. 3 kişilik odalar olmasına rağmen tek kişilik hücrede tutuluyor. Tek kişilik odada tutulmasına gerekçe olarak ise ‘Seni gözetim altında tutacağız’ demişler. Ayrıca 1 aylık ziyaretçi ve telefon yasağı cezası verilmiş. Bu süre 1 haftadır başlamış. Bu konuda idareye başvurudum. İdare bana ‘Disiplin cezasının süresinin 11 veya 12 Haziran’da biteceğini’ söyledi.”*

18 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi’nde tutuklu bulunan gazeteci İdris Yılmaz’ın, 4 aydır tek kişilik bir hücrede tutulduğu ve sportif faaliyetlere tek başına çıkarıldığı öğrenildi.

Soruşturma Açılanlar

Batman’da haber takibi yaptığı sırada gözaltına alınarak 5 Temmuz 2016 tarihinde tutuklanan ve KHK ile kapatılan DİHA Muhabiri Şerife Oruç ve beraberindeki 3 tutuklu kadının, tutuklu bulundukları Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi’nden **17 Ocak 2018 tarihinde** Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi’ne sevk edildikleri öğrenildi. **29 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Elazığ T Tipi Cezaevi girişinde Oruç ile beraberindeki *Songül Aydın, Gurbet Çiçek ile Dilan Ay* adlı tutukluya gardiyanlar tarafından çıplak arama dayatıldığı, uygulamaya karşı çıkıldığı içinde 4 kadın tutuklu hakkında cezaevi idaresi tarafından disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

Haberleşme vb. Hakları Engellenenler

7 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde kalan tutuklular, tek tip kıyafet uygulaması ve PKK lideri Abdullah Öcalan üzerinde devam tecride karşı 1 Ocak-1 Şubat tarihleri arasında 1 ay süreyle kapalı görüşe çıkmama kararı almıştı. Cezaevi idaresi, Ocak ayı itibarıyla görüşe çıkmayan tutuklular hakkında disiplin soruşturması başlattı. İdare, soruşturma sonucunda ise görüşe çıkmayan tutuklulara iletişim cezası verdi.

9 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Gazal Karabulut, şu beyanlarda bulundu: *“Torunum Velat Karabulut, yaklaşık 6 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Bandırma T 2 Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Yaklaşık 3 aydan beri bize telefon açmıyor. Annesi vefat etmiş bende yaşlıyım ve hastayım görüşüne gidemiyorum. Merak ediyoruz. Başına bir şey mi geldi. Hastamıdır. Hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

12 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hakkı Şik, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Burhan Şik, yaklaşık 6 ay önce Van F Tipi Cezaevinden Patnos L Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. 07.02.2018 tarihinde oğlum ile yaptığımız açık görüşte şunları söyledi; bütün yaşam alanlarımız kısıtlandı. Kitap ve gazete verilmediğini, yazılan hiçbir mektuplarının gönderilmediği, sık sık anonslar yapıldığını bu anonslarda “ bir koğuştaki mahpusun diğer bir koğuştaki mahpusla teması yasaklanmıştır” deniliyor. Gerekece olarak “hastalık salgınlığı” deniliyor. Spor alanlarına çıkamıyorlar. Üzerlerinde çok büyük bir baskının olduğunu söyledi. Bu sıkıntılar cezaevi idaresinin yaratmış olduğu sıkıntılar olduğunu dile getirdi. Bütün bunlardan kaynaklı bir heyet oluşturulması ve cezaevindeki sıkıntıları kamuoyuna yansıtmaları için sizden hukuki girişimlerde bulunmanız talep ediyorum.”

23 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Necmettin Kılınç, şu beyanlarda bulundu: “Ben Adıyaman E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yatmaktayım. Ben cezaevine girdiğim Şubat 2017 tarihinden beri karşılaştığım ve OHAL ilanı ile birlikte uygulanmaya çalışılan hak ihlallerini yazmak istedim. En önemli hak ihlali keyfi olarak dayatılan askeri nizamda sayım verme durumudur. Beraber kaldığım arkadaşım 3 ay boyunca askeri nizamda sayımı kabul etmediğimiz için verilen disiplin cezaları ve bir mahpus arkadaşımızın infazının yanması bu hukuksuz uygulamayı kabul etmek zorunda kaldık. Hiçbir iletişim olanağımız olmadığından yaşanan bu baskı ve hak ihlallerini paylaşabilme imkânımız olmadı. Zaten 1 yıldır da iletişim cezamız olduğundan ancak şimdi yazabiliyorum Bu yazdıklarım yaşananların çok az bir bölümü aslında. Bu mektubu alır ve bizleri ziyaret ederseniz durumun vahametini görebilirsiniz. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

27 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nden 1 Mart tarihinde Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi'ne götürülen tutuklular, gardiyanlar tarafından Jandarmaya teslim edildikleri sırada yeniden üst aramasına tabi tutuldu. Uygulamaya karşı çıkan tutuklu Sayit Güzel, aramanın keyfi olduğunu belirterek izin vermedi. Bunun üzerine diğer tutuklular da uygulamaya karşı çıkarak hastaneye gitmekten vazgeçti. Tutuklular hakkında soruşturma başlatan Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Müdürlüğü, Sayit Güzel'e 1 ay etkinliklere katılmama ve iletişim cezası verdi.

16 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Kayseri Bünyan Cezaevi'nde bulunan hasta mahpus Mehdi Boz'un, 10 Mayıs 2018 tarihinde Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği ve sevk sırasında çıplak aramayı reddettiği için darp edildiği öğrenildi. Boz'un kardeşi Necla Er, konu ile ilgili şunları anlattı: “Kardeşim Mehdi, annemi arayarak 10 gün önce Elazığ'a sürgün edildiğini söylemiş. Cezaevine giriş sırasında çıplak arama dayatmasını reddettiği için darp edilmiş. Bu darp sırasında kaburgalarının zarar gördüğünü aktarmış. Ayrıca elleri arkadan kelepçeli bir şekilde süngerli odaya götürülmüş ve 5-6 saat işkenceye maruz kalmış. Doktora götürülmediğini, durumunun iyi olmadığını söylemiş.” **19 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Boz ile görüşen avukatı, konu ilgili şu bilgileri paylaştı: "15 günü aşkın bir süredir Elazığ'a sürgün edilmiş. Elazığ Cezaevi'ne getirildiği sırada çıplak arama dayatılmış. Kendisi reddettiği için elleri ve kolları bağlanarak darp edilmiş. Sağ kaburgaları ciddi olarak zedelenmiş. Getirildiği süreden bu yana ağrıları devam ediyor. Mehdi doktora götürülmek için talepte bulunmuş ve talep sonucunda Elazığ Araştırma Hastanesi'ne götürülmüş. Doktor kaburgalarının zedelenildiğini belirterek başka bir bölüme sevkini yapmış ve bu yönde bir raporda hazırlamış. Jandarmalar Mehdi'yi sevk edildiği bölüme

götüreceklerini söylemişler. Ancak Mehdi, doktorun sevk ettiği bölüm yerine cezaevine geri götürülmüş. Üzerinden 9 gün geçmesine rağmen hala götürülmemiş. İlerleyen günlerde götürürler mi bilmiyoruz. 3 kişilik odalar olmasına rağmen tek kişilik hücrede tutuluyor. Tek kişilik odada tutulmasına gerekçe olarak ise 'Seni gözetim altında tutacağız' demişler. Ayrıca 1 aylık ziyaretçi ve telefon yasağı cezası verilmiş. Bu süre 1 haftadır başlamış. Bu konuda idareye başvurdum. İdare bana 'Disiplin cezasının süresinin 11 veya 12 Haziran'da biteceğini' söyledi."

28 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nedret Yaşar, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Uğur Ahmet Yaşar, 6 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. En son Elazığ Cezaevinde iken 19 Mayıs 2018 tarihinde Adana Cezaevine gönderildi. Biz bu durumu 27 Mayıs 2018 tarihli telefon görüşmesinde öğrendik. Görüşmede oğlum önce kendisini bağımsızların bulunduğu koğuşa alındığını itiraz edince de bir kişinin bulunduğu koğuşa alındığını, cezaevi idaresinin kendisine 4 ay görüş yasağı getirdiğini ve sürekli bir biçimde şiddette maruz kaldığını söyledi. Oğlum ile görüşmesi için bir avukatın gönderilmesini ve gereğinin yapılması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

Sosyal etkinlik vb. Hakları Engellenenler

27 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nden 1 Mart tarihinde Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi'ne götürülen tutuklular, gardiyanlar tarafından Jandarmaya teslim edildikleri sırada yeniden üst aramasına tabi tutuldu. Uygulamaya karşı çıkan tutuklu Sayit Güzel, aramanın keyfi olduğunu belirterek izin vermedi. Bunun üzerine diğer tutuklular da uygulamaya karşı çıkarak hastaneye gitmekten vazgeçti. Tutuklular hakkında soruşturma başlatan Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Müdürlüğü, Sayit Güzel'e 1 ay etkinliklere katılmama ve iletişim cezası verdi.

Cezaevlerinde Diğer İhlaller

2 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Naciye Atlı, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Musa ATLI, yargılanmış olduğu bir davadan dolayı 13 yıl ceza aldı. Şuanda Malatya Çocuk Cezaevinde 2 yıldan beri hükümlü olarak kalmaktadır. Maddi durumumuz elvermediğinden dolayı oğlumun yargılandığı mahkemeye yani duruşmasına dahi katılamadım. Ayrıca maddi olarak çok zor durumda olduğumdan dolayı bulunduğu cezaevi ikamet ettiğim il olan Diyarbakır'a uzak olmasından kaynaklı da görüşüne gidememekteyim. Ayrıca oğlum zihinsel engelli olup, özel eğitime gidiyordu. Oğlum çok özliyorum. Oğlumla yaptığımız telefon görüşmesi esnasında oğlum hep ağlıyor ve bu da beni psikolojik olarak daha da yıkıyor. Oğlum şuanda 15 yaşındadır. Yargılandığında henüz 13 yaşındaydı. Oğlumun psikolojisi daha kötüye gitmektedir. Bütün bu nedenlerden dolayı oğlumun ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklinin yapılmasını talep ediyorum.”

3 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Güven, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum olan Abdullah GÜVEN, 1997 yılından beri hükümlü olarak cezaevinde bulunmaktadır. Oğlum birçok cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Oğlum şuanda Karaman L Tipi Kapalı Cezaevi A/5 koğuşunda kalmaktadır. Oğlum hasta ve onun görüşüne gidemediğimiz için oda ve biz ailesi olarakta çok üzülüyoruz. Ben şuanda gözlerimden ameliyat olmuş bulunmaktayım. Ben ve eşim hem sağlık sorunlarımızdan hem de maddi sıkıntılardan kaynaklı yaklaşık oğlumun görüşüne

gidememekteyiz. Bu durum beni ve eşimi ayrıca oğlumun psikolojik olarak yıpratmaktadır. Özellikle eşim kaç yıldır oğlunu görememektedir. Bulunduğumuz il olan ve ikamet ettiğimiz Diyarbakır ili Karaman iline mesafe olarak çok uzak olması nedeniyle de görüşüne gidemiyoruz. Bu duruma çok üzülüyoruz. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak oğlumun Diyarbakır ili veya Kayseri, Şırnak'ta bulunan cezaevlerinden herhangi birine naklinin yapılmasını talep ederim.”

11 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Feyziye Kolakan, şu beyanlarda bulundu: “ Oğlum Mahsum Kolakan, geçmişte siyasi nedenlerden dolayı 3 yıl cezaevinde yattı. Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde kalmıştı. Daha sonra dosya Yargıtay’a gitti. Yargıtay’ın kararı doğrultusunda 6 yıl 3 ay ceza aldı. Oğlum İstanbul’da 10.10.2017 tarihinde havaalanında gözaltına alındı. İlk olarak tutuklanıp Metris Cezaevine gönderildi. Daha sonra Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. Oğlumun halen 2 yıl 3 ay cezasının olduğunu öğrendim. Benim 2 çocuğum ve Mahsum ile birlikte 3 çocuğum cezaevinde bulunmaktadır. İki oğlum Bandırma Cezaevinde kalıyor. Oğlum Mahsum evli ve eşi hamile olmakla beraber ben ağır hasta olduğumdan dolayı görüşüne gidemiyorum. Birçok hastalığım mevcuttur. Bunların başında kalp ve akciğer hastalıklarıdır. Doktor raporlarım da mevcuttur. Hem maddi sıkıntılardan kaynaklı hem de sağlık sorunlarım elvermediğinden oğlumun görüşüne gidemiyorum.”

11 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hevval Zilan Kolakan, şu beyanlarda bulundu: “Eşim olan Mahsum Kolakan, daha önce yargılanmış olduğu bir dosyadan dolayı kararın onaylanmasıyla eşim 10.10.2017 tarihinde havaalanının da gözaltına alındı. Daha sonra tutuklanıp cezaevine gönderildi. Önce Metris cezaevine gönderildi daha sonra Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. Eşim geçmişte siyasi nedenlerden dolayı 3 yıl cezaevinde yatmıştır. Eşimin bulunduğu cezaevi ikamet ettiğim Diyarbakır iline mesafe olarak çok uzaktır. Diyarbakır’da yalnız kaldım. Ve şuanda hamileyim. Eşimin İstanbul cezaevinde olmasından dolayı hasta halimle gidemiyorum. Ayrıca yolculuk yapamadığıma dair doktor raporunda mevcuttur. Bütün bu nedenlerden dolayı eşimin ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır, Mardin ve Batman Cezaevlerinden birine naklinin yapılmasını talep etmekteyim.”

10 Ocak 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Medine Kığ, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Kadir Kığ, Van’dan Patnos’a sürgün edildi. Bize gönderdiği mektuplar ulaştırılmıyor. Cezaevinde gazete vermiyorlar. Cezaevinde doktor verilmiyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

11 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ömer Adıyaman, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mehmet Adıyaman, Şakran T Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Oğlum Mehmet’in görüşlerine cezaevinin İzmir ilinde olması nedeniyle mesafeden uzak olması, eşimin kalp hastalığı ve uzun yola rahatsızlığı nedeniyle gidemediğinden dolayı gidemiyoruz. Eşim yaklaşık olarak 1 yıldır bu nedenle oğlunu göremedi ve bu nedenle çok büyük üzüntü yaşamaktadır. Oğlumun ikamet adresimiz olan Diyarbakır iline kilometrelerce uzak bir cezaevinde bulunması hem bizi hem de oğlumu çok mağdur etmektedir. Bu nedenle mağduriyetimizin ve eşimin sağlık durumunun da dikkatte alınarak oğlumun Diyarbakır iline veya Mardin, Şanlıurfa, Batman veya Diyarbakır iline yakın illerden herhangi birine naklinin yapılmasını talep ediyorum.”

1 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Müslüm Özer şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Vedat Özer yaklaşık 8 ay önce Diyarbakır Cezaevinden Elazığ

Cezaevine sevk edildi. Bu gün beraber kaldıkları mahkum yakınlarından biri arayarak oğlumun dün gece hastaneye kaldırıldığını söyledi. Oğlumun hayatından endişeliyim. Bu konu hakkında gerekli yardımların yapılmasını ve her türlü hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

12 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Feyziye Kolakan, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ahmet Kolakan, yaklaşık 25 yıldır cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. En son 1 yıl önce Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevindeyken daha sonra Bandırma T Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. Sevk edilirken kendisine ait el yazması defterlerine ve kitaplarına el konuldu. Hala defter ve kitapları kendisine iade edilmemiştir. Bu yazılar oğlumun emeği ve kendisine iade edilmesini ve bu konuda gerekli girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum.”

16 Şubat 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Feyat Efe, şu beyanlarda bulundu: “Cemal Soyürün denetimli serbestlik hakkını kazanmış ve kendisinin bu hakkını kullandırtmıyorlar. Kendisi Bitlis’li bir arkadaşı beni aradı ve bu konuda İnsan Hakları Derneği’nden kendisine yardımcı olmalarını istedi. Şuan denetimli serbestlikle bırakılması gerekirken keyfi olarak Van Açık Cezaevi’nde tutuluyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Berfin Akat, şu beyanlarda bulundu: “Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlik Kapalı Cezaevi’nde bulunan Metin Erdem, sayım sayısının artması ve yemeklerin kötü çıkması gibi şikayetlerde bulundu. Derneğinizden insani hukuki yardım talep ediyoruz.”

12 Mart 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Boğa, şu beyanlarda bulundu: “Yakınım olan Recep Altındağ şuanda Van T Tipi Cezaevi’nde bulunmaktadır. Annesi rahatsızlığından dolayı görüşe gidemiyor. Daha önce birkaç defa başvuru yapılmasına rağmen hep reddedildi. En kısa zamanda İzmir’e naklinin olmasını istiyoruz. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”

16 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde bulunan Mustafa Geylan isimli siyasi mahpusa, cezaevinde iken kaleme aldığı "Güzel Tanrıça" adlı kitabının kendisine verildiği öğrenildi. (19 yıldır cezaevinde ve 7 ay önce Gümüşhane E Tipi Kapalı Cezaevi’nden sevk edildi.)

26 Mart 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Fatma İşlek, şu beyanlarda bulundu: “Abim Fahrettiş İşlek Van F Tipi Cezevinde bulunmaktadır. Abimle yaptığım kapalı görüşte baskıların olduğunu ve cezaevinde çok zor şartlar altında yaşamlarını sürdürdüğüne dair söylemleri oldu. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”

9 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Türmak, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Hüseyin Türmak, yaklaşık 5 aydan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Tarsus T 3 Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 08.04.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bana 18 günden beri açlık grevindeyiz. Bize yapılan baskıdan dolayı açlık grevine girdik. Radyomuzu aldılar, askeri sayım, gardiyanlar insan gözüyle bakmıyorlar. Bunlar yetmiyormuş gibi bizi birbirimizden ayırdılar. Başka koğuşa gönderdiler. Açık görüş 1 saatten yarım saatte getirdiler. Ayrıca revire geç gönderiliyoruz.

dedi. Oğlumun durumu iyi değil ve hayatından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

16 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Tuğba Özkan, şu beyanlarda bulundu: “Eşim olan Murat ÖZKAN yaklaşık 1,5 yıldır Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu olarak bulunmaktadır. Maddi olanak imkânlarım olmadığından eşimin ziyaretine gidemiyorum. Ayrıca çocuklarımdan ikisi sağlık olarak iyi değildir. 14 yaşında olan oğlum zihinsel engelli ve 3 yaşında astım hastası olan kızım var. Ben çalışmıyorum. Bize bakacak bir çalışanımızda yok. Çok mağdur durumdayım. Engelli olan oğlum engelinden dolayı babasını göremediği için çok üzülüyor. Eşimi de göremediğim için bende üzülüyorum. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak ikamet ettiğimiz Diyarbakır ilinde bulunan cezaevine naklinin yapılmasını talep ederim.”

26 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Beritan Polat, şu beyanlarda bulundu: “16.04.2018 tarihinde Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü bulunan Müvekkil Mehmet Deniz Güzel ile yaptığım görüşmede; **Erdal Uçak** isimli hükümlünün cezasının bitmiş olmasına ve disiplin cezasının olmamasına rağmen tahliye edilmediği tarafıma iletili. Bu konuyla ilgili sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

23 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Recep Çiçek, şu beyanlarda bulundu:“ Oğlum Velat ÇİÇEK, 2017 yılından evden ayrıldı ve kendisinden bir daha haber alamadık. Yaptığımız tüm arama ve soruşturmalara rağmen hiçbir bilgiye ulaşamadık. Daha sonra Kırklareli Demir Köy Jandarma Komutanlığından aradılar. Ve oğlumun yakalandığını söylediler. Oğlum Mahkemeye çıkarıldı ve tutuklanarak cezaevine gönderildi. Oğlum şuanda Kırklareli E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Kırklareli ikamet ettiğim Diyarbakır İline uzak olduğundan oğlumun ziyaretine gidemiyorum. Ayrıca maddi imkânlarımda elvermediği için oğlumu cezaevinde ziyaret edemiyorum. Benim birçok hastalığım var. Sağlık sorunlarım oldukça fazladır. Bu hastalıkların başında şeker, tansiyon gelmektedir. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır, Mardin ve Şanlıurfa cezaevlerinden birine naklinin yapılmasını talep ederim.”

30 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Yasemin Kaya, şu beyanlarda bulundu:“ Oğlum Velat Kaya, yargılandığı bir davadan dolayı 6 yıl ceza aldı. Yaklaşık 2 yıldır hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Daha önce İstanbul Silivri cezaevindeydi. Yaklaşık 1 ay önce Manisa Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. En son geçen hafta Çarşamba günü (23.05.218) bizi telefon ile arayarak kendilerinin İŞİD elemanlarının olduğu yan koğuşa gönderdiklerini ve birlikte sevk edildikleri arkadaşlarını da ayrı koğuşlara gönderdiklerini söyledi. Kendi koğuşundaki kişilerinde kim olduğunu bilmiyor. Can güvenliğinin olmadığını belirtti. Ayrıca oğlum evli ve 5 yaşında bir çocuğu var. Çocukları ve eşi görüşüne gidemedikleri için psikolojik olarak kötü durumdadır. Birbirlerini çok özliyorlar. Eşinin hem sağlık sorunlarından hem maddi imkânsızlıklardan kaynaklı ve mesafe olarak ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır, Manisa iline uzak olduğu için gitmekte zorluk çekiyorlar. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır iline naklinin yapılmasını talep ederim.”

04 Haziran 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Afiye SAVAŞ şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Berivan BİTME 2017 yılında Mardin Cezaevinden Mersin/Tarsus (1 Nolu F Tipi) Kadın Cezaevine gönderildi. Kız kardeşim cumartesi beni arayarak ceza evinde kötü muameleyle maruz kaldıklarını, bir öğün yemek verildiğini, temizlik malzemesi verilmediğini, elektrik faturalarının haksız yere çok yüksek geldiğini, koğuşlara

kamera takıldığını bu sebeple haklarında ceza davası açıldığını söyledi. Özel yaşamlarına yapılan bu müdahale sonucunda koğuşlardaki kameraların kırıldığını bu yüzdende tekrardan dava açıldığını aktardı. Bu sebeple Derneğinizden avukat ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”

6 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hanife Akpolat, şu beyanlarda bulundu:“ Oğlum Mehmet Akpolat, 24 yıldan beridir değişik cezaevlerinde cezasını infaz etmektedir. Şuanda Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Oğlum çok ağır hasta olup sağlığına ilişkin raporları bulunmaktadır. Oğlumun Seruital Diskopati tanısıyla hastalığı raporlanmıştır. Ayrıca 6 defa ameliyat olmuştur. Ben ve babası yaşlı ve hastayız, uzun yolculuğa çıkamamaktayız. Yine maddi olanaklarımız olmadığından oğlumu görmeye gidemiyoruz. Oğlumu hastalığımdan ve yaşlı olmamdan dolayı uzun mesafeden ziyaret edememekteyim. Oğlumu görmeye gidemediğim için sağlık problemleri yaşamaktayım. Diyarbakır’da ikamet ettiğimizden dolayı Bolu iline gitmemize sağlık koşullarımız ve maddi durumumuz olanak vermemektedir. Bu durum hem bizi hem de oğlumu mağdur etmektedir. Tüm bu nedenlere dayanılarak oğlumun Diyarbakır’da yeni açılan T-1 ve T-2 Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna veya Diyarbakır iline yakın cezaevlerinden birine naklinin saplanmasını talep ediyorum.”

27 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halise Kaya, şu beyanlarda bulundu:“ Benim oğlum Misbah KAYA, yaklaşık 26 yıldır hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Oğlum birçok cezaevinde kaldı. Muş Kapalı Cezaevinden Yaklaşık 3 ay önce İzmir Aliğa Şakran 3 Nolu Tipi Cezaevine sevk edildi. Ben 82 yaşındayım, eşim ise 85 yaşında olduğumuz için hem yaşlı hem sağlık sorunlarımızdan hem de ikamet ettiğimiz il olan İzmir mesafe olarak çok uzak olduğundan dolayı oğlumun ziyaretine gidemiyoruz. Oğlumun eşi ve bir çocuğu var. Ancak eşinin de ciddi sağlık sorunları olduğundan o da eşinin ziyaretine gidememektedir. Bu durum hem eşini, çocuğunu ve anne- babası olarak çok üzmemektedir. Oğlumu göremekten kaynaklı sağlık yönünden iyi olamıyoruz. Psikolojik olarak iyi değiliz. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır ilinde yeni açılan T Tipi Kapalı Cezaevi ya da Batman, Mardin Cezaevlerinden birine naklinin yapılmasını talep ederim.”

27 Haziran 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Tuğba Özkan, şu beyanlarda bulundu:“ Eşim olan Murat ÖZKAN yaklaşık 2,5 yıldır Gaziantep H Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu olarak bulunmaktadır. Maddi olanak imkânlarım olmadığından eşimin ziyaretine gidemiyorum. Ayrıca çocuklarımdan ikisi sağlık olarak iyi değillerdir. 14 yaşında olan oğlum zihinsel engelli ve 3 yaşında astım hastası olan kızım var. Ben çalışmıyorum. Bize bakacak bir çalışanımızda yok. Çok mağdur durumdayım. Engelli olan oğlum engelinden dolayı babasını göremediği için çok üzülüyor. Eşimi de göremediğim için bende üzülüyorum. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak ikamet ettiğimiz Diyarbakır ilinde bulunan Diyarbakır T Tipi Kapalı cezaevine naklinin yapılmasını talep ederim.”

EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER

İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar

20 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Kayapınar ilçesi Üçkuyular Mahallesi'nde TOKİ inşaatında çalışan 20 yaşındaki taşeron işçi Mahsun İzgih'in elektrik akımına kapılarak ağır yaralandığı öğrenildi. Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi'nde Yoğun Bakım Ünitesinde tedavi altına alınan İzgih'in, 29 Ocak 2018 tarihinde tedavi gördüğü sırada kalp,

ciğer ve oksijen yetmezliğinden yaşamını yitirdiği öğrenildi. Ayrıca İzgih'in, sigortasız çalıştırıldığı öğrenildi.

27 Nisan 2018 tarihinde Bingöl merkezde bir inşaatla kalıp ustası olarak çalışan Nezir Çağrıbay (27) isimli yurttaşın, çalıştığı inşaatın 5'inci katından düştüğü ve olay yerinde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Evli ve 1 çocuk babası Çağrıbay, bir ay önce sigortasız çalışmaya başladığı öğrenildi.

14 Mayıs 2018 tarihinde Urfa'nın merkez Haliliye ilçesi Bamyasuyu mahallesinde inşaatı devam eden 11 Nisan Camisi'nin kubbesinin çöktüğü, 1'i ağır olmak üzere 6 işçi yaralandığı ve hastanelere götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

14 Mayıs 2018 tarihinde Antep'in Şahinbey ilçesinde yapımı devam eden Mavikent Konutları inşaatında montaj için kullanılan bir vincin malzeme taşındığı esnada dengesi bozulan devrilmesi sonucu, vincin içerisinde sıkışan operatör İbrahim Halil Taşçı'nın (27) yaşamını yitirdiği ve vincin üzerine devrildiği bir işçinin de yaralandığı öğrenildi. Hayatını kaybeden Taşçı'nın vincin diğer operatörünün izne çıkması üzerine geçici olarak işe alındığı ve ilk iş günü olduğu öğrenildi.

14 Mayıs 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Konak Mahallesi'ndeki Dicle Nehri kenarında devam eden yol yapım çalışmaları sırasında meydana gelen göçükte, Nesim ve Hakim Aktuğ isimli işçi kardeşlerin toprak altında kalarak yaralandığı öğrenildi. Olay yerine gelen yurttaşlar ve itfaiye ekipleri tarafından kurtarılan işçilerin, İlçe Devlet Hastanesine götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

18 Mayıs 2018 tarihinde Urfa'nın merkez Eyyubiye ilçesi Keser Dede mahallesinde tamir için enerji nakil direğine çıkan 30 yaşındaki Serdar Başak adlı işçinin, akıma kapılarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

21 Mayıs 2018 tarihinde Elazığ'ın Kovancılar ilçesinde bulunan krom fabrikasında teknik personel olarak çalışan 40 yaşındaki Mehmet Özgen isimli işçinin, fabrika içerisinde taşımacılık yapmak üzere bulunan tren vagonlarında oluşan arızayı gidermek üzere iki vagon arasına girerek tamir yaptığı sırada, iki vagon arasında sıkışarak ağır yaralandığı öğrenildi. Ambulans ile hastaneye kaldırılan Özgen'in yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturmanın başlatıldığı öğrenildi.

09 Haziran 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Esendere Beldesinde yol yapım şantiyesinde meydana gelen kazada Necmettin Düzce (42) ile Seyfettin Engüdar isimli işçilerin yaşamını yitirdiği öğrenildi.

09 Haziran 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde sabah saatlerinde Esenyurt mahallesinde yapımı devam eden TOKİ konutlarında iki ayrı kaza meydana geldi. Konut inşaatında çalışan Mehmet Avcı (43) ve Abdulaziz Çiftçi (40), 9'uncu kattan düşerek ağır yaralandı. Aynı bölgede farklı bir inşaatla meydana gelen iş kazasında ise Habib Ay (41) isimli işçi yaralandı. İşçiler olay yerine gelen ambulansla hastaneye sevk edildi. Mehmet Avcı olay yerinde, Abdulaziz Çiftçi ise ambulansla hastaneye götürüldüğü sırada hayatını kaybederken, yaralı Habib Ay kaldırıldığı Yüksekova Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

[İşten Çıkarılanlar](#)

12 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Vedat Tunç şu beyanlarda bulundu: “2011 yılında işe başladığım Batman Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğünde görevime devam etmekteydim. 24 Aralık 2017 tarihinde yayımlanan 695-696 Kanun Hükmünde Kararname ile hiç bir gerekçe gösterilmeden keyfi ve hukuksuz bir şekilde 40 arkadaşım ile beraber ihraç edildik. Yapılan bu keyfi ve hukuksuzluğa karşı kamuoyu oluşturulmasını ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

2 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ali Göktürk, şu beyanlarda bulundu: “21 Kasım 2017 tarihinde KHK-680/70 Md. İle çalıştığım kurum olan Çocuk Hastalıkları Hastanesinde ki görevime Diyarbakır Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü Komisyon Kararıyla çalışma izni ve güvenlik kimliğim iptal edilmiştir. Adıma mahkemeye yapılan incelemede hiçbir terör örgütü ve internet bilişim suçuna rastlanılmamıştır. Yapılan bu hukuksuzluktan dolayı maddi ve manevi olarak ailecek mağdur edildik. Mağduriyetimin giderilip haklarımın iadesini istiyorum. Maddi imkânlarım olmadığı için ücretsiz mahkemeye müracaat ettim. Yürütme durdurma kararı aldı. Ama işime iade edilmedim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

8 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: **Batman** Organize Sanayi Bölgesi’nde bulunan Taşkın Tekstil’de, Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası’na (Dev-Tekstil) üye oldukları gerekçesi ile 4 işçi işten çıkarıldı. Sendikalı oldukları için işverenin baskısına maruz kalan işçiler, çalıştıkları dönem içinde sendikadan istifaya zorlandı. İşçilerin karanlık odalara alınarak ölüm tehditleri edildiği ve zorla e-devlet şifreleri alınarak sendikadan istifa ettirildikleri iddia edildi.

4 Nisan 2018 tarihinde DİSK bağlı Genel- İş Sendikası Diyarbakır Şubesi tarafından yapılan açıklamada, OHAL kapsamında çıkarılan 696 Sayılı KHK ile getirilen “Taşeron düzenlemesi” kapsamında ve sonucu ve “güvenlik soruşturması” incelemesi nedeniyle 722 belediye çalışanın işine son verildiği duyuruldu. (Büyükşehir Belediyesi: 242, DİSKİ: 76, Bağlar Belediyesi: 255, Yenışehir Belediyesi: 46, Sur Belediyesi: 42, Ergani Belediyesi: 56, Hazro Belediyesi: 5)

12 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; DİSK bağlı Genel- İş Sendikası Van Şubesi tarafından yapılan açıklamada, taşeron işçilerin kadroya alınması için mülakata alınan, Van Büyükşehir Belediyesi, VASKİ, İpekyolu Belediyesi ve Edremit Belediyesi’nde 515 işçinin işine son verildiği öğrenildi. (Büyükşehir Belediyesi’nde 370, VASKİ’de 88, İpekyolu Belediyesi’nde 37, Edremit Belediyesi’nde 20 işçi)

16 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zülküf Kaya, şu beyanlarda bulundu: “01.11.2017 tarihinden beri Büyükşehir Belediyesinde taşeron işçi olarak çalışmaktaydım. 02.04.2018 günü hiçbir açıklama yapılmadan işime son verildi. İş hakkımın niçin elimden alındığını bilmiyorum. Çalışma hayatımla ilgili bu hak ihlalinin kurumunuzla paylaşmak istedim. Gereken bir şey varsa yapılmasını talep ediyorum.”

25 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır’da** bulunan Özel Diyarlife Hastanesi, İŞKUR üzerinden 60 kişiyi işe aldıktan bir süre sonra hastanenin farklı birimlerinde görev alan 44 kişinin, hiçbir gerekçe gösterilmeden işten çıkarıldığı öğrenildi.

Verilen Cezalar

13 Nisan 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Antep’de** yaşayan devlet memuru Nuri Güneş’in annesi Besey Güneş’e, 1982 yılında eşinin ölümüyle SGK tarafından emekli maaşı bağlandığı, ancak ölümü sonrasında fazla ödeme yapıldığı gerekçesiyle çocuklarına SGK tarafından 2 bin 580 liralık borç çıkarıldığı öğrenildi. Borç kapsamında devlet memuru olan çocuklarından Nuri Güneş’in maaşının 4’e birine başlatılan icra takibi kapsamında haciz konulduğu öğrenildi.

Ücreti verilmeyenler

23 Mayıs 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin’in Mazıdağı ilçesine** bağlı Karataş mahallesinde Cengiz Holding’e bağlı Bimsan Endüstri Sanayi’de, boru montaj ve kaynak işinde çalışan 200’ü aşkın işçinin, yaklaşık 8 aydır aylık ücret alamadıkları gerekçesiyle iş bıraktığı ve ücretlerinin ödenmemesi halinde işe dönmeyecekleri öğrenildi.

DİĞER HAK İHLALLERİ

SAĞLIK HAKKI İHLALI

11 Ocak 2018 tarihinde Hakkari’nin Şemdinli ilçesinin Tekeli Köyü İlk ve Ortaokulu’na giden 176 öğrenci, yedikleri öğle yemeğinden sonra ishal, mide bulantısı ve kusma şikayetleriyle Şemdinli Devlet Hastanesi’ne kaldırıldı. Okul idaresinden konuya ilişkin bir açıklamada bulunulmazken, hastane Başhekimisi Dr. Selçuk Kaba ise, öğrencilere gıda zehirlenmesi tanısı konulduğunu ifade etti. Zehirlenme olayı ile ilgili yemek hizmeti veren firmayla ilgili adli, okul idaresiyle ilgili de idari soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

7 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Sur ilçesine bağlı Melik Ahmet Caddesi üzerinde bulunan Tevfik Fikret Ortaokulu’nda 50’ye yakın öğrenci, lavabodan içtikleri su nedeniyle zehirlendi. Okulda bulunan öğrencilerin ders bitimine yakın saatlerde karın şikâyeti yaşayıp kusması ile birlikte öğretmenler 112’yi aradı. Okul önüne gelen ambulanslar karın ağrısı çeken ve kusan öğrencileri Selahattin Eyyubi Devlet Hastanesine götürdü. Öğrencilere hastanede serum takılırken bazı öğrencilerden alınan tahlil örneklerinin laboratuvara gönderildiği öğrenildi. Öğrencilerin zehirlenmesinin duyulmasının ardından çok sayıda veli okul önüne gelerek öğretmenlerden bilgi aldı.

KONUT HAKKI İHLALI

12 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kenan Kılıç, şu beyanlarda bulundu: “Sur’da yaşanan olaylardan önce Sur ilçesi Fatih Mahallesi Direkhane sokak no:66’da yaşıyordum. Evim 2 katlıydı. Olayların başlaması ile birlikte evimi terk etmek zorunda kaldım. Evdeki eşyalarımı alamadım. Evimin bulunduğu sokakta çatışmalar yaşanmadı. Olayların bitiminden sonra bütün eşyalarımın çalındığını öğrendim. Bütün elbiselerim, ayakkabılarım, beyaz eşyalarım çalınmıştı. Evimin kapısını kırmışlardı. Evimi çatışmalarda karargâh olarak kullanmıştı. Çalınan eşyalarımın dolayısı yaklaşık 2000 TL’lik zararımı karşıladılar. Daha sonra evimin bedeli için bana 48.700 TL olarak belirttiler. Ancak ben bunu kabul etmedim. Davanın sonucu ne oldu bilmiyorum bu konuda bana yardımcı olmanızı talep ediyorum.”

DİĞER BAŞVURULAR

4 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayhan Kutli, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Hanifi Kutli, 1992 yılında Hizbullah tarafından ben ve iki çocuğum yanında eşimi ensesinden vurarak katlettiler. Aradan geçen 25 yıl sonra eşimin mezarının değişmesi için bana dilekçe gönderildi. 15 gün süre verildi. Gerekçe olarak Terör Örgütü propagandasını içeren simgeler var deniliyor. Sadece Kürtçe yazılı bir söz mevcuttur. Ben hiçbir şekilde mezarın bozulmasını istemiyorum. Yeterince çocuklarımla birlikte mağdur oldum. Şimdi ölmüş birinden ne istiyorlar bilmiyorum. Bu konuda destek sunmanızı istiyorum.”

6 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Ahmet Özlük şu beyanlarda bulundu: “2013 yılında kayıplara karışan oğlum Hikmet Özlük’ ün kayıp başvurusunu Batman Emniyet müdürlüğüne yapmıştık. Kaybından yaklaşık iki yıl sonra Hakkari iline bağlı Çukurca ilçesi kırsalında çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdiğine dair bir bilgi medyaya yansıdı. Bizde aldığımız bu duyum üzerine taziyemizi de kurduk. Daha sonra ölümü konusunda bazı çelişkili haberler dolaşmaya başladı. Kendi çabalarımla yaptığım araştırmalar neticesinde oğlumun yaşamını yitirdiği konusundaki bilgilerin doğruluğunu teyit edemedim. Oğlumun akıbeti konusunda derneğinizden destek talep etmekteyim.”

15 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Uçkun, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Mehmet Salih Uçkun, İstanbul’a çalışmaya gitmiştir. 14 Ocak 2015 tarihinden beri kayboldu. Kendi olanaklarımızla aramaya başladık. Ancak bulamadık. Muş / Korkut İlçe Jandarma Karakolundan 2017 Mart ayında bize gelip “çocuğunuz Diyarbakır Sur olaylarında fotoğrafı görülmüş nerededir eve geliyor mu yoksa saklıyor musunuz” dediler. Kendilerine yaklaşık 2 yıldır kendisinden haber alamadığımızı, sağ mı ölümü bilmediğimizi söyledik. Kardeşimin akıbetini bilmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.

25 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Hakkı Yıldırım şu beyanlarda bulundu: “Sosyal medya, facebook paylaşımları nedeniyle İstanbul’ da hakkımda soruşturma açıldı. İfade Özgürlüğü hakkım ihlal edilmek suretiyle kendimi psikolojik olarak kötü hissediyorum. Her an gözaltına alınmaktan ve yargılama sonucunda ceza almaktan korkuyorum. OHAL süresince bütün haklarım kısıtlanmıştır. Haksız yere hakkımda açılan soruşturma için hukuki yardım ve destek talep ediyorum.”

25 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Süleyman Sincar şu beyanlarda bulundu: “Ben İstanbul’ da ikamet ederken hakkımda İstanbul Cumhuriyet savcılığı tarafından Sosyal Medya paylaşımları gerekçe gösterilerek soruşturma açıldı. İfade özgürlüğüm bu suretle kısıtlanarak ihlal edildi. Söz konusu sebeplerden dolayı Sosyal Medya hesaplarımdan hiçbir şey paylaşamıyorum. Şu anda psikolojik destek almaktayım. Bu nedenle her türlü destek ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”

6 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Kuruş Zamani, şu beyanlarda bulundu: “İran uyruklu ve gazeteci olan *yakınım* Shoa Shargh ile dün akşam (5 Şubat) saat 18.30 civarlarında ayrıldık. Şuana kadar haber alamıyoruz. Evine gittik evde yok, telefonu kapalı. Dün akşam hiçbir şekilde eve uğramamış. Daha önce İran istihbaratı bizi tehdit etti. Ve bizi öldürmeye çalıştı. Derneğinizden gereğin yapılmasını talep ediyorum.”

12 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Tırki Etemmo, şu beyanlarda bulundu: “Biz aslen Suriye vatandaşıyız. Suriye’nin Heseke kentinde oturuyoruz. Yaklaşık 3-4 yıl önce savaş nedeniyle Türkiye’ye geldik. Kuzenim Eşref Hısnı, yaklaşık 10 yıldır Türkiye’de cezaevinde kalmaktadır. Kuzenim örgüt üyeliğinden ceza almıştı. Kuzenimin anne ve babası hayatta değil. Kuzenim Eşref, 15.02.2018 tarihinde cezanın infazı bitmektedir. Kendisi 15.02.2018 tarihinde çıkacaktır. Çıktığında onu yabancı şubeye götürüp, Suriye’ye iade edeceklerini söylediler. Biz bunu yapmalarını istemiyoruz. Kuzenimin hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda gerekli hukuki işlem başlatmanızı talep ediyoruz.”

5 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İdris Uzkaş, şu beyanlarda bulundu: “Yeğenim olan İdris Uzkaş, 8 Mart 2014 tarihinde evden ayrıldı ve kendisinden bir daha haber alamadık. Yaptığımız araştırmalar sonucunda PKK Örgütüne katılım sağlamıştı. 29.03.2018 tarihinde basında çıkan habere göre yeğenim Diyarbakır/Hazro’da güvenlik güçleri ile çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrendik. Bu haberi anne ve babası TV kanalında öğrendi. Biz ailesi olarak jandarmaya başvuruda bulunduk. Oradan da Diyarbakır Araştırma Hastanesine DNA için kan verdik. Yaklaşık 3 gün geçti ve halen yeğenimin cenazesini almış değiliz. Bu konuda hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum.”

8 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ramazan Peker, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Şeref Peker, 2010 yılından beri evden ayrıldı ve kendisinden bir daha haber alamadık. Kendisini sürekli arıyorduk. En son basından aldığımız bilgilere göre Kulp mıntıkasında bulunan Dorşin bölgesinde çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrendik. Kardeşim için Bağlar İlçe Jandarma Karakoluna gittim. Kan örneğini verip cenazelerin nerde olduğunu öğrenmek istedim. Ancak bizlerle muhatap olmadılar ve kan örneğini almadan bizleri geri gönderdiler. Cenazelerimizi almak için sizden hukuki destek sunmanız talep ediyorum.”

30 Nisan 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Keziban Baylan, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Hasan Baylan, 2014 Mart veya Nisan ayında çalıştığı işten eve gelmedi. Tüm aramalar ve sormalarımıza rağmen bulamadık. Oğlum Hasan daha 16 yaşındaydı. Bulunması için Diyarbakır çarşı karakolu ve çocuk şubeye başvurduk. Ancak bulunamadı. 21 Nisan 2018 tarihinde basında çıkan habere göre Dersim Bölgesinde çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini duyduk. Bunun üzerine Tunceli iline gittik. Bize Malatya’da olduğunu söylediler. Tunceli’ye tekrar gittik. Bize cenazeyi kimsesizler mezarlığına defnettiklerini söylediler. Savcılıkta ifademi aldılar. Size haber veririz dediler. Cenazemizin bize verilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

6 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Faruk Mustafa, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Serdar Faruk Musatafa, Ocak 2018 tarihinde Erbil Hewler’den kayıp oldu. Tüm aramalarımıza ve girişimlerimize rağmen bulamadık. 23.03.2018 tarihinde basında ve TV’de oğlumun Afrin’de Türkiye askerleri tarafından alınıp Türkiye’ye getirildiği söylendi. Bu haber üzerine oğlumun durumu hakkında bilgi edinmek amacıyla Türkiye’ye geldim. Oğlumun şuanda nerede ve nasıl olduğunu bilmiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

10 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fatma Kaya, şu beyanlarda bulundu: “Sur Olayları sırasında akrabalarım Sur’da oldukları için onlara yardım etmek amacıyla Sur’a gittim. Gittikten sonra askerler çıkmamıza izin vermediler. Çıkmamıza izin verilmediği gibi 3,5 ay kimsenin Sur’a giriş çıkışlarına izin verilmedi. Benim sağlık sorunlarım vardı. Astım hastasıyım. Bunu oradaki askerlere söylemem rağmen

çıkmamıza izin verilmedi. 3,5 aydan sonra çıkmamıza izin verildi ve bizi gözaltına aldılar. 7 gün gözaltında kaldık. Bizi gözaltına aldıkları sırada askerler bize hakaret edip sözlü ve fiziki şiddet uyguladılar. Mahkemeye çıkarıldık. Denetimli serbestlik devam ediyor. Daha önce haftada bir imzaya gidiyordum. Şimdi ise 15 günde bir imzaya gidiyorum. Yaşadıklarımın dolayısı psikolojim bozuldu. Tedavi görüyorum. Bütün bunlardan kaynaklı olarak sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

28 Mayıs 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Ceran, şu beyanlarda bulundu: “İsimlerini başvuruda belirttiğim yakınlarım (isimler gizli tutulsun) ve tanıdıklarım 2014 yılının Sonbahar aylarında Konya’da bir yardım derneği üzerinden Suriye topraklarına geçiş yaptılar. Aldığımız duyurular ve bilgilere göre bunlar DAİŞ kontrolündeki bölgede kaldılar. Savaş ve çatışmadan dolayı geri dönmeleri mümkün olmadı. Ailenin erkeleri yaşamını yitirdi diye duyurular aldık. Ancak bunu da tam olarak teyit ettiremediler. En son 24 Ekim 2017 tarihinde SDG kontrolündeki Menbiç kentinde Mebnel Maliyye hapishanesinde tutuldukları konusunda bize bilgi geldi. Dış İlişkileri Bakanlığına, BİMER ve benzeri yetkili mercilere başvurularda bulunduk. Ancak herhangi bir sonuç alamadık. Sizden akrabalarımızın bulup ülkelerine geri iade etmeleri için destek sunmanızı talep ediyorum.”

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
DOKÜMANTASYON BİRİMİ